

Yeni İPEK YOLU

KONYA TİCARET ODASI DERGİSİ

YIL: 28 / SAYI: 332 EKİM 2015

II. ULUSLARARASI İSLAM TİCARET HUKUKU KONGRESİ

KONYA EKONOMİK
RAPORU

KONYA'NIN ENERJİ
POTANSİYELİ

ORTA VADELİ PROGRAM
2015 - 2017

PERAKENDE SEKTÖRÜ SORUNLARI
ve İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİ

Türkiye için güçlü yapılar...

HADİM TAŞKENT (KONYA)

ALANYA

KONYA MERKEZ

GAZİPAŞA (ANTALYA)

ÇUMRA (KONYA)

ANAMUR (MERSİN)

Konya Merkez

Feritpaşa Mahallesi Kule Caddesi Kule Plaza İş Merkezi
Kat. 12 No: 15 Selçuklu / Konya

Konya Tesis

Horozluhan Mahallesi Cihan Sokak No: 25/A
Selçuklu/KONYA

Telefon: 0 (332) 346 46 46 Faks: 0 (332) 346 46 44

BAŞLARKEN

“ Milletçe bize düşen görev; barış ve kardeşliğimize sahip çıkarak, ortak paydamız olan, devlet ve cumhuriyet değerlerimizi her türlü siyasi tartışmanın üzerinde tutmaktır. Bunu başarabilirsek, hedefimiz olan 2023'e daha güvenilir daha emin adımlarla ulaşacağız. Gelecek nesillerimize Devlet-i Ebed Müddet'in 1000. yılını emanet bırakmak istiyorsak her zamankinden daha sağduyulu olmalı her zamankinden daha fazla devletimize inançla ve sadakatle bağlanmalıyız. ”

Kurtuluş Savaşı sonrasında, 29 Ekim 1923 tarihinde kurduğumuz Türkiye Cumhuriyeti Devletimizin 92. kuruluş yıldönümünü kutladık. Cumhuriyetin kuruluşuna giden yolda, o günün şartları içerisindeki gelişmeleri iyi tespit etmek lazım. I. Dünya Savaşı'nda 9 ayrı cephede savaşan Osmanlı Devleti'nde dört yıl boyunca 2.900.000 asker silahaltına alındı. Savaşta; 253.000'i Çanakkale Cephesi'nde olmak üzere, toplam 400.000 şehit verdik. 1.050.000 asker de yaralandı veya esir düştü. Dört yıl boyunca birçok cephede düşmanı yenilgiye uğratmış olsak da 30 Ekim 1918'de Mondros Mütarekesi'ni imzalayarak savaştan çekildik. Cephelerde kazandığımız savaşı masada kaybettik. Üzerinden yüz yıl geçmesine rağmen bugün dahi 1. Dünya Savaşı'nın bize bıraktığı zorlukları yaşıyoruz. 1. Dünya Savaşı, Osmanlı'yı birer ulus-devlet olarak 40 parçaya böldü. Şu anda Balkanlar, Kafkasya, Ortadoğu ve Kuzey Afrika'da var olan sınırlar hemen hemen bütünüyle 1. Dünya Savaşı'nın ardından Osmanlı'nın sahip olduğu topraklar üzerinde oluşmuştur. Geçen yüz yılda Osmanlı coğrafyasında türetilen ulus-devletlerde kan ve gözyaşının dinmediğini Ortadoğu bölgesinin adeta ateşten gömlek olduğunu görmekteyiz. Türkiye 100 yıl öncesine kadar sahibi olduğu ve tarihi emanet olarak gördüğü bu topraklarda ne zaman aktif rol alsın, çeşitli vesilelerle bertaraf etmek peşinde olan güçlerle mücadele içindedir. Ankara'da yüzü aşkın vatandaşımızın hayatını kaybettiği son terör eylemini de bu bağlamda değerlendiriyoruz. Türkiye'de son üç yılda mezhepsel ayrılığı körükleyecek gerilimin artırılmaya çalışıldığının farkındayız. Yakın coğrafyamızda yaşanan kötü örnekleri hatırlayalım. Irak'ta Suriye'de devlet otoritesinin etkisiz hale geldiğinde etnik, mezhepsel çatışmalar ülkeyi bölünmeye doğru götürmüştür. Bu örneklerden ders almalıyız. Anadolu coğrafyasında yaşama iradesi gösteren herkesin başımızın üstünde yeri vardır ve bu ülkeyi hep beraber daha yaşanılır hale getirmek zorundayız. İslam Ticaret Hukuku Kongresi'nde, katılımcı yabancı İslam âlimleri adına söz alan Dünya Müslüman Âlimler Birliği Genel Sekreteri Dr. Ali Muhyiddin El-Karadaği'nin sözlerini aynen naklediyorum: "Türk halkı; ümmeti ilgilendiren veya bütün insanlığı ilgilendiren konularda Filistin'de, Suriye'de, Şam'da, Irak'ta, Yemen'de, Somali'de ve Myanmar'da büyük duruşlar sergiledi. İlkesel bir tavır, ahlaki bir tavır sergiledi. Bu üstün ve faziletli duruşu tarih, Türkiye'nin bir başarısı olarak kaydedecektir. Bunlar çok onurlu duruşlardır. Bu duruş bütün semavi dinlerin ve sağlam yaradılışların kabul ettiği bir husustur. Türkiye bugün bütün dünyada savaş vermekte ve Türkiye'ye karşı da savaş ilan edilmektedir. Çünkü; düşmanlarımız başarılı bir devlet istemiyorlar, başarılı bir proje istemiyorlar, başarılı bir demokrasi istemiyorlar. Kendileri de ağızları ile bunu söylüyorlar. Ancak bizlerin onlara tabi bir uydu olmamızı bekliyorlar. Kuran-ı Kerim bunu söylüyor; "Yahudiler ve Hıristiyanlar sizden razı olmazlar, ta ki onların milletine girinceye kadar." Onlara bağlı olmamızı istiyorlar; onların dini kabul etmemiz bile yetmiyor, kültürlerine, medeniyetlerine, ekonomilerine bağlı onlara bir kuyruk olmamızı istiyorlar. Bundan dolayı değerli kardeşlerim, Müslümanların aldanması asla caiz değildir, düşmanın sözlerine kanamazlar. 20 yüzyılın başlarında bizi kandırdılar. Araplara dediler ki, Osmanlı halifeliğini düşürürseniz bizler sizlere Arap halifeliğini vereceğiz. Arapları böldüler, Türkleri böldüler, Müslümanları bölüp parça parça ettiler. Bugün de 21. yüzyılın başında da bunu yapıyorlar." Sadece biz değil Türkiye'yi yeniden umut olarak gören tüm İslam coğrafyası da Türkiye'ye karşı oynanan oyunun farkında ve aslında hepimiz aynı şeyleri düşünüyoruz. Milletçe bize düşen görev; barış ve kardeşliğimize sahip çıkarak, ortak paydamız olan, devlet ve cumhuriyet değerlerimizi her türlü siyasi tartışmanın üzerinde tutmaktır. Bunu başarabilirsek, hedefimiz olan 2023'e daha güvenilir daha emin adımlarla ulaşacağız. Gelecek nesillermize Devlet-i Ebed Müddet'in 1000. yılını emanet bırakmak istiyorsak her zamankinden daha sağlıklı olmalı her zamankinden daha fazla devletimize inançla ve sadakatle bağlanmalıyız. Bu vesile ile bir kez daha, Cumhuriyeti bize armağan eden ve emanet bırakan başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşları olmak üzere tüm şehit ve gazilerimizi rahmet ve minnetle anıyor, bin yıllık devletimizin son kalesi olan Türkiye Cumhuriyeti'nin nice bin yıllar bu topraklarda barış, huzur ve güven içinde yaşamasını diliyorum.

Selçuk ÖZTÜRK
KTO Yönetim Kurulu Başkanı
TOBB Yönetim Kurulu Üyesi

İÇİNDEKİLER

06

2. ULUSLARARASI
İSLAM TİCARET
HUKUKU KONGRESİ

10

KONYA
EKONOMİK
RAPORU 2014

BASIN VE
HALKLA İLİŞKİLER
MÜDÜRLÜĞÜ

SAYI:332 • Ekim 2015

www.kto.org.tr

basin@kto.org.tr - basyay@kto.org.tr

13

KONYA'NIN
ENERJİ POTANSİYELİ

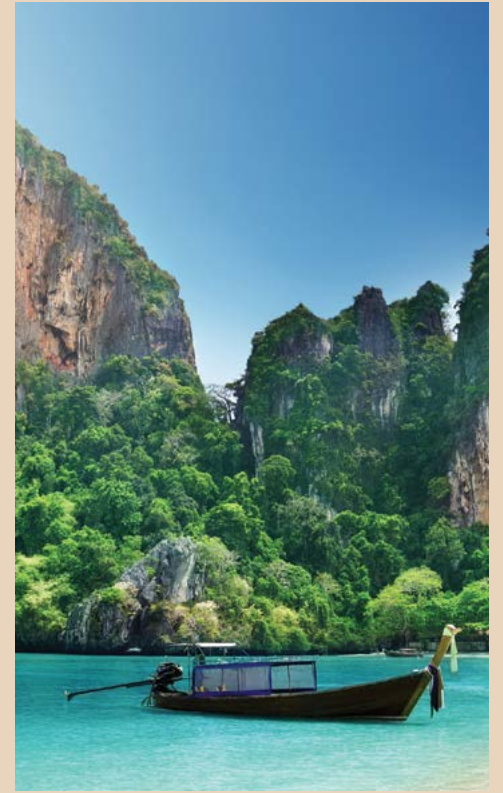
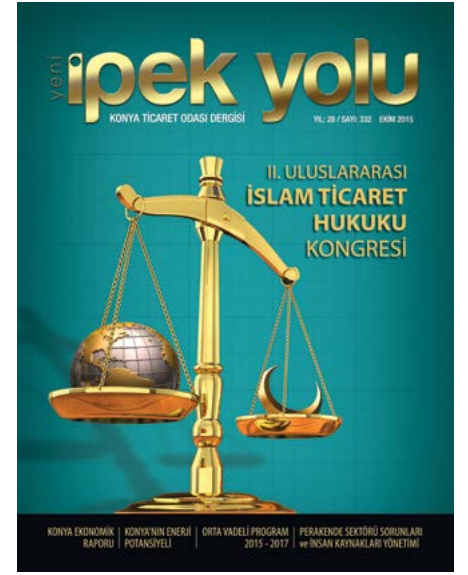
16

KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ'NDE
AKADEMİK YIL AÇILIŞI

EKİM //2015

24

PERAKENDE SEKTÖRÜ
SORUNLARI VE İNSAN
KAYNAKLARI YÖNETİMİ (1)

30

ORTA VADELİ
PROGRAM
(2016 - 2018)

36

BOYA
SEKTÖRÜ

42

TAYLAND

2. ULUSLARARASI İSLAM TİCARET HUKUKU KONGRESİ

TÜM DÜNYADAN İSLAM HUKUKÇULARI TİCARETTE HAYATINDAKİ GÜNCEL MESELELER İÇİN KONYA'DA BİR ARAYA GELDİ

Konya Ticaret Odası'nın, Necmettin Erbakan Üniversitesi ve KTO Karatay Üniversitesi işbirliğinde düzenlediği "2. Uluslararası İslam Ticaret Hukuku Kongresi"nin açılışı Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in katılımıyla gerçekleştirildi.

Konya Ticaret Odası'nın, Necmettin Erbakan Üniversitesi ve KTO Karatay Üniversitesi işbirliğinde düzenlediği "2. Uluslararası İslam Ticaret Hukuku Kongresi"nin açılışı Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in katılımıyla gerçekleştirildi.

Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, kongrede yaptığı konuşmada, geçtiğimiz günlerde Almanya'da düzenlenen Dünya Ekonomi Sempozyumu'na katıldığını belirterek, sempozyumun ana konusunun 'değerler' olduğunu, artık küresel sorunların standart ekonomik modellerle çözülemediğini söyledi. Maliye Bakanı Şimşek, göç, yoksulluk ve çeşitli küresel sorunların çözümünde değerleri ön plana çıkarmanın gerekliliğine vurgu yaparak, "Sempozyumun başkanı, 'dünyada insanların çoğuna okuma yazmayı öğrettik. Bir de şefkatli olmayı öğretebilirsek o zaman belki sorunların üstesinden gelebiliriz' dedi. O nedenle bu kongreyi anlamlı buluyorum" diye konuştu.

İslami değerlerin aynı zamanda insani değerler olduğuna dikkat çeken Bakan Şimşek, "Küresel finansal krizin üzerinden 7 yıl geçti. Artçı şokları devam ediyor. Küresel finans krizi neden bu kadar yıkıcı oldu? Dünyanın karşılaştığı en büyük finans krizi. Daha sonra reel bir ekonomik krize dönüştü. Bu krizin ana motoru hırsı, açgözlülüktü. Yani kar maksimizasyonu, hiçbir değer olmadığı bir düzenin karşı karşıya kaldığı kaçınılmaz bir sorun gibi görülebilir. Burada bizim değerlerimizde, İslam'da da helal rızık edinmesi, kazanılması ve doğru bir şekilde harcaması esastır. Herhangi bir engel yoktur. Bunu

klasik modellerde olduğu insanların sadece ekonomik mahlukat olarak görülmesi bence bir sorundur. İnsanlar sadece ekonomik mahlukat değildir, olmamalıdır. Modelin tabiatında bir sıkıntı var. Gelecek nesillere nasıl bir dünya bırakacağız? Değerler hususunu ön plana çıkartamazsak, sadece fiziki büyümeyi, refah artışını o çerçevede gören bir anlayışla ancak kötü bir gezegen bırakabiliriz. Bundan sonraki dönemde ortak değerleri yani bir anlamda İslami değerleri ön plana çıkaramazsak sürdürülebilirlik konusu zor başarılacak bir konudur" diye konuştu. Ulus devletlerin ortak sorunlara kendi menfaatlerini gözeterek, kendi penceresinden baktıkları için çözüm üretmediğini aktaran Şimşek, İslami değerlerin önemine vurgu yaptı.

GELENEKSEL BANKACILIK SİSTEMİ CİDDİ SIKINTIYLA KARŞI KARŞIYA

İslami esaslara göre ticaret yapan müesseselerin küresel ekonomi içinde küçük bir paya sahip olduğunu, İslami bankaların önümüzdeki dönemde küresel ekonomi içindeki payının artacağını düşündüğünü aktaran Şimşek, "Bunlar, 2 trilyon dolarlık büyüklüğe sahipler. Geleneksel bankacılık sistemi ciddi sıkıntıyla karşı karşıya. Küresel finans krizinde bunu gördük. Türkiye'de, katılım bankalarının yani İslami finans kuruluşlarının payı hala yüzde 5 civarında ama bundan on yıl önce 2.4 civarın-

daydı. Muhtemelen 2023 itibarıyla bu sektörün payı yüzde 20'leri bulur. Bu da bence önemli bir alternatif. Küresel ekonominin parçasıyız. Finans ve sermaye piyasalarımızı daha da derinleştireceğiz. İstanbul'u yakın dönemde finansal gelişmişlik açısından, hem bölgesel hem de küresel anlamda ilk 20-25'lerde konumlandırmak istiyoruz" ifadelerini kullandı.

İSLAM ÜLKELERİ ELLERİNDEKİ POTANSİYELİ YETERİNCE DEĞERLENDİREMİYOR

KTO Başkanı Selçuk Öztürk de, İslam ülkelerinin ellerindeki potansiyeli yeterince değerlendiremediğini belirterek, "Allah'ın sunduğu zenginliklerden yeterince yararlanamamaktadır. En zengin ve en fakir İslam ülkesi arasında gelir seviyesi olarak tam 220 kat fark bulunmaktadır. 21 İslam ülkesi ise en az gelişmiş ülkeler arasında yer almaktadır. İslam ülkeleri ABD ve Avrupa yerine kendi aralarında ticaretlerini artırırlarsa birçok İslam ülkesi şu an yaşadığı ekonomik sıkıntılardan kurtulacaktır. İslam ülkelerinin birbirleri ile ticaretini yetersiz görmekteyiz. Ayrıca dünya konjonktüründeki değişen ticari ilişkileri değerlendirdiğimizde Müslüman ülkelerin birbirleriyle ticari işbirliklerini artırması bir zorunluluktur. Umut ediyorum ki, bir araya geldiğimiz böylesine toplantılar İslam dünyasının ticari işbirlikleri için de zemin oluşturur. Bugün sadece burada tüm İslam Dünyası için son derece önemli olan İslam Ticaret Hukuku kongresini gerçekleştiriyoruz, Türkiye'nin merkez şehri olma yolunda hızla ilerleyen Konya'nın İslam dünyasının finans merkezi olması misyonu için de tarihi bir adımı hep beraber atıyoruz" dedi.

TÜRKİYE ESKİ TÜRKİYE DEĞİL

Kongrenin açılış programında Prof. Dr. Ali Muhyiddin Karadaği de akademisyenler adına bir konuşma yaptı. Karadaği, "Ben, birinci Kongreye de katıldım. Birinci Kongreye ikincisi arasında bir takım farklara değinmek istiyorum. Türkiye değişmiştir, tamamen değişmiştir. Ben devamlı Türkiye'ye gelen bir insanım, bu değerli ülkeye İstanbul'a, Ankara'ya ve başka şehirlere sürekli gelen bir insanım. Bütün alanlarda Allah'ın izni ile bir değişim bir ilerleme görüyoruz. Türkiye eskiden dindarlıkla savaşan bir ülke idi şimdi dindarlaşan bir ülke oldu. Askeri yönetimden demokratik medeni bir yönetime geçti. Zayıf bir ekonomiden güçlü bir ekonomiye ulaştı. Bugün Türkiye kalkınmış devletler arasında 11. ekonomiyi temsil etmektedir. Borç alan bir ülke olmaktan borç veren bir ülkeye ve yine milli geliri düşük olan bir ülkeden milli geliri yükselmiş bir ülkeye dönüşmüştür. Yabancı sanayi mallarına muhtaç bir ülkeden, sanayi ülkesine ve birçok alanda kendi kendine yeten bir ülkeye dönmüştür. Artık Türkiye, sanayi malları, ticaret malları ve zirai ürünler üreten bir ülkedir.

Türkiye bugün bütün dünyada savaş vermekte ve Türkiye'ye karşı da savaş ilan edilmektedir. Çünkü; düşmanlarımız başarılı bir devlet istemiyorlar, başarılı bir proje istemiyorlar, başarılı bir demokrasi istemiyorlar. Kendileri de ağızları ile bunu söylüyorlar. Ancak bizlerin onlara tabi bir uydu olmamızı bekliyorlar. Kuran-ı Kerim bunu söylüyor; "Yahudiler ve Hıristiyanlar sizden razı olmazlar, ta ki onların milletine girinceye kadar." Bakın Kuran-ı Kerim ne kadar ince bir ifade kullanıyor, onların dinine girene kadar demiyor burada bir bağımlılık söz konusu. Onlara bağlı olmamızı istiyorlar; onların dinini kabul etmemiz bile yetmiyor, kültürlerine, medeniyetlerine, ekonomilerine bağlı onlara bir kuyruk olmamızı istiyorlar. Bundan dolayı değerli kardeşlerim, Müslümanların aldanması asla caiz değildir, düşmanın sözlerine kanamazlar. 20 yüzyılın başlarında bizi kandırdılar. Araplara dediler ki, Osmanlı halifeliğini düşürürseniz bizler sizlere Arap halifeliğini vereceğiz. Arapları böldüler, Türkleri böldüler, Müslümanları bölüp parça ettiler. Bu günde 21. yüzyılın başında bunu yapıyorlar ancak bir fark var; o gün Müslümanlarla Müslümanları vuruyorlardı, bugün İslamcılarla İslamcılarla vurmaya çalışıyorlar" dedi.

Konuşmaların ardından program açılış konferansı ile devam etti. Konferansta Prof. Dr. Hayreddin Karaman, "Ticaret ve Faiz" konulu bir sunum gerçekleştirdi.

KONGRE KAPANIŞ OTURUMU

Konya'da 2'ncisi gerçekleştirilen Uluslararası İslam Ticaret Hukuku Kongresi'nin kapanış programı gerçekleştirildi.

Konya Ticaret Odası (KTO), Necmettin Erbakan Üniversitesi (NEÜ) ve KTO karatay Üniversitesi'nin ortaklaşa düzenlediği 2. Uluslararası İslam Ticaret Hukuku Kongresi'nin sonuçlarının ve değerlendirmelerinin yapıldığı kapanış programına Konya Valisi Muammer Erol, KTO Başkanı Selçuk Öztürk, Necmettin Erbakan Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Muzaffer Şeker, İslam ülkelerinden temsilciler ile çok sayıda ilim adamı ve ilahiyatçı katıldı. Kongrenin kapanış programında oluşturulan 5 farklı oturumda İslam'da kira, zekat, faiz, borsa, sigorta gibi konuların yeri tartışıldı.

Kongrede borsa konusunda açılan oturumun başkanlığını yürüten Prof. Dr. Yusuf Ziya Kavakçı, "Gerçekten 19 yıl evvel yapılan toplantının daha mükemmeli, daha iyi organize olmanın burada görmekte tertip heyetine müteşekkik olduğumu beyan edeyim. Son derece cazip, güzel konular, yeni konular, münakaşa ve münazara konusu olan teferruata da giden bir

Türk katılımıyla da olan bizi hayrete düşürecek kadar hoş ve uzun müddet, çeyrek asırdan fazla yurt dışında kalmış biri olarak muazzam, diğer gelişmelerin yanında akademik gelişmelere de işaret eden bir faaliyet yaşadık" dedi.

Kongrede birçok görüş ve konunun tartışıldığı belirten Prof. Dr. Ali Bardakoğlu da, din hakkında yapılan konuşmaların fetva olarak algılanmaması gerektiğinin altını çizdi. Prof. Dr. Bardakoğlu, "İlim adamlarının burada ileri sürdüğü görüşler mülahazaların müdahaleleri bir fetva olmaktan ziyade fetvayı da kazayı da kanunlaştırmayı da besleyen bir doktrin olarak algılanmalıdır. Çünkü fukahanın (İslam hukukçusu) ürettikleri doğrudan fetva doğrudan kaza değildir. Öteden beri tarihimizdeki tecrübe de odur. Tarihimizde de hep fukaha, hem kazayı, kanunlaştırmayı yönlendiren, tasvip eden uyarın, hem de fetvayı besleyen önemli bir fonksiyonu icra etmiştir. Elbette ülkemizin de çeşitli mekanizmaları vardır, fetva usulleri vardır. Yoksa her din hakkında konuşanın, fıkıh hakkında konuşanın görüşünü fetva gibi algılasak bugün İslam dünyasında yaşadığı gibi bir fetva enflasyonu oluşur.

İnsanlar bu fetvalar sebebiyle bir kaos ortamı içine bile girebilir. Onun için fetvanın adabını biz korumak zorundayız. Biz ilk dönemden itibaren yazılan kitapların bir kısmı edebül-kazadır, bir kısmı edebül-fetvadır. Yani yargılamanın adabı, usulü, bir de fetvanın adabı, usulü. Bu olmazsa sistem kendi kendini tahrip etmeye başlar" şeklinde konuştu.

Prof. Dr. Sabri Orman ise, "Ben bu tür kongreleri, toplantıları, gayretleri, Müslümanların modern dünyada yeniden kendilerini konumlandırma gayretlerinin örnekleri olarak görüyorum. Kolay olmuyor. Çünkü tavır belirlemede sıkıntılar yaşıyoruz. Halbuki aslında bizim bu konuda yaşadığımız tecrübemiz var. Bu kadar da acemilik çekmemeliydik diye düşünüyorum. Ama anlaşılıyor ki aradan geçen zaman içinde bizim geçmişle bağlarımızda bir kopukluk var, yani bir gevşeme var. Velhasıl bir Hadise var. Çünkü bizim şimdi yaşadıklarımızın bir benzerini İslamiyet'in ilk nesilleri yaşamıştı. Yani İslamiyet ortaya çıktığı zaman iki meydan okumayla karşılaştı. Bir içine doğduğu ortamların kurumları vardı, bilgileri vardı. Onlarla karşılaştı. İkinci olarak da tabi

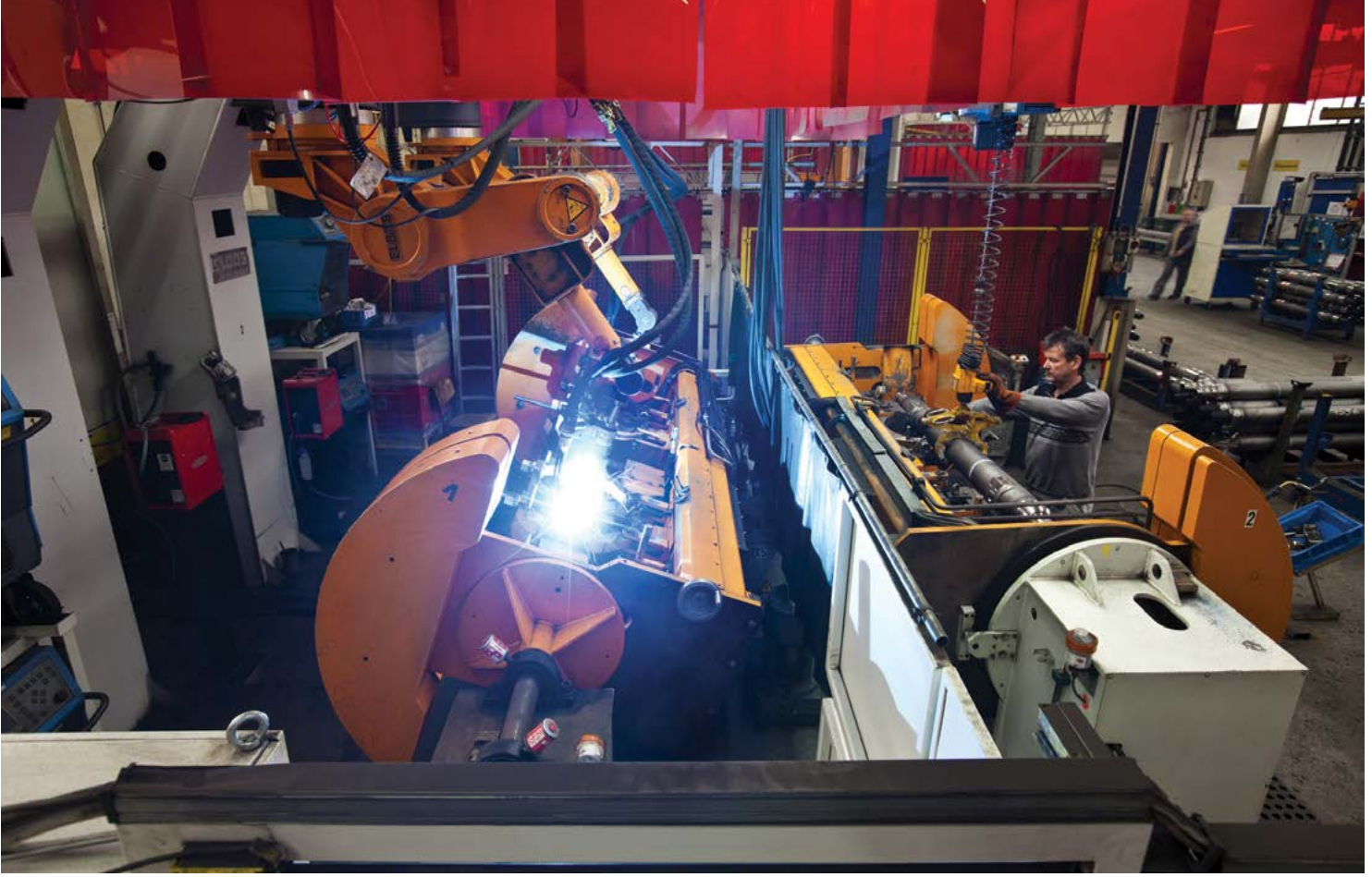

mevcuda bir ilavede bulunmaları icap etti ve bu iki boyutlu bir ilave gayretiydi. Bir taraftan mevcut kurumlara yenilerini eklemeleri gerekiyordu. Yeni kurumlar üretmeliydi. Diğer taraftan da mevcut bilgilere yeni bilgiler eklemeleri gerekiyordu. Yeni bilgiler üretmeleri gerekiyordu. Onlar çok başarılı oldular. Hem diğer toplumlardan, medeniyetlerden teneffüs ettikleri kurumları ve bilgileri çok iyi değerlendirdiler, hem de onlara yenilerini katmada son derece başarılı oldular. Şimdi biz aynı konumdayız. Bence zaman zaman İslam'ın ilk nesillerinin bu işi nasıl yaptığına bakmamızda fayda var" ifadelerini kullandı.

Kongrenin her 4 senede bir kez yapılarak geleneksel hale getirilmesi için çalışma yaptıklarını belirten KTO Başkanı Selçuk Öztürk ise, "İlki 19 yıl önce düzenlenen Kongre'nin 2015 yılında KTO, KTO Karatay Üniversitesi ve Necmettin Erbakan Üniversitesi işbirliğiyle başarılı bir şekilde ikincisini gerçekleştirmiş olmaktan dolayı mutluluk duyuyorum. Kongreye

katılmak için dünyanın ve ülkemizin dört bir yanından şehrimize gelen, yurt içinden ve yurt dışından katılımlarıyla Kongremize katkı sağlayan tüm alim, bilim adamı ve akademisyenlerimize teşekkür ediyorum. Böylesine önemli bir organizasyonu düzenlemek için gecesini gündüzüne katarak çalışan Kongre Tertip Komitesi'ne de ayrıca teşekkür ediyorum. Kongremize 19 yıl ara verilmesi dolayısıyla haklı bir eleştiri var. Bu sene ikincisi düzenlenen kongremizin üçüncüsü 2019, dördüncüsü 2023 yılında olmak üzere 4 yılda bir yapılarak geleneksel hale getirilecektir. Böylelikle 2023 yılında da Kongremizi düzenleyerek ülkemiz finans sistemi için büyük bir katkı sağlamış olacağız. KTO Karatay Üniversitesi'ne 'İslam Ticaret ve Ekonomisi Araştırma ve Uygulama Merkezi' kurulması önerisi bizi son derece mutlu etmiştir. İslam Ticaret ve Ekonomisi konusunda lisans bölümü açmak için girişimlerimiz devam etmektedir. YÖK tarafından yüksek lisans programı tavsiye edilmiştir. Üniversite yönetimi olarak hem yüksek lisans hem de lisans programı açmak için çalışmalarımızı sürdürüyoruz" dedi.

KONYA EKONOMİ RAPORU 2014

Konya Ticaret Odası (KTO) Konya Ekonomi Raporu'nu yayınladı. Yıllık olarak yayınlanan raporda Konya, Türkiye ve Dünya ekonomisinde yaşanan gelişmeler ve gelecek beklentileri ile Konya'nın sosyo-ekonomik verileri yer alıyor.

Konya Ticaret Odası (KTO) "Konya Ekonomi Raporu 2014"ü yayınladı. İlki 2013 yılında yayınlanan ve otoriteler tarafından takdirle karşılanan çalışmanın ikincisinde Konya'nın sosyo-ekonomik durumu; Demografik Yapı ve Sosyal Kalkınma, Makroekonomik Göstergeler Ulaşım ve Haberleşme Altyapısı, Konya'nın Projeleri, Konya'nın Swot Analizi'n başlıkları altında inceleniyor. Konya Ekonomi Raporu, yüzlerce kurum ve kuruluştan; nüfus, eğitim, kültür-sanat, turizm, hayvancılık, tarım, enerji, dış ticaret, iletişim, ulaşım, istihdam, sağlık, yatırımlar ve ekonomi alanlarında alınan verilerin Türkiye karşılaştırmaları yapılarak hazırlandı.

Konya Ticaret Odası Başkanı, TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Selçuk Öztürk, "Konya Ticaret Odası şehrimiz ve ülkemizin bilim ve kültür hayatına hizmet etme misyonunu eksiksiz olarak yerine getirmektedir. Bu çalışmalar kapsamında, ülkemizin en önemli sanayi ve ticarete merkez şehri olan Konya'nın sosyo-ekonomik hayatına ışık tutacak 'Konya Ekonomi Raporu 2014' adlı çalışmayı kamuoyu ile paylaşmaktan mutluluk duyuyoruz. Bu çalışma ile büyük hedefleri olan Konya'nın sosyo-ekonomik fo-

toğrafını çekerek, şehrimizin ve ülkemizin ileriye dönük stratejilerine temel oluşturacağını düşünüyoruz. Bir önceki yılın dünya, Türkiye ve Konya ekonomilerinin değerlendirilmesi ve gelecek beklentilerinin ne olacağına dair öngörülerimizin yer aldığı bu çalışmamız da kaynak eser niteliği taşıyacak ve gelecek yıllarda Konya ekonomisinin gelişim sürecini yansıtacak bir arşiv olacaktır. Çalışmamıza katkı sağlayan tüm kişi ve kurumlara teşekkür ediyor, çalışmanın hayırlara vesile olmasını diliyorum" dedi.

RAPORDA ÖNE ÇIKAN BAŞLIKLAR

Nüfus bakımından Türkiye'nin 7. büyük ili olan Konya'nın nüfusu, 31.12.2014 tarihinde açıklanan son resmi veriler itibarıyla, 2 milyon 108 bin 808'dir.

Konya, 102.372 üniversite öğrencisi sayısı ile Türkiye'de dördüncü sırada yer almaktadır. Türkiye'de 2014 yılında en çok ziyaret edilen müze 3.57 milyon ile İstanbul Ayasofya Müzesi'dir. Ayasofya Müzesinin ardından ikinci sırada 3.55 milyon ile İstanbul Topkapı Sarayı Müzesi ve üçüncü sırada 2.04 milyon ziyaretçi ile Konya Mevlana Müzesi gelmek-

tedir.

Organik tarım bakımından Türkiye'nin en iyilerinden olan Konya, birçok üründe ilk sırada yer almaktadır. Acı bakla ve termiye ürünlerinde Türkiye üretiminin % 100'ünü gerçekleştiren Konya, havuç, vişne, çilek ve pancarda birinci sıradadır.

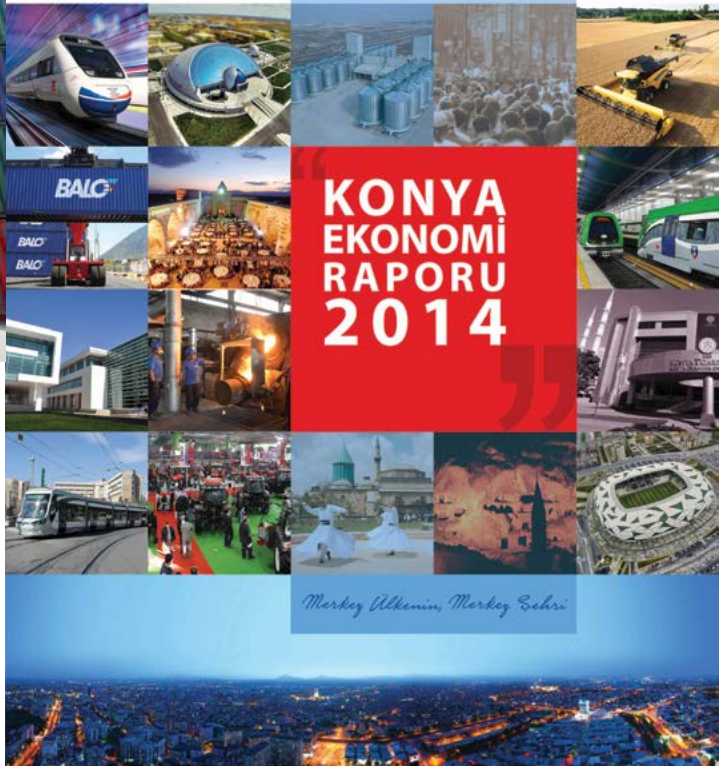
Türkiye tahıl üretiminin % 10'unu Konya karşılamaktadır. Bununla birlikte Konya'da çikolata ve şekerleme sektörü oldukça ilerlemiş durumdadır.

2014 yılında Konya, toplam 10.934.035 adet yumurta tavuğu ile Türkiye'nin yumurta tavuğunun %11,7'sini karşılayarak ikinci olmuştur. Konya sahip olduğu 9 adet organize sanayi bölgesi, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı destekli 18 küçük sanayi sitesi, il merkezinde yer alan 18 küçük sanayi sitesi, Konya iline bağlı ilçelerde yer alan 13 küçük sanayi sitesi ve 14 özel sanayi sitesi ile Türkiye ekonomisinin istihdam ve sanayi yükünü sırtlayan illerden bir tanesidir.

Sanayi odaklı üretim misyonuyla ülkemizin yükselen ekonomilerinden birisi olan Konya'da, 2014 yılı verilerine göre I. Organize Sanayi Bölgesi'nde 156, Konya Organize

1882
KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE

Sanayi Bölgesi'nde 490, Beyşehir Organize Sanayi Bölgesi'nde 12, Ereğli Organize Sanayi Bölgesi'nde 57, Akşehir Organize Sanayi Bölgesi'nde 13, Seydişehir Organize Sanayi Bölgesi'nde 2 ve Karapınar Organize Sanayi Bölgesi'nde 5 adet olmak üzere; organize sanayi bölgelerinde toplam 735 firma üretim faaliyetleri gerçekleştirmektedir. Ayrıca Konyada bulunan özel sanayi sitelerinden birisi olan BÜSAN Özel Organize Sanayi'nde 840 işyeri bulunmakta olup 680 firma üretim faaliyetlerini sürdürmektedir.

Konya, metal işleme alanında Türkiye pazarının % 45'ine sahiptir. Traktörlerde kullanılan parçaların % 90'nı ve tarım makinalarında kullanılan parçaların % 100'ünü üretebilmekte ve bu alanda Türkiye pazarının % 65'ini elinde bulundurmaktadır.

Otomotiv Yan Sanayi sektöründe, birçok marka modelin %70'den fazla parça ve ekipmanı Konyada üretilmektedir.

Konyada metal döküm sanayi sektöründe 450 firma yılda 250.000 ton kapasiteyle üretim yapmaktadır. Bu da Türkiye'deki metal döküm üretiminin % 18'ine tekabül etmektedir. Yılda yaklaşık 15 milyon çift ayakkabı üretimi ile Konya, Türkiye pazarının % 15'ini tek başına karşılamaktadır.

2009'da 975 olan Konya ihracatçı firma sayısı, 2014 yılsonu itibariyle % 58 artış ile 1.543'e çıkmıştır. Aynı yıl 736 milyon dolar olan ihracat rakamı ise yaklaşık % 106 artış ile 1.5 milyar dolara çıkmıştır. 2014'te Konya'nın Türkiye ihracatındaki payı %1 olarak gerçekleşmiştir. Konya bu oranla, Türkiye genelinde 14. sırada bulunmaktadır.

2014 Hane Halkı İşgücü İstatistiklerine göre Türkiye'deki en az işsizlik Konya-Karaman (TR-52) bölgesindedir. %5,6'lık işsizlikle bölgedeki diğer şehirlere göre istihdam açısından önde olan Konya, yeni yatırımlar için bu anlamda büyük güven vermektedir.

Ulusal Kamuoyuna Yerleşen "Merkez Şehir" Algısı

Konya, geçtiğimiz birkaç yıl içerisinde yaşanan gelişmelerle rekabet içinde olduğu iller arasında beşeri sermayesiyle çok daha fazla öne çıkmaktadır. Ulaşımındaki Merkez şehir rolü ve coğrafi olarak stratejik konumu;

Avrupa'nın en büyük Lojistik Merkezi'ni, Türkiye'nin Veri Merkezi projelerini Konyaya kaydırması. Bu projeler henüz taslak aşamasında olsa da bu projeler için kamuoyunun Konyaya yoğunlaşmasının nedeni; Konya'nın beşeri, siyasi ve ekonomik olarak göstermiş ve hissettirmiş olduğu güçtür.

İhracat Kapasitesi

Konya son birkaç yıldır yakaladığı çıkış trendini dış politikada yaşanan olumsuzluklara rağmen devam ettirmektedir. 150'den fazla ülkeye 135 sektörde ihracatta bulunan Konya, ürün çeşitliliği bakımından İstanbul, Ankara ve İzmir'den sonra 4. sırada yer almaktadır. Ekonomi Bakanlığı verilerine göre de nitelikli sıçrama kabiliyeti olan iller sıralamasında da 4. sıradadır. Yeni pazarların da açıldığını da düşündüğümüzde, yeni merkezleriyle Konya Türkiye ihracatının en güçlü şehirlerinden olarak tanımlanabilmektedir.

Lojistik Potansiyel

Türkiye'nin en büyük lojistik merkezlerinden biri olacak olan Konya Lojistik Merkezi, Konya kent merkezine yaklaşık 25 km mesafede kurulacaktır. TCDD'nin de büyük önem verdiği lojistik merkezler içerisinde Konya'nın önemi doğuyla batıyı bütün dinamikleriyle bağlamasından kaynaklanmaktadır. Konya'ya yapılacak yeni çevre yoluyla birlikte ulaşım adına alternatiflerin artacak olması, YHT ile birlikte yük taşımacılığı için TCDD'nin çalışma başlatması ve planlar içinde yer alan Hava Kargo Terminali ile birlikte, Konya Lojistik Merkezi Konya ekonomisi için büyük bir artı değer olacaktır.

Yüksek Enerji Potansiyeline Sahip Enerji Kaynakları

Konya rüzgâr ve güneş enerjisi bakımından Türkiye'nin en potansiyelli şehridir. Güneş enerjisi bakımından dünyada güneş tarlaları yatırımının en yoğun olduğu Almanya - Bavarya bölgesine göre %60 daha büyük kapasiteye sahip olan Konya, Karapınar'a yapılacak "Güneş Enerjisi Santrali" ile de Türkiye'nin enerji merkezi aday olacaktır. Konya'nın günlük ortalama güneşlenme saati 7,5'tir. 3.000 MW kapasiteli Karapınar Güneş Enerjisi Santrali hem yakın bölgeyi hem de şehir olarak Konya'yı odak haline getirecektir. Çağın en büyük maliyetlerinden biri olan enerji için Konya'ya böyle bir yatırımın yapılması, ekonomik yatırımlar açısından büyük bir kazançtır. Yine Karapınar'a yapılacak Termik Santral, Türkiye'nin en büyük linyit rezervine sahip Konya için büyük bir fırsattır. Konya Ekonomi Raporu'na www.kto.org.tr adresinden ulaşılacağı belirtildi.

ÖZTÜRK “DOĞU VE GÜNEYDOĞU BÖLGELERİMİZ SON 3 AYDA 5 YIL KAYBETTİ”

Konya Ticaret Odası'nın meclis toplantısı gerçekleştirildi. KTO Başkanı Selçuk Öztürk, terörün Doğu ve Güney Doğu Anadolu bölgelerini 3 ay içinde 5 yıl geriye götürdüğünü belirterek bölge halkının 7 Temmuz'dan sonra yüzde 50 oranında daha fakirleştiğini söyledi.

Konya Ticaret Odası Eylül Ayı Olağan Meclis Toplantısı, KTO Meclis Toplantı Salonu'nda gerçekleştirildi. Meclis Başkanı Ahmet Arıcı'nın yönettiği toplantıda KTO Başkanı ve TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Selçuk Öztürk, Oda faaliyetleri ile gündemdeki konuları değerlendirdi. Terör olaylarının ekonomi ve ticarete etkileri hakkında bir konuşma yapan Başkan Öztürk, “Terörün; vicdanları yaralayan, tüm milletimizi acılara boğan tarafı ile birlikte siyasi ve ekonomik tahribatı da bu dönemde sıklıkla tartışılan konuların başında gelmiştir. Ülkemiz, 30 yılı aşkın bir süredir terörle mücadele eden bir ülkedir. Bugüne kadar ülkemizde terörün ekonomik maliyeti yaklaşık 350 milyar dolardır. Bu rakam oldukça ürkütücü olmakla birlikte, bugün Türkiye'nin toplam ihracatının yaklaşık iki katıdır. Son üç ayda Türkiye'nin doğusunda yaşanan çatışma ortamı, 2013'den beri istikrarlı olarak yatırım ve turist çeken bölgeye ağır bir ekonomik fatura çıkarmıştır. Türkiye'nin gelir dağılımından en az payı alan kentlerinin bulunduğu bölgede, birkaç ay öncesine kadar esen barış ve refah rüzgarları yerini ciddi bir kaos ortamına bırakmıştır. Bu durum da, son 30 yıldır terör olaylarıyla mücadele eden bölgenin çözüm süreciyle birlikte yakaladığı kalkınma hamlesine ağır darbe vurmuştur. Sınır kapıları kapanınca ihracat yarıya indi, kent merkezlerinde alışveriş yüzde 30 azaldı, turizm durdu, otellerin doluluk oranı yüzde 10'lara düştü. Tüm bu rakamlar ve tespitlerden de anlaşılacağı üzere; dolaylı olarak bölge halkı 7 Temmuz'dan sonra yüzde 50 oranında daha fakirleşmiştir. Te-

rörün, ülkemizin genel ekonomik durumuna etkilerini de göz önüne alırsak Güney Doğu ve Doğu Anadolu bölgelerimizdeki şehirlerimizin yaklaşık 3 ay içinde 5 yıl kaybettiği tespitinde bulunmak abartılı olmayacaktır” dedi. PKK'nın 7 Haziran'dan sonra top-yekün bir saldırı sürecini başlatmasının temelinde yatan gerçeklerin iyi değerlendirilmesi gerektiğini ifade eden Başkan Öztürk, “Tüm dünyada terör odakları genel olarak; istikrarsızlığın, otorite boşluğunun, belirsizliğin, yerel ve küresel ekonomik krizlerin yaşandığı dönemleri eylemleri için en uygun zaman olarak görürler. 7 Haziran seçimlerinden sonra ise ülkeyi bir kaos ortamına çevirmeye çalışan eylemler; belirsizlik ortamında şiddetli terör saldırılarına dönüşmüştür. Terörü bitirmeye yönelik kısa ve orta vade de alınan tedbirler siyaset üstü değerlendirilmesi gerekirken; muhalefet tarafından siyasi zeminde tartışılmaya açılması terörle mücadelenin en büyük handikapıdır. Diğer taraftan hükümetin terörü bitirmeye yönelik en büyük adımı bitirmeye yönelik en büyük adımı anlaşılmamış olması da bir dezavantajdır. Hükümet Çözüm süreci ile PKK terörünün beslediği kaynakları kurutmayı hedeflemiş; bu yönde siyasi, sosyal ve ekonomik olarak uygulamalarda bulunmuştur. Bugün gelinen noktada, son üç ayda yaşananları da göz önünde bulunduran halkımızın terörü siyaset üstü bir mesele olarak göreceğine ve siyasi rekabetin

dışında tutacağına inancımız tamdır” şeklinde konuştu.

Meclis toplantısına konuk olarak katılan KTO Karatay Üniversitesi Rektörü Bayram Sade de 2015-2016 akademik yılı ile ilgili Meclis Üyelerini bilgilendiren bir sunum yaptı. Türkiye'de ilk defa bir üniversitede uygulanacak olan “Sektör Danışmanlığı” projelerini tanıtan Rektör Sade, proje ile öğrencilerin mezun olduğunda iş kuracağı, çalışacağı sektörle ilgili temel verilere sahip, çalışacağı kurumun taleplerini karşılayabilecek donanımda yetiştirileceğini söyledi.

Toplantıda söz alan, Konya Platformu Derneği Başkanı Mehmet Ali Çelik de Konya Valiliği koordinesinde Konya'daki STK'ların katılımıyla başlattıkları “Konya Şehidinin Emanetine Sahip Çıkıyor” kampanyası hakkında bilgi verdi. Kampanya ile şehit ailelerine birer ev alacaklarını ifade eden Çelik, Konyalı işadamlarının kampanyaya destek vermesini istedi.

6. TÜRKİYE ENERJİ ZİRVESİ'NDE DEĞERLENDİRİLDİ

Selçuk Üniversitesi'nde iki gün boyunca süren 6. Türkiye Enerji Zirvesi'nin son gününde 'Konya'nın Enerji Potansiyeli' paneli gerçekleştirildi. KTO-Karatay Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Bayram Sade'nin moderatörlüğünü yaptığı panelde, Konya Sanayi Odası Başkanı Memiş Kütükcü, Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, Selçuk Üniversitesi Biyoyakıtlar Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü Prof. Dr. Fikret Akınerdem ve MEVKA İzleme ve Değerlendirme Birim Başkanı Mücahit Yasir Kınalı Konya'nın enerji potansiyeliyle ilgili bilgileri paylaştı.

Panelde ilk olarak konuşan KTO Başkanı Selçuk Öztürk, her coğrafyanın enerji kaynağı olduğuna dikkat çekti. Enerjinin ve cari açığın en önemli sorunlardan biri olduğunu aktaran Öztürk, "Yenilenebilir enerji kaynakları ve enerji potansiyelimize baktığımız zaman, enerji ihtiyacının artacağı görülüyor. Bunun için alternatif enerji kaynaklarına yönelmemiz gerekiyor" şeklinde konuştu.

Öztürk panelde konuşmasına şöyle devam etti: "Konya ve çevresi ile beraber bölgemiz, "İkinci Marmara" olarak adlandırılmaktadır. Bölgemizin Marmara'ya alternatif olmasını ve Türkiye'nin hedeflenen ekonomik büyüklüğü için yeni bir çekim merkezi olarak ön plana çıkmasını sağlayan etkenlerden biri de Konya'nın enerjide kaynak çeşitliliğine ve arz güvenliğine imkân sağlamasıdır.

Enerji konusunda yapılan tüm toplantılarda; batılı ülkelerin enerji tüketiminin azaltılmasına yönelik tedbirler alacağı, orta ve uzun vadede yenilenebilir enerji kaynaklarının üretimine ağırlık verecekleri konuşula gelmektedir. Ülkemizin cari açığının büyük kısmının enerji hammaddesi ithalatından kaynaklandığını hızla yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelmemiz gerektiğini ifade ederiz. Şu gerçekleri iyi tespit etmeliyiz. Türkiye'nin enerji ihtiyacı yakın bir dönemde doyum noktasına ulaşmamacaktır ve sadece kendi imkânlarıyla ihtiyacı karşılaması da mümkün değildir. Bu arada dışa bağımlılığımız çevre ülkelerin istikrarsız tutumları nedeniyle çok çeşitli tehlikeler arz etmeye de devam edecektir.

Tüm bunlardan çıkaracağımız ders ile; enerji konusunda ülkemizin hızla büyüyen ekonomik yapısını da göz önünde bulundurarak, bugün burada olduğu gibi devlet-özel sektör işbirliğiyle çözümler oluşturacağız. Tüm enerji kaynaklarımızı üretime dönüştürdüğümüzde ülkemize sağlayacağımız zenginlik kendiliğinden ortaya çıkacaktır.

Bir taraftan nükleer enerji yatırımlarımızı hızlandıracağız, yerli kaynaklarımızı en verimli şekilde kullanacağız; diğer taraftan da bölgede giderek büyük bir güç olan Türkiye'nin önüne konan engelleri hep beraber kaldıracız ki enerji arzı sağlayan ülkelerin enerjiyi dışpolitika-baskı aracı haline getirmelerine fırsat vermeyeceğiz.

'Konya Sanayi Odası Başkanı Memiş Kütükcü

de, konuşmasında Konya'nın enerji altyapısının, enerji potansiyelini kaldıracak yeterlilikte olmadığına değindi. Kütükcü, artık elektrik kesintisi istemediklerini aktardı. Kütükcü, "Konya gibi hızlı gelişen, üretim ve ihracatı her geçen yıl artan sanayi şehirlerinin elektrik alt yapısının çok önceden planlanması, yatırımların uzun vadeli planlarla ortaya konulması gerektiği kanaatindeyim. Sebep ne olursa olsun bizler artık elektrik kesintileri yaşamamalıyız. Bu noktada dağıtıcı şirketlerin yatırım bütçelerini belirleyen EPDK başta olmak üzere TEDAŞ ve MEDAŞ'tan da, şehir olarak hızlı ve kalıcı bir çözüm talep ediyoruz. Dünyadaki rekabetçi şehirlerin altyapı sorunlarını, özellikle de enerji ve ulaşım altyapısındaki sorunları hallettikleri hepimizce malum. EPDK, elektrik dağıtım şirketlerinin yatırım bütçelerini belirlerken Konya gibi öne çıkan şehirlerin gelişim ivmelerini dikkate almalı, şehirleri sonu elektrik kesintilerine giden bu çıkmazdan kurtaracak adımlar atmalıdır" ifadelerini kullandı.

Selçuk Üniversitesi Biyoyakıtlar Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü Prof. Dr. Fikret Akınerdem ise, enerji kullanımında dışa bağımlı ülkelerin yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelmesi gerektiğini söyledi. Konya'nın

yenilenebilir enerji alanında önünün açık olduğunu aktaran Akınerdem, yenilenebilir, temiz enerji üretecek arazilerin olduğunu sözlere ekledi.

Son olarak konuşan MEVKA İzleme ve Değerlendirme Birimi Başkanı Mücahit Yasir Kınalı da, Konya-Karaman bölgesinin yenilenebilir enerji alanındaki potansiyeliyle ilgili sunum yaptı. Bölgede yapılacak olan yenilenebilir enerji yatırımlarının diğer birçok yerdeki yatırımlardan yüzde 50 daha fazla kazandıracağını ileten Kınalı, lisanslı güneş yatırımcılarının yüzde 40'ının Konya-Karaman bölgesini tercih ettiğini sözlere ekledi. Panel, soru ve cevaplar ile devam etti.

KTO BAŞKANI ÖZTÜRK: “2016 İÇİN ŞİMDİDEN ÇALIŞMALIYIZ”

KTO Başkanı Selçuk Öztürk, terör olayları, sınırda yaşanan problemler ve paritedeki gerilemenin ihracat kaybını artırdığını söyledi. Euro/Dolar paritesindeki gerilemenin ihracatı ilk 9 ayda toplam 9,7 milyar dolar azalttığını belirten Başkan Öztürk, şimdiden 2016 için alternatif çözümler üretmeye yönelik çalışmaların hızlandırılması gerektiğini ifade etti.

Konya Ticaret Odası Başkanı ve TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Selçuk Öztürk, TİM'in açıkladığı Eylül ayı ihracatını değerlendirdi.

“Türkiye'nin Eylülde ihracatı, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 19,8 düşüşle 10 milyar 613 milyon dolar olarak gerçekleşti. Yılın 9 aylık döneminde ise ihracat yüzde 10 düşüşle 106 milyar 287 milyon dolar oldu.

Konya ise Eylül ayında geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre %30'luk bir düşüşle 98,5 milyon dolar ihracat yapmıştır. İlk dokuz ayda ise ihracat eylül sonu itibarıyla geçen seneye göre %11,9 bir düşüş gerçekleşmiş ve 1.014 milyar dolar olmuştur.

Terör olayları, sınırda yaşanan problemler ve Euro/Dolar paritesindeki gerileme ihracatımızdaki azalmaya büyük etki etmiştir. Eylül ayında ihracat kaybı artsa da rakamlar karam-

sarlık getirmemelidir. Konya, geçtiğimiz yıla göre ihracatını en iyi koruyan 3. ildir. İhracatta en az düşüş 5,4'le Gaziantep'te, sırasıyla da 10,1 ile Kocaeli'de ve 11,9 ile de Konyada gerçekleşmiştir. Bu yılın geneline baktığımızda Konya bütün olumsuz gelişmelere rağmen ihracat ortalamasını aylık 100 milyon dolarda tutabilmeyi başarmıştır.

Türkiye'nin ihracatını miktar bazında artırmasına rağmen Euro/dolar paritesi nedeniyle değer bazında gerileme yaşanmıştır. Bu durum ihracatçı için sıkıntı yaşatmaya devam etmektedir. Ortalama Euro/Dolar paritesi ilk 9 ayda geçen seneye göre yüzde 17,7 geriledi. Bu gerilemenin ihracatımıza faturası ise ilk 9 ayda toplam 9,7 milyar dolar oldu. İhracatın miktar bazlı artışına paralel olarak son çeyrektekiler itibaren toparlanacağına inanıyoruz. Ayrıca

şimdiden 2016 için alternatif çözümler üretilmesi için çalışmalar hızlandırılmalıdır. Mevcut pazarlar gözden geçirilmeli, yeni pazarlar iyi değerlendirilmeli topyekün bir ekonomik kalkınma stratejisi belirlenmelidir. Dünyadaki ve bölgedeki gelişmeler en az 5 yıllık süreç içerisinde normale dönecek gibi değildir; bu yüzden de yapmamız gereken en olumsuz şartta bile bahane üretmeden daha iyi nasıl yapabileceğimiz konusunda çözüm aramalıyız.”

KONYA TİCARET ODASI ROTAYI GÜNEY AMERİKA'YA ÇEVİRDİ

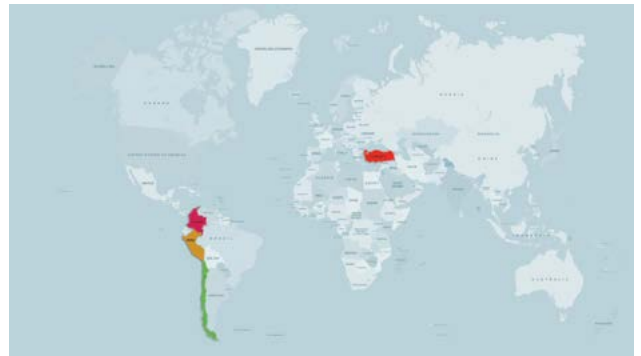
Kolombiya, Peru ve Şili'de düzenlenecek ikili iş görüşmeleri organizasyonu ile Konya makine sektörü Güney Amerika pazarına açılacak.

2013 yılından itibaren üç farklı kıtada Konya'nın ve Konyalı firmaların tanıtımını sağlayan Konya Ticaret Odası, ihracatçı üyeleri için Güney Amerika pazarını hedef aldı. 22-31 Ekim 2015 tarihleri arasında Kolombiya, Peru ve Şili'de yapılacak, Ekonomi Bakanlığı destekli “Makine Sektörü B2B” organizasyonu hazırlıkları tamamlandı. İkili iş görüşmeleri programlarının detayları üç ülkenin büyükelçilikleri, ticaret müşavirlikleri ve ticaret odaları ile yapılan görüşmelerle belirlendi. Konyadan 20 firmanın yer alacağı organizasyona Kolombiya, Peru ve Şili'den toplam 300 ithalatçı firma katılacak.

KTO Başkanı ve TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Selçuk Öztürk, ihracat yelpazelerini geliştirmek için çalıştıklarını ifade ederek “2015 yılındaki küresel ekonomideki daralma Türkiye'nin de ihracat artışını sınırladı. İlk dokuz ayda geçen yıla göre ihracatını koruyan en iyi üçüncü il olan Konya'nın hedeflediğimiz ihracat rakamlarını yakalamak için şimdiden 2016'ya yönelik çalışmalarımıza başladık. Orta Asya gibi küresel ekonomiye hızla entegre olan, İran gibi pazar yaşağı kalkan, Afrika gibi geliş-

mekte olan, Avrupa gibi gelişmiş sanayiye sahip ülkelere açılarak ihracat yelpazemizi genişletmeye çalışıyoruz. Makine sektöründen üyelerimizin Kolombiya, Peru ve Şili'de organizasyon düzenlenmesi talepleri doğrultusunda yaptığımız pazar araştırması neticesinde bu bölgede büyük bir potansiyel olduğunu tespit ettik. Üç ayrı ülkede ithalatçı firmalarla Konyalı firmaları buluşturacağız. Programın hem şehrimiz hem de ülkemiz dış ticareti için faydalı olacağına inanıyorum” dedi.

Konya'nın güçlü olduğu 8 ana sektörün 48 alt sektöründe 130 ülkede yaptıkları araştırma çalışmalarının devam ettiğini vurgulayan Başkan Öztürk, “Ekonomi Bakanlığı desteği ile karşılanan ve üyelerimizin tamamen ücretsiz faydalanacağı ‘Hedef Pazar Seçimi ve Araştırması’ projemiz ile Konyalı firmalarımızın hedefe odaklanmasını doğru pazarlara kanalize olmalarını sağlayacağız. Üyelerimizin, kısıtlı zaman ve bütçe ile doğru müşteriye en kısa za-

manda ulaşabilecekleri bir diğer projemiz olan İhracatçı Firma Rehberi de internet sitemizde üyelerimize ücretsiz hizmet vermeye devam etmektedir. Rehber ile yurt dışında bulunan ithalatçı firmalar ilimizde faaliyet gösteren imalat ve ihracat yapan üyelerimize ulaşabilmektedirler. Üyelerimizin ihracat pazarlarını genişletmek ve daha fazla müşteri ile iş bağlantıları kurmalarını sağlamak için projelerimiz üzerinde çalışmaya devam edeceğiz. Böylelikle 2016 yılında Konya'nın gerçek ihracat potansiyelini değerlendirmiş olacağız” dedi.

KTO KARATAY ÜNİVERSİTESİ'NDEN SEKTÖR DANIŞMANLIĞI PROJESİ

Konya Ticaret Odası ve KTO Karatay Üniversitesi üniversite-özel sektör işbirliğinde yeni bir modeli hayata geçiriyor. Türkiye'de ilk defa uygulanacak "sektör danışmanlığı" ile KTO Karatay Üniversitesi öğrencileri eğitim hayatları boyunca özel sektörde stajyer olacak.

Bünyesinde 6 fakülte, 2 yüksekokul, 1 meslek yüksekokulu ve 2 enstitü bulduran ve öğrenci mevcudu 4 bin rakamını aşan KTO Karatay Üniversitesi Konya Ticaret Odası işbirliği ile Türkiye'de ilk defa uygulanacak olan "Sektör Danışmanlığı" modelini hayata geçiriyor. Üniversitede birinci sınıfa başlayan her öğrenciye, öğrenim görmekte olduğu alan ile ilişkili KTO üyesi bir sektör danışmanının belirleneceği projeye; öğrencilerin, mezun olduğunda iş kuracağı veya çalışacağı sektörle ilgili temel verilere sahip olmaları, mesleki ve sektörel donanımı öğrencilikleri devam ederken kazanmaları hedefleniyor.

KTO Başkanı Selçuk Öztürk, Oda üyesi firmaların KTO Karatay Üniversitesi'nden azami ölçüde istifade etmelerini sağlayacak bir proje geliştirdiklerini belirterek tüm üyelerini projenin yürütülmesi için Üniversite ile işbirliğine davet etti. Öztürk, Konya'nın sosyal ve ekonomik açıdan daha güçlü hale gelmesi için nitelikli beşeri sermaye göçünün durdurulması gerektiğini ifade etti.

Sektör Danışmanlığı uygulamasını değerlendiren Konya Ticaret Odası Başkanı ve KTO Karatay Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı Selçuk Öztürk, "Birçok konuda öncü olan üniversitemiz, bir alanda daha ilki gerçekleştiriyor. 20 bin üyesi ile Türkiye'nin en büyük 6. odası olan KTO ile Karatay Üniversitesi arasındaki bu ortaklaşa çalışma, üniversite-özel sektör işbirliğinin en başarılı örneği olmaya aday. Öğrencilerimizin geniş bir vizyona sahip olmaları, yeni imkânlar yakalamaları, teori ile uygulamayı bir arada görebilmeleri adına çok

önemli bir fırsat oluşuyor. Bu sayede öğrencilerimiz, mezun olduktan sonra profesyonel hayata geçerken kendilerini daha güvende hissedecekler. İnanıyorum ki profesyonel iş dünyasında yer alan üyelerimiz bu modele destek verir ve öğrencilerimizi profesyonel dünyayla bir araya getirerek onları iş hayatına en iyi şekilde hazırlarız. Firmalarımız açısından da değerlendirdiğimizde, ihtiyaç duydukları nitelikli eleman yetiştirmeye yönelik bir program olan projenin özel sektör üniversite işbirliğine yönelik çözüm üretici bir model olması dolayısıyla Oda üyesi firmalarımızın da KTO Karatay Üniversitesi'nden azami ölçüde istifade etmelerini sağlamış olacağız. Bu açıdan tüm üyelerimizi, projenin yürütülmesi noktasında KTO Karatay Üniversitesi ile işbirliğine davet ediyorum" dedi.

Konya'nın sosyal ve ekonomik açıdan daha güçlü hale gelmesi için, nitelikli eleman göçünün durması gerektiğini ifade eden Başkan Öztürk, "Konya işsizlik ve istihdamda tüm ekonomik olumlu rakamlara rağmen nitelikli insan göçü vermektedir. Lise veya dengi okul mezunları bakımından en az göç veren il olan Konya; Yüksekokul ve Fakülte mezunları açısından ise yüksek miktarda göç vermektedir. Bizim büyümeyi artırarak sürdürülebilir bir hale gelmemiz için nitelikli beşeri sermayemizin göç etmesini durdurmalı, hatta göç almalıyız. KTO Karatay Üniversitemiz her ne kadar hızla yükselse ve Türkiye çapında derece yapan öğrencileri bünyesine alsada da mezun öğrencilerimizi başka şehirlere gönderirsek gerçek bir başarıdan söz edemeyiz. Bu açıdan nitelikli beşeri sermayemizin göç etmesini durduracak projelere önem vermekteyiz" dedi.

KTO KARATAY ÜNİVERSİTESİ'NDE AKADEMİK YIL AÇILIŞI

ÜNİVERSİTEYE UYUM PROGRAMI

1032 yeni öğrencisine kapılarını açan KTO Karatay Üniversitesi, yükseköğrenim hayatına yeni başlayan heyecanlı öğrencilerine hoş geldin paketi dağıtıp kahvaltı ve "Karatay 'da İlk İzim" etkinliğiyle hoş geldin dedi. Fakültelerin tanıtım programlarıyla devam eden uyum programı kapsamında öğrenciler günümüzden 9 bin yıl önce kurulmuş, Neolitik Dönem yaşamının eşsiz örneklerini barındıran ve Konya'nın benzersiz tarihi ve kültürel hazinesi konumundaki Çatalhöyük'ü gezdi. Üniversitenin temeli ve kurulduğu yer konumundaki Karatay Medresesi'ni de ziyaret edip hatıra fotoğrafı çektiren öğrencilerin gezi programı Konya'nın bir başka değeri Sille ayağıyla son buldu. Özellikle Konya dışından gelen öğrenciler rehberlerinden Konya hakkında önemli bilgiler aldı.

HEYECAN DOLU MARATONUN İLK ADIMI: BEYAZ ÖNLÜK

Akademik hayatına bu yıl başlayan Tıp Fakültesi'nde geleceğin doktor adayları heyecan dolu dakikalar yaşadı. Doktor adayı 72 öğrenci, velilerinin de katıldığı Beyaz Önlük Töreni'nde önlüklerini giydi. Programda ilk konuşmayı yapan Mütevelli Heyet Başkanı Selçuk Öztürk öğrencilere hitaben "Zorlu bir süreçten geçerek Tıp Fakültesi'nde eğitim görmeye ve hekim adayı olmaya hak kazandınız. Bugün burada yapılan beyaz önlük giyme töreni de hekim olma yolunda attığınız ilk adımdır. Mütevelli Heyeti olarak sizlerin en iyi eğitimi alarak yetişmeniz ve mesleki donanımına sahip şekilde mezun olmanız için üzerimize düşen her türlü görevi yerine getirmekteyiz. 8 yüz yıllık bir çınarın gölgesinde eğitim göreceksiniz; hedeflerinizi her zaman büyük tutarak çok çalışmalısınız." dedi.

Törende söz alan Rektör Bayram Sade "Medicana Hastanesi ile güçlerimizi birleştirerek bu tıp fakültesini kurduk, emeği geçen herkese teşekkür ediyor, bu heyecanlı başlangıcın iyi

bir hekim olma yolunda ilk adımlarını atan öğrencilerimiz için hayırla sonlanmasını diliyorum." dedi. Tıp Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Neyhan Ergene de yaptığı konuşmada öğrencilere "Zorlu bir eğitim - öğretim hayatı sizleri beklemektedir. Sizler de gerekli her türlü donanımı kazanmaya hazırsınız. Bizlere düşen, sizin iyi bir doktor olmanın yanında iyi bir insan olma özelliğini kaybetmeden ve işinizin insan olduğunu unutturmadan burada eğitim almanızı sağlamaktır. Hedefimiz, mensubu ve mezunu olmaktan gurur duyulan, öğrencilerini başarılı bir kariyer hayatına hazırlayan, birey ve toplum sağlığının korunması ve iyileştirilmesini amaç edinen, çok yönlü, ulusal ve uluslararası alanlarda tanınan, misyonunu

kurumsallaştırmış ve lider bir tıp fakültesi olmaktadır." diyerek hedeflerini öğrenci ve velilerle paylaştı.

KTO Karatay Üniversitesi Mütevelli Heyet Başkanı Selçuk Öztürk, Rektör Prof.Dr. Bayram Sade, MÜSİAD Başkanı Dr. Lütfi Şimşek, Medicana Hastanesi Genel Müdürü Belgin Danış, Tıp Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Neyhan Ergene, Konya Kamu Hastaneleri Birliği Genel Sekreteri Op. Dr. Gökhan Darılmaz, Yrd. Doç. Dr. Konya İl Sağlık Müdürü Hasan Küçükkenirci ve akademisyenlerin elinden önlüklerini giyen öğrenciler hatıra fotoğrafı çekti.

AKADEMİK YIL AÇILIŞI

Tıp Fakültesi'nde gerçekleştirilen Beyaz Önlük programının ardından başlayan Akademik Yıl Açılış Töreni'ne Mütevelli Heyet Başkanı Selçuk Öztürk, Konya Valisi Muammer Erol, 3. Anajet Üs ve Garnizon Komutanı Tümgeneral Haluk Şahar, Cumhuriyet Başsavcısı Bestami Tezcan, Konya Sanayi Odası Başkanı Memiş Kütükçü, İl Emniyet Müdürü Mevlüt Demir ve MEVKA Genel Sekreteri Ahmet Akman katıldı.

"EN KIYMETLİ YATIRIM EĞİTİM İÇİN YAPILANDIR"

2015-2016 eğitim-öğretim yılının hayırlı olmasını dileyerek konuşmasına başlayan Mütevelli Heyet Başkanı Selçuk Öztürk, "Üniversitemiz 6. akademik yıl açılışını yapmaktadır. Bu yeni akademik yılda akademik kadro, idari personel ve 4.000'e yakın öğrencimizle büyük bir aile olarak eğitime başlıyoruz. Üniversiteye giriş sınavlarında dereceye giren başarılı öğrencilerimizin tercihlerinde KTO Karatay Üniversitesi ilk sıralarda yer almıştır. Bu seneki yerleştirmelerle tam doluluğa ulaşan 6 fakülte, 2 yüksekokul, 1 meslek yüksekokulumuzla birlikte; Tıp Fakültesi Hastanemiz, Kız

Altıncı akademik yılına 4 bini aşan sayıda öğrencisiyle giren KTO Karatay Üniversitesi, yoğun ve görkemli bir akademik yıl açılışını yaptı. Etkinliklerde tüm öğrenci ve akademisyenler bir araya gelirken yeni öğrenciler uyum programına katıldı; geleceğin doktorları da beyaz önlüklerini giyerek uzun bir maratonda ilk adımlarını atmış oldu. İlk Ders ile devam eden etkinlikler tüm öğrenci ve davetlilerin katıldığı akşam yemeği ile son buldu.

yolunda eğitim faaliyetlerimizi şekillendiriyoruz. Fakülteler, enstitüler ve yüksekokullarımızla her geçen gün gücümüze güç katıyoruz. Her geçen gün başarı sıralamamızı en iyilerin tercih ettiği üniversite olarak yükseltiyoruz. Üniversitemiz hem akademik, hem de fiziksel büyümeyi birlikte gerçekleştiriyor. Hedeflerimizi gerçekleştirme yolunda bizleri destekleyen Konya Ticaret Odası'na ve mütevelli heyetimize teşekkür ediyorum." dedi.

ve Erkek Öğrenci Konuk Evlerimiz, Kariyer ve Gelişim Ofisimiz, üniversitemizin marka değerini artırarak büyümemize katkı sağlayacaktır. Yerleşkemizde bir Merkezi Derslik inşaatı da bu akademik yıl itibarıyla tamamlanacaktır. KTO Karatay Üniversitesi'nin büyük hedeflerine hızla ilerlemesi için şu an bulunduğumuz durumu yeterli göremeyiz. Her yıl çıtayı ve hedefleri yükselterek daha çok çalışacağız. Bizim için en kıymetli yatırım eğitim için yapılandır. Bugün helal alın terleri ile bu yatırımlara katkı sağlayan 20 bin üyemizin sayesinde hem şehrimiz hem de ülkemiz kazanıyor." dedi.

"HER GEÇEN GÜN GÜCÜMÜZE GÜÇ KATIYORUZ"

Üniversitenin akademisyenleri ve öğrencileri ile nicelik ve nitelik olarak yeni eğitim-öğretim dönemine daha da güçlenerek girdiğini belirten Rektör Sade "Köklerini geçmişten alan, dünya çapında lider bir üniversite olma

Konuşmaların ardından bölümlerine birincilikle yerleşen öğrencilere YÖK tarafından hazırlanan teşekkür belgeleri Konya Valisi Muammer Erol tarafından takdim edildi.

İLK DERS

Profesörlük belgelerini törenle alan Prof. Dr. İbrahim Dülger ve Prof. Dr. Mehmet Özerk Okutan yeni akademik yılın ilk dersini birlikte yaptı. Genç hukukçulara toplum hayatında hak ve yetkiler konularında mesajlar veren Prof. Dr. Dülger "Bir toplumun içinde yaşayan insan o toplumun hayatına adapte olmak zorundadır. Toplumsal hayatın düzenli ve güvenli olması bir takım kuralların varlığına bağlıdır. Toplumsal hayat insana hak ve yetkiler verirken ödev ve sorumluluklar da verir. Bugün toplumumuzda şikâyet edilen konuların bizim üniversitemizde yetişen, haklarının yanında sorumluluklarının da farkında olan gençlerimiz ve genç hukukçularımız vasıtasıyla sonlandırılacağına inancımız tamdır." dedi. İlk ders konuşmasında medeniyetimizin bilimde kat ettiği mesafeyi hatırlatan Prof. Dr. Mehmet Özerk Okutan "1251 yılında Celaleddin Karatay, o dönemin en büyük medresesi olan Karatay Medresesi'ni inşa ettirdi. Bilim ve bereket dünyaya bu topraklardan yayıldı. Dünyanın gördüğü en büyük bilim adamlarından biri olan Biruni'nin yaptığı keşifler dünyanın kaderini değiştirdi. Biruni yüzyıllar önce dünyanın kendi etrafında döndüğünü, güneş sisteminin merkezinin Dünya olmadığını söyledi ve bu bilgi Karatay Medresesi'nde okutuldu. Biruni'den yüzyıllar sonra aynı bilgiyi tekrarlayan Batılı bilim adamları verdikleri bu bilginin bedelini ya canlarıyla ödedi ya da başka ağır cezalara çarptırıldı. Bizler bilginin ürettiği Karatay Medresesi'nin devamı olan KTO Karatay Üniversitesi'nin üyeleri ve bu onura layık çalışmalar ve araştırmalar yapacağız." diyerek ilk dersi sonlandırdı.

Açılış töreni üniversite yerleşkesinde tüm öğrenci, veli ve davetlilere verilen akşam yemeğiyle son buldu.

6. TÜRKİYE ENERJİ ZİRVESİ GALASI

KTO KARATAY ÜNİVERSİTESİ'NDE GERÇEKLEŞTİ

Bu yıl altıncısı düzenlenen zirvenin adresi Konya oldu. Enerji Yönetimi Bölümü ile enerji sektörün geleceğini şekillendirmeye aday KTO Karatay Üniversitesi de gala programının ev sahipliğini yaptı.

Programa Konya Valisi Muammer Erol, KTO Karatay Üniversitesi Mütevelli Heyet Başkanı Selçuk Öztürk, Rektör Prof. Dr. Bayram Sade, EPDK Başkanı Mustafa Yılmaz, Türkiye Enerji Zirvesi Başkanı Fatih Dönmez, Elektrik Dağıtım Hizmetleri Derneği Başkanı Nihat Özdemir ve enerji sektörünün temsilcileri katıldı.

Törende konuşan Rektör Prof. Dr. Bayram Sade üniversite hakkında davetlilere bilgi verdi. Rektör Sade "Fakülteler, enstitüler ve yüksekokullarımızla her geçen gün gücümüze güç katarak başarı sıralamamızı en iyilerin tercih ettiği üniversite olarak yükseltiyoruz. Üniversitemiz hem akademik, hem de fiziksel büyümeyi birlikte gerçekleştiriyor. Bu yıl Tıp Fakültemize ilk defa öğrenci aldık. Enerji Yönetimi Bölümü ile de geleceğin sektör temsilcilerini üniversitemizde yetiştiriyoruz." şeklinde konuştu.

Alanlarında çeşitli Ar-Ge çalışmalarına imza atan KTO Karatay Üniversitesi ve Selçuk Üniversitesi öğrencilerine Enerji Zirvesi Başkanı Fatih Dönmez tarafından Akademi Başarı Ödülleri takdim edildi. Akşam yemeğinin ardından gala programı son buldu.

ENERJİ SEKTÖRÜNÜN GELECEĞİ KTO KARATAY ÜNİVERSİTESİ'NDE

Gala programı öncesinde gerçekleştirilen kokteyl sırasında KTO Karatay Üniversitesi ile Elektrik Dağıtım Hizmetleri Derneği arasında enerji sektörüne yönelik Ar-Ge çalışmaları yapmak, öğrencilerin staj ve istihdamı konusunda faaliyetlerde bulunmalarını sağlamak ve birlikte lisansüstü programlar açmak amacıyla işbirliği protokolü imzalandı.

İşbirliği töreninde konuşan KTO Karatay Üniversitesi Mütevelli Heyet Başkanı Selçuk Öztürk Türkiye'nin hızla enerji politikalarını yoğunlaştırdığı bu dönemde ön plana çıkan il olan Konya'nın enerji potansiyelinin değerlendirileceği söyledi. Öztürk, "Yatırımlar için gereken nitelikli eleman ihtiyacını karşılamak için Türkiye'de ilk olan Enerji Yönetimi Bölümü'nü üniversitemiz bünyesinde açtık. Bir taraftan enerji sektöründe üniversite-sanayi işbirliğine katkı sağlamak, diğer taraftan da bu bölümde öğrenim gören öğrencilerimizin sektörle ilgili donanıma sahip olarak mezun

olmaları amacıyla KTO Karatay Üniversitesi ile Elektrik Dağıtım Hizmetleri Derneği arasında işbirliği protokolü imzaladık. İmzaladığımız protokolle, öğrencilerimiz dernek üyesi firmalarda enerji sektörüne yönelik olarak Ar-Ge çalışmalarına katılacaklar, ayrıca staj ve istihdam konusunda imkâna sahip olacaklar. İmzaladığımız protokolün hayırlara vesile olmasını diliyorum." dedi.

ELDER Başkanı Nihat Özdemir, "Dernek olarak dağıtım sektörüne hâkimiz. Sektörümüzün yeni nitelikli elemanlara ihtiyacı var. Araştırmalarımızda KTO Karatay Üniversitesi'nin enerjiye verdiği önemi gördük. Öğrencilerin alternatif yakıtlarla çalışan araçlarını da inceledik. Bu nedenlerle çalışmalarımızı birleştirmek istedik. Ar-Ge ve eğitim konularını kapsayan protokolü imzalıyoruz. Artık enerji sektörünün geleceğini yönetecek isimler KTO Karatay Üniversitesi'nde yetişecek. İşbirliği protokolünden dolayı KTO Karatay Üniversitesi ve Mütevelli Heyeti'ne teşekkür ediyorum" dedi.

HAZIR BETON

KONYA

MANAVGAT

ÇUMRA

KARATAY

BEYŞEHİR

AKŞEHİR

SERİK

KARAMAN

ELİKEŞİK

LADİK

BOZKIR

KONYA

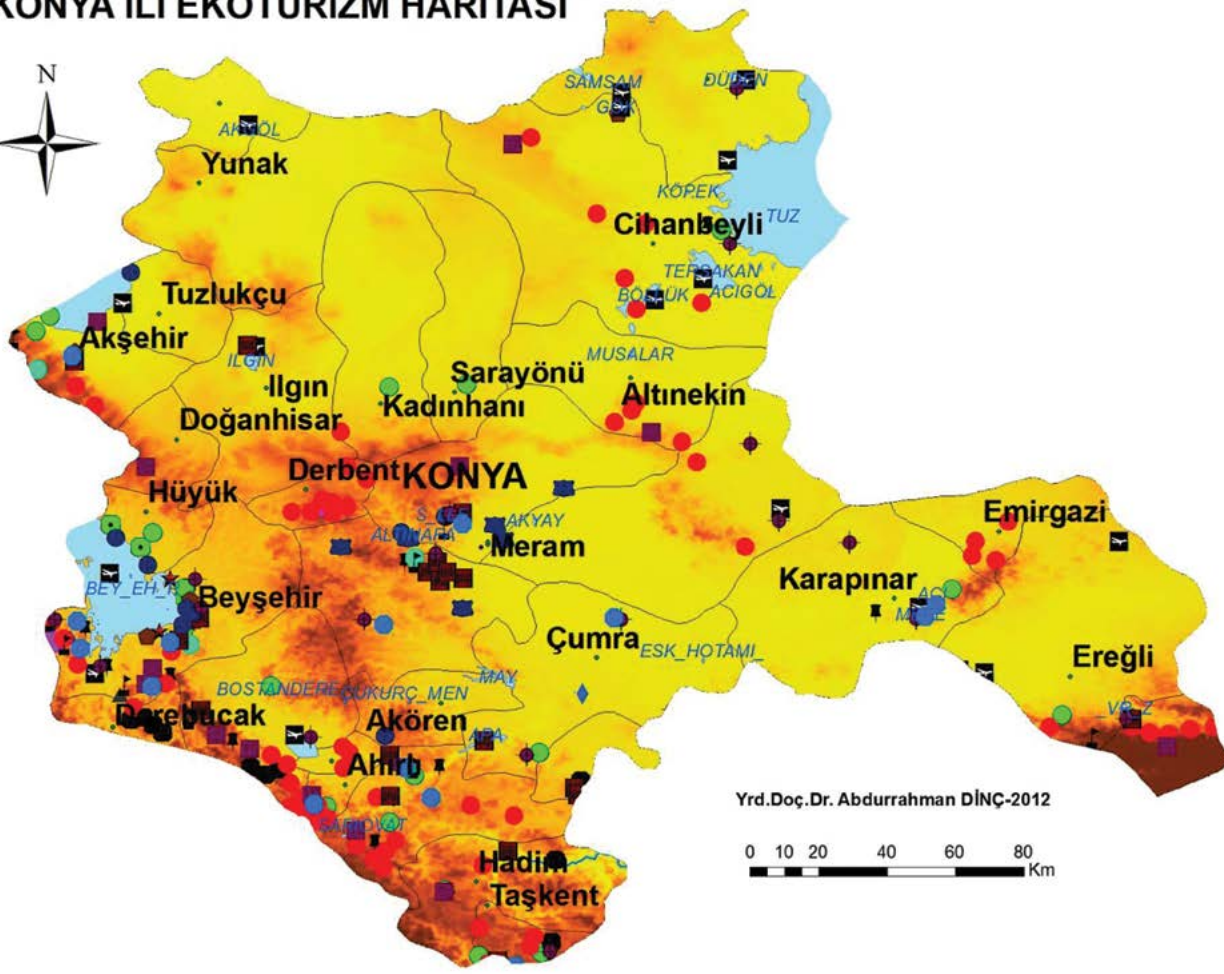

“Temel Sigortanız”

KONYA HAZIR BETON SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

Horozluhan Mh. Cihan Sk. No:15 42300 Selçuklu / KONYA | Tel: +90 (332) 346 03 69 - 70 | Fax: +90 (332) 346 16 12
www.konyahazirbeton.com.tr | konyahb@vicat.com.tr

KONYA İLİ EKOTURİZM HARİTASI

KONYA TURİZM POTANSİYELİ VE EKO TURİZM EYLEM PLANI (1)

Konya geçmiş medeniyetlere ev sahipliği yapmış bir kültür kentidir. Tarihsel ve kültürel dokusu ile günümüzde gelen ziyaretçilerin ilgisini çekmenin yanı sıra; ilçelerinde bulunan doğal güzellikleri, gölleri, mağaraları, mesire ve dinlenme yerleri, kaplıcaları ile de son yıllarda önemi artan bir yöre olmaktadır. Orta (İç) Anadolu bölgesinin merkezinde yer alan Konya yöresinin sahip olduğu turizm potansiyelinin önemli rolü vardır.

1) İlin Coğrafi Konumu ve Sınırları

Yüzölçümü itibarıyla Türkiye'nin en büyük ili olan Konya; iki farklı coğrafi bölgede topraklara sahiptir. Konya İli; Orta Anadolu Bölgesi'nin güneybatısında, Akdeniz Bölgesi'nin ise kuzeyinde bulunur. İlin büyük bir kısmı Orta Anadolu Bölgesi'nde ve kendi ismini verdiği Konya Bölümü'nde, kalan kısmı ise Akdeniz Bölgesi'nin Antalya Bölümü'nde yer almaktadır. Konya; doğuda Ankara, Aksaray ve Niğde illeriyle, güneyde Karaman ve Antalya illeriyle, batıda Isparta ve Afyon illeriyle, kuzeyde ise Ankara ve Eskişehir illeriyle komşudur. Konya, coğrafi olarak 36° 40' ve 39° 16' kuzey enlemleri ile 31°14' ve 34°26' doğu boylamları arasında yer alır. Konya il merkezi büyükşehir

statüsünde olup üçü merkez ilçe olmak üzere toplam 31 ilçeye sahiptir.

2) İklim ve Hidrografiya

Konya il merkezinde yer alan meteoroloji istasyonunun verileri değerlendirilerek Konya genelinde karasal iklim özellikleri görüldüğü belirlenmiştir. Konya iklimi genel olarak yazlar sıcak ve kurak, kışlar soğuk ve kar yağışlı olan step iklimidir. Yaz yağışları az olup, kış aylarında kar yağışı ve don olayları da görülür. Sahanın iklimini etkileyen faktörlerin başında topografya şartları özellikle Toros Dağları'nın denizel iklim özelliklerinin girmesini engellemesi etkilidir. Konya'da, yarı kurak birinci dereceden mezotermal su eksikliği yaz mevsiminde ve çok kuvvetli, nispeten deniz etkisine yaklaşan karasal iklim etkili olmaktadır. İlin büyük kısmı Konya Kapalı Havzası'nda bulunmakta ve ilde daha çok mevsimlik ve sel rejimli akarsular görülmektedir. Buradaki akarsuların boyları kısadır.

Konya'daki yağış rejimi düzensiz olduğu için bu akarsuların rejimi de düzensizdir. Türkiye'nin en büyük ikinci gölü (Tuz) ile Göller Yöresi'nin (Beyşehir, Akşehir, Ilgın Çavuşçu, Suğla...) belli bir kısmı da Konya il sınırları

içindedir. Akgöl, Acıgöl, Hotamış ve Meke gölü ise turizm açısından çok önemli olmasına rağmen günümüzde can çekişmektedir.

3) Turistik Bölgeler

Konya'daki turistik değerleri Konya içi ve ilçeleri olarak iki kısımda değerlendirebiliriz. Konya içinde Mevlana müzesi başta olmak üzere, Arkeoloji Müzesi Çini Eserler, Mezar Anıtları, Taş ve Ahşap Eserler, Etnografya, Atatürk, Karatay, İnce Minare, Koyunoğlu Müzeleri önem taşımaktadır. Alâeddin Camii, İplikçi Camii, Sahip Ata Camii ve Külliyesi, Sadrettin Konevi Camii ve Türbesi, Şems-i Tebrizî Camii ve Türbesi önemli eserlerdir. Konya içerisinde Meram doğal güzellikler ve mesire, Sille arkeolojik değerler açısından önemlidir. Konya ilçelerinde Çumra, Çatalhöyük ile Beyşehir, gölü, doğal güzellikleri ve tarihi değerleri, Akşehir Nasreddin Hocası ve mesire yerleri, Hadim Yerköprü şelalesi, Ereğli Halkapınar İvriz Kaya kabartmaları, Karapınar Meke Krater gölü turistik değerlerdir. Konya yöresinde alternatif turizm çeşitleri olarak; kültür ve inanç turizmi, av turizmi, gençlik turizmi, kongre ve iş turizmi, sağlık turizmi ve eko turizm önemli bir potansiyeldir.

4) El Sanatları

Keçecilik: Konya tarih boyunca Anadolu'nun önemli bir keçe yapım merkezi olmuştur. Konya merkez ve Akşehir'de halen keçe yapımı sürmektedir. Keçe yurtdışında büyük ilgi gören el sanatlarından birisidir(Karpuz, 1998:78-79). Konyada aktif olarak dört adet keçe atölyesi bulunmaktadır. Akdeniz ve Batı Anadolu bölgelerinden yün getiren insanlar Konyada keçe yaptırıp götürmektedir. Yapılan sergi keçeleri ve kepenekleri ise köylerde kullanılmaktadır(Bahar, 1997:49-50).

Halıcılık: El ipi ve kökboyun kullanıldığı Konya imalatı halı ve kilimler Türkiye piyasasında bulunan en kaliteli mallar arasında yer almaktadır. El halıları, Almanya, İsveç, İtalya, İngiltere, Danimarka ve ABD ağırlıklı olmak üzere birçok ülkeye ihraç edilmektedir. Konyada "Türk El Halıcılığı" adı ile yürütülen bir proje ile Ladik, Sille, Taşkale, Akören gibi yerlerde üretilen el halıları ile, kültür ve gelenek zenginliğinin canlandırılması, geleneksel halı türlerinin ve özelliklerinin araştırılması amaçlanmaktadır (Yasa, 1998:41).

Kaşıkçılık: Konya kaşıkları Türk kaşıkçılık sanatı üzerinde önemli bir yer tutmaktadır. Daha çok ağız ve sap kısımlarında bulunan zengin süslemeleri ile dikkati çeken Konya kaşıkları turistik eşyalar arasında yerini almıştır. Konya kaşıklarında bitkisel süsleme yanında, yazılı süslemelerde yapılmaktadır(Kunduracı, 1998:104).

Tüfekçilik: Konya'nın Huğlu ve Üzümlü kasabaları adını dünyaya duyurmuş, el yapımı av tüfekleri ile ünlenmişlerdir. Üzerlerine yapılan pirinç ve kaplama motifleri ile dikkati çeken av tüfekleri yurt içi ve yurtdışı piyasalarına sunulmaktadır(İl Turizm Envanteri, 1997:78-79).

Diğer El Sanatları: Oya ve nakış işleri, testicilik, naht (Ağaç oyma ve yontma) sanatı, çinçilik, mestçilik, hat(yazı) sanatı Konya el sanatlarıdır.

5) Folklorik Değerler:

Konya giysi çeşitleri, türküler, oyunları, deyimleri, efsaneleri, tekerlemeleri, atasözleri ve özellikle evlenme gelenek ve görenekleri ile de çok çeşitli ve renkli bir görünüm arz eder. Örneğin; evlenme adetleri arasında; görücü usulü ile kız isteme, dua ile söz kesme, nişan töreni

ile şerbet içme, düğün öncesi hazırlıklar, nikah kıyılması, kına, kız çıkartma ile düğün yapılması gibi adetler ilgi çekicidir(Oğuz, 1997:39-42).

6) Konya Mutfağı

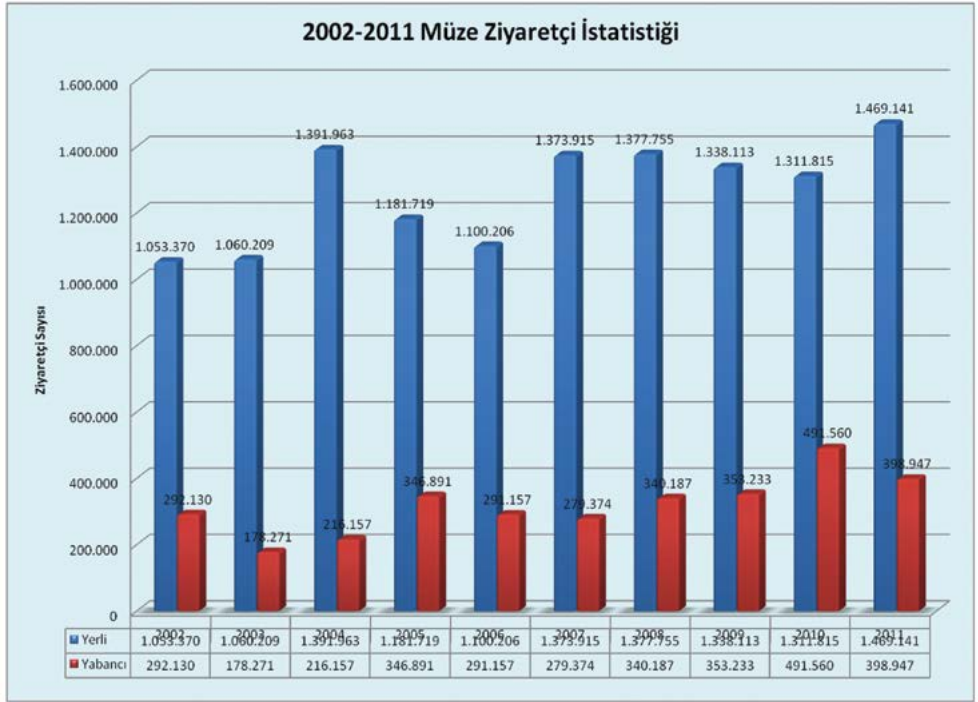
Yöre ürünleri, Konyada zengin bir beslenme kültürü yaratmıştır. Yoğun buğday ve sebze üretimi ile birlikte hayvancılıkta beslenmenin temel kaynaklarındandır. Tandır böreği, çarşı böreği ve sedirler böreği de Konyada özgün börek türlerinin başlıcalarıdır. Böreklerin yanı sıra etli ekme (pide de denmektedir) tüketimi de oldukça yaygındır. Konyada helvanın da birçok çeşidi bulunmaktadır.

Seyahat Acentaları

TÜRSAB'ın 15 adet bölgesel yürütme kurullarından birisi de Konya BYK'dır. 2012 yılı itibari ile yörede 68 adet (A) grubu, 8 adet (B) grubu, 2 adet (C) grubu olmak üzere toplam 78 seyahat acentası bulunmaktadır.

Turistik Restoranlar

Konyada Turizm Bakanlığında belgeli, 1. Sınıf 8, 2. Sınıf 9, Özel Belgeli 2, olmak üzere toplam 19 adet restoran bulunmaktadır. Bu restoranların kapasitesi 3.697 kişiliktir (Konya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2012)

Konya Müzeler Müdürlüğü İstatistikleri, 2012.

Şekil-2 2002-2011 Müze Ziyaretçi İstatistiği

Müzeler

Yıllar itibari ile Konya müzeleri ziyaretçileri istatistikleri incelendiğinde yerli ve yabancı turistin en çok Mevlana müzesini ziyaret ettikleri görülmektedir.

8) Ulaştırma

Konya, tarih boyunca belli başlı yollar üzerinde yer almıştır. Tarihi İpek Yolu'nun en önemli ticaret ve konaklama merkezlerinden biridir.

Karayolu Ulaşımı: Konya ili ülkemizin ana ulaşımını sağlayan doğu-batı ve kuzey-güney yönlerinde uzanan karayolu bağlantıları ile önemli bir kavşak noktası halindedir. İLde 1.431 km devlet yolu, 1.541 km il yolu ve 6825 km köy yolu olmak üzere toplam 9.797 km yol ağı bulunmaktadır. İlin, kuzey komşusu olan Ankara ile bağlantısı, Konyadan başlayan ve Cihanbeyli ile Kulu İlçe merkezlerinden geçerek başkente ulaşan yol ile sağlanmaktadır.

Bunların başlıcaları çöğenli şeker helvası, dut pekmezi ya da unlu pekmez helvası, susamlı, cevizli ve tahinli helvadır. Konya'nın kendine mahsus yemeklerinden en önemlisi tandır kuzusu (çebiç) dur. Ayrıca toyga çorbası, mercimekli omaç çorbası, arabaşı çorbası, fırın kebabı, etli ekme, gerdan pişirmesi, topalak köftesi gibi yemeklerde özgüdür(<http://konya.turizm.gov.tr>, 2007).

7) Turistik Arz

Konaklama İşletmeleri

Konyada 3 adet 5 yıldızlı otel, 6 adet 4 yıldızlı otel, 9 adet 3 yıldızlı otel, 3 adet 2 yıldızlı otel, 2 adet özel belgeli turizm işletmesi bulunurken 1901 oda ve 3878 yatak kapasitesine sahiptir. Konyada faaliyet gösteren belediye belgeli oteller listesi yukarıdaki tabloda görülmektedir. Bu verilere göre 71 tesis, 1384 oda ve 3044 yatak bulunmaktadır.

Demiryolu Ulaşımı: Güney ve Güneydoğuyu Batıya ve İstanbul'a bağlayan demiryolu, Konya ilinden geçer. Konyadan geçen trenler; Toros Ekspresi, İç Anadolu Mavi Treni ve Meram Ekspresidir. Demiryolu ulaşımında en önemli çalışma, başarıyla bitirilmiş olan ve halen hizmet veren Konya-Ankara arası hızlı tren projesidir.

Havayolu Ulaşımı: Konya'da hava ulaşımı askeri havaalanından sağlanmaktadır. Askeri Havaalanının sivil ulaşımında da kullanılabilmesi amacıyla yapımına devam edilen terminal binası ve diğer tesislere ait inşaatın büyük bir bölümü tamamlanmıştır. Halen Konya-İstanbul arası her gün karşılıklı olarak tarifeli uçak seferi yapılmaktadır (http://www.konya-turizm.com/web_tr/konyaulasim.html, 2012).

Turizm Talebi

Konya yöresindeki turistlerin konaklayan kişi sayısına bakıldığında; 2011 yılında konaklayan toplam 412.628 turist olduğu görülmektedir. Konya yöresini ziyaret eden, turizm işletme belgeli tesislerde konaklayan turistlerin milliyetlerine göre dağılımına bakıldığında Japonya'nın ilk sırada, ABD'nin ikinci sırada, Almanya'nın üçüncü sırada yer aldığı görülmektedir. Bu sıralama aynı zamanda yörenin ülke genelinde farklı bir turistik yapısının bir göstergesidir. Çünkü Türkiye'ye gelen turistlerin milliyetlerine bakıldığında sırası ile Almanya, BDT ve İngiltere'nin ilk üç sırayı paylaştıkları görülmektedir. Bu verilere göre, yöreyi kültürel ve inanç turizmi kapsamında seyahat eden insanların ziyaret ettiği söylenebilir.

Tablo 5- Konya Yöresindeki Turizm İşletme Belgeli Tesislerde

Yıllar	Konaklayan Kişi Sayısı		
	Yabancı	Yerli	Toplam
2008	113.186	180.502	293.688
2009	114.506	239.855	354.361
2010	147.181	218.033	365.214
2011	150.661	261.967	412.628

Konya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü İstatistikleri, 2012

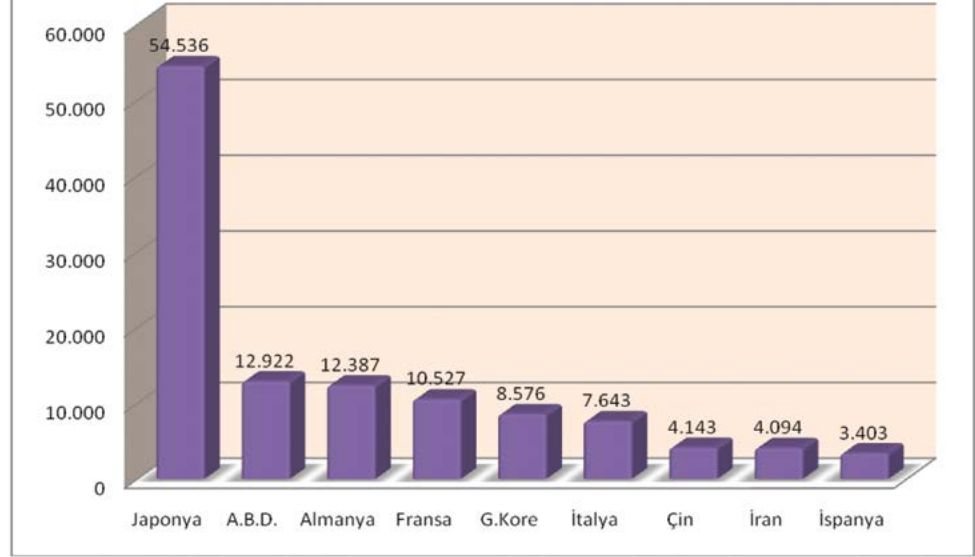
Konya'da Eko Turizm

Konya'da mevcut bulunan yaylalardan yayla turizmi için, bir potansiyel oluştururken, Kulu'da 186 kuş çeşidinin bulunduğu Düden gölü, Beyşehir gölü Milli parkı, Obruk gölleri için doğal hayatı gözlemlenebilir, foto safari gibi turizm türleri için bir potansiyeli ifade etmektedir. Özellikle Beyşehir gölü ve etrafı için kamp ve karavan turizmi için elverişlidir.

D1) Doğal Kaynaklar

Konya, doğal güzellikler bakımından oldukça zengin bir ildir. Bu zenginlikte çok geniş olan il topraklarında farklı alt iklim bölgeleri ve

2011 Yılı Konaklama Ülke Sıralaması

Konya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü İstatistikleri, 2012.

Şekil-3 2011 Yılı Konaklama Ülke Sıralaması

çeşitli bitki örtüsü bulunması etkilidir. Ayrıca kapalı bir havza içerisinde bulunması, yoğun karstik oluşumlar ortaya çıkması nedeni ile yörede çok sayıda sıcak ve soğuk su kaynağı, büyüklü küçüklü birçok göl vardır (Yurt Ansiklopedisi, Cilt7:5108). Bu doğal güzellikler belirli başlıklar altında aşağıda sıralanmıştır:

D2) Göller

Tuz Gölü: Türkiye'nin ikinci büyük gölüdür. Denizden yüksekliği 940 m, yüzölçümü 1.620 km²'dir. Göl kenarında yazın sıcaklardan dolayı, suyun buharlaşması ile 10 cm-2 m arasında değişen bir tuz tabakası meydana gelir. Yılda ortalama, 120-150 bin ton tuz çıkartılmaktadır (İlimiz Konya, 1985:20). Otomobil sporlarının yapılabileceği, akşam güneşinin ayrı bir güzellik sergilediği Tuz gölü, peri bacaları oluşu ile de dikkat çeker (Dinçer, 1995:106).

Beyşehir Gölü: Göller yöresinde Beyşehir ilçesinde yer alan göl Türkiye'nin üçüncü büyük doğal ve tatlı su gölüdür. Konya ovası bu su ile sulanır. Yüzölçümü 656 km², denizden yüksekliği 1121 m olan gölün derinliği 10 m'yi geçmez (Evliyaoğlu, 1994:43). Beyşehir gölü, bir polye çanağı içinde oluşmuş karstik kökenli bir göldür. Gölün hem kuzeyinde hem de batı kıyılarında düdenler vardır, gölü yeraltı ve yerüstü suları beslemektedir. Bu güzelliklerden ziyaretçilerin faydalanabilmesi için gölün batı kıyılarındaki küçük koylar önüne yol yapıldığı takdirde, ülke turizmi doğal bir değer kazanacaktır (Aygün, 1985:15). Göl, güneşin gün batısındaki görünümü, renk ve batış süresi yönünden dünyada birinci derece gruplardan sayılmaktadır. Ayrıca göl, 1 km kumsalı olan Üstünler-Yarbaşı plajına sahipken, yılda ortalama 137 günün rüzgârlı geçmesi nedeni ile sörf sporu yapmaya da elverişlidir. Peyzaj güzel-

likleri ve göçmen kuşlar için iyi bir barınak yeri olması, göl sularına dayalı su sporları aktivitelerinin sağlanması, Sazan, Kalkanat, Gökçe, Çamurca, Levrek, Turna, Küçük Boy Yılan balıkları ile de balıkçılık olanakları sunması gölün değerini artırmaktadır (Beyşehir Sanayi ve Ticaret Rehberi, 1997:48-49).

Acıgöl ve Meke Tuzlası Gölleri: Karapınar-Ereğli yolu boyunca bu yolun güneyinde yer alan Meke tuzlası gölü ve Acıgöl ilginç bir krater gölüdür. Meke Tuzlası gölü iç içe girmiş iki gölden oluşur. Bu göl dünyanın en önemli tabiat harikalarından biridir. Yazın suları çekilen gölden çıkarılan tuzlar işlenmektedir. Karacadağ volkanik kütlesi üzerinde bulunan Acıgöl, suları acı olan derin bir göldür (Güngördü, 1997:20).

Akşehir Gölü: Denizden yüksekliği 958 m yüzölçümü 353 km²'dir. Dışarıya akıntısı olmayıp suları az tuzludur. Araştırmalar göl çevresindeki ovanın eski bir göl tabanı olduğunu ortaya koymuştur. Gölde az sayıda balık çevre halkı tarafından tüketilir (Demirmencioğlu ve Ahıpaşaoğlu, 1997:29-30).

Suğla-Karaviran Gölü: Seydişehir'in 10 km güneyindedir. Denizden yüksekliği 1040 m ve alanı 136 km²'dir. Beyşehir gölünün fazla suları 68 km'lik bir kanalla bu göle boşalır. Bu yörede 6-7 tane düden bulunduğu için, gölün suları devamlı olarak yer altına gitmekte ve bu yüzden bazı yıllar göl kurumaktadır (İl Turizm Envanteri, 1997:23).

Ilgın Çavuşçu Gölü: Ilgın ilçesinin 3 km kuzeyindedir. Doğanhisar çayı ile beslenen gölün alanı 51 km²'dir. İçinde bol miktarda turna balığı vardır (Konya İl Yıllığı, 1990:48).

Ereğli Akgölü: Ereğli ilçesinin batısındadır. Eski göl tabanıdır. Çok sığ bir özelliğe sahiptir.

Tatlı sulara sahiptir. İvriz deresinden gelen sularla beslenirken İvriz barajı yapıldıktan sonra alana su gelmemeye başlamış ve alanın tek su kaynağı Ereğli ilçesinin atık suyu ve yağmur sularından oluşmaktadır. Akgöl sazlıklarında 200'ün üzerinde kuş türü yaşamaktadır. Bu yüzden tabiatı koruma alanı olarak kabul edilmiştir. Son yıllarda yaşanan kuraklık nedeniyle sulak alan kuruma ile karşı karşıya kalmaktadır.

Yunak Akgöl: Yunak ilçesi yakınlarında küçük bir göldür. Suyu tatlıdır. Çoğu yeri bataklık halindedir. Göl Gökınar Deresi ile Sakarya Nehrine boşalmaktadır. Yunak Akgöl'de rehabilitasyon çalışması yapılmıştır.

Altınapa Barajı Su Havzası: Altınapa Barajı Konya Beyşehir yolu üzerindedir. Başarakavak tarafından gelen kaynak suları ile beslenen Altınapa Barajı Konya ili içme suyunu karşılayan bir barajdır. Koruma kontrolü Büyükşehir Belediyesi KOSKİ Genel Müdürlüğüne yürütülmektedir. Alan hem içme su havzası hem de su kuşları açısından önemli bir sulak alandır.

Konya iline yakın olması nedeniyle olta balıkçılarının yoğun olarak kullandığı bir sulak alandır.

Mavi Boğaz Kanyonu: Beyşehir Gölü suyunun Çumra ovasında kullanılmak üzere Çarşamba Kanalı ile Apa Barajına taşınan ve Seydişehir ilçesi ile Apasaray barajı arasında kalan Çarşamba kanalı mavi boğaz olarak adlandırılmaktadır. Mavi Boğazın kaynak değerleri Çarşamba kanalı, kanyonlar, küçük mağaralar ve fauna ve flora açısından değerlendirilebilir. Ayrıca kanyonda yürüyüş, tırmanma, motor cross bot ile gezi, fotoğraf çekimi gibi faaliyetler yanında tarımsal olarak ta organik tarım uygulama faaliyetleri yapılabilecektir.

D3) Obruklar

Obruklar, karst arazi denilen, genelde suyun kolayca eritebildiği buharlaşma ürünleri ve karbonatlar içeren düzlüklerde oluşan derin çukur şeklinde göllerdir. İç Anadolu, Tuz Gölü havzası güneyindeki Konya ovasını ayıran topraklar bu mucizevi oluşumları barındırır. Obruklar, görenleri şaşkınlığa ve heyecana sürükleyen, hele üzerinde durulan toprağın çökebilecek olması ile insana korku veren oluşumlardır (Güvenç, 1998:146). Obrukların en önemli özelliği, dünyada Konya kapalı havzasından başka bir yerde rastlanmayan çok özel coğrafi oluşumlarıdır. Bu obruklar; sulu, kuru, yayvan, dik, küçük, büyük olarak çeşitlenmekte ve yörede 20'yi aşkın sayıda

bulunmaktadır. Obrukların diğer bir özelliği de yazın ilk aylarında koyu lacivert ve yeşil olan renginin yaz ilerledikçe çivit mavisi, berek bir renk almasıdır (Eken, 1998:135-136). Meyil, Çıralı, Obruk, Gökhöyük obruk gölleri en çok tanınanı ve en çok ilgi çekenleridir. Bu göller, çevresinin kurak alanları içerisinde güneybirlik bir dinlenme yerleridir. Fakat bu potansiyel yeterince değerlendirilmemiştir (Güngördü, 1997:20).

D4) Dağlar

Dağlar İlin kuzey kısmında yer alan yükselteler genel olarak doğu-batı doğrultusunda uzanır. En önemlisi Bozdağlardır. Bozdağlar üzerinde yer yer tepeler yükselir, bu tepelerin en yüksekisi Bozdağlar'ın batısındaki Karadağ Tepe'dir. (1919 m). Bu tepeler arasında da geçitler yer alır. Konya'nın batısında yeralan sıra dağlar kuzeyden güneye doğru uzanırlar. En kuzeyinde Sultan Dağları (2169), Aladağlar (2339), Loras (2040), Eşenler (1951) yer almaktadır. Bölgenin güney kısmı Toros dağlarıyla sınırlanmıştır. Bu kuşakta ise Geyik (3130), Bolkar dağları (3134), Aydos dağları (3240) yer almaktadır. Bu alanda volkanik kütlelerin ve arazilerin önemli bir yeri vardır. Karapınar Ovası'nın güneyinde yer alan Karacadağ (2025), Konya'nın güney batısındaki Erenler Dağı (2319) batısında Takkeli Dağ (1400) yer almaktadır. Belirtilen volkanik dağların dışında Karapınar yakınlarında kül konilerine rastlanır. Bunlar genç volkanik faaliyetler sonucunda oluşturulmuş küçük konilerden ibarettir. İl sınırları içinde yer alan volkanik dağlar İç Anadolu Bölgesinin diğer volkanik dağları ile karşılaştırıldığında yükselti ve alanlarının daha az olduğu görülür.

D5) Platolar

Platoları Yöredeki Obruk ve Cihanbeyli Platoları ortalama 1000 m. yükseltiye sahip geniş düzlüklerden oluşurlar. Tuz gölünün batısında Cihanbeyli platosu, güneyinde ise Obruk platosu yer alır. Obruk platosu üzerinde kireç taşı tabakaları üzerinde gelişmiş karstik şekillerden olan obruklara rastlandığından bu isim verilmiştir. Bunların en büyüğü Kızören obruğudur. Konya'nın kuzeydoğusunda yer alan bu obruk kireç taşlarının çözülmesi ile oluşmuş yaklaşık 300 m. çapında 145 m. derinliğindedir. Obruk içerisine suların dolması ile aynı ismi alan bir de göl oluşmuştur. Göl tabanından fazla suları boşalttığından suları tatlıdır. Obruk platosu yöresinin en çukur yeri olan Tuz Gölü ile Konya ve Ereğli ovalarını birbirinden ayıran bir eşik görünümündedir. İlin kuzeyini kaplayan Cihanbeyli Platosu genel olarak kireçtaşı tabakaları ile kaplıdır. Bu plato akarsular tarafından az parçalanmış dalgali bir yüzeye sahiptir. Zengin bozkırlarla kaplı olan bu platolar, il hayvancılığı ve tarımı açısından önemlidir.

D6) Ovalar

İl sınırları içerisinde ovalar platolardan sonra en fazla alanı kaplar. Buradaki ovalar, genel olarak buraya yerleşen bir gölün ortadan kalkması ve göl tabanında alüvyonların depolan-

ması ile ortaya çıkmıştır. Obruk platosunun kuzeyindeki en çukur alanda Tuz Gölü yerleşmiş, güneyde ise Hotamış bataklığı ile İvriz bataklıkları burada oluşan eski göl kalıntıları olarak yer almıştır. Konya ve Ereğli ovaları yöresinin en geniş ovalarıdır. Bu ovalar Konya ve Ereğli arasında geniş düzlükler şeklinde uzanırlar. Konya ili bu ovaların batı ucunda kurulmuştur. Bu dizi içerisinde, Çumra Ovası ve Karapınar'ın bulunduğu Karapınar ovasında eski Konya Gölü tabanının kum depoları rüzgâr erozyonuna da imkân vermiştir. Bozdağların kuzeyinde Altınekin, Sarayönü ve Kadınhanı ovaları bulunur. Ilgın (Çavuşçu) gölü ve Akşehir gölünün yerleştiği çanakta bir çöküntü hendeğidir. Ilgın ve Akşehir ovaları, bu çöküntü hendeği içerisinde oluşmuş ovalardır. Bu ovalar dışında; Beyşehir ovası, Seydişehir ovası, Doğanhisar ovası ile Yukarı Sakarya ovalarının güney ucunu oluşturan Yunak ve Akgöl ovalarıdır.

D7) Akarsular

Konya ili sınırları içerisinde daha çok mevsimlik ve sel rejimli akarsular yer alır. Buradaki akarsuların boyları kısadır. Konya ilinin geniş sahaları, kapalı havza olması sebebiyle akarsular ova tabanlarındaki bataklıklarda kaybolur. Bölgedeki akarsular kar ve yağmur suları ile beslenirler. Konya'daki yağış rejimi düzensiz olduğu için bu akarsuların rejimi de düzensizdir. Birçoğu, yaz aylarında kururlar; ancak ilkbahar ve yaz aylarında kısa süreli sağanak yağışlar ile sel baskınlarına sebep olabilmektedir. Sel baskınları tarım alanlarında büyük zarara neden olur. Bundan dolayı bölgede erozyonla mücadele çalışması yapılmaktadır. Bu çalışmalar en fazla sel gelen dereler üzerine barajlar kurularak sürdürülmektedir. May ve Apa barajları buna örnektir. Konya'da akarsuların su toplama havzaları farklı yönlerde akış gösterirler. Bunlardan Yukarı Sakarya Nehri'ne ulaşan Gökınar Deresi ile Karadeniz'e, Göksu Nehri'nin kuzey kolu olan Hadim Çayı, Manavgat Nehri'nin yukarı havzası çevresindeki dere ve çaylar açık havza niteliğinde olup sularını Akdeniz'e ulaştırırlar. Bunlardan Tuz Gölü, Çavuşçu Gölü, Beyşehir Gölü, Ereğli Ovasındaki Akgöl, Hotamış Bataklığı çevresindeki yükseltilerden kaynağını alan dereler ise kapalı havza şeklindeki bu alanlara akış gösterirler. Konya'da yer alan en büyük ve en önemli akarsu Çarşamba Suyu'dur. Kaynağını Bozkır ilçesindeki yükseltilerden alır. Beyşehir Gölü'nün ayağı ile birleşerek Çumra Ovası sulama şebekesini oluşturur. Çarşamba Suyu üzerinde kurulan Apa Barajı hem selleri önlemek hem de Konya Ovasının bir bölümünde sulama yapmak için kurulmuştur. Konya ilinde Meram Çayı, Sille Deresi, May Deresi, İvriz, Bolasan, Çiğil, Doğanhisar İnsuyu, Göksu, Adıyan, Engilli, Çavuşköy, Karasu Çayları da önemli akarsulardandır. Şehrin içme ve kullanma suyu olarak kullanılan Hatıp, Çayırbağı, Mukbil ve Dutlu Suyu ve Hotamış Bataklığı çevresindeki çeşitli kaynaklarda önemlidir (<http://www.konya.gov.tr>, 2012).

PERAKENDE SEKTÖRÜ SORUNLARI

VE İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİ (1)

Emre Yılmaz / Ekonomik Araştırmalar ve Proje Müdürlüğü

1. GİRİŞ – PERAKENDE'DE TÜRKİYE'NİN DURUMU

Geçtiğimiz yıl itibarıyla 16 trilyon dolarlık bir hacme sahip olan perakende sektörü aynı dönemde %11'lik bir büyüme göstermiştir. 2015 sonunda 22 trilyon dolara ulaşması öngörülen perakende sektörü, Türkiye'de ise her yıl ortalama %5.7 büyümektedir. 1.8 milyon kişiye iş sağlayan perakende sektör hacminin 2015 sonunda 420 milyar dolara ulaşması beklenmektedir. Son on yıldaki 10 kat artışla Türkiye genelinde Mayıs 2015 itibarıyla 349 AVM'nin de hizmet verdiğini düşündüğümüzde, perakendeciliğin AVM odaklı büyüdüğünü de söyleyebiliriz. Uzun vadede AVM'ciliğin daha da büyüyeceği de rahatça öngörülebilmiştir. Perakende sektörüne daha detaylı bakmamızı sağlayacak veriler ise Türkiye'de henüz kayıt altına alınmamaktadır. Kayıt dışı ekonominin de genel olarak tetiklediği bu durum sektörün önemli sorunlarından biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Bununla birlikte tüketim alışkanlıklarının her yıl artması ve değişmesi perakende sektörünün daha da büyüyeceğinin ve yerel anlamda da yeni ağlara ihtiyaç duyulacağını temelde göstermektedir.

Perakende istihdamda Türkiye'nin 1. sektörü olmaya devam etmektedir. Türkiye perakende sektörü gerek nüfus gerekse tüketim harcamaları açısından Avrupa genelinde önemli bir potansiyel sunmaktadır. Tüketim harcamaları açısından Avrupada 7. sırada yer alan Türkiye, gıda harcamalarında 5. gıda dışı perakende harcamalarında ise 8. sırada yer almaktadır.

2. PERAKENDE ZİNCİRİ VE İŞLEYİŞİ

Perakendecilik, üretici ve tüketici arasında malların naklini sağlayan aracılık hizmetleridir. Başka bir deyişle mal ve hizmetlerin ticari bir amaçla kullanmama veya tekrar satmama, kişisel gereksinimleri için kullanmama koşuluyla, doğru- dan doğruya son tüketiciye pazarlanmasıyla ilgili faaliyetler bütünüdür. Perakende sektörü günümüzde üreticilerin temsilcisi, tüketicilerin de garantörüdür. Mal naklinin yanı sıra ne zaman ne miktarda malın hazırlanması gerektiğini de belirlemektedir.

2.1 Perakendeci Kuruluşlar

Tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de perakendeci kuruluşlar farklı isim ve şekillerle faaliyetlerini sürdürmektedir.

- Perakendeci kuruluşların başlıcaları;
- Bağımsız Mağazalar: Bakkal, Manav
  - Birleşik Perakendecilik: İstoç
  - Mağazasız Perakendecilik: Evden satış
  - Hipermarketler: Süpermarket harici, gıda ile birlikte birçok ürünün satıldığı yerler
  - İndirimli Satış Mağazaları: Paşabahçe, Outletler
  - Zincir Mağazalar: Adese, Migros, Beğendik, Sincap, Beymen, Damat vs.
  - Alışveriş Merkezleri: Kule Site, CEPA, Cevahir vs.

Perakendeci kuruluşların çeşitliliği hem alış-

veriş hem de tedarik ağının her geçen yıl geliştirilmesini mecbur kılmıştır. Tüketim alışkanlıklarındaki hızlı değişim, beklentilerdeki sınırsızlık ve gelirlerin yıldan yıla artması bu sektörün olabildiğince gelişmesini sağlamıştır. Bir tedarik zinciri; tedarikçiler, imalatçılar, dağıtıcılar, toptancılar, perakendeciler gibi çeşitli aktörlerinden oluşan bir ağ üzerinde gerçekleşmektedir. Bu ağda, hammadde temininden, ürünlerin son tüketicilere dağıtım ve pazarlanmasına kadarki tüm iş süreçlerinin birlikte uyum içinde çalışmasını sağlayan sisteme "Tedarik Zinciri" adı verilir. Tedarik zinciri işletmede kesintisiz üretimi sağlamak için hammaddeden tüketime kadar olan sürecin kurumlara artı değer kazandırılması amacıyla planlanmasıdır. Tedarik zinciri, müşterilerin beklentileri doğrultusunda ürün ya da hizmet üretmek için gerekli hammadde ve bilgi akış süreçlerini içerir.

TEDARİK ZİNCİRİ

Tedarik zinciri satış, üretim, envanter yönetimi, malzeme temini, dağıtım, tedarik ve

müşteri hizmetleri gibi farklı faaliyetleri kapsamaktadır. Bu zincirde en önemli nokta, stok kontrolüyle stok maliyetini en aza indirmek, iletişim ağıyla da bütün adımlar arasındaki bağlantıyı şeffaf tutup yönetebilmektir. Örneğin; kış şartlarında bir ürünün rafta yerini almaması tedbirsizlikten kaynaklanır; çünkü birimler arası iletişim kuvvetli olsa ve Ar-Ge veya iş geliştirme birimi iyi çalışsa satın

alma birimi hava şartlarını hesap ederek uzun dönemlik alımlarla bu handikapı ortadan kaldırılabildi.

Örnekte de görüldüğü üzere, perakendede tedarik her şeydir ve her şey tedarik temelli iletişim stratejisiyle gerçekleşmektedir. Stok kontrolleri, tedarikçi bağlantıları perakendecinin en kuvvetli olduğu alanlar olmak zorundadır.

3. PERAKENDEDE FİYATLANDIRMA STRATEJİLERİ

Perakendede tedarik zincirinin önemi vurgulanmıştır, bir diğer önemli kısım ise perakendede fiyatlandırma. Çünkü bütün süreçleri hatasız yürütseniz bile ürüne doğru fiyat ve doğru imaj yüklemesiniz, kendinize geri dönüşüm firması kurmanız kaçınılmaz olacaktır. Perakende sektöründe firmalar, fiyatlandırmaları birkaç unsura göre belirlemektedir. Bir perakendecinin karlılığını belirleyen dört ana faktör bulunmaktadır. Fiyat, değişken maliyetler, sabit maliyetler ve satış miktarı. Maliyetin temel ölçüt alındığı fiyatlandırmalarda sonraki etapta rakip fiyat göz önüne alınmaktadır. Yapılan çalışmalara (Wharton Research Data Services – WRDS) göre bir perakende firması sabit maliyetlerini % 1 düşürdüğünde karlılığını % 2,45 arttırabilmektedir. Eğer yine aynı perakende firması maliyet ve fiyat yapısını değiştirmeden satışlarını % 1 arttırırsa, firma karlılığı % 3,28 arttırabilmektedir. Değişken maliyetleri % 1 düşürmenin karlılığa etkisi % 6,52 olabilmektedir. Tüm bunların yanında, fiyattaki % 1 değişikliğin karlılığa etkisi ise % 10,29 ile en yüksek düzeye çıkmaktadır. Perakendeci bu dört karlılık etkileyici unsurdan birden fazlasını beraber değiştirerek fayda sağlayabilir. Sabit ya da değişken maliyetleri değiştirmek icra açısından kolay değilken fiyat rakamları ile doğrudan oynayarak karlılığımızın artması-

nı çok daha kolay sağlayabilirsiniz. Ancak fiyat tayininde izleyeceğimiz taktik ve arka tarafta kullanmanız gereken analitik yöntemler tam bir yönetim mükemmeliyeti gerektirmektedir. Tüketici talebini doğru anlamak başarıya ulaşmak için işin esasını teşkil etmektedir.

Bazı ürün kategorilerinde daha yüksek fiyatlı ürünler tercih edilebilmektedir. Örneğin ke-

yif ürünleri kategorisindeki gıda ürünlerinin bazılarında fiyatı yüksek olan ürünler ucuz ürünlere göre daha çok satılabilmektedir.

Fiyatlandırma ve promosyon taktikleri tüketici tercihini önemli ölçüde etkilemektedir. Ancak her fiyata dayalı indirim ve promosyon başarı getirmemektedir. Örneğin; genelde ürünlerin satışı promosyona sokulduğunda artarken taze olması gereken bir gıda ürünü promosyona sokulduğunda ters tepebilmekte, tüketici ürünün kullanım tarihinin dolduğunu düşünerek almayabilmektedir.

4. PERAKENDE SEKTÖRÜNÜN SORUNLARI

Perakende sektörüne Türkiye özelinde bir bakış gerçekleştirdikten ve iki temel unsur tedarik ve fiyatlandırmayı analiz ettikten sonra yoğunlaşmamız gereken kısım sektörün sorunlarıdır.

Perakende sektörü yasal düzensizlik başta olmak üzere birçok sorunla mücadele etmektedir. Geçtiğimiz aylarda çıkan perakende yasası bazı sorunlara temas etse de genel anlamda eksik olarak kabul edilmektedir.

4.1 Büyük ölçekli Perakendeciler için Sorunlar

a) Kur sorunu (Yabancı yatırımcılar ve ithal ürün satanlar için)

Son birkaç yılda kurdaki hızlı ve sert dalgalanmalar, perakendeciler için ithal ürüne dayalı kısımda büyük bir problem olarak durmaktadır. Yüksek kiralardan sonra dizayn için alınan malzemelerin ithal olması veya tedarikçinin kullandığı parçaların ithal olması daha hazırlık sürecinde perakendecileri etkilemektedir. Ayrıca, yabancı perakende zincirlerinin ülkede yatırım için stabil ortamı (kur açısından) bulamaması da yeni yatırımlar için bir engel

olarak görünmektedir.

b) Dolara Endeksi Kira Fiyatları

Geçmişin aksine son 10 yılda dükkan kiralari bilhassa da perakendecilerin ve AVM'lerdeki yerlerin kiralari dolar üzerinden hesap edilmektedir. Bu durum kiracılar için işleri hayli zorlaştırmaktadır. Kurun artması nedeniyle zaten maliyet noktasında (ithal ürünler nedeniyle) ani şoklar yaşayan firmalar kiralardaki aylık artışlardan dolayı da dar boğaza düşmektedir.

c) Gümrüklerdeki Problemler

Mal giriş çıkışları perakendeciler için büyük önem taşımaktadır. Raflardaki istikrar müşterileri tutabilmek dahası yenilerini kazanabilmek için temel şarttır. Ancak son birkaç yılda yaşanan gümrük problemleri büyük perakendecileri hayli zor duruma düşürmektedir, gümrükte bekleyen ürünlerin de bozulma/yıpranma/deforme olma gibi durumları da düşünüldüğünde, perakendecilerin büyük meblağlı işlemlerde zararları artmaktadır.

d) İstihdamdaki Problemler (Küçük Perakendeciler için de Geçerli)

Sağladığı olumlu etkilere rağmen perakende desteklenen sektörler içerisinde yer almamaktadır. İş hayatına başlarken perakende sektörü, eğitimsiz ve deneyimsiz işgücü tarafından tercih edilmekte, çalışma hayatı içerisinde eğitim ve donanım kazandırılmaktadır. Deneyimsizlikleri nedeni ile bu çalışanlar yeterli sabra sahip olmadıklarından sık sık iş değiştirmektedir. Sektör, yükselme potansiyeline sahip ve deneyim kazanmak için sabır gösterenlere içeriden yükselme fırsatı sunmaktadır. Ancak pek çok çalışan için uzun dönemde sürekli çalışmak için tercih edilen sektör olmamaktadır. Yarattığı bu kadar istihdama rağmen %50'nin üzerinde personel devir hızına sahiptir. İş ve uygulamalar olarak bu durum oldukça fazla iş yükü getirmekte ve kaynak israfına yol açmaktadır.

e) Kar marjlarının düşüklüğü

Perakendede temel giderlerini kira, personel, enerji oluşturmaktadır. Kar marjlarının düşüklüğü özellikle personel ücretlerini etkilemektedir. Bu sıkıntılarla birlikte çalıştırılan personele uygun ücret verebilmenin koşulları zorlaşmaktadır. Yeterli kazançla sahip olamayan çalışanlar için sürekli iş arayışı ve iş değiştirme söz konusudur.

f) Haksız Rekabet

Toptan (Gross Market) Satış Marketleri indirimli KDV avantajını da kullanarak hem perakende hem toptan satış yaparak haksız rekabete yol açmaktadır. Etkin bir denetim olmadığı için Toptan Satış Mağazalarından bu uygulamanın kaldırılması veya denetimlerin etkinleştirilmesi daha adil olacaktır.

g) 5957 Sayılı Hal Kanununun Getirdiği Zorluklar

Türkiye için sistem oturduğunda, devrim sayılabilecek 5957 Sayılı Hal Kanunu ile tüm

üretici, komisyoncu ve satış noktalarının kayıt altına alınması ve ürün hareketlerinin izlenmesi buna bağlı olarak da oluşacak rüsum gelirlerinin adaletli bir şekilde dağıtılması amaçlanmıştır. Perakende sektörü depo ve satış noktaları olarak sisteme kayıt yaptırarak uygulamaya destek vermektedir. Ancak, uygulamadaki belirsizlikler ile kayıt sisteminin işletilmesi konusundaki sıkıntılar konusunda ise desteğe ihtiyaç duyulmaktadır. Özellikle çok şubeli organize gıda perakendecileri depolarına giren ürünlerinde satış noktalarına iletilmesinin kayıt altına alınması uygulaması konusunda ki belirsizlik devam ederse ve depolardan satış noktalarına yapılacak ürün hareketlerinin sisteme kaydı konusunda pratik uygulama hayata geçirilemeyecekse büyük zorluklar yaşayacaktır.

Perakendeciler zaten depolarına giren ürünleri sevk ederken yasal olarak irsaliye düzenlemektedir. Bu irsaliye üzerinde künye numaralarının yer alması birbirinden farklı işletim programları kullanan perakendeciler açısından büyük zorluk, hem de oluşturulan web üzerinden her mağaza için kayıt oluşturmak ve ürün izlenebilirliğini sağlamak ise daha büyük bir iş ve zorluk oluşturmaktadır. Ürün özelliğinden dolayı pek çok ürün günlük olarak depolara gelmekte ve aynı gün içerisinde

sevk edilmektedir. Bu hızlı sirkülasyon her ürüne yönelik kayıt tutumunu zorlaştırmaktadır.

h) Toptan Satış KDV Uygulamaları

92/3896 sayılı kararname gereği aldığı ürünleri aynen veya işledikten sonra satanlar toptan satışlara uygulanan KDV oranından yararlanabilir. Bu durum pratikte birbirinden farklı işletmeler arasında haksızlığa yol açmaktadır. Aşağıdaki ürünlerin KDV oranı: aynen veya işledikten sonra satan işletmeler için %1 diğer işletmeler için %8'dir: Riviera zeytinyağı, sızma zeytinyağı, kırmızı mercimek, yeşil mercimek, bulgur, kuru fasulye, nohut, barbunya, karkas, vakumlu etler, deve eti, süt dana eti, dana eti, kıvrıkcık kuzu, sakatat, patates, soğan.

l) Katma Değer Vergi Oranlarındaki Karmaşa

KDV Kanunu'na göre Katma Değer Vergisi oranı %10 dur. Ancak, Bakanlar Kurulu kanunla bu oranı dört katına kadar artırmaya, %1 e kadar indirmeye, bu oranlar dahilinde muhtelif mal ve hizmetler ile bazı malların perakende safhası için farklı vergi oranları tespit etmeye yetkili kılınmıştır. Bizim KDV sistemimizde mevcut bulunan çok sayıdaki vergi oranı, Bakanlar Kurulu'na verilen bu yetki sonucu tespit edilmiştir. Halen uygulanmakta olan KDV oranları incelendiğinde aynı malların farklı oranda KDV'ye tabi tutulduğu görülmektedir.

4.2 Küçük Ölçekli Perakendeciler İçin Sorunlar

a) Bürokratik Uygulamalar ve Haksız rekabet

Çıkarılan kanunlar perakende sektörünün tamamı için çıkarılmaktadır. Ancak sektörde büyük perakendecilerin yanı sıra birçok küçük perakendeci de bulunmaktadır. Çıkarılan yasaların ve izin verilen uygulamalar küçük perakendecilerin kararları uygulayamamasına ve büyük perakendecilerin küçükleri devralma veya satın almasına (bakkal, küçük marketler, büfeler, kuruyemişçiler) ortam sağlamaktadır. Tedarikçiler tarafından listeleme bedeli,

raf bedeli, teşhir alanı bedeli (gondol, palet, raf konumu, mağaza içi trafiğe göre konumlandırma gibi), insert bedeli, elektrik bedeli, tüketicilere yönelik promosyonlara katılma, eleman talebi, bedelsiz / tadımlık ürün, mağaza açılış bedeli, yıldönümü bedeli, yılsonu iskontosu gibi çeşitli isimler altında ilave bedel, iskonto ve hizmet talebinde bulunulmaktadır. Bu durum büyükler için sorun oluşturmazken küçükler için yıpratıcı olmaktadır.

b) Yetersiz kurumsallaşma

Küçük perakendecilerin en büyük sorunlarından bir tanesi de kurumsallaşamamalarıdır. Bu sorun; stok yönetiminde yanlışlara, maliyet hesaplamalarında hatalara, uzun ve kısa vadeli dönemlerde ise verimsizliğe sonuç olarak da iflasa veya küçülmeye neden olmaktadır. Bir perakendecinin işyerini devretmesi veya satması ise kendisi için ve de ekonomi için hem kaynak israfı hem de ekstra maliyet yüklemesidir.

c) Tedarikçilerin büyük perakendecilere kayması

Küçük üretici ve tedarikçilerden alınan ürünler aynı zamanda büyük üreticiler ve tedarikçiler tarafından da sağlanabilen, ikamesi olan ürünlerdir. Çalışma koşullarının kanun ile daraltılması, perakendecilerin daha rahat koşullar ile çalışabileceği büyük üreticilere kayması sonucunu doğuracaktır. Bu ise kanun gerekçelerinin aksine küçük üretici ve tedarikçilere daha büyük zarar verecek, pazarlarını daraltacaktır.

d) İstihdam

Perakende sektöründe Meslek standartlarının belirgin olmaması, perakende/hizmet sektöründe çalışanların bu sektöre geçici iş olarak bakması, devletin eğitim kurumlarında perakende sektörüne kalifiye insan yetiştirme konusuna yeterince önem vermemesi, ilköğretimden itibaren kariyer planının yapılmıyor olması gibi unsurlar, küçük perakendeciler için büyüklere nazaran çok daha büyük problem teşkil etmektedir. Sık çalışan değişikliği hem zaman kaybına hem de kalite ve müşteri kaybına neden olmaktadır.

PAKPEN'LE BİNALARINIZ 5 YILDIZLI

 PAKPEN®

 PAKDoor®

 PAKBoard®

 PAKPanel®

Her biri alanında öncü 5 yıldız markamızla kapıdan pencereye, ısı yalıtımından izolasyona binanız için baştan aşağı gerekli olan birçok malzemeyi büyük bir hassasiyetle üretiyoruz.

Avrupa'nın modern teknolojileriyle donatılmış fabrikalarından birinde üretim yapıyoruz. Ürünlerimizle dünyanın 50'ye yakın ülkesinde de tercih ediliyoruz.

Eğer siz de daha kaliteli binalarda, daha mutlu ve huzurlu yaşamak isterseniz, ihtiyacınız olan birçok şey için Pakpen'e bekleriz.

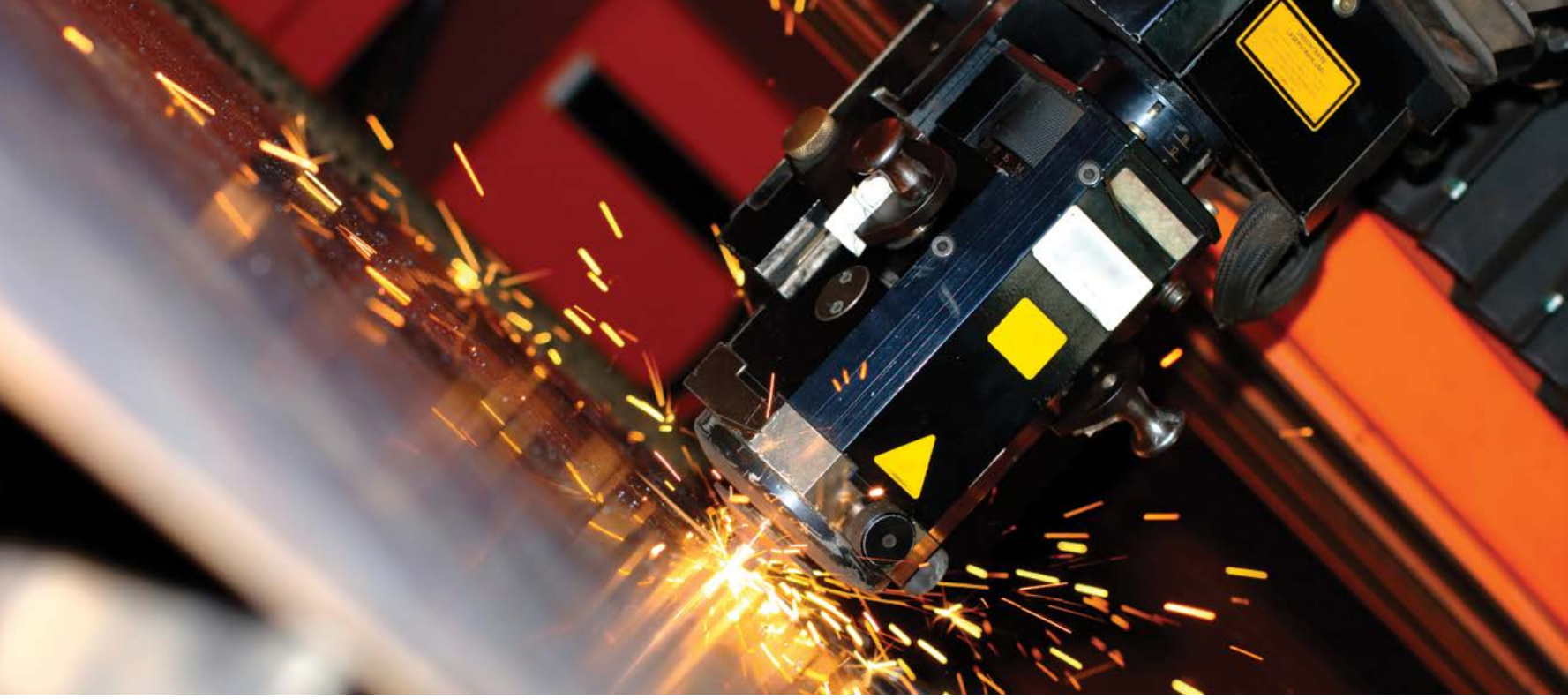

PAKPEN

PAKPEN PLASTİK BORU ve YAPI ELEMANLARI SAN. ve TİC. A.Ş.

 /PAKPEN @PAKPEN /PAKPENcomtr

www.pakpen.com.tr

İSTİHDAM ARTIŞI

İMALAT SANAYİNDE YAVAŞ

Toplam sigortalı ücretli çalışan sayısı artışı yüzde 5,8 olurken imalat sanayinde yüzde 1.2 düzeyinde kaldı. Sigortalı ücretli çalışan sayısı Mayıs 2015'te geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 5,8 artarken bu oran imalat sanayinde yüzde 1.2 olarak gerçekleşti.

Sigortalı ücretli çalışan sayısı Mayıs 2015'te geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 5,8 artarken bu oran imalat sanayinde yüzde 1.2 olarak gerçekleşti.

TEPAV İstihdam İzleme bültenine göre, sigortalı ücretli çalışan sayısı Mayıs 2015'te geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 5,8'lik artışla 13 milyon 830 bine ulaştı.

Sektörel bazlı değişimlere bakıldığında yıllık artışta, 142 bin ile bina ve çevre düzenleme faaliyetleri sektörü ilk sırayı aldı. Bu sektörü, 111 bin artışla bina inşaatı, 104 bin artışla eğitim, 73 bin artışla ormancılık ve tomrukçuluk, 64 bin artışla yiyecek ve içecek hizmeti faaliyetleri izledi.

Söz konusu artışlar sonunda sigortalı ücretli çalışan sayısı bina ve çevre düzenleme faaliyetlerinde 646 bine, bina inşaatında 1 milyon 263

bine, eğitimde 626 bine, ormancılık ve tomrukçulukta 109 bine, yiyecek ve içecek hizmeti faaliyetlerinde 591 bine ulaştı.

En fazla artış gösteren sektörlerin içinde hiçbir imalat sanayi sektörü yer alamadı. İmalat sanayindeki yıllık artış yüzde 1.2 oranında, 41 binde kaldı. Bu artış sonunda istihdam 3 milyon 572 bin oldu. İmalat sanayi içinde istihdam artışında ilk sıraları 19 bin ile makine ve ekipman kurulumu ve onarımı, 18 bin ile fabrikasyon metal ürünleri, 11 bin ile motorlu kara taşıtı ve römork imalatı, 11 bin ile gıda ürünleri imalatı ve 10 bin ile elektrikli teçhizat imalatı izledi. Artışlar sonucu sigortalı ücretli sayısı makine ve ekipman kurulumu ve onarımında 163 bine, fabrikasyon metal ürünlerinde 394 bine, motorlu kara taşıtı ve römorkte 159 bine, gıda ürünlerinde 435 bine, elektrikli teçhizat imalatında 125 bine ulaştı.

Kaynak: <http://www.tepav.org.tr/tr/haberler/s/3923>

İmalat Sanayi	Çalışan Sayısındaki Fark (Mayıs 2015-Mayıs 2014)	Çalışan Sayısında Değişim (Mayıs 2015 - Mayıs 2014)	Kayıtlı / Sigortalı Çalışan Sayısı (Mayıs 2015)
Makine ve Ekipmanların Kurulumu ve Onarımı	19.291	13,4%	162.725
Fabrikasyon Metal Ürünlerinin İmalatı	18.337	4,9%	393.540
Motorlu Kara Taşıtı ve Römork İmalatı	18.337	7,7%	159.165
Gıda Ürünleri İmalatı	18.337	2,6%	435.197
Elektrikli Teçhizat İmalatı	18.337	8,2%	124.839
İmalat Sanayi Toplam	18.337	1,2%	3.571.752

2015 YILI FUAR TAKVİMİ

BAŞLAMA	BİTİŞ	FUARIN ADI	FUARIN KONUSU	BAŞLICA ÜRÜN HİZMET GRUPLARI	TÜRÜ	YER	ŞEHİR
03.11.2015	05.11.2015	Texworld İstanbul	Hazır Giyim Kumaşları ve Aksesuarları Fuarı	Hazır Giyim Kumaşları ve Aksesuarları Fuarı	Uluslararası İhtisas Fuarı	Lütfi Kırdar Uluslararası Kongre ve Sergi Sarayı	İstanbul
03.11.2015	05.11.2015	IDF 2015 İstanbul 10.Deri Fuarı	Giysilik, Ham Deriler, Deri Konfeksiyon, Deri İşleme Makineleri, Finisaj, Kimyasallar	Deri, Kürk Konfeksiyon, Giysilik Deriler, Kuzu Kürk, Ham Deriler, Kimyasallar, Saracıye,Çanta, Deri İşleme Makineleri, Finsaj Tesisleri, Aksesuarlar, Yan Sanayi	Uluslararası İhtisas Fuarı	Tüyap Fuar ve Kongre Merkezi	İstanbul
03.11.2015	07.11.2015	MODEF EXPO 2015 Mobilya ve Dekorasyon Fuarı	Mobilya ve Dekorasyon	Modern, Klasik ve Modüler Mobilya Yemek ve Yatak Odası Grupları Duvar Ünitesi,Sandalye Bebek ve Genç Odası, Mobilya Aksesuarları	Uluslararası İhtisas Fuarı	İnegöl Hikmet Şahin Kültür Parkı Uluslararası Fuar Alanı	Bursa
04.11.2015	06.11.2015	EIF 2015 - 8.Uluslararası Enerji Fuarı	Enerji Sektörünün Buluşması	Elektrik Üreticileri, Dağıtıcılar, Enerji Sektörünün Tüm Üreticileri, Dağıtıcısı Güvenliği ile İlgili Şirketler.	Uluslararası İhtisas Fuarı	ATO Kongre ve Sergi Sarayı	Ankara
04.11.2015	06.11.2015	EIF 2015 - Jeotermal Kongresi ve Fuarı	Jeotermal Sektörünün Buluşması	Jeotermal Enerji Santralleri, Isı Denge Tankları, Arıtma ve Deşarj, Sera Kurutma Sistemleri, Sıcak Su Kazanları, Santral, Esanjör, Sondaj, Boru, Vana, Hidrofor, Boyler, Ölçüm Cihazları, Sızdırmazlık,	İhtisas Fuarı	ATO Kongre ve Sergi Sarayı	Ankara
04.11.2015	07.11.2015	Natural Stone 2015 12.Uluslararası Mermer, Doğal Taş Ürünleri ve Teknolojileri Fuarı	Mermer, Doğal Taş ve Teknolojileri	Mermer Granit Traverten Ve Doğal Taşlar	Uluslararası İhtisas Fuarı	İstanbul Fuar Merkezi Yeşilköy	İstanbul
04.11.2015	08.11.2015	Modev - Uluslararası Mobilya Dekorasyon Fuarı 2015	Mobilya Dekorasyon ve Ev Tekstili	Ev Mobilyaları, Bebe ve Genç Odaları, Mutfak, Banyo Dolapları ve Aksesuarları, Ofis Mobilyaları, Aksesuarları, Ev Tekstili Ürünleri	Uluslararası İhtisas Fuarı	Altınpark Anfa Expo-Center Fuar Merkezi	Ankara
04.11.2015	08.11.2015	Emlak 2015 - Konut İşyeri Satınalma, Kiralama ve Finansman Fuarı	Konut ve İşyeri Projeleri ve Bunların Pazarlanması ve Finansmanına Yönelik Çözümler	Konut ve İşyeri Projeleri ve Bunların Pazarlanması ve Finansmanına Yönelik Çözümler	İhtisas Fuarı	İstanbul Fuar Merkezi Yeşilköy	İstanbul
05.11.2015	07.11.2015	KALITE ' 15	7.Kalite, Kontrol, Metroloji ve Test Ekipmanları, Endüstriyel Yazılım Fuarı	Koordinat Ölçme Makinaları, Kalite Kontrol Ekipmanları, Kalibrasyon Ekipmanları, Laboratuvar Aletleri, Ndt Ekipmanları, Cad/ Cam/ Cae/ Pdm/ Plm Yazılımları	İhtisas Fuarı	İstanbul Fuar Merkezi Yeşilköy	İstanbul
05.11.2015	08.11.2015	Mersin Narenciye Fuarı 2015	Lojistik, Taşımacılık, Depolama, İstifleme, Ambalaj	Lojistik, Taşımacılık, Depolama, İstifleme Makineleri, Ambalaj Makine ve Ekipmanları, Tartım Sistemleri, Boylama ve Mümlama Makineleri,	İhtisas Fuarı	Yenişehir Fuar Merkezi	Mersin
05.11.2015	08.11.2015	Niğde Tarım Fuarı 2015, Niğde Tarım ve Hayvancılık Fuarı	Tarım ve Hayvancılık	Tarım, Tarım Teknolojileri, Seracılık, Hayvancılık, Tohumculuk, Tavukçuluk, Süt Endüstrisi, Fidanlık	İhtisas Fuarı	Niğde Pazartesi Fuar Alanı	Niğde
05.11.2015	08.11.2015	FOODEX İzmir Gıda ve Gıda Teknolojileri Fuarı	Gıda ve Gıda Teknolojileri	Yaş, Kuru, Dondurulmuş Gıda Ürünleri, Et, Süt, Yumurta ve Gıda Teknolojileri	İhtisas Fuarı	Fuar İzmir	İzmir
05.11.2015	08.11.2015	Ege Canlı Hayvan, Hayvancılık, Süt Teknolojileri, Çiftlik Ekipmanları, Sera ve Tarım Teknolojileri Fuarı	Canlı Hayvan, Hayvancılık, Süt, Çiftlik Ekipmanları, Sera ve Tarım Teknolojileri	Süt Sağım Sistemleri, Çiftlik Ekipmanları, Canlı Sığır, Koyun, Keçi, Sera ve Tarım Teknolojileri	İhtisas Fuarı	Kuşadası - Efes Kongre Merkezi	Aydın
05.11.2015	08.11.2015	Anadolu Expo 2.Canlı Hayvan Fuarı; Büyükbaş, Küçükbaş, Süt, Besi, Çiftlik Hayvanları ve Ekipmanları, Süt Sağım ve Mezbaha Sistemleri, Yem	Çiftlik Ekipmanları, Süt Sağım ve Mezbaha Sistemleri, Çiftlik Hayvanları, Biyogaz Sistemleri	Süt Sağım ve Mezbaha Sistemleri, Çiftlik Ekipmanları, Sığır, Koyun Keçi, At, Köpek ve Yetiştiriciliği, Kanatlı İrklar ve Yetiştiriciliği, An Yetiştiriciliği Bal ve An Ürünleri, Yem, Biyogaz Sistemleri	İhtisas Fuarı	Kuşadası - Efes Kongre Merkezi	Aydın
05.11.2015	08.11.2015	Gıda, Gıda Teknolojileri ve Paketleme Fuarı	Gıda, Yiyecek ve İçecek Ürünleri, Unlu Mamuller Teknolojileri, Depolama, Soğutma, Taşıma ve Mağaza Market Ekipmanları	Gıda, Yiyecek ve İçecek Ürünleri, Unlu Mamuller Teknolojileri, Depolama, Soğutma, Taşıma ve Mağaza Market Ekipmanları	İhtisas Fuarı	Yenişehir Fuar Merkezi	Mersin
05.11.2015	08.11.2015	Manisa 9.Tarım Gıda ve Hayvancılık Fuarı	Tarım, Gıda, Hayvancılık	Tarımsal Mekanizasyon, Zirai İlaçlar, Gübre, Tohum, Fide, Fidan, Seracılık, Gıda, Hayvancılık, Yem	Uluslararası İhtisas Fuarı	Manisa Belediyesi Fuar Merkezi	Manisa
05.11.2015	08.11.2015	21.Yapı Fuarı - Turkeybuild İzmir 2015	Yapı, İnşaat Malzemeleri ve Teknolojileri	Hizmetler, Altyapı, Kaba Yapı, Bitirme İşleri, Tesisat, Elektrik-Elektronik, Bina Donanımı, Mutfak-Banyo, Çevre Düzenleme	Uluslararası İhtisas Fuarı	Fuar İzmir	İzmir
07.11.2015	15.11.2015	34.Uluslararası İstanbul Kitap Fuarı	Kitap ve Süreli Yayınlar	Kitap ve Süreli Yayınlar	Uluslararası İhtisas Fuarı	Tüyap Fuar ve Kongre Merkezi	İstanbul
07.11.2015	15.11.2015	ARTIST 2015 25.Uluslararası İstanbul Sanat Fuarı	Sanat	Sanat	Uluslararası İhtisas Fuarı	Tüyap Fuar ve Kongre Merkezi	İstanbul
11.11.2015	14.11.2015	Aysaf 15. Uluslararası Ayakkabı ve Yan Sanayi Fuarı	Ayakkabı Yan Sanayi Ürünleri, Aksesuar, Deri, Suni Deri, Taban, Tekstil, Makineler, Kurum Mümessillikler ve Dergiler	Ayakkabı Yan Sanayi Ürünleri, Aksesuar, Deri, Suni Deri, Taban, Tekstil, Makineler, Kurum Mümessillikler ve Dergiler	Uluslararası İhtisas Fuarı	İstanbul Fuar Merkezi Yeşilköy	İstanbul
11.11.2015	14.11.2015	Contract Hotel Expo Bursa-Otel, Restoran, Hastane İş Kontratları ve İkrar Endüstrisi Fuarı	Otel, Restoran, Kafe, Bar, Hastane, Dekorasyonu, Ağır İmalat Endüstrisi	Otel, Restoran, Kafe, Bar, Hastane İkrar Sistem ve Donanımları, Mobilyaları, Tekstil ve Dekorasyonu Ürünleri	İhtisas Fuarı	Bursa Uluslararası Fuar ve Kongre Merkezi	Bursa

ORTA VADELİ PROGRAM

(2016-2018)

Resmi Gazete'de yayımlanan ve 2016-2018 dönemini kapsayan Orta Vadeli Program Bakanlar Kurulu'nda kabul edilmiştir.

Programda, 1 Kasım 2015 genel seçimleri sonrası kurulacak yeni hükümetin 2016 yılı merkezi yönetim bütçe tasarısını TBMM'ne göndermesinden önce 2016-2018 dönemini kapsayan söz konusu OVP'de bazı güncellemeler gerekebileceğine dikkat çekilmiştir.

Küresel ekonomide ABD ve bazı AB ülkelerinin öncülüğünü yaptığı nispi bir canlanma sürecinin gözlemlenmesine işaret edilen OVP'de, ABD ekonomisindeki canlanmayla birlikte Amerikan Merkez Bankasının (Fed) 2015 yılının son çeyreğinden itibaren başlamak üzere aşamalı olarak sınırlı da olsa faiz artırımına gitmesinin beklendiği kaydedilmiştir.

Orta Vadeli Program'ın temel amacının, makroekonomik istikrarın korunduğu, cari açığın ve enflasyonun aşamalı olarak düşürüldüğü bir ortamda yapısal reformlar yoluyla büyümeyi artırmak ve daha kapsayıcı hale getirmek olduğu vurgulanırken, bu temel amaç çerçevesinde 25 Öncelikli Dönüşüm Programı'nın uygulanması ve izlenmesine program döneminde hız verileceği kaydedilmiştir. OVP'de bu programlar kapsamında hazırlanmış ve bir kısmı uygulamaya konulmuş eylem planlarının, OVP'nin temel amaçları çerçevesinde önceliklendirilerek en kısa sürede gerçekleştirileceği ifade edilmiştir.

Program döneminde yurtiçi tasarrufları artırmak, özel yatırımlar kaynaklı bir büyüme yapısını özendirerek, ekonominin rekabet gücünü verimlilik düzeyini yükseltmenin temel öncelikler olacağı belirtilen OVP'de, şu görüşlere yer verilmiştir:

"2016 yılında, siyasi belirsizliklerin azalması ve gelirler politikası ile yurtiçi talepte beklenen canlanma büyümeyi destekleyecektir. Büyüme, özellikle rekabet gücümüzü artıracak dış ticarete konu olan mallar üreten sektörlerle ağırlık veren yatırımlar kaynaklı olacaktır. Cari açığı azaltmak ve enflasyonu düşürmek amaçları çerçevesinde harcanabilir gelir artışının altında seyreden bir yurtiçi tüketim yapısı tasarlanmaktadır. Enflasyon ve cari açıkla mücadelede maliye, para politikaları, makro ihtiyati tedbirler, yapısal reformlar, ihracat ve döviz kazandırıcı faaliyetlerin desteklenmesi temel politika araçları olacaktır. Bu çerçevede, yurtiçi üretim ve ihracatın ithalata olan bağımlılığının azaltılması iş ve yatırım ortamının iyileştirilmesi, mali piyasalarda ürün ve hizmet çeşitliliği ile derinliğin artırılması, kamu gelirlerinin kalitesinin artırılması ve kamu harcamalarının rasyonelleştirilmesi, iş gücü becerisi ve üretkenliğinin artırılması, istihdam piyasasının daha esnek hale getirilmesi, hukuki düzenlemelerin öngörülebilirliğinin artırılması, fikri mülkiyet haklarının iyileştirilmesi, enerji verimliliğinin geliştirilmesi, kayıtdışıyla mücadele edilmesi, devlet yardımlarında etkinliğin artırılması, iyi yönetim, yerel yönetimler ve bölgesel gelişme alanlarında başlatılan yapısal dönüşüm ve reformların tamamlanması önem arz etmektedir."

KAMU MALİYESİ
Program çerçevesinde kamu kesiminin, Gayri Safi Yurtiçi Hasılaya (GSYH) oran açısından 0,2 puan fazla vermesi ve program döneminin izleyen yıllarında bu fazlanın yüzde 0,1 seviyesinde koruması bekleniyor.

Gelecek yıl sonunda yüzde 0,1 açık vermesi tahmin edilen genel devlet dengesinin, 2018 yılı sonunda dengeye yaklaşması hedefleniyor. 2016 yılında GSYH'ye oran olarak yüzde 1,4 düzeyinde olması tahmin edilen program tanımındaki kamu kesimi fazlasının sürekli artarak program dönemi sonunda yüzde 1,8'e ulaşması öngörülmüyor.

Ücret ayarlamalarının sosyal güvenlik primi gelirlerini artırması sebebiyle gelecek yıl bir miktar yükselmesi varsayılan vergi yükünün, kademeli bir azalışla program dönemi sonunda, yüzde 30,2'ye gerilemesi bekleniyor.

ÖDEMELER DENGESİ

Gelecek 3 yıl süresince ihracatın reel olarak yıllık yüzde 9, ithalatın da yüzde 7,9 artacağı tahmin edilirken, 2016 yılı sonunda 150 milyar dolar olması beklenen ihracatın dönem sonunda 192,5 milyar dolara, 216,3 milyar dolar olması beklenen ithalatın da dönem sonunda 265,6 milyar dolara ulaşması bekleniyor.

Cari açığın milli gelire oranının 2016 yılı sonunda yüzde 4,9 gerçekleşmesi, söz konusu oranın program dönemi sonunda yüzde 4,4'e gerilemesi öngörülmüyor.

Enerji ithalatının petrol fiyatlarının yatay seyredeceği varsayımı ve döviz kurundaki gelişmelere bağlı olarak gelecek yıl sonunda 39,2 milyar dolar olacağı, program dönemi sonunda da 48,6 milyar dolar seviyesine yükseleceği tahmin ediliyor.

Seyahat gelirlerinin de gelecek yıl 28,6 milyar dolar olacağı, program dönemi sonunda da yakın coğrafyalardaki ülkelerde yaşanan olumsuz siyasi dalgalanmaların azalacağı varsayımıyla yıllık ortalama yüzde 6,2 artarak 32,1 milyar dolara ulaşması hedefleniyor.

ENFLASYON ve İSTİHDAM

Gelecek 3 yıl için enflasyon ve istihdam beklentilerinin de yer aldığı program kapsamında 2016 yılında yıllık enflasyon oranının yüzde 6,5'e gerilemesi, dönem sonunda da yüzde 5 olarak gerçekleşmesi öngörülmüyor. İstihdam açısından bakıldığında ise söz konusu dönemde tarım dışında 2 milyon 199 bin kişinin istihdam edilmesi beklenirken, tarım istihdamında beklenen azalmanın etkisiyle toplam istihdam artışının 1 milyon 831 bin kişi olacağı tahmin ediliyor.

İş gücüne katılım oranının bu yıl yüzde 51,2, 2018 yılı sonunda yüzde 52,2 olarak gerçekleşmesi hedefleniyor. İstihdam oranının bu yıl yüzde 45,9, program döneminin sonunda da yüzde 47 olması öngörülmüşken, istihdam edilen kişi sayısının 2018 yılı sonu itibarıyla 28 milyon 366 bine ulaşacağı varsayılıyor.

İşsizlik oranının da bu yıl yüzde 10,5, program dönemi sonunda da yüzde 9,9 seviyesinde gerçekleşmesi öngörülmüyor.

Programda dikkat çeken diğer bazı hususlar da aşağıdaki gibi sıralanmıştır;

Kamu harcama politikasının, belirlenen politika öncelikleri doğrultusunda, orta vadeli bütçeleme yaklaşımı çerçevesinde yürütülmesi esastır. Kurumlar tarafından öngörülen hizmet genişlemelerinde de ilgili yıl kurum bütçe ödeneği içinde kalınmasına özen gösterilecektir.

- Kaynak kullanımında etkinliğin artırılması ve hesap verilebilirliğin güçlendirilmesi çerçevesinde kamu hizmetlerinin program yaklaşımıyla ele alan bütçe yapısına geçiş konusunda çalışmalar sürdürülecektir.

- Bütçe hazırlık sürecinde, mal ve hizmet alımlarına yönelik ödeneklerin sıfır tabanlı bütçe ilkesiyle belirlenmesine özen gösterilecektir.

- Kamu harcamalarının etkinliğinin artırılması amacıyla kamu mali yönetimi ve denetiminde kullanılan bilgi teknolojileri altyapısının bütünlüğe hale getirilmesine yönelik çalışmalara devam edilecektir.

- Kamu kurum ve kuruluşlarının stratejik planlarının Kalkınma Planında yer alan politikalarla uyumu gözetilecek, stratejik plan ve performans programlarında yer alan öncelik ve faaliyetler bütçe hazırlık ve uygulama sürecine daha etkin yansıtılacaktır.

- Başta hizmet alımları olmak üzere kamu harcamalarına ilişkin karar alma sürecinde fayda-maliyet analizlerinden yararlanılacak, benzer ihtiyaçların ortak alım yöntemiyle tedariki yaygınlaştırılacaktır.

- Kamu hizmet binası ve taşıt temini ile kullanımında ihtiyaca uygunluk ve maliyet etkinliği gözetilecektir.

- Girdi Tedarik Stratejisi kapsamında ihracata dönük üretimde daha etkin ve düşük maliyetli girdi tedarikine, üretim ve ihracatın ara malı ithalatına bağımlılığının azaltılmasına ve bu suretle ihracatta sürdürülebilir rekabet gücüne katkı sağlanmasına yönelik eylemler hayata geçirilecektir.

- Gümrük Birliği'nin genişletilmesine yönelik çalışmalara devam edilecek ve asimetrik konuların çözümüne ilişkin AB ile müzakereler yürütülmeye devam edilecektir.

- Dâhilde işleme rejimi uygulamaları yurt içi üretim koşulları ve dış ticaret dengesi açısından yeniden değerlendirilecektir.

- Gümrük işlemlerinde ihracatçıların maliyetini azaltıcı tedbirler alınmasına devam edilecektir.

- e-Ticaretin, ihracat artışına katkı yapması ve tüketim malı ithalatını artırmaması için gerekli mekanizmalar geliştirilecektir.

- İthalatta piyasa gözetimi ve denetim sisteminin etkinliği artırılarak ithal ürünlerin teknik düzenlemelere uygun ve güvenli olmaları sağlanacaktır.

- Kamu alımlarında yurt içinde üretilen ve yerli girdi kullanan ürünler tercih edilecektir.

- Tüketicilerin finansal ürün ve hizmetlere ulaşabilmelerine ve finansal piyasalarda yanlış uygulamalara karşı korunmalarına yönelik çalışmalar sürdürülecektir.

- KOBİ ve girişimcilerin finansmana erişimini

kolaylaştıracak alternatif finansman yöntemleri geliştirilecektir.

Kaynaklar: 1-<http://strateji.gtb.gov.tr/haberler/orta-vadeli-program-20162018-11-ekim-2015-tarihli-ve-29499-sayili-resmi-gazetede-yayimlandi>

2- <http://www.dunya.com/ekonomi/ekonomi-diger/yeni-orta-vadeli-program-yayinlandi-277178h.htm>

3- <http://www.aa.com.tr/>

Tablo 1 : Temel Ekonomik Büyüklükler

	2014	2015(1)	2016(2)	2017(2)	2018(2)
BÜYÜME					
GSYH (Milyar TL, Cari Fiyatlarla)	1.747	1.928	2.141	2.376	2.640
GSYH (SAGP, Milyar Dolar) ³	1.460	1.516	1.596	1.697	1.818
SAGP'ne Göre Kişi Başına Milli Gelir (GSYH, Dolar) (3)	19.054	19.506	20.313	21.377	22.680
GSYH Büyümesi (4)	2,9	3,0	4,0	4,5	5,0
Toplam Tüketim (4)	1,9	4,5	3,7	4,1	4,1
Kamu	3,8	5,0	4,1	3,0	3,4
Özel	1,7	4,5	3,6	4,3	4,2
Toplam Sabit Sermaye Yatırımı (4)	-1,3	4,7	5,2	7,5	8,2
Kamu	-6,5	6,0	-6,1	6,0	6,5
Özel	0,1	4,4	8,2	7,8	8,6
Toplam Yurtiçi Tasarruf / GSYH	15,0	14,6	16,1	16,6	17,2
Kamu	3,1	4,1	3,7	3,6	3,8
Özel	11,9	10,6	12,4	12,9	13,4
Toplam Tasarruf -Yatırım Farkı / GSYH (5)	-5,5	-5,2	-4,9	-4,6	-4,4
Kamu	-1,3	-0,8	-0,5	-0,6	-0,5
Özel	-4,2	-4,4	-4,4	-4,0	-3,8
Toplam Nihai Yurtiçi Talep (4)	1,1	4,6	4,0	5,0	5,1
Toplam Yurtiçi Talep (4)	1,1	3,9	4,5	4,6	4,9
Net İhracatın Büyümeye Katkısı	1,8	-1,0	-0,6	-0,2	0,0
İSTİHDAM					
Nüfus (Yıl Ortası, Bin Kişi)	76.903	77.738	78.559	79.366	80.159
İşgücüne Katılma Oranı (%)	50,5	51,2	51,6	51,9	52,2
İstihdam Düzeyi (Bin Kişi)	25.933	26.535	27.174	27.764	28.366
İstihdam Oranı (%)	45,5	45,9	46,3	46,6	47,0
İşsizlik Oranı (%)	9,9	10,5	10,3	10,2	9,9
DIŞ TİCARET					
İhracat (fob) (Milyar Dolar)	157,6	143,0	150,0	170,0	192,5
İthalat (cif) (Milyar Dolar)	242,2	208,4	216,3	239,6	265,6
Ham Petrol Fiyatı-Brent (Dolar/Varil)	97,5	54,3	57,6	58,3	58,1
Enerji İthalatı (Milyar Dolar)	54,9	41,1	39,2	42,5	48,6
Dış Ticaret Dengesi (Milyar Dolar)	-84,6	-65,4	-66,3	-69,6	-73,1
İhracat / İthalat (%)	65,1	68,6	69,3	70,9	72,5
Dış Ticaret Hacmi / GSYH (%)	50,0	50,2	53,3	55,8	57,7
Seyahat Gelirleri (Milyar Dolar)	29,6	26,8	28,6	30,6	32,1
Cari İşlemler Dengesi (Milyar Dolar)	-46,5	-36,7	-34,0	-34,4	-35,2
Cari İşlemler Dengesi / GSYH (%) (5)	-5,8	-5,2	-4,9	-4,7	-4,4
Altın Hariç Cari İşlemler Dengesi / GSYH (%)	-5,3	-5,8	-4,3	-4,3	-4,0
ENFLASYON					
GSYH Deflatörü	8,3	7,1	6,8	6,2	5,8
TÜFE Yıl Sonu % Değişme (6)	8,2	7,8	6,5	5,5	5,0

Not: (1) Gerçekleşme tahmini, (2) Program, (3) 2015 yılında, Türkiye'nin de aralarında olduğu gelişmekte olan ülkelerin döviz kurlarında yüksek boyutta dalgalanmalar meydana gelmiştir. Bu konjonktürde ülkelerin mukayeseli refah seviyesini daha doğru yansıtmaya ve refah düzeyindeki eğilimi daha sağlıklı göstermesi nedeniyle bu tabloda Satın Alma Gücü Paritesine (SAGP) göre hesaplanmış GSYH ve kişi başına gelire yer verilmiştir. (4) Sabit fiyatlarla yüzde değişimi göstermektedir, (5) Toplam tasarruf-yatırım farkı ile cari açık arasındaki fark, milli gelir hesaplamalarında ihracat ve ithalat ağırlıklı döviz kuru kullanılmasından kaynaklanmaktadır. (6) 2015-2018 dönemi rakamları Kalkınma Bakanlığı tahminidir.

TİCARET ODALARI İLE BORSALARINA

ŞİRKETLER TOPLULUĞU HÜKÜMLERİ UYGULANABİLİR Mİ?*

Soner ALTAŞ(Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Başmüfettişi)

1. GİRİŞ

Bilindiği üzere; 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği İle Odalar ve Borsalar Kanunu'nun (1) 80inci maddesine göre; ticaret ve sanayi odaları, ticaret odaları, sanayi odaları ve deniz ticaret odaları, ticaret borsaları ve sayılan meslek kuruluşlarının üst kuruluşu olan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Kanunda öngörülen ekonomik nitelikli görevlerini yapmak, meslek mensuplarının müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak ve mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak amaçlarıyla sınırlı olarak ve Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın izni ile kurulmuş veya kurulacak şirketlere iştirak edebilirler. Kanunun 11inci maddesine göre ticaret ve sanayi odaları, ticaret odaları, sanayi odaları ve deniz ticaret odaları, Oda meclislerinin kararıyla şirket kurmaya veya kurulu şirketlere ortak olmaya yetkilidirler. Benzer şekilde, ticaret borsaları da, Kanunun 33üncü ve 39uncu maddeleri çerçevesinde, meclislerinin kararıyla şirket kurabilir veya kuruluş şirketlere ortak olabilirler.

Kanunun 55inci maddesine göre de oda ve borsaların üst kuruluşu olan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği(TOBB), şirket kurabilir veya kurulu şirketlere iştirak edebilir. Yasanın tanıdığı bu imkan çerçevesinde, oda ve borsalar ile TOBB'un, genelde hakim ortak olarak anonim ve limited şirket kurdukları veya bu şirketlere sonradan iştirak ettikleri bilinen bir gerçektir. Bahsi geçen oda ve borsalar ile üst kuruluş, önceden, 6762 sayılı eski Ticaret Kanunu'ndaki asgarî ortak sayısı zorunluluğu nedeniyle yanlarına diğer iştiraklerini de alıp anonim ve limited şirket kurmakta iken, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu (2) (TTK)'nin (3) verdiği izin çerçevesinde artık tek ortağı kendileri olacak şekilde de şirketler kurabilmektedirler. Hatta, bahsi geçen meslek kuruluşlarının kurmuş oldukları şirketler de yeni şirketler kurabilmekte veya başka şirketlere iştirak etmekte, böylece meslek kuruluşları doğrudan ve dolaylı olarak iştirak ettikleri şirketlerle adeta bir topluluk oluşturmaktadırlar.

Topluluk denilince ise akla ilk olarak Şirketler Topluluğu gelmektedir. Şirketler topluluğu, Ülkemizde esasında uzun yıllardır var olan bir uygulamadır. 6762 sayılı eski Türk Ticaret Kanunu'nda şirketler topluluğuna ilişkin herhangi bir düzenlemeye yer verilmemiştir. Buna karşılık, 1 Temmuz 2012 tarihinde yürürlüğe giren TTK'da şirketler topluluğu açıkça düzenlenmiş ve Kanunun 195 ilâ 209uncu maddeleri buna ayrılmıştır. Bu açıdan bakıldığında, ticaret odaları ve borsaları ile TOBB'un şirketleri ile birlikte şirketler topluluğuna dahil olup olmadığı, uygulamada yeterince bilinmeyen ve çok da üzerinde durulmayan bir konudur. İşte bu çalışmada, TTK'nın şirketler topluluğuna ilişkin hükümlerinin ticaret oda-

ları, sanayi odaları, ticaret ve sanayi odaları ile ticaret borsalarının iştirak ettikleri şirketleri uygulanıp uygulanamayacağı, diğer bir deyişle ticaret odaları, sanayi odaları, ticaret ve sanayi odaları ile ticaret borsalarının bağlı şirketleri ile birlikte şirketler topluluğu sayılıp sayılmayacağı üzerinde durulacaktır.

2. ŞİRKETLER TOPLULUĞU HÜKÜMLERİNİN TİCARET, SANAYİ, TİCARET VE SANAYİ ODALARI İLE TİCARET BORSALARININ BAĞLI ŞİRKETLERİNE UYGULANIP UYGULANAMAYACAĞI HUSUSU

Çalışmamızın girişindeki soruya cevap verebilmek için, öncelikle TTK'nın Şirketler Topluluğuna ilişkin ilgili düzenlemelerinin ortaya konulması gerekir. TTK'ya göre hâkim şirkete doğrudan veya dolaylı olarak bağlı bulunan şirketler, onunla birlikte şirketler topluluğunu oluşturur. Hâkim şirketler ana, bağlı şirketler ise yavru şirket konumundadır (TTK, m.195/f.4). Kanun, şirketin hâkim mi yoksa bağlı mı olduğunun ise şu kriterlere göre belirleneceğini öngörmektedir: Eğer bir ticaret şirketi(4), diğer bir ticaret şirketinin, doğrudan veya dolaylı olarak;

1. Oy haklarının çoğunluğuna sahipse veya
  2. Şirket sözleşmesi uyarınca, yönetim organında karar alabilecek çoğunluğu oluşturan sayıda üyenin seçimini sağlayabilmek hakkını haizse veya
  3. Kendi oy hakları yanında, bir sözleşmeye dayanarak, tek başına veya diğer pay sahipleri ya da ortaklarla birlikte, oy haklarının çoğunluğunu oluşturuyorsa;
  4. Ya da bir ticaret şirketi, diğer bir ticaret şirketini, bir sözleşme gereğince veya başka bir yolla hâkimiyeti altında tutabiliyorsa;
- birinci şirket *hâkim*, diğeri *bağlı* şirkettir (TTK, m.195/f.1).

Dipnotlar

* Bu çalışmada belirtilen görüşler yazarına ait olup, çalıştığı Kurumunu bağlamaz.

1) 1/6/2004 tarihli ve 25479 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

2) 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu 14 Şubat 2011 tarihli ve 27846 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

3) Çalışmamızda, 13 Ocak 2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu için "TTK" kısaltması kullanılmıştır.

4) TTK'nın 124. maddesine göre, ticaret şirketleri; kollektif, komandit, anonim, limited ve kooperatif şirketlerden ibarettir. Kollektif ile komandit şirket, "şahıs şirketi"; anonim, limited ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirket ise "sermaye şirketi" sayılır (TTK, m.124/f.2).

ket olmak üzere en az üç ticaret şirketi bulunmalıdır. Eğer ana şirket bir ticaret şirketi değil de bir teşebbüs ise, bu durumda teşebbüse doğrudan veya dolaylı olarak bağlı bulunan ticaret şirketlerinin sayısının en az üç olması gerekir.

TTK'nın konuya ilişkin 195inci maddesinin gerekçesinde; "TTK'nın 195. maddesi, Almanya başta olmak üzere hemen hemen tüm ülkelerin şirketler topluluğuna ilişkin düzenlemelerinin aksine, şirketler topluluğunun sermaye şirketlerinden oluşmasını öngörmüş, şirket sıfatını taşımayan kişi topluluklarının, şahıs şirketlerinin, tek kişiye, derneğe, iktisadî devlet teşekküllerine ve kamu tüzel kişilerine ait ticarî işletmelerin ve gerçek kişilerin, yani geniş anlamda "teşebbüs"lerin, topluluk üyesi olmasını kabul etmemiştir. Ancak, TTK, hâkim şirket açısından istisnalar öngörmüştür. Bunun kapsamı bir istisna 195. maddenin beşinci fıkrasında öngörülmüştür. Anılan fıkra "Şirketler topluluğunun hâkiminin, merkezi veya yerleşim yeri yurt içinde veya dışında bulunan, bir teşebbüs olması hâlinde de, 195 ilâ 209'uncu maddeler ile bu Kanundaki şirketler topluluğuna ilişkin hükümler uygulanır. Hâkim teşebbüs tacir sayılır. Konsolide tablolar hakkındaki hükümler saklıdır." hükmüne yer verilmiştir. Diğer bir istisna 198nci maddenin birinci fıkrasında yer almakta, bildirim yükümünün kapsamına şahıs şirketlerindeki paylar da girmektedir. Bir şirketler topluluğunun tepesinde sermaye şirketi

olmayan herhangi bir özel veya kamu tüzel kişisi, gerçek kişi veya ticarî işletme bulunabilir. Bunların merkezleri veya yerleşim yerleri yurt dışında da bulunabilir." denilmiştir. Dolayısıyla, Yasa Koyucunun, hakim teşebbüse ilişkin istisnaya 195inci maddede bilinçli olarak yer verdiği anlaşılmaktadır.

Ayrıca, şirketler topluluğunun tepesinde bir teşebbüsün yer almasına dair düzenlemenin TTK Tasarısının hazırlanması aşamasında da müzakere edildiğini, kapsamı geniş tutmanın uygulamada sorun çıkarıp çıkarmayacağını enine boyuna tartışıldığını görmekteyiz. Madde gerekçesinde, aynen; "Tasarı, düzenini sermaye şirketleri üzerine kurmuş, ancak 195 inci maddenin altıncı fıkrasında sisteme işlerlik kazandıran geniş bir istisnaya yer vermiştir. Anılan hüküm uyarınca, şirketler topluluğunun tepesinde, sermaye şirketi olmayan bir şirket, işletme veya gerçek bir kişi de bulunabilir. Bu halde de 195 ilâ 209 uncu (bu madde dahil) madde hükümleri uygulanır. Kapsamın geniş tutulmasının birçok sorun çıkarabileceği ve sistemin bunların çözümünde yetersiz kalabileceğinden endişe edilmiştir. Şirketler topluluğunu ilk defa düzenleyen bir ülkenin "işletme" gibi geniş, sınırları kolay belirlenemeyen bir kavramı esas almasının güçlükler yaratabileceği düşünülmüştür. Türk sistemi yirmi madde ile oluşturulmuştur. Almanya, beheri birçok uzun ve yoğun paragraftan oluşan yüz ellinin üzerinde maddeye yer vermiştir. Şirketler topluluğu hukukumuzda ilk defa düzenlenirken, işletmelere

Bağlı (yavru) şirket, üzerinde doğrudan veya dolaylı hakimiyet uygulanan şirkettir. Hakim şirket ise başka bir şirkete veya şirketlere iradesini kabul ettiren şirkettir(5). Hâkimiyet yok ise, şirketler topluluğundan, bağlı ve hakim şirketten bahsedilemez. Bir başka deyişle, şirketler topluluğundan bahsedebilmek için bir ticaret şirketinin diğer bir ticaret şirketine sadece iştirak etmesi yeterli olmayıp, onun üzerinde hakimiyet kurmuş olması da gerekmektedir. Ancak, hemen belirtelim ki TTK'nın 195inci maddesinin birinci fıkrasında şirketler topluluğunun genel kural olarak ticaret şirketleri (kollektif, komandit, anonim, limited ve kooperatif şirketler) arasında kurulabileceği ifade edilse ve buradan hâkim şirketin bir ticaret şirketi olabileceği sonucu çıkarılsa da, aynı maddenin beşinci fıkrasında "Şirketler topluluğunun hâkiminin, merkezi veya yerleşim yeri yurt içinde veya dışında bulunan, bir teşebbüs olması hâlinde de, 195 ilâ 209 uncu maddeler ile bu Kanundaki şirketler topluluğuna ilişkin hükümler uygulanır. Hâkim teşebbüs tacir sayılır. Konsolide tablolar hakkındaki hükümler saklıdır." hükmüne yer verilerek hâkimin teşebbüs olması halinde de şirketler topluluğuna ilişkin hükümlerin uygulanacağı belirtilmiştir.

Ticaret Sicili Yönetmeliği'nin(6) 105'inci maddesinde ise; "Kanunun 195'inci maddesinin dördüncü fıkrası anlamında, bir şirketler topluluğu, bir ticaret şirketi ile buna doğrudan veya dolaylı olarak bağlı bulunan en az iki ticaret şirketinden meydana gelir. Ticaret şirketi olmayan bir teşebbüse, doğrudan veya dolaylı olarak bağlı bulunan ticaret şirketleri sayısının ikiyi aştığı durumlarda da Kanunun 195'inci maddesinin beşinci fıkrası anlamında şirketler topluluğu meydana gelir ve teşebbüs topluluğunun hâkimi olur. Hâkim şirket ana şirket, bağlı şirketler ise yavru şirket konumundadır." denilmiştir. Dolayısıyla, şirketler topluluğundan bahsedebilmek için, biri ana ikisi de yavru şir-

Dipnotlar

- 5) Bkz. ÇAMOĞLU, Ersin, POROY, Reha, TEKİNALP, Ünal, Ortaklıklar ve Kooperatifler Hukuku, 10. Tıpkı Basım, Arıkan Yayınevi, İstanbul, 2005, s.1021
6) 27/1/2013 tarihli ve 28541 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

dayanılmayacağı gibi çok ayrıntılı, yoğun ve girift bir sistem de tercih edilemezdi. Türk sisteminin düşünce temelleri oluşturulur ve teorisi üzerinde çalışılırken, şirketler topluluğunun Ülkemizde en çok rastlanılan aktörlerinin sermaye şirketleri olduğu, kolektif ve komandit şirketlerin toplulukta nadiren yer aldıkları, tek kişi ticarî işletmelerin ise hemen hemen hiç toplulukta bulunmadığı gerçeği de göz önünde tutulmuştur.” denilmiştir. Kanunun gerekçesinde yer alan “Gerek 195 inci maddenin beşinci fıkrasında gerek 198 inci maddede ve diğer maddelerde teşebbüs kavramının kullanılmasının sebebi bu kavramın ticarî işletmeden daha geniş olması ve şirketler topluluğu düzenlemelerinde yaygın bir uygulamaya sahip bulunmasıdır.” ifadesi de sadece ticaret şirketlerinin değil, teşebbüslerin de ülkemiz uygulamasında şirketler topluluğu oluşturmasının yaygın olmasının anılan düzenlemeye gidilmesinde ana etkenlerden birisi olduğunu göstermektedir. (7)

Dolayısıyla, TTK, şirketler topluluğunun tepesinde “hakim” olarak ticaret şirketi olmayan herhangi bir özel veya kamu tüzel kişinin, gerçek kişi veya ticarî işletmenin bulunmasına izin vermekte ve bu durumda da şirketler topluluğuna dair hükümlerin uygulanmasını öngörmektedir. Bununla birlikte, üzülmeye değerdir ki, ne TTK’da ne de Ticaret Sicili Yönetmeliği’nde “teşebbüs” kavramına açıklık getirilmemiştir. Yasa Koyucunun ve Bakanlığın bu konuda bir sınırlama getirmeyi uygun bulmaması nedeniyle böyle bir usulü benimsediği kanısındayız. Bununla birlikte, öğretide, hakim teşebbüsün, gerçek kişi veya tüzel kişi

olabileceği, ticaret şirketi olmasının zorunluluk teşkil etmediği, bu yönüyle, aile üyeleri, dernek, vakıf, hatta belediyelerin dahi hakim teşebbüs olabileceği yönünde görüşler mevcuttur.(7) Biz de bu görüşlere katılmaktayız.

Bu çerçevede, ticaret odaları ve borsaları ile TOBB’un en az %51’ine iştirak edip oy haklarının çoğunluğuna veya yönetim kontrolüne sahip oldukları ticaret şirketi sayısı (anonim veya limited şirket olması önemli değildir) üç ve üzerinde ise, bunlar hakkında da Şirketler Topluluğuna ilişkin hükümler uygulanacak; bunların iştirak ettikleri şirketler ise bağlı şirket olarak değerlendirilecektir.

Örneğin; (A) Ticaret ve Sanayi Odası’nın pay ve oy oranlarının çoğunluğuna sahip olduğu ve yönetimini kontrol altında bulundurduğu üç adedi anonim, iki adedi de limited olmak üzere toplam beş tane bağlı şirketi varsa, (A) Ticaret ve Sanayi Odası hakim teşebbüs olarak kabul edilecek ve beş şirketi ile birlikte şirketler topluluğunu oluşturduğu sonucuna varılacaktır. (A) Ticaret ve Sanayi Odası’nın sermayesinin %100’üne sahip olduğu sadece bir adet bağlı şirketinin bulunması ve bu bağlı şirketinin de sermayelerinin %90’ına iştirak ettiği biri anonim, biri limited olmak üzere iki bağlı şirketinin olması halinde de, (A) Ticaret ve Sanayi Odası’nın bir şirkete doğrudan, iki şirkete ise dolaylı olarak hakimiyet kurduğu kabul edilecek ve şirket sayısı üçe ulaştığı için yine şirketler topluluğu hükümleri uygulanacaktır.

Yapılan bu açıklamalar karşısında, ticaret odaları ve borsaları ile TOBB’un hâkim teşebbüs kavramına girmediğini ileri sürmek, TTK’daki düzenlemenin gerekçesini dikkate aldığımızda, şirketler topluluğuna ilişkin olarak getirilen kuralların amacı ile çelişecektir. Zira, TTK’da şirketler topluluğuna yer verilmesinin altında yatan en önemli amaç, eski dönemde şirketler topluluğuna dair yanlış varsayım ve bağlı şirketin yönetim kurulunun korunması düşüncesidir. Bu husus, Kanunun gerekçesinde şu şekilde ifade edilmiştir: *Sermaye şirketleri, özellikle anonim şirketler hukuku, uzun yıllardan beri ekonomik yaşam gerçeğine yabancı bir hukukî varsayımda ısrar etmektedir. Bu*

varsayımın veya başka bir deyişle temel hipotezin yanlışlığı gün geçtikçe daha da belirgin hâle gelmektedir. Bu hipotez, bir şirketler topluluğu içinde yer alsa, bağlı şirket konumunda bulunsan bile bir şirketin, dolayısıyla bir sermaye şirketinin bağımsız olduğudur. Bir şirket başka bir şirketin hakimiyeti altında bulunsan, onun belirlediği politikalar kendi menfaatine uymasa bile uygulamak zorunda kalsa, hâkim şirketin talimatlarını aynen yerine getirmeye fiilen zorunlu olsa, bu talimatların yerine getirilmesi kendisine kayıp verse bile bağımsızdır, serbest iradesini kullanır demek gerçeği görmezlikten gelmektir. Bu varsayım gerçeğe gözü kapatılması, yöneticilere, azlığa ve küçük pay sahiplerine haksızlıklar yapılması anlamına gelmektedir. Kanunlar, şirketler topluluğu olgusunu dikkate almadan, yönetim kurulu üyelerinin özen borcunu istisnasız düzenlemiş, hakim şirketin talimatlarına uyan yöneticileri sorumlu saymış, hatta, yargı onları tazminata mahkûm etmiştir. Haklılık temelinden yoksun bağımsız şirket dogmasına göre, bağlı şirketin yönetim kurulunun, bu şirketin menfaatini gözeterek karar alması gerekir; aksi halde sorumlu olur. Oysa, yavru şirketin yönetim kurulu, talimat altında çalışan, menfaatler çatıştığında, hemen daima hâkim şirketin ve topluluğun menfaatlerini ön planda tutmak zorunda olan, aksi halde işini yitiren, hâkim şirketin, topluluğun veya makro politikalar sebebiyle bir topluluk şirketinin yararına olup, kendi ortaklığının kaybı sonucunu doğuran kararlar veren bir organdır. Hukukî konumu “bağlı yönetim kurulu” terimiyle ifade edilir. Bağlı şirketin topluluk dışında kalan pay sahipleri de aynı çaresiz konumdadır. Kayıp hatta zarar tehlikesi altındadır. (9) Bu gerçeğe karşısında, ticaret odaları ve borsaları ile TOBB’un bağlı şirketleri üzerinde yönetim kontrolünün bulunmadığını, bağlı şirketlerinin işlemlerinde tamamen bağımsız hareket ettiklerini ileri sürmek hayatın olağan akışı ile çelişecektir.

Burada şu soru akla gelebilir: ticaret odaları ve borsaları ile TOBB’un bağlı şirketleri ile birlikte şirketler topluluğu sayılması neden bu kadar önemlidir? Önemlidir, çünkü, TTK, şirketler topluluğunu bazı kurallara bağlamış ve bunlardan bazılarını uyulmaması halinde cezaî sorumluluk öngörmüştür. Örneğin; bağlı şirketin yönetim organı (anonim şirket ise yönetim kurulu, limited şirket ise müdür veya müdürler kurulu), faaliyet yılının ilk üç ayı içinde, şirketin hâkim teşebbüs olan meslek kuruluşu ve onun diğer bağlı şirketleri ile ilişkileri hakkında bir bağlılık raporu düzenlemek zorundadır(TTK, m.199). Bu raporu dü-

Dipnotlar

7) Bkz. Türk Ticaret Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, Esas No:1/324, S.Sayı:96

8) Bkz. OKUTAN, Gül, Şirketler Topluluğu, Bankacılar Dergisi, Aralık 2011, sayı: 79, s.95

9) Bkz. Türk Ticaret Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, Esas No: 1/324, S.Sayı: 96

zenlenmeyen ya da raporda TTK'nın aradığı hususlara yer vermeyen bağlı şirketin yönetim organı üyelerine 4.000 TL'den 73.000 TL'ye kadar adli para cezası verilmektedir (TTK, m.562/f.3). Ayrıca, hâkim teşebbüs, bir sermaye şirketinin sermayesinin, doğrudan veya dolaylı olarak, yüzde beşini, onunu, yirmisini, yirmibeşini, otuzüçünü, ellisini, altmışyedisini veya yüzde yüzünü temsil eden miktarda paylarına sahip olduğu veya payları bu yüzdelerin altına düştüğü takdirde; teşebbüs, durumu söz konusu işlemlerin tamamlanmasını izleyen on gün içinde, sermaye şirketine ve TTK ile diğer kanunlarda gösterilen yetkili makamlara bildirmekle yükümlüdür (TTK, m.198). Bu bildirimler yazılı şekilde yapıp ticaret siciline tescil ve ilân olunur. Anılan yükümlülüklerle uyulmaması halinde ise idarî para cezaları gündeme gelir. Dolayısıyla, bağlı şirketleri ile birlikte şirketler topluluğunu oluşturan ticaret odaları ve borsaları ile TOBB'un da söz konusu yükümlülüklerle uyması gerekir.

3. TİCARET, SANAYİ, TİCARET VE SANAYİ ODALARI İLE TİCARET BORSALARININ HAKİMİYETTEN DOLAYI TACİR SAYILMALARININ UYGULANABİLİRLİK YÖNÜ

Yukarıda ayrıntılı olarak ele aldığımız hususlar doğrultusunda, TTK'nın mezkûr 195inci maddesinin beşinci fıkrasında yer verilen "Hâkim teşebbüs tacir sayılır." ifadesinin, olası sonuçları dikkate alınmadan fıkra hükmünde yer aldığını, bu nedenle uygulamada tartışmalara yol açacağını ve her durumda uygulanamayacağını düşünmekteyiz. Zira, anılan hüküm de yer verilen bu ifade, teşebbüs açısından başkaca sonuçların doğmasına da yol açmaktadır. En basitinden, TTK, tacir

olmanın bazı hükümler doğurduğunu, bu açıdan bakıldığında, tacirin, her türlü borcu için iflasa tabi olduğunu; ayrıca kanuna uygun bir ticaret unvanı seçmek, ticari işletmesini ticaret siciline tescil ettirmek ve gerekli ticari defterleri tutmakla yükümlü olduğunu; her tacirin, ticaretine ait bütün faaliyetlerinde basiretli bir iş adamı gibi hareket etmesi gerektiğini hükme bağlamıştır.

Bir önceki bölümdeki örneğimize dönecek olursak, (A) Ticaret ve Sanayi Odası'nın hâkim teşebbüs olarak tacir sayıldığını öngörmemiz hem TTK'nın diğer maddeleri ile çalışmakta hem de bazı açılardan gereksiz sonuçlar doğurmakta, hatta uygulanabilirlik yönü bulunmamaktadır. İlk olarak, TTK'nın 16ncı maddesinin ikinci fıkrasında Devlet, il özel idaresi, belediye ve köy ile diğer kamu tüzel kişileri ile kamu yararına çalışan dernekler ve gelirinin yarısından fazlasını kamu görevi niteliğindeki işlere harcayan vakıfların, bir ticari işletmeyi, ister doğrudan doğruya ister kamu hukuku hükümlerine göre yönetilen ve işletilen bir tüzel kişi eliyle işletmeler dahi, kendilerinin tacir sayılmayacağını açıkça belirtmiştir. İkincisi, adigeçen odanın ticaret unvanı seçmesi ve ticari defter tutması konusundaki gereksiz ve imkansız yükümlülüktür. Üçüncüsü, odanın iflasının istenmesinin imkansızlığıdır. Bu örneklerden de anlaşılacağı üzere, TTK'nın 195nci maddesinin beşinci fıkrasındaki söz konusu ifadenin uygulama kabiliyetinin bulunmadığı kanısındayız. Bu nedenle, olası bir yasa değişikliğinde anılan ifadenin fıkra metninden çıkarılmasının uygun olacağını düşünmekteyiz.

4. ÖZET VE SONUÇ

6102 sayılı yeni Türk Ticaret Kanunu'nda şirketler topluluğunun genel kural olarak ticaret şirketleri arasında kurulabileceği ifade edilse de, bu genel kurala istisna getirilerek şirketler topluluğunun hâkiminin, merkezi veya yerleşim yeri yurt içinde veya dışında bulunan, bir teşebbüs olması hâlinde de, şirketler topluluğuna ilişkin hükümlerin uygulanacağı belirtilmiştir. Diğer bir deyişle, TTK, şirketler topluluğunun tepesinde hakim olarak ticaret şirketi olmayan herhangi bir özel veya kamu tüzel kişisinin, gerçek kişi veya ticari işletmenin bulunmasına izin vermiştir. Bu çerçevede, ticaret odaları ve borsaları ile TOBB'un en az %51'ine iştirak edip oy haklarının çoğunluğuna veya yönetim kontrolüne sahip oldukları ticaret şirketi sayısı üç ve üzerinde ise, bunlar hakkında da Şirketler Topluluğuna ilişkin hükümler uygulanacaktır.

Şirketler Topluluğu sayılmaları noktasında ise bazı yükümlülükler gündeme gelir. En başta, bağlı şirketin yönetim organının, faaliyet yılının ilk üç ayı içinde, şirketin hâkim teşebbüs olan meslek kuruluşu ve onun diğer bağlı şirketleri ile ilişkileri hakkında bir bağlılık raporu düzenlemesi yer almaktadır. Bu rapor düzenlenmeyen ya da raporda TTK'nın aradığı hususlara yer vermeyen bağlı şirketin yönetim organı üyelerine 4.000 TL'den 73.000 TL'ye kadar adli para cezası verilmektedir. Ayrıca, hâkim teşebbüs, bir sermaye şirketinin sermayesinin, doğrudan veya dolaylı olarak, yüzde beşini, onunu, yirmisini, yirmibeşini, otuzüçünü, ellisini, altmışyedisini veya yüzde yüzünü temsil eden miktarda paylarına sahip olduğu veya payları bu yüzdelerin altına düştüğü takdirde; teşebbüs, durumu söz konusu işlemlerin tamamlanmasını izleyen on gün içinde, sermaye şirketine ve TTK ile diğer kanunlarda gösterilen yetkili makamlara bildirmekle yükümlüdür. Bu bildirimler de yazılı şekilde yapılır ve ticaret siciline tescil ve ilân olunur. Anılan yükümlülüklerle uyulmaması halinde ise idarî para cezaları gündeme gelir. Dolayısıyla, bağlı şirketleri ile birlikte şirketler topluluğunu oluşturan ticaret odaları ve borsaları ile TOBB'un söz konusu yükümlülüklerle uyması gerekir. Bununla birlikte, TTK'nın 195inci maddesinin beşinci fıkrasında yer verilen "Hâkim teşebbüs tacir sayılır." ifadesinin, olası sonuçları dikkate alınmadan fıkra hükmünde yer aldığını, bu nedenle uygulanabilir olmadığını düşünmekteyiz. Bu nedenle, anılan ifadenin olası bir yasa değişikliğinde fıkra metninden çıkarılmasının uygun olacağı kanısındayız.

BOYA SEKTÖRÜ

SEKTÖRÜN TANIMI

32. fasılda ağırlıklı olarak çeşitli boyayıcı ürünler olmakla birlikte, deri ve deri işleme sektöründe (debagat) kullanılan malzemeler, macunlar vb. ürünler de söz konusu fasılın içerisinde yer almaktadır.

Standart Uluslararası Sınıflandırmaya (ISIC.

değeri yaklaşık olarak 127 Milyar ABD Dolarına ulaşırken, satış miktarları da yaklaşık olarak 42 milyon tona ulaşmıştır.

Küresel boya pazarı, son dönemde dünya ekonomisindeki nispi iyileşme süreci ile beraber ekonomik büyümesini sürdürmüş ve entegre olduğu sanayi sektörlerinin büyüme süreci-

Küresel ekonomideki iyileşmelere ve endüstrileşmenin hızlı bir şekilde artış göstermesine paralel olarak, boya sektöründe de üretim ve talep artış göstermiştir. Sektördeki artan sıkı pazarlık koşulları ile yeni teknolojilerin ve üretimde yeni buluşların gerekliliği, küresel pazarda artışı tetikleyen unsurlar olmuşlardır. Özellikle çevreye duyarlı ve sağlığa zararlı olmayan boya talebinde önemli artışlar gözlenmiş, bu büyüyen talebe paralel olarak da zarsız kimyasal maddelerin kullanım alanlarında ciddi yatırımlar gerçekleşmeye başlamıştır. Sektörde oluşan söz konusu eğilim reçine, katkı maddeleri ve pigment gibi ham maddelerin fiyatlarında artışa ve dolayısıyla sektördeki büyük oyuncuların bu fiyat artışına göre pozisyon almalarına neden olmuştur.

Dünya Boya Sanayicileri Birliği (World Paint and Coatings Industry Association (WPCIA))'nin Ocak 2013'te yayınlanan "Dünyanın En İyi 10 Boya Firması 2012 Yıllık Raporu"na göre; boya pazarının büyümesinin başlıca etkenlerinden biri de küresel inşaat sanayisinin hızlı gelişimidir. Küresel boya pazarının gelişen yeni trendi, çevreye duyarlı boyalar olacaktır.

Boya Sektöründe Yer Alan Ürünler

GTİP	Ürün Adı
3201	Debagatte Kullanılan Bitkisel Menşeli Hülasalar Ve Türevleri
3202	Debagatte Kullanılan Sentetik Organik, Anorganik Maddeler Müstahzarlar
3203	Hayvansal/Bitkisel Menşeli Boyayıcı Maddeler
3204	Sentetik Organik Boyayıcı Maddeler
3205	Boyayıcı Laklar; Esası Lak Olan Müstahzarlar
3206	Diğer Boyayıcı Maddeler
3207	Seramik, Emaye/Cam Sanayinde Kullanılan Boya, Sır, Cila vb.
3208	Sentetik Polimerler Esaslı; Susuz Ortamda Eriyen/Dağılan, Boya Ve Vernik
3209	Sentetik Polimerler Esaslı; Sulu Ortamda Eriyen/Dağılan Boya Ve Vernik
3210	Diğer Boya Ve Vernikler (Emaye/Laklar/Pigment)
3211	Müstahzar Kurutucu Maddeler (Sikatifler)
3212	Boyaların İmalinde Kullanılan, Susuz Ortamda Dağılan İstampa Boyası Ve Pigment
3213	Resim, Eğitim ve Afiş Boyaları, Renkleri Değiştirici vs. Boyalar
3214	Macunlar, Renkli Çimentolar Ve Boyacılıkta Kullanılan Sivama Maddeleri
3215	Matbaa, Yazı, Çizim Ve Diğer Mürekkepler

Rev3) göre 32.fasıl altında yer alan ürünler "Kimyasal Ürün ve Mamulleri" (24) grubunun, "Diğer Kimyasallar" (242) grubu altında 2422 sınıfında yer almaktadır.

DÜNYA BOYA SEKTÖRÜ

Küresel boya sektöründe talep geçtiğimiz 10 yıl boyunca yılda ortalama %5,4'lük bir artışla istikrarlı bir şekilde büyümüştür. Boya sektöründe dünyada 2013'e kadar yapılan satışların

le beraber önemli bir gelişim göstermiştir. Bu kapsamda yapılan çeşitli ekonomik analizlere göre küresel boya pazarının ekonomik ve ticari değerinin 2010-2030 yılları arasında, yılda ortalama %3,5 büyümesi beklenmektedir. Küresel boya pazarının ekonomik büyüklüğünün ise 2030 yılında bugünkünün 2 katına çıkarak 134 milyar Euro'ya ulaşması beklenmektedir. Bu gelişim içinde en büyük büyüme alanının ise %5 ile Asya'da olacağı tahmin edilmektedir.

Dünya Boya Sektörü Ürünleri İhracatı (1000 ABD \$)

GTİP	Ürün Adı	2010	2011	2012	2013	12/13 (%)
3201	Debagatte Kullanılan Bitkisel Menşeli Hülasalar Ve Türevleri	325.050	318.596	320.908	351.602	9,6
3202	Debagatte Kullanılan Sentetik Organik, Anorganik Maddeler Müstahzarlar	814.980	802.816	769.730	766.692	-0,4
3203	Hayvansal/Bitkisel Menşeli Boyayıcı Maddeler	833.552	1.069.795	1.049.371	1.049.286	0,0
3204	Sentetik Organik Boyayıcı Maddeler	12.008.588	12.331.276	11.929.631	12.524.666	5,0
3205	Boyayıcı Laklar; Esası Lak Olan Müstahzarlar	352.825	356.700	235.140	187.123	-20,4
3206	Diğer Boyayıcı Maddeler	11.294.757	14.711.699	13.624.121	13.005.419	-4,5
3207	Seramik, Emaye/Cam Sanayinde Kullanılan Boya, Sır, Cila vb.	4.888.689	6.281.628	5.092.980	4.895.446	-3,9
3208	Sentetik Polimerler Esaslı; Susuz Ortamda Eriyen/Dağılan, Boya Ve Vernik	12.507.745	14.329.363	14.217.452	14.318.970	0,7
3209	Sentetik Polimerler Esaslı; Sulu Ortamda Eriyen/Dağılan Boya Ve Vernik	5.150.804	5.946.635	6.037.261	6.195.138	2,6
3210	Diğer Boya Ve Vernikler (Emaye/Laklar/Pigment)	790.963	807.010	762.611	800.859	5,0
3211	Müstahzar Kurutucu Maddeler (Sikatifler)	180.006	200.492	207.681	197.481	-4,9
3212	Boyaların İmalinde Kullanılan, Susuz Ortamda Dağılan İstampa Boyası Ve Pigment	2.525.577	2.643.195	2.505.513	2.375.885	-5,2
3213	Resim, Eğitim ve Afiş Boyaları, Renkleri Değiştirici vs. Boyalar	512.000	560.246	606.749	611.120	0,7
3214	Macunlar, Renkli Çimentolar Ve Boyacılıkta Kullanılan Sivama Maddeleri	6.169.065	7.414.629	7.319.587	7.712.915	5,4
3215	Matbaa, Yazı, Çizim Ve Diğer Mürekkepler	10.058.865	12.020.678	12.569.576	13.777.565	9,6
Genel Toplam		68.413.466	79.794.758	77.248.311	78.770.167	2,0

Kaynak: International Trade Center (ITC)-Trademap

Ülkelere Göre Dünya Boya Sektörü Ürünleri İhracatı (1000 ABD \$)

Sıra	Ülke Adı	2010	2011	2012	2013	12/13 (%)	2013 Pay (%)
1	Almanya	11.480.491	13.184.085	13.242.996	13.886.685	4,9	17,6
2	Amerika Birleşik Devletleri	7.588.780	8.789.801	8.147.548	7.813.213	-4,1	9,9
3	Çin	4.309.351	5.504.602	5.470.083	5.805.456	6,1	7,4
4	Hollanda	4.093.863	4.416.603	4.472.029	4.720.644	5,6	6,0
5	Belçika	3.932.229	4.504.458	4.274.167	4.430.634	3,7	5,6
6	Japonya	4.814.112	5.251.795	5.077.535	4.381.182	-13,7	5,6
7	İngiltere	3.278.019	4.089.642	3.449.207	3.612.094	4,7	4,6
8	İtalya	3.008.631	3.349.167	3.181.534	3.374.541	6,1	4,3
9	Fransa	2.828.255	3.264.462	3.114.672	3.315.941	6,5	4,2
10	İspanya	2.408.561	2.741.769	2.653.890	2.873.365	8,3	3,6
11	Hindistan	1.611.791	1.918.192	2.034.054	2.616.524	28,6	3,3
12	Güney Kore	1.512.466	1.718.686	1.972.224	2.278.277	15,5	2,9
13	İsviçre	2.177.287	2.494.154	2.232.838	2.239.335	0,3	2,8
14	Tayvan	1.549.714	1.681.831	1.648.442	1.548.023	-6,1	2,0
15	Singapur	1.279.470	1.403.089	1.406.547	1.340.527	-4,7	1,7
21	Türkiye	532.754	611.677	701.583	764.533	9,0	1,0
Liste Toplamı		56.405.774	64.924.013	63.079.349	65.000.974	3,0	82,5
Genel Toplam		68.413.466	79.794.758	77.248.311	78.770.167	2	100

Kaynak: International Trade Center (ITC)-Trademap

TÜRKİYE'DE BOYA SEKTÖRÜ

Bugün, 20'ye yakın büyük ölçekli ve gelişmiş üretim teknolojisine sahip firmanın faaliyet gösterdiği Türkiye boya sektörü, 2013 yılında

3,2 Milyar TL'lik büyüklüğe, 2 Milyar ABD Dolarını aşkın iç piyasa tüketimine sahip olup, yaklaşık 850 bin tonluk hacimle Avrupa'nın en büyük boya üreticisi ülkelerinden biri ko-

numundadır. Kişi başı boya tüketiminin 10-12 kg/yıl olarak gerçekleştiği ve çok sayıda ekonomik oyuncuya ev sahipliği yapan ve 2012 yılını bir önceki yıla göre düşük bir performans ile kapatan boya ve hammaddeleri sektörü, 2013 yılında Türkiye ekonomisinin büyüme hızının %4 seviyesinde olması ile birlikte, ekonomideki bu gelişmeye paralel olarak sektör de gelişme göstermiştir.

Dünya pazarından aldığı pay %2 dolayında olan Türkiye boya sanayisi, Avrupa'nın dördüncü büyük üreticisi konumunda yer almaktadır. Boya üretiminin yaklaşık %8-10'luk bölümü dış pazarlara yönelik ihracat kalemleri arasında yer almaktadır.

Sektörün mevcut kurulu kapasitesinin kullanım alanlarına göre dağılımı incelendiğinde, inşaat boya ve verniklerinin % 58, ahşap mobilya boyalarının % 14, metal boya ve verniklerin % 10, otomotiv boyalarının % 6, toz boyaların % 7, deniz boyalarının % 3 ve diğer boyaların % 2 paya sahip olduğu görülmektedir. Boya sektörünün mevcut toplam kapasitesinin yaklaşık % 60'ını inşaat boyalarının oluşturması, sektörü inşaat sektörü ile büyük ölçüde entegre bir hale getirmektedir.

Sektörde en büyük pay inşaat boyalarının olurken, yıllık boya üretiminin yaklaşık %82'si büyük ve orta ölçekli kuruluşlar; vernik ve tiner ağırlıklı üretimi kapsayan %18'i ise küçük ölçekli kuruluşlar tarafından gerçekleştirilmektedir.

Ağırlıklı olarak inşaat boyaları ve ısı yalıtım sistemlerine yatırım yapmayı sürdüren Türkiye boya sektörü, bu yatırımlara 2013 yılında da devam etmiştir. Firmalar, çevreye olan olumsuz etkileri en aza indirmek ve müşterilerden gelen çevreci ürün talebini karşılamak amacıyla, çevre dostu ürünler geliştirmeye başlamış ve bu sayede yüksek solitli ürünlerin, toz boyaların ve VOC düşük ürünlerin sayısının giderek artmasını sağlamışlardır. Bunun yanında, yine çevreci özellikli su bazlı sistemlerin pazardaki payı da yükselmektedir. 2013 yılı itibariyle inşaat boyaları pazarının %85'i su bazlı, %15'i solvent bazlı boyalardır.

Son yıllarda, boya sektöründe geliştirilen yeni ürünlerin başında nanoteknolojik boyalar gelmektedir. Boya üretiminde kullanılan nanoteknoloji sayesinde yangın geciktirici, antimikrobiyel yapı, çizilmez, aşınmaz, korozyon direnci, ses izolasyonu, güneş ışığına dayanıklılık, kendi kendini temizleme, kolay temizlenebilme gibi birçok işlev sağlanabilmektedir. Ayrıca daha dayanıklı, servis ağırlıklı, kolay sürülen, yüksek performanslı, renk çeşitliliği bakımından zengin ve çevresel etkileri azaltılmış (düşük VOC, ağır metal içermeyen boya, vb) boya ürünlerine ilgi de artmaktadır.

Dünya Boya Sektörü Ürünleri İthalatı (1000 ABD \$)

GTİP	Ürün Adı	2010	2011	2012	2013	12/13 (%)
3201	Debagatte Kullanılan Bitkisel Menşeli Hülasalar Ve Türevleri	356.764	363.031	375.630	385.913	2,7
3202	Debagatte Kullanılan Sentetik Organik, Anorganik Maddeler Müstahzarlar	826.587	932.301	863.681	818.739	-5,2
3203	Hayvansal/Bitkisel Menşeli Boyayıcı Maddeler	1.184.609	1.611.543	1.469.064	1.347.641	-8,3
3204	Sentetik Organik Boyayıcı Maddeler	12.308.793	12.999.998	12.659.774	13.228.514	4,5
3205	Boyayıcı Laklar; Esası Lak Olan Müstahzarlar	222.467	242.973	219.072	223.189	1,9
3206	Diğer Boyayıcı Maddeler	11.235.198	14.738.363	13.908.478	13.341.003	-4,1
3207	Seramik, Emaye/Cam Sanayinde Kullanılan Boya, Sır, Cila vb.	4.154.997	4.997.780	4.147.596	4.136.338	-0,3
3208	Sentetik Polimerler Esaslı; Susuz Ortamda Dağılan, Boya Ve Vernik	11.204.508	12.954.739	13.027.378	13.675.944	5,0
3209	Sentetik Polimerler Esaslı; Sulu Ortamda Eriyen/Dağılan Boya Ve Vernik	5.024.735	5.784.543	5.730.429	6.074.874	6,0
3210	Diğer Boya Ve Vernikler (Emaye/Laklar/Pigment)	876.500	944.321	905.066	985.926	8,9
3211	Müstahzar Kurutucu Maddeler (Sikatifler)	228.356	256.320	241.185	224.837	-6,8
3212	Boyalarda İmalinde Kullanılan, Susuz Ortamda Dağılan İstampa Boyası Ve Pigment	2.411.638	2.577.683	2.373.343	2.429.260	2,4
3213	Resim, Eğitim ve Afiş Boyaları, Renkleri Değiştirici vs. Boyalar	484.023	505.886	507.145	572.093	12,8
3214	Macunlar, Renkli Çimentolar Ve Boyacılıkta Kullanılan Sıvama Maddeleri	6.506.695	7.544.427	7.433.819	7.858.283	5,7
3215	Matbaa, Yazı, Çizim Ve Diğer Mürekkepler	12.379.569	13.682.567	13.764.773	14.563.188	5,8
Genel Toplam		69.405.439	80.136.475	77.626.433	79.865.742	2,9

Kaynak: International Trade Center (ITC)-Trademap

Ülkelere Göre Dünya Boya Sektörü Ürünleri İthalatı (1000 ABD \$)

Sıra	Ülke Adı	2010	2011	2012	2013	12/13 (%)	2013 Pay (%)
1	Almanya	5.837.811	7.172.762	6.988.349	7.514.258	7,5	9,4
2	Çin	4.427.289	4.539.353	4.163.141	4.311.344	3,6	5,4
3	Fransa	3.805.805	4.078.259	3.812.328	4.051.254	6,3	5,1
4	Amerika Birleşik Devletleri	3.214.794	3.562.393	3.881.119	3.972.194	2,3	5,0
5	Hollanda	2.641.163	2.972.248	2.852.384	3.013.944	5,7	3,8
6	İtalya	2.680.714	3.053.831	2.694.449	2.750.876	2,1	3,4
7	Rusya Federasyonu	1.960.163	2.368.857	2.686.749	2.628.041	-2,2	3,3
8	İngiltere	2.406.140	2.581.603	2.487.564	2.617.399	5,2	3,3
9	Güney Kore	2.083.715	2.478.065	2.473.222	2.487.521	0,6	3,1
10	Belçika	1.864.075	2.271.809	2.072.501	2.333.338	12,6	2,9
11	Kanada	1.897.772	2.077.158	2.276.526	2.240.313	-1,6	2,8
12	Meksika	1.576.574	1.949.128	1.975.430	1.980.316	0,2	2,5
13	Türkiye	1.545.048	1.884.497	1.828.419	1.965.995	7,5	2,5
14	İspanya	2.001.244	2.321.010	1.809.091	1.851.177	2,3	2,3
15	Polonya	1.423.326	1.721.820	1.572.429	1.667.898	6,1	2,1
Liste Toplamı		39.365.633	45.032.793	43.573.701	45.385.868	4,2	56,8
Genel Toplam		69.405.439	80.136.475	77.626.433	79.865.742	2,9	100,0

Kaynak: International Trade Center (ITC)-Trademap

Ülkelere Göre Boya Sektörü Ürünleri İhracatımız (1000 ABD \$)

Sıra	Ülke Adı	2010	2011	2012	2013	12/13 (%)	2013 Pay (%)
1	Irak	69.202	61.190	83.991	82.213	-2,1	10,8
2	İran	34.991	54.470	75.033	67.759	-9,7	8,9
3	Azerbaycan	27.800	40.228	44.731	54.270	21,3	7,1
4	Rusya Federasyonu	25.538	35.087	46.236	48.332	4,5	6,3
5	Çin	27.220	31.471	26.769	33.466	25,0	4,4
6	Türkmenistan	23.555	24.258	27.982	32.504	16,2	4,3
7	Gürcistan	21.707	28.241	31.408	28.821	-8,2	3,8
8	Serbest Bölgeler	19.790	22.601	22.327	27.819	24,6	3,6
9	Özbekistan	13.548	16.757	21.050	27.283	29,6	3,6
10	Ukrayna	12.475	15.647	25.042	25.179	0,5	3,3
11	Mısır	17.252	20.574	26.337	24.560	-6,7	3,2
12	Suudi Arabistan	12.528	15.571	17.867	18.993	6,3	2,5
13	Romanya	20.052	24.406	15.444	17.047	10,4	2,2
14	Brezilya	6.815	7.438	7.957	17.006	113,7	2,2
15	Kazakistan	16.618	13.535	12.304	16.347	32,9	2,1
Liste Toplamı		349.091	411.474	484.478	521.599	7,7	68,2
Genel Toplam		532.754	611.675	701.582	764.532	9,0	100,0

Boya Sektörü Ürünleri İhracatımız (1000 ABD \$)

GTİP	Ürün Adı	2010	2011	2012	2013	12/13 (%)
3201	Debagatte Kullanılan Bitkisel Menşeli Hülasalar Ve Türevleri	745	844	1.562	2.044	30,9
3202	Debagatte Kullanılan Sentetik Organik, Anorganik Maddeler Müstahzarlar	73.147	81.718	71.875	83.318	15,9
3203	Hayvansal/Bitkisel Menşeli Boyayıcı Maddeler	589	636	724	712	-1,7
3204	Sentetik Organik Boyayıcı Maddeler	43.399	44.629	52.195	62.686	20,1
3205	Boyayıcı Laklar; Esası Lak Olan Müstahzarlar	826	683	841	773	-8,1
3206	Diğer Boyayıcı Maddeler	20.639	29.661	31.352	37.591	19,9
3207	Seramik, Emaye/Cam Sanayinde Kullanılan Boya, Sır, Cila vb.	36.264	42.352	53.878	67.375	25,1
3208	Sentetik Polimerler Esaslı; Susuz Ortamda Eriyen/Dağılan, Boya Ve Vernik	98.237	118.669	114.743	134.841	17,5
3209	Sentetik Polimerler Esaslı; Sulu Ortamda Eriyen/Dağılan Boya Ve Vernik	70.460	93.390	135.867	122.927	-9,5
3210	Diğer Boya Ve Vernikler (Emaye/Laklar/Pigment)	22.920	32.501	35.864	32.220	-10,2
3211	Müstahzar Kurutucu Maddeler (Sikatifler)	9.463	10.764	9.777	9.396	-3,9
3212	Boyalarda İmalinde Kullanılan, Susuz Ortamda Dağılan İstampa Boyası Ve Pigment	4.013	4.764	5.664	6.402	13,0
3213	Resim, Eğitim ve Afiş Boyaları, Renkleri Değiştirici vs. Boyalar	1.970	1.779	1.729	1.980	14,5
3214	Macunlar, Renkli Çimentolar Ve Boyacılıkta Kullanılan Sıvama Maddeleri	121.522	119.706	154.225	168.768	9,4
3215	Matbaa, Yazı, Çizim Ve Diğer Mürekkepler	28.560	29.579	31.286	33.499	7,1
Genel Toplam		532.754	611.675	701.582	764.532	9,0

Kaynak: International Trade Center (ITC)-Trademap

TÜRKİYE'DE DIŞ TİCARET

İhracat

Boya sektörü ürünleri ihracatımız 2013 yılında 764 milyon ABD Doları olarak gerçekleşerek bir önceki yıla oranla yaklaşık olarak %9 artış göstermiştir.

TİM 2023 İhracat Stratejisi kapsamında boya sektörü 2023 ihracat hedefi 2,5 Milyar ABD Dolarıdır. Söz konusu sektörler kapsamında ilgili İhracatçı Birliği Genel Sekreterliği, İstanbul Maden ve Metaller İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği (İMMİB), ilgili İhracatçı Birliği ise yine İMMİB bünyesindeki İstanbul Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birliği ile Akdeniz İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğidir. Sektörde başlıca pazarlar; Irak, İran, Azerbaycan, Rusya Federasyonu ve Çin olarak sıralanmaktadır. Bahse konu sektördeki ilk 15 ihraç pazarımızın toplam sektör ihracatı içerisindeki payının 2013 yılında % 68 civarında olduğu görülmektedir.

Bahse konu sektörde 2013 yılı itibarıyla en

Ülkelere Göre Boya Sektörü Ürünleri İthalatımız (1000 ABD \$)

Sıra	Ülke Adı	2010	2011	2012	2013	12/13 (%)	2013 Pay (%)
1	Almanya	307.819	350.979	333.388	358.495	7,5	18,2
2	Çin	162.831	258.757	230.186	223.315	-3,0	11,4
3	İtalya	150.201	179.822	173.767	185.576	6,8	9,4
4	Hindistan	101.922	116.856	118.096	162.550	37,6	8,3
5	İspanya	79.606	101.430	116.768	115.131	-1,4	5,9
6	Fransa	86.887	102.375	94.262	97.291	3,2	4,9
7	Belçika	71.562	78.609	86.496	91.230	5,5	4,6
8	İngiltere	69.589	93.699	74.920	88.160	17,7	4,5
9	Hollanda	61.938	73.152	72.704	77.878	7,1	4,0
10	Amerika Birleşik Devletleri	81.186	90.980	64.696	72.507	12,1	3,7
11	İsviçre	52.966	59.899	70.602	62.899	-10,9	3,2
12	Güney Kore	42.811	39.044	38.676	51.039	32,0	2,6
13	Serbest Bölgeler	28.180	30.401	32.597	35.241	8,1	1,8
14	Ukrayna	24.464	28.159	37.394	34.744	-7,1	1,8
15	Tayvan	25.287	24.332	26.080	30.514	17,0	1,6
Liste Toplamı		1.347.249	1.628.494	1.570.632	1.686.570	7,4	85,8
Genel Toplam		1.545.046	1.884.496	1.828.420	1.965.996	7,5	100,0

Kaynak: International Trade Center (ITC)-Trademap

Boya Sektörü Ürünleri İthalatımız (1000 ABD \$)

GTİP	Ürün Adı	2010	2011	2012	2013	12/13 (%)
3201	Debagatte Kullanılan Bitkisel Menşeli Hülasalar Ve Türevleri	7.924	8.348	8.728	9.483	8,7
3202	Debagatte Kullanılan Sentetik Organik, Anorganik Maddeler Müstahzarlar	28.193	32.231	33.561	38.818	15,7
3203	Hayvansal/Bitkisel Menşeli Boyayıcı Maddeler	11.517	15.320	10.144	11.052	9,0
3204	Sentetik Organik Boyayıcı Maddeler	427.910	442.898	478.751	550.120	14,9
3205	Boyayıcı Laklar; Esası Lak Olan Müstahzarlar	2.270	1.913	1.531	1.529	-0,1
3206	Diğer Boyayıcı Maddeler	365.231	559.523	472.676	443.561	-6,2
3207	Seramik, Emaye/Cam Sanayinde Kullanılan Boya, Sır, Cila vb.	104.902	136.994	136.590	125.917	-7,8
3208	Sentetik Polimerler Esaslı; Susuz Ortamda Eriyen/Dağılan, Boya Ve Vernik	215.659	244.437	248.447	279.585	12,5
3209	Sentetik Polimerler Esaslı; Sulu Ortamda Eriyen/Dağılan Boya Ve Vernik	78.228	92.965	93.086	106.986	14,9
3210	Diğer Boya Ve Vernikler (Emaye/Laklar/Pigment)	13.663	17.264	16.726	17.141	2,5
3211	Müstahzar Kurutucu Maddeler (Sikatifler)	1.547	2.281	1.501	1.376	-8,3
3212	Boyaların İmalinde Kullanılan, Susuz Ortamda Dağılan İstampa Boyası Ve Pigment	48.147	55.058	52.523	55.123	5,0
3213	Resim, Eğitim ve Afiş Boyaları, Renkleri Değiştirici vs. Boyalar	5.072	5.863	4.884	5.641	15,5
3214	Macunlar, Renkli Çimentolar Ve Boyacılıkta Kullanılan Sıvama Maddeleri	128.550	145.035	133.973	167.261	24,8
3215	Matbaa, Yazı, Çizim Ve Diğer Mürekkepler	106.233	124.366	135.299	152.403	12,6
Genel Toplam		1.545.046	1.884.496	1.828.420	1.965.996	7,5

Kaynak: International Trade Center (ITC)-Trademap

çok ithal edilen ilk üç ürünün 32.04 GTİP kodlu Sentetik Organik Boyayıcı Maddeler (pay %27), 32.06 GTİP kodlu Diğer Boyayıcı Maddeler (pay % 23) ve 32.08 GTİP kodlu Sentetik Polimerler Esaslı; Susuz Ortamda Eriyen/Dağılan, Boya Ve Vernik (pay % 14) olduğu görülmektedir.

Sektörde başlıca ithalat yaptığımız ülkeler, Almanya, Çin, İtalya, Hindistan ve İspanya olarak sıralanmaktadır. Bahse konu sektördeki ilk 15 ithal pazarımızın toplam sektör ihracatı içerisindeki payının 2013 yılında % 86 civarında olduğu görülmektedir.

KAYNAKLAR

- International Trade Center (ITC) Trade-Map (www.trademap.net)
- T.C. Ekonomi Bakanlığı
- Boya ve Kaplama Endüstrisi (<http://www.pcimac.com/>)
- Coatings World (<http://www.coating-world.com>)
- Boya Sanayicileri Derneği verileri

SERBEST TİCARET ANLAŞMALARI

YÜRÜRLÜKTE BULUNAN SERBEST TİCARET ANLAŞMALARI

TÜRKİYE - ŞİLİ SERBEST TİCARET ANLAŞMASI

Devlet Bakanlığı ile Şili Dışişleri Bakanlığı tarafından 14 Temmuz 2009 tarihinde Santiago'da imzalan Türkiye Cumhuriyeti ile Şili Cumhuriyeti arasında Serbest Ticaret Anlaşması'nın onaylanması Bakanlar Kurulu'nca 14/12/2010

tarihinde kararlaştırılmış olup, söz konusu Karar 31.12.2010 tarihli ve 27802 (4. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Anılan Anlaşma 1 Mart 2011 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

<http://www.ekonomi.gov.tr/portal/faces/home/disliskiler/SerbestTic/yururlukteki-sta>

TÜRKİYE - ŞİLİ SERBEST TİCARET ANLAŞMASI					
İmza Tarihi	14.07.2009				
İmza Yeri	Santiago/Şili				
İmzalayanlar	Türkiye Cumhuriyeti Devlet Bakanı Zafer Çağlayan Şili Dışişleri Bakanı Mariano Fernández				
Uygun Bulma Kanunu	Kanun No: 6016 / RG 23.10.2010 / 27738				
Yürürlüğe Giriş Kararname	Karar Sayı: 1224 / RG 31.12.2010 / 27802 (4. Mükerrer)				
Yürürlüğe Giriş Tarihi	01.03.2011				
Anlaşma Kapsamı					
<ul style="list-style-type: none"> Mal ticaretinde tarife ve tarife dış engellerin kaldırılması Hayvan ve biki sağlığı önlemleri Fikri, sınai ve ticari mülkiyet hakları Menşe kuralları Vergilendirme Anti-dumping Koruma önlemleri Ödemeler dengesi önlemleri					
Sanayi Ürünleri Gümrük Vergisi Düzenlemesi					
<ul style="list-style-type: none"> Ülkemiz tarafından, Şili menşeli sanayi ürünleri için uygulanan gümrük vergileri STA'nın yürürlüğe girmesi ile birlikte kaldırılmaktadır. Şili tarafından, Türkiye menşeli sanayi ürünleri için uygulanan gümrük vergilerinin önemli bir kısmı STA'nın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren kaldırılmaktadır. Şili'ye ihracatımıza karşılıklı bir bölümlenme teklübü eden ürünler için ise gümrük vergileri 4 yıllık bir indirim takviminde Ocak 2015 tarihine kadar kademeli olarak kaldırılmaya çalışılmaktadır (İndirim takvimine tabi olan ürün listesine ulaşmak için tıklayınız.)					
Tarım Ürünleri Gümrük Vergisi Düzenlemesi					
<ul style="list-style-type: none"> Türkiye, belirli sayıda Şili menşeli tarım ürünü için tarif kotaları kapsamında ve/veya dönemsel temelde tarif indirimi veya muafiyeti tanımıştır (Taviz değişimine konu olan tarım ürünleri listesine ulaşmak için tıklayınız.) Şili, belirli sayıda ürün için gümrük vergilerini 6 yıllık bir indirim takviminde Ocak 2017 tarihi itibarıyla kaldırmaya çalışacaktır (Harış olan tarım ürünleri listesine ulaşmak için tıklayınız.) Şili ayrıca, söz konusu tarım ürünleri dışındaki ürünlerin ithalinde uyguladığı gümrük vergilerini herhangi bir kota sınırı olmaksızın kaldırmıştır.					
İki Ülkede Arasındaki Ticaret Hacmi					
(Milyon Dolar)	İhracat	Değişim (%)	İthalat	Değişim (%)	Denge
2010	81	117	312	-56	-230
2011	131	61	474	-52	-344
2012	175	34	466	-2	-291
2013	219	25	406	-13	-187
2014	199	-9	363	-10	-164
İki Ülkede Arasında Ticarete Konu Olan Mallar (2014 itibarıyla)					
<ul style="list-style-type: none"> İhracatımız: motorlu taşıtlar (%28), demir-çelik ürünleri (%22), makine ve cihazlar (%8), demir veya çelikten eşya (%8) İthalatımız: buğur ve buğurdan eşya (%67), kimyasallar (%8), yaş meyve-sebzeler (%5)					

TÜRKİYE-DÜNYA İŞ KONSEYLERİ (Avrasya İş Konseyleri)

TÜRKİYE - KIRGIZISTAN İş Konseyi

Kuruluş Yılı : 1991

Türk Tarafı Başkanı: Ahmet Kaya

Firma ve Ünvanı: Termikel A.Ş.

Karşı Kanat Başkanı: Çınıbay
Tursunbekov

Kurum/Firma ve Ünvanı: Akun Şti.,
Genel Müdürü

Muhatap Kuruluş: Kırgızistan
İşadamları Birliği

Web Adresi:

KAYNAK: <http://www.deik.org.tr>

Türk-Kırgız İş Konseyi'nin faaliyetlerinde son dönemlerde Kırgızistan'daki siyasi ortama paralel olarak bir azalış hissedilmektedir. Siyasi istikrarın sağlanmasıyla birlikte İş Konseyi, Kırgızistan'daki özelleştirmelerden Türkiye firmalarının daha büyük pay alması ve firmalarının Kırgızistan'da karşılaştıkları sorunların çözülmesi için çaba göstermeye devam edecek ve yeni iş ziyaretleri düzenleyecektir. Konsey ayrıca, Türk firmalarını Kırgızistan'da faaliyet göstermeye teşvik etmenin yanı sıra eğitim programları ve yatırım seminerleri gibi faaliyetlerde bulunmaktadır.

VERGİ TAKVİMİ

AY	İLK TARİH	SON TARİH	KONU
Kasım	01/09/2015	02/11/2015	6552 Sayılı Kanununun 73. Maddesi Hükmü Uyarınca Ödenmesi Gereken 6. Taksit Ödemesi
	01/10/2015	02/11/2015	Eylül 2015 Dönemine Ait Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Ba)
	01/10/2015	02/11/2015	Eylül 2015 Dönemine Ait Mal ve Hizmet Satışlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Bs)
	01/10/2015	02/11/2015	Eylül 2015 Dönemine Ait Haberleşme Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
	01/11/2015	10/11/2015	16-31 Ekim 2015 Dönemine Ait Petrol ve Doğalgaz Ürünlerine İlişkin Özel Tüketim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
	01/11/2015	10/11/2015	16-31 Ekim 2015 Dönemine Ait Noterlerce Yapılan Makbuz Karşılığı Ödemelere Ait Beyannamenin Verilmesi ve Ödenmesi
	01/11/2015	16/11/2015	2015 III. Geçici Vergi Dönemine (Temmuz-Ağustos-Eylül) Ait Gelir Geçici Vergisinin Beyanı
	01/11/2015	16/11/2015	2015 III. Geçici Vergi Dönemine (Temmuz-Ağustos-Eylül) Ait Kurum Geçici Vergisinin Beyanı
	01/11/2015	16/11/2015	Ekim 2015 Dönemine Ait Kolalı Gazoz, Alkollü İçecekler ve Tütün Mamullerine İlişkin Özel Tüketim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
	01/11/2015	16/11/2015	Ekim 2015 Dönemine Ait Dayanıklı Tüketim ve Diğer Mallara İlişkin Özel Tüketim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
	01/11/2015	16/11/2015	Ekim 2015 Dönemine Ait Motorlu Taşıt Araçlarına İlişkin Özel Tüketim Vergisinin (Tescile Tabi Olmayanlar) Beyanı ve Ödemesi
	01/11/2015	16/11/2015	Ekim 2015 Dönemine Ait Özel İletişim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
	01/11/2015	16/11/2015	Ekim 2015 Dönemine Ait Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
	01/11/2015	16/11/2015	Ekim 2015 Dönemine Ait Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu Kesintisi Bildirimi ve Ödemesi
	01/11/2015	17/11/2015	2015 III. Geçici Vergi Dönemine (Temmuz-Ağustos-Eylül) Ait Gelir Geçici Vergisinin Ödemesi
	01/11/2015	17/11/2015	2015 III. Geçici Vergi Dönemine (Temmuz-Ağustos-Eylül) Ait Kurum Geçici Vergisinin Ödemesi
	01/11/2015	20/11/2015	Ekim 2015 Dönemine Ait 5602 Sayılı Kanunda Tanımlanan Şans Oyunlarıyla İlgili Veraset ve İntikal Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
	01/11/2015	20/11/2015	Ekim 2015 Dönemine Ait Şans Oyunları Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
	01/11/2015	20/11/2015	Ekim 2015 Dönemine Ait İlan ve Reklam Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
	01/11/2015	20/11/2015	Ekim 2015 Dönemine Ait Müşterek Bahislere İlişkin Eğlence Vergisinin Beyanı ve Ödemesi ile Diğer Eğlence Vergilerine İlişkin Eğlence Vergisinin Ödemesi
	01/11/2015	20/11/2015	Dönemine Ait Elektrik ve Havagazi Tüketim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
	01/11/2015	20/11/2015	Ekim 2015 Dönemine Ait Yangın Sigortası Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
	01/11/2015	23/11/2015	Ekim 2015 Dönemine Ait GVK 94. Madde ile KVK 15. ve 30. Maddelerine Göre Yapılan Tevkifatların Muhtasar Beyanname ile Beyanı
	01/11/2015	23/11/2015	Ekim 2015 Dönemine Ait İstihkaktan Kesinti Suretiyle Tahsil Edilen Damga Vergisi ile Sürekli Mükellefiyeti Bulunanlar İçin Makbuz Karşılığı Ödenmesi Gereken Damga Vergisinin Beyanı
	01/11/2015	24/11/2015	Ekim 2015 Dönemine Ait Katma Değer Vergisinin Beyanı
	16/11/2015	24/11/2015	1-15 Kasım 2015 Dönemine ait Noterlerce Yapılan Makbuz Karşılığı Ödemelere Ait Beyannamenin Verilmesi ve Ödenmesi
	16/11/2015	25/11/2015	1-15 Kasım 2015 Dönemine Ait Petrol ve Doğalgaz Ürünlerine İlişkin Özel Tüketim Vergisi Beyanı ve Ödemesi
	01/11/2015	26/11/2015	Ekim 2015 Dönemine Ait GVK 94. Madde ile KVK 15. ve 30. Maddelerine Göre Yapılan Tevkifatların Ödemesi
	01/11/2015	26/11/2015	Ekim 2015 Dönemine Ait Katma Değer Vergisinin Ödemesi
	01/11/2015	26/11/2015	Ekim 2015 Dönemine Ait İstihkaktan Kesinti Suretiyle Tahsil Edilen Damga Vergisi ile Sürekli Mükellefiyeti Bulunanlar İçin Makbuz Karşılığı Ödenmesi Gereken Damga Vergisinin Ödemesi
	01/11/2015	30/11/2015	Yıllık Gelir Vergisi Beyannamelerinde, Toplam Gelir İçindeki Zirai Kazançları %75 ve Daha Yüksek Oranda Olanlar İçin 1. Taksit Ödemesi
	01/11/2015	30/11/2015	Veraset ve İntikal Vergisi 2. Taksit Ödemesi
	01/11/2015	30/11/2015	2015 Yılı Emlak Vergisi 2. Taksit Ödemesi
	01/11/2015	30/11/2015	2015 Yılı Çevre Temizlik Vergisinin 2. Taksit Ödemesi
	01/11/2015	30/11/2015	Ekim 2015 Dönemine Ait Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Ba)
	01/11/2015	30/11/2015	Ekim 2015 Dönemine Ait Mal ve Hizmet Satışlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Bs)
	01/11/2015	30/11/2015	Ekim 2015 Dönemine Ait Haberleşme Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
	01/11/2015	31/12/2015	6552 Sayılı Kanununun 73. Maddesi Hükmü Uyarınca Ödenmesi Gereken 7. Taksit Ödemesi

TAYLAND

Tayland beş bölgeye ayrılabilir. Dağlık bir bölge olan kuzey bölgesi, doğal ormanları ve dar ve alıvyal vadileri ile karakterize olmuştur. Bu bölgenin önde gelen şehri Chiang Mai'dir. Merkez bölgesi, Chao Phraya Nehri havzasında, yeşil ve verimli bir ova bölgesidir. Ülkenin en geniş ve zengin yetiştirme alanıdır ve "Asya'nın Pirinç Kâsesi" olarak anılır. Tayland'ın başkenti Bangkok bu bölgede yer alır. Kuzeydoğu bölgesi Korat Platosu olarak da adlandırılır. Engeli bir yüzey yapısına sahip, kurak bir bölgedir. Sert iklim koşulları nedeniyle sel ve kuraklık olayları yaşanır. Doğu bölgesi ya da doğu sahili yeni gelişen sanayiler açısından önemli bir merkezdir. Güney bölgesi de kauçuk üretimi ve diğer tropikal bitkilerin ekimi için önemli bir merkezdir. Ülkenin iklimi tropikaldir. 3 mevsim yaşanır: yaz, yağışlı ve soğuk. Tayland Krallığı'nın kuruluşu 13.yy sonlarına kadar uzanır. Güneydoğu Asya ülkeleri arasında koloni olmamış tek ülkedir. 1932 yılında gerçekleşen kansız bir devrim ile Anayasal Monarşik sisteme geçilerek Kralın yetkileri sınırlandırılmıştır. Ülke Siyam olan adını 1939'da Tayland

Tayland Krallığı Güneydoğu Asya'nın kalbinde yer alır ve Hindicini'ne açılan bir kapı olarak görülür. Kuzey ve kuzeydoğuda Laos, Kuzey ve batıda Myanmar, Doğuda Kamboçya ve Güneyde Malezya ile çevrilidir. Tayland 513.115 kilometrekarelik bir yüzölçümüne sahiptir. Kuzeyden güneye yaklaşık 1640 kilometre, batıdan doğuya da yaklaşık 780 kilometre uzanır. Tayland Körfezi'ne 1840 km. Hint Okyanusu'na da 815 km. kıyısı vardır.

olarak değiştirmiştir. Ülke 76 eyaletten (Changwat) oluşmaktadır. Her eyalet kendi içinde bölgelere (amphoe), her bölge küçük bölgelere (Tambol), bu küçük bölgeler de köylere (muban) ayrılır. 2015 yılı itibarıyla Tayland'ın nüfusunun 70 milyona ulaşmış olacağı tahmin edilmektedir.

1997-98 Asya Finansal Krizi'ni takiben sancılı bir yapısal uyum sürecinden sonra GSYİH büyüme oranı iyileşerek 2005-2007 arasında yıllık ortalama %5 oranını yakalamıştır. 2008'de yavaşlayan ve 2009'da küresel finans krizi ve ekonomik resesyona bağlı olarak %2,2 küçülen ekonomi, 2010'da güçlü bir şekilde toparlayarak % 8 büyümüştür. 2011 yılında ise yaşanan sel felaketi ve Japonya'da gerçekleşen deprem ile tsunaminin tedarik zincirini olumsuz etkilemesi sebebiyle büyüme 0,1'de kalmıştır. 2012 yılında ise ekonomi %6,6 büyümüştür.

GENEL EKONOMİK DURUM

Sanayi sektörü Tayland'ın ekonomik çıktısının yaklaşık olarak yarısını oluşturmaktadır.

GSYİH (Milyon \$) 387.156	KBGSYİH (\$) 5.674	Büyüme Oranı (%) 6.50	Nüfus 68.229.000	Yüzölçümü (km²) 513.115	Başkent Bangkok
-------------------------------------	-------------------------------	---------------------------------	----------------------------	--	---------------------------

Tarım sektörü ekonominin sadece %12'sini oluşturmasına rağmen ülkedeki işgücünün yaklaşık olarak yarısını istihdam etmektedir. Ürün ihracatı 1990'larda gerçekleştirilen yatırımlarla emek-yoğun tekstil sektöründen bilgisayar aksesuarları ve otomobil parçaları gibi teknoloji-yoğun ürünlere doğru kaymıştır. Tayland, aynı zamanda Dünya'nın en büyük pirinç ihracatçısıdır. Turizm gelirleri de ülke ekonomisinde oldukça önemli bir yer (ülke GSYİH'sinin %6,6'i) tutmaktadır.

Ekonomik performans verilerine göre Tayland ekonomisinin 2001 yılındaki %2,2 oranındaki büyüme hızı net bir şekilde toparlanarak sürekli büyüme göstermiş ve 2004 yılı sonunda etkileyici bir seviye olan %6,3 oranını yakalayabilmiştir. Bu başarı büyük ölçüde son dört yıl içindeki ekonomi yönetiminde sürükleyici olan ve ikili izleme politikası (dual track policy) olarak bilinen uygulamaya bağlanmaktadır. 2005-2008 yılları arasında ise ortalama %4,3'lük bir büyüme oranı yakalanmıştır. 2009 yılında gerçekleşen küresel ekonomik krizin etkisiyle ülke ekonomisi %2,4 oranında küçülmüş; 2010 yılında ise bir önceki yıl gerçekleşen resesyondan sonra kendisini toparlayarak son 15 yılın en büyük büyüme oranı olan %7,7'lik bir oranı yakalamıştır. 2011 yılında Japonya'da

yaşanan deprem ve tsunami ile bozulan tedarik zincirine ve Tayland'da yaşanan sel felaketine bağlı olarak ekonominin büyüme hızı %0,1'e düşmüştür. 2012 yılında %6,6'a çıkan büyüme, bir önceki yıl sel felaketine bağlı olarak düşük kalan büyümeyle kıyaslandığında hızlanmış olsa da önümüzdeki yıllarda aynı hızda devam etmesi beklenmemektedir.

Ekonomide Geleceğe Yönelik Beklentiler

2011 yılının ikinci yarısında gerçekleşen sel felaketi Tayland ekonomisine büyük zarar vermiştir. 2011'in dördüncü çeyreğinde ekonominin yıllık bazda %8,9 daralması, 2011 yılında büyümeyi %0,1'e çekmiştir. Sel sularının çekilmesine rağmen 2012'nin ilk yarısında üretim normal seviyenin altında kalmıştır. Sel sonrası tamir çalışmaları sebebiyle diğer Güney Doğu Asya ülkelerinin aksine Tayland'ın 2012 ekonomik büyümesi hız kazanmıştır. 2012 yılındaki %6,5 oranındaki ekonomik büyümeye iç talebin tüm bileşenlerinin -özel tüketim, kamu harcamaları ve brüt sabit yatırım- katkıda bulunmuştur. Tayland ekonomisinin %4,6 büyüyerek 2015-2017 arasında %5,3'lik büyüme oranına ulaşacağı öngörülmektedir. Bu oran Tayland'ın 2008 yılından önceki büyüme oranlarına yakındır.

Dış Ticaret

Tayland Güneydoğu Asya'nın en büyük ikinci ekonomisidir ve ekonomisi ağırlıklı olarak ihracata dayanmaktadır. Ülke ihracatının %80'i sanayi ürünlerinden oluşur ve bu ürünlerin çoğunun girdisi ithal mallardır. Ülkede petrol üretimi, tüketime göre yetersiz olduğundan dolayı, petrol ithaline bağımlıdır.

Japonya geleneksel olarak Tayland'ın dış ticarette en önemli partneriyken 2013 yılında Çin ile olan ticaret hacmi, Japonya'yı geride bırakmıştır. 2013 yılında Japonya-Tayland arasındaki ticaret hacmi 64,5 milyar dolar, Tayland-Çin arasındaki 63 milyar dolar olmuştur.

Tayland ve gelişmekte olan Asya Pasifik ülkeleri arasındaki dış ticaretin kompozisyonu, bölgenin giderek artan entegre üretim yapısını yansıtabilecek biçimde hammadde ve ara malından oluşmaktadır.

Ülkenin Dış Ticareti

Tayland'ın 2002 yılında 68,1 milyar dolar olan ihracatı 2013 yılında 226 milyar dolar seviyesine yükselmiştir. İthalat açısından bakılacak olursa 2002 yılında 64,6 milyar dolarlık ithalat gerçekleştiren Tayland 2013 yılında 249 milyar dolarlık ithalat gerçekleştirmiştir. Ülkenin

ihracatı 2008 yılında 175,9 milyar \$ olarak gerçekleşirken, 2009 yılında küresel ekonomik krize bağlı olarak 152,5 milyar \$ düzeyine gerilemiştir. 2010 yılında ise yaklaşık %29 artarak, ülke GSYİH'sinin yaklaşık %62'si olarak gerçekleşmiştir. 2012 yılında gerçekleşen dış ticaret açığı 21,2 milyar dolar, 2013 yılında ise 23,1 milyar dolar olmuştur.

Yabancı Yatırımcılar

	2010	2011	2012	2013*	2014*
Doğrudan Sermaye Girişi	9.104	7.780	8.617	8.800	10.500
Doğrudan Sermaye Çıkışı	-4.616	-8.240	-11.923	-10.000	-8.000
Net Yabancı Sermaye Yatırımı	4.488	-460	-3.305	-1.200	2.500
Kişi Başına Düşen Yab. Sermaye Yatırım Stoğu (\$)	2.108	2.207	2.313	2.423	2.551
Yabancı Sermaye Stoku (% GSYİH)	44,7	43,5	43,5	40,9	40,2

Kaynak: Uluslararası Otomobil Üreticileri Birliği (OICA)

Dış Ticaret Göstergeleri (Milyar Dolar)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
İhracat	175,9	152,5	196,4	228,3	229,5	228,5	227,5
İthalat	178,6	133,7	185,3	230,4	247,5	250,7	227,9
Dış Ticaret Dengesi	-2,7	18,8	11,1	-2,1	-18	-22,2	-0,4

Kaynak: Trademap

İhracatında Başlıca Ürünler

Tayland'ın ihracatı 2013 yılında %1,7 azalmıştır. Tayland'ın mal ihracatının yaklaşık olarak %80'ini sanayi ürünleri oluşturmaktadır. Tayland'ın ihracatında makineler, bunların aksam ve parçaları, motorlu taşıtlar, kauçuk ve kauçuktan elde edilen ürünler gibi katma değeri yüksek ürünler önemli yer tutmaktadır.

İthalatında Başlıca Ürünler

Tayland'ın ithalatı 2013 yılında 2012'ye göre %1,2 artmıştır. Elektrikli makine ve cihazlar, ham petrol, bilgi işlem alet parçaları, ham ve yarı işlenmiş haldeki altın ve kara taşıtları için aksam parçaları gibi hammadde ve ara malları Tayland'ın başlıca ithal kalemleridir.

Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticareti

Tayland'ın ülkeler itibarı ile çok iyi dengelenmiş bir ihracat pazarı vardır. Tayland'ın ihracat yaptığı Çin, Japonya, ABD, Hong Kong, Malezya'nın ülkenin ihracatındaki ilk 5 ülkedir. Tayland'ın dış en büyük ihraç pazarı olan Çin'e ihracatı ağırlıklı olarak hammadde ve ara mallarından oluşmaktadır. Japonya ve ABD'ye yapılan ihracatta ise tüketici malları önemli kısmı oluşturmaktadır.

Doğrudan Yabancı Yatırımlar

Tayland'a gelen yabancı yatırım ağırlıklı olarak otomotiv ve elektronik sektörlerinde ithal girdilerin montajlanmasına yönelmiştir. Yeni on hedef sektör belirlemeyi planlayan hükümetin hedefi GSYİH'ya daha yüksek katkıda bulunacak yüksek değerli aktivitelerin artırılmasıdır. Bu sektörlerin arasında altyapı, lojistik, çelik, petrokimya, makine, medikal, yenilenebilir enerji ve çevre hizmetleri, ileri teknoloji,

gıda ve gıda işleme, sağlık turizmi, otomotiv ve elektronik bulunmaktadır. Mevcut durumda sabit anapara yatırımının GSYİH'e oranı %28,5'ken 1997-98'deki Asya Krizi öncesi bu oran %40 civarındadır.

Türkiye - Tayland Dış Ticaret Göstergeleri (ABD Doları, 1000)

Yıl	İhracat \$ / Bin	İthalat \$ / Bin	Hacim \$ / Bin	Denge \$ / Bin
2003	108.489	291.943	400.432	-183.453
2004	123.616	500.504	624.119	-376.888
2005	51.475	677.783	729.258	-626.307
2006	61.486	936.761	998.247	-875.275
2007	63.021	1.229.444	1.292.465	-1.166.423
2008	100.300	1.473.405	1.573.705	-1.373.105
2009	132.299	957.189	1.089.488	-824.891
2010	220.005	1.280.624	1.500.629	-1.060.619
2011	125.189	1.592.303	1.717.492	-1.467.113
2012	176.360	1.311.960	1.488.320	-1.135.599
2013	223.994	1.300.689	1.524.683	-1.076.696
2014	210.538	1.276.803	1.487.341	-1.066.265

Başlıca Maddeler İtibariyle Tayland'a İhracatımız (1000 \$)

GTIP	GTIP Madde Tanımı	2012	2013	2014
7208	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde ürünleri (genişlik >= 600 mm) (sıcak had-delenmiş) (kaplanm	600	40.702	32.542
7225	Diğer alaşımlı çelikten yassı hadde mamul-leri (genişliği 600 mm.veya daha fazla)			28.726
8504	Elektrik transformatörleri, statik konvertörl-er (örneğin; redresörler) ve endüktörler	5.948	2.761	15.056
1512	Ayçiçeği, aspir, pamuk tohumu yağları ve bunların fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	4.754	7.220	10.004
4009	Vulkanize edilmiş kauçuktan boru ve hortumlar (bağlantı elemanlarıyla birlikte olsun olmasın)	9.818	9.954	9.135
1101	Buğday unu/mahlut unu	19.395	13.654	7.542
8409	Sadece veya esas itibariyle 84.07 veya 84.08 pozisyonlarındaki motorların aksam ve parçaları	7.661	7.032	5.510
2515	Mermer ve traverten, ekosin, su mermeri, kireçli taşlar	4.129	3.421	4.615
3923	Plastiklerden eşya taşınmasına veya ambalajlanmasına mahsus malzeme, tpa, kapak, kapsül ve diğer ka	1.681	3.929	4.210
5902	Naylon, poliamid, poliester vb.esaslı iç ve dış lastiği için mensucat	13.796	3.001	3.788
8481	Borular, kazanlar, tanklar, depolar ve benzeri diğer kaplar için musluklar, valfler (vanalar) ve ben	5.989	3.489	3.752
0802	Diğer kabuklu meyveler (taze/kurutulmuş) (kabuğu çıkarılmış/soyulmuş)	355	2.983	3.073
3202	Debagatte kullanılan sentetik organik ve anorganik maddeler ve müstahzarlar	2.748	2.769	2.935
8708	Karayolu taşıtları için aksam, parça ve aksesuarlar	3.541	1.634	2.711
0207	Kümes hayvanlarının etleri ve yenilen sakatları (taze, soğutulmuş veya dondurulmuş)	27	652	2.593
2840	Boratlar; peroksiboratlar (perboratlar)	1.232	1.649	2.274
3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	1.154	1.663	2.125
8462	Metalleri dövme,çekileme,kalıpta dövme, kesme, taslak çıkartma, şatafatlama, karbürleri işlemeye mah	1.425	2.393	1.927
7113	Mücevherci eşyası ve aksamı (kıymetli metallerden veya kıymetli metallerle kaplama metallerden)	512	1.071	1.900
8474	Toprak, taş, metal cevheri vb. ayıklama, el-eme, tasnif, ayırma, yıkama, kırma, öğütme, yoğurma, kalı	270	117	1.701
1704	Kakao içermeyen şeker mamulleri (beyaz çikolata dahil)	107	1.153	1.604

Kaynak: TÜİK

Başlıca Maddeler İtibariyle Tayland'dan İthalatımız (1000 \$)

GTIP	GTIP Madde Tanımı	2012	2013	2014
8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	134.186	168.234	133.528
8415	Klima cihazları (motorlu bir vantilatör ile nem ve ısıyı değiştirmeye mahsus tertibatı olanlar)	85.976	133.119	113.148
4001	Tabii kauçuk, balata, güta-perka, guayül, çikil (chicle) vb. tabii sakızlar	123.798	107.326	89.476
5402	Sentetik filament iplikleri (dikiş ipliği hariç) (perakende olarak satılacak hale getirilmemiş)	23.810	22.879	77.333
8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüşt	74.684	71.115	63.625
5504	Suni devamsız lifler (işlem görmemiş)	70.225	38.997	44.176
8418	Buzdolapları, dondurucular ve diğer soğutucu ve dondurucu cihazlar ve ısı pompaları	25.886	31.584	42.676
4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	18.110	33.434	41.976
3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	63.382	42.689	34.134
3903	Stiren polimerleri (ilk şekillerde)	72.875	56.005	26.397
9018	Tıpta, cerrahide, dişçilikte ve veterinerlikte kullanılan alet ve cihazlar	23.110	26.051	24.463
2106	Tarifenin başka yerinde yer almayan gıda müstahzarları	13.344	21.204	23.206
3907	Poliasetaller, diğer polieterler, epoksi reçineler, polikarbonatlar, alkit reçineler, polialisterle	31.330	27.701	22.639
5515	Sentetik devamsız liflerden diğer dokunmuş mensucat	16.209	14.715	19.544
4015	Vulkanize kauçuktan her türlü giyim eşyası ve aksesuarı (eldiven gibi)	3.752	5.629	17.983
8542	Elektronik entegre devreler	13.305	16.786	17.475
7113	Mücevherci eşyası ve aksamı (kıymetli metallerden veya kıymetli metallerle kaplama metallerden)	18.949	16.360	16.802
8711	Motosikletler (mopedler dahil) ve bir yardımcı motoru bulunan tekerlekli taşıtlar (sepetli olsun olm)	9.623	18.729	16.649
8708	Karayolu taşıtları için aksam, parça ve aksesuarlar	14.820	16.553	15.843
8443	Baskı yapmaya mahsus makineler; kopyalama ve faks makineleri; bunların aksam, parça ve aksesuarları	7.795	8.105	13.019
8428	Kaldırma, elleçleme, yükleme, boşaltma makineleri (asansörler, yürüyen merdivenler, konveyörler, tel	7.330	3.583	12.857

Kaynak: TÜİK

<http://www.ekonomi.gov.tr/portal/faces/home/disliskiler/ulkeler/ulke-detay>

57. MESLEK KOMİTESİ

**Kömür madenciliği,
odun-kömür ve
tüp gaz
toptan-perakende
ticareti**

AKİF YÜKSEL
KOMİTE BAŞKANI

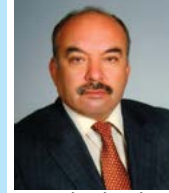
HÜSEYİN ÖRÜL
KOMİTE BŞK.YRD.

HASAN PARILYILDIZ
MECLİS ÜYESİ

MUHAMMET ÖZBEY
MECLİS ÜYESİ

FERİT ÇİFTÇİ
KOMİTE ÜYESİ

KTO 57. MESLEK KOMİTESİ MECLİS ÜYESİ HASAN PARILYILDIZ;

“DOĞALGAZIN KONYA’YA GELMESİ İLE BİRLİKTE SEKTÖRÜMÜZ FARKLI SEKTÖRLERE YÖNELMİŞTİR”

57. MESLEK KOMİTESİ MECLİS ÜYESİ HASAN PARILYILDIZ KÖMÜR MADENCİLİĞİ, ODUN-KÖMÜR, TÜP GAZ TOPTAN-PERAKENDE TİCARETİ SEKTÖRÜNÜN GÜNÜMÜZDE DOĞALGAZIN KONYA’YA GELMESİ İLE GÜN GEÇTİKÇE KAN KAYBETMEYE DEVAM ETTİĞİNİ BELİRTTİ. BU DURUMUN KÖMÜR MADENCİLİĞİ, ODUN-KÖMÜR VE TÜP

GAZ PERAKENDE SEKTÖRÜNDE FAALİYET GÖSTEREN İŞ ADAMLARINI DEĞİŞİK İŞ ALTERNATİFLERİNE YÖNLENDİRDİĞİNİ, HER İKİ SEKTÖRÜN SU BAYİLİĞİ, HALI YIKAMA, ZÜCACIYE, İNŞAAT GİBİ DEĞİŞİK İŞ KOLLARINA KAYDIĞINI İFADE EDEN PARILYILDIZ SORULARIMIZI ŞU ŞEKİLDE YANITLADI.

SEKTÖRÜNÜZÜ ANLATIR MISINIZ?

Kömür madenciliği ve odun-kömür sektörü ısınmaya dayalı bir sektördür. Doğalgazın bulunmadığı ev, iş yeri gibi yerlerde soba, kalorifer, katalitik, şöben ve tüpgaz olmaz ihtiyaçlardan birisidir. Müşterilerimizin kömür, odun; tüpgaz ihtiyaçlarını karşılayarak onların memnun etmek temel amaçlarımızdır. Sektörümüz büyük riskler altında çalışan bir sektördür. Özellikle kış günlerinde ev, iş yerlerinde tüketimi çok fazladır. Sektörümüz müşteri memnuniyeti odaklı olup, tamamen hizmet sektörüdür. 57. Nace kodunda bulu-

nan sektörümüz iki sektör ile birleşerek kömür madenciliği, odun-kömür ve tüp gaz toptan-perakende ticareti olarak Konyalı hemşerilerimizin Odun, Kömür, Tüp ve Su ihtiyaçlarını karşılayarak hizmet vermekteyiz.

SEKTÖRÜNÜZÜN KONYADAKİ KAPASİTESİ NEDİR?

İlimize doğalgazın gelmesine ve kullanımının yaygınlaşmasıyla odun, kömürün kullanım kapasitesinin gerilemesine bağlı olarak her iki sektörümüzü farklı alternatiflere iterek ek iş kollarında farklı faaliyet ile birlikte varlığını sürdürmeye çalışmaktadır. Konya Ticaret Odasına kayıtlı 230 civarında üyemiz bulunmaktadır. Sektörümüz hizmet sektörü olduğundan dolayı kullanılan hammadde, doğalgaz ve elektriğin yüzdesel bir ifadesi yoktur.

SEKTÖRÜNÜZÜN ÜLKE VE KONYA EKONOMİSİNE KATKISI NEDİR?

Her iki sektörün de ana kaynağında ülkemiz ve Konya ekonomisine katkısı bulunmaktadır. Ülke ekonomisine katkı olarak üretilen ürünlerin bir kısmı yurt dışına pazarlanmaktadır.

SEKTÖRÜNÜZÜN İSTİHDAMA KATKISI NEDİR?

Tamamen insan gücüne dayalı bir sek-

tördür. Konya'mız da birçok insanımıza istihdam sağlanmasında katkısı bulunmaktadır. Tüpçüler ve su bayileri olarak Konya Ticaret Odası'nın öncülüğünde Sağlık İl Müdürlüğü ve Selçuklu Belediyesi tarafından toplu ruhsatlara kavuşmuştur.

SEKTÖRÜNÜZÜN İHRACATI VAR MIDIR? VARSAM HANGİ ÜLKELERE İHRACAT YAPIYORSUNUZ?

Her iki sektör hizmet sektörü olduğundan ihracatı bulunmamaktadır.

SİZCE SEKTÖRÜN EN ÖNEMLİ SORUNU NEDİR, BU SORUNLAR NEREDEN KAYNAKLANMAKTADIR?

Doğalgazın Konya'da her geçen gün yaygınlaşmasına bağlı olarak bu durum her iki sektörü olumsuz etkilemiştir. Bu durum bu sektörde faaliyet gösteren iş adamlarını halı yıkama, su bayilikleri, züccaciye, inşaat gibi değişik iş kollarına sürüklemiştir. Sektör her geçen gün kan kaybetmekte olup iş adamları piyasa da farklı alanlara yönelerek varlığını sürdürmeye çalışmaktadır.

58. MESLEK KOMİTESİ

**Yolcu
Taşımacılığı
Faaliyetleri**

AHMET BİRCAN
KOMİTE BAŞKANI

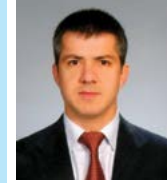
MESUT YALÇIN
KOMİTE BŞK.YRD.

YILMAZ KOYUNCU
KOMİTE ÜYESİ

ADNAN ÖZKAYMAK
MECLİS ÜYESİ

ERDOĞAN ÖZKAYMAK
MECLİS ÜYESİ

Konya Ticaret Odası 58. Meslek Komitesi Başkanı Ahmet BİRCAN;

“AKARYAKIT FİYATLARINI YÜKSEKLİĞİ SEKTÖRDE SIKINTILARA NEDEN OLUYOR”

58. MESLEK KOMİTESİ BAŞKANI AHMET BİRCAN YOLCU TAŞIMACIĞININ KONYA'DA 78 MİLYON İNSANIMIZLA KAMU ADINA YOLCULUK YAPMA İMKÂNİ VERDİĞİNİ, ÜLKE EKONOMİSİNE ÇOK BÜYÜK KATKISI OLAN MESLEKLERDEN BİRİ OLDUĞUNU SÖYLEDİ.

BİRCAN ŞÖYLE DEVAM ETTİ; “KONYA İL VE İLÇELERİNDE 3500 ARAÇ 9000 ÇALIŞANIMIZLA HİZMET VERMEKTEYİZ. KONYA İL VE İLÇELERİNDE HİZMET VEREN SEKTÖRÜMÜZE AİT ARAÇLARIN

YILLIK 450 MİLYON CİVARINDA YAKIT TÜKETİMİ VARDIR. KONYAMIZ DA HİZMET VEREN SEKTÖRÜMÜZÜN KONYA VE ÜLKE EKONOMİSİNE 103.680 BİN TL'LİK KATMA DEĞER, 100 MİLYON CİVARINDA GELİR VERGİSİ VE KURUMLAR VERGİSİ DESTEĞİ VARDIR.”

BUNUN YANINDA SEKTÖRÜ OLUMSUZ ETKİLEYEN SORUNLARA DİKKAT ÇEKEREK ÇÖZÜM BULUNMASINI İSTEYEN BİRCAN; “ÖZELLİKLE AKARYAKIT FİYATLARININ ÇOK YÜKSEK OLMASI, BELEDİ-

YELERE AİT OTOGAR KİRALARININ ÇOK YÜKSEK OLMASI, OTOGARLARDA YAZI HANE KİRASI, OTOGARDAN GİRİŞ ÇIKIŞ ARAÇLARDAN ÜCRET ALMASI BAŞLICA SORUNLARDIR. AYRICA SEKTÖRÜN ŞEHİRİÇİ SORUNLARI; ŞEHİRİÇİ SERVİS ARAÇLARINDA ÇALIŞANLARDA 26 YAŞ SINIRININ OLMASI VE ŞEHİRİÇİ OKULLAR, RESMİ KURUMLAR VE FABRİKALARIN GİRİŞ SAATLERİNİN DÜZELTİLMESİ GEREKİR” DİYEREK SORULARIMIZI ŞU ŞEKİLDE YANITLADI.

SEKTÖRÜNÜZÜ ANLATIR MISINIZ?

Sektörümüz Ülkemizde yaklaşık 78 milyon insanımıza kamu adına seyahat eden yolculuk yapma imkânı vermektedir. Ülke ekonomisine çok büyük katkısı olan en büyük sektörlerimizden bir tanesidir.

SEKTÖRÜNÜZÜN KONYA'DAKİ KAPASİTESİ NEDİR?

Sektörümüzün Konya Merkez ve İlçelerinde toplam otogarlar ve şehir için terminaller olmak üzere 350 civarında yazıhane ve terminal olarak hizmet vermektedir. Konya merkez ve ilçelerinde yapılan seyahat hizmetlerini Ulaştırma Bakanlığı'ndan alınan D-1, D-2 ve D-4 belgeli toplam 700 araçla hizmetlerimizi yapmaktadırlar. Konya'mızın ve ilçelerinde yapılan yolcu taşıma hizmetlerinde şoför, muavin, otogar ve terminallerde hizmet veren toplam 8000 insanımızla hizmet vermekteyiz. Ayrıca Konya merkez ve ilçelerimizde okul servisleri, fabrika servisleri ve resmi kurum servisleri ile hizmet veren 3500 araç ve 9000 çalışanımızla hizmet vermekteyiz. Konya merkez ve ilçelerimizde hizmet veren tüm sektörümüze ait araçlar yıllık olarak 450 milyon civarında yakıt tüketimi vardır.

SEKTÖRÜNÜZÜN ÜLKE VE KONYA EKONOMİSİNE KATKISI NEDİR?

Konya'mızda hizmet veren sektörümüzün Konya ve ülke ekonomisine 103.680 bin TL'lik katma değer sağlamakta, 100 milyon civarında gelir vergisi ve kurumlar vergisi desteği oluşturmaktadır.

SEKTÖRÜNÜZÜN İSTİHDAMA KATKISI NEDİR?

Sektörümüz şehir içi ve şehirlerarası 9 bin çalışanıyla hizmet vermektedir.

SİZCE SEKTÖRÜNÜZÜN ÜÇ BÜYÜK SORUNU NEDİR, BU SORUNLAR NEREDEN KAYNAKLANMAKTADIR?

- 1-Akaryakıt fiyatlarının çok yüksek olması.
- 2-Belediyelere ait otogar kiralalarının çok yüksek olması.
- 3-Belediyelerin otogarlardaki yazıhane kirası almasına rağmen sebebi bilinmeyecek şekilde, otogarlardan çıkış yapan tüm araçlardan giriş çıkış parası alması sıkıntılara neden olmaktadır.

Sektörümüzün şehir içi taşımacılığı bölümünde en büyük 3 sorun

- 1-Akaryakıt fiyatlarının çok yüksek olması.

2-Şehir içi servis araçlarında çalışanların yaş sınırının düzeltilerek 26 yaşından gün almak şartının 21 yaşına düşürülmesi.

3-Şehir içi okullar resmi kurumlar ve fabrikaların giriş saatlerinin sabah 08.00 olmasından dolayı mesai saatlerinin yayılması. Örneğin Fabrikaların 07.00, resmi kurumların 08.00 ve okulların 08.30 olması gibi. Zaman dağılımı bu şekilde yayıldığında şehir içi trafiğinde sıkıntı kalkmış olacaktır.

SİZCE SEKTÖRÜN SORUNLARININ ÇÖZÜM ÖNERİLERİ NELERDİR?

Sektörümüze hizmet veren şehirlerarası yolcu taşımacılığı yapan D-1 belgeli otobüs firmaları otogarlardan F-1 belgeli yolcu satış hizmeti veren yazıhanelerin kiralalarının belediyeler tarafından düşürülmesi, 2016 yılında kira zammının yapılmaması ve otogar giriş çıkış ücretlerinin belediye tarafından alınmamasının sağlanması veya asgariye düşürülmesi. Ayrıca şehir içi ve şehirlerarası hız limitlerinin şehir içi servis araçları dahil hız limitlerinin 50km hızdan 70 km'ye yükseltilmesi.

KONYA – SİLLE ARASI

TOPLU ULAŞIM PROJESİ (1)

(TRAMVAY HATTI -1919)

Hasan Basri Sayı

Sille, Konya'nın bir mahallesi olup, Cumhuriyet öncesi Sudirhemi Nahiyesi adıyla bilinen, sosyo-ekonomik ve kültürel yapısıyla dikkatleri çeken tarihi bir yerleşim yeridir. Günümüzde restorasyon çalışmalarıyla Sille'nin tarihi dokusu yeniden şekillenmeye başlaması, turizm faaliyetlerinin artmasına neden olmaktadır. Sille, Konya merkezden yaklaşık sekiz kilometre kuzey batısındadır. Konumu itibarıyla çağdaş ve modern toplu ulaşım sistemlerine ihtiyaç duyulmasına rağmen bu hizmet belediye otobüsleri aracılığıyla verilmektedir. Araştırmacıların istifadesine sunulmak üzere hazırlanmış olan bu çalışmada Konya ve Sille arasında toplu ulaşımaya yönelik, 1919 yılında tramvay yapılması girişimi Cumhuriyet Arşivi belgesi ışığında ele alınacaktır.

Osmanlı Devleti'nin son dönemlerinde bilimsel ve teknolojik gelişmelere yönelik yenileşme hareketleri mevcut olduğu bilinmektedir. O dönemlerde önem kazanmaya başlayan şehirleşme eğilimleri, beraberinde çeşitli sorunları getirmeye başlamıştır. Özellikle tren yolları geçtikleri şehir ve kasabaları etkilemiş oraları cazibe merkezleri haline gelmesine neden olmuştur. Bunu neticesi olarak o merkezlere doğru göç etmek eğilimleri çoğalmış ve toplu ulaşım sorunları kendini göstermeye başlamış buna yönelik çözüm çalışmaları hız kazanmıştır.

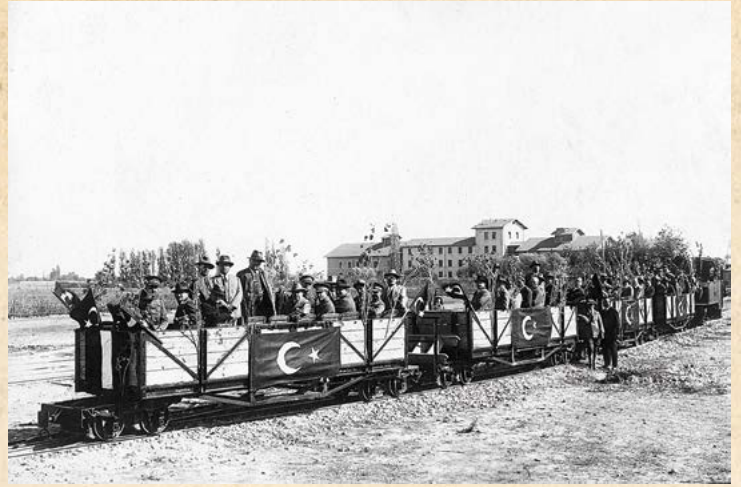
Tramvay bir tür yolcu taşıtıdır. Diğer bir ifadeyle, özel rayların döşenmesi ile oluşturulan yollarda hareket edebilen taşıtlara Tramvay denir. Tramvayın amacı şehir içi trafiği azaltmak, kent içi yolcu taşınması yapmaktır. Kent içi yolcu taşınacılığında Tramvayın ilk hizmete gir-

mesi konusunda, Kayserilioğlu makalesinde 1842 yılında New York'ta, 1845'de ise Paris'te faaliyete geçtiği tespitini yaparken(1), Engin ise yayımladığı bir eserinde Loubat isimli mühendisin 1854 yılında Fransa'da işletme imtiyazı aldığı tespitini yaparken(2), aynı başlıklı makalesini neşrettiği başka bir eserinde de 1855 Eylül'ünden itibaren Avrupa'nın ilk tramvay işletmeciliğinin, yukarıda zikredilen Loubat isimli mühendis tarafından Amerikan Demiryolu adı verilen ve rayların yola gömülü olduğu sistemle başladığını belirtmektedir(3). Günümüzde bilinen modern tramvayların ilk modeli kabul edebileceğimiz bu toplu taşıma aracı at gücü ile çekilmektedir. Son durakta atlar aracın önünden alınarak arkasına takılıyor ve böylece taşıt ters yönde de sefere çıkabiliyordu. Raylar sayesinde 25 kadar yolcuyu(4) saatte 10 km hızla taşıyabilmek için bir çift at yetiyordu(5). Önceleri atla çekilirken sonraları basınçlı hava motorlu yani buharlı tramvaylar kullanılmış, daha sonra da onların yerini elektrikli tramvaylar almıştır(6).

Osmanlı Dönemi Tramvay Tarihçesi

Türkiye'de Başkent İstanbul'da tramvay hattı kurulmasına yönelik ilk teşebbüs 1864 yılın-

da yapılmıştır. Bu tarihte Huchiadson isimli bir İngiliz müteşebbis, İstanbul ve banliyölerinde tramvay hattı kurmak ve işletmek için imtiyaz talep etmiştir(7). Bu girişimden yaklaşık beş yıl sonra 30 Ağustos 1869 tarihinde "Dersaadet'de Tramvay Tesis ve Tesis İnşası" na dair bir sözleşmeyle tramvay macera-

sı başlamıştır. Böylelikle Osmanlı başkenti İstanbul'da demiryolu yapılarak hayvanların çektiği araba işletmeciliği, 40 yıl süreyle Konstantin Karapano Efendi'nin kurduğu şirkete verilmiştir(8). Nihayet 31 Temmuz 1871'de atla çekilen tramvaylar deneme seferlerinden sonra Azapkapı-Galata-Tophane-Beşiktaş hattında İstanbulluların hizmetine açılmıştır(9). İstanbul Atlı Tramvayı hizmete girdiği andan itibaren oldukça ilgi uyandırmıştır(10). Ancak ilgiye rağmen işletim sıkıntıları görülmeye başlanmıştır. İstanbul tramvayının çözüme

Dipnotlar

- 1) R.Sertaç Kayserilioğlu, "Tramvay".Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi, Kültür Bakanlığı ve Tarih Vakfı ortak yayını, İstanbul 1994,C. VII., s. 299.
- 2) Vahdettin Engin, "İstanbul'un Atlı ve Elektrikli Tramvayları", Osmanlı'da Ulaşım, (Editörler: Vahdettin Engin, Ahmet Uçar, Osman Doğan), Çamlıca yayımları, İstanbul 2013, s. 343.
- 3) Vahdettin Engin, İstanbul'un Atlı ve Elektrikli Tramvayları, İstanbul Ticaret Odası Yayını, İstanbul 2011, s. 19.
- 4) Ahmet Atalay, Meşrutiyetten Cumhuriyete Konyada Kurulan Millî Şirketler ve Millî Bankalar, Çizgi Kitabevi, Konya 2011, s. 120.
- 5) M. Sabri Doğan, "Atlı Tramvaydan Elektrikli Tramvaya Elektrik Enerjisinin Konya'daki Serüveni", <http://www.konya.bel.tr/sayfadetay.php?sayfaID=244>, erişim: 06.01.2015.
- 6) Melek Çolak, "XX. Yüzyılın Başlarında İstanbul'da Trafik ve Tramvay", Osmanlı Araştırmaları, İstanbul 2003, C. XXII. S. 180; Daha fazla bilgi için bak; Hasan Karaköse, "İkinci Meşrutiyet, Doğu Araştırmaları Dergisi, Elazığ 2003, C.1, sayı 1, s. 99-127.
- 7) Engin, a.g.e., s. 39.
- 8) Engin, a.g.e., s. 40; Kayserilioğlu, a.g.m, s. 299; Engin, a.g.m., s. 345.
- 9) Engin, a.g.e., s. 50-51; Kayserilioğlu, a.g.m, s. 299; Çolak, a.g.m., s. 179; İlhami Pektaş, "Tramvay Tarihçe ve Teknolojisi", <http://anadoluraylisistemler.org/tr>, erişim: 06.01.2015.
- 10) Engin, a.g.m., s. 346.

kavuşturulamayan pek çok sorun üretmesi üzerine 25 Ekim 1912 tarihinden itibaren atlı tramvayların seferlerine son verilmiştir(11). Elektrikli tramvayların İstanbul'a kurulması ve faaliyete başlayabilmesi için uzun süre uğraş verilmiş, nihayet ilk elektrikli tramvay hattı İstanbul'da 16 Ağustos 1913 tarihinde Şişli-Tünel arasında faaliyete başlamıştır(12).

Konya Atlı Tramvay Dönemi

İstanbul atlı tramvay hattından sonra Selanik daha sonra da Şam, Bağdat, İzmir'de tramvay seferleri faaliyete geçmiştir. Selanik 1912 yılında I. Balkan Harbinde Yunan Ordusu tarafından ele geçirilinceye kadar Osmanlı Vilayeti (13) olup tramvay çalıştırdı(14). Osmanlı Devleti demiryollarının önemini fark ederek Anadolu-Bağdat Demiryolu projesini gündeme almış ve 17 Temmuz 1896 tarihinde demiryolu hattı Konya'ya ulaşmıştır(15). Böylelikle 29 Temmuz 1896'dan itibaren tren seferleri İstanbul ile Konya arasında faaliyete geçiş çalışmaya başlamıştır(16). Günümüzde hizmet vermeye devam eden Konya Tren Garı ise 1897 yılında tam faaliyete geçmiştir(17). Trenin Konya'ya ulaşması şehrin sosyo-ekonomik gelişimini tetiklemiş(18) ve bu gelişme üzerine Konya şehir merkezinden istasyona ulaşımında zorluklar yaşanmaya başlanmıştır. Konya'da toplu ulaşım çalışmaları 1906 yılında başlar(19). Konya'ya tramvay hattı yapımı planı üzerine, İzmir Elektrikli Tramvay tesisinin yapımcıları, 30 kilometre uzunluğa kadar elektrikli tramvay tesisi yapma teklifinde bulunurlar. Ancak bu teklif hayata geçirilemez (20). Ancak şehir içi ulaşım sorununun oluşması ve bu ihtiyacı karşılamak üzere, daha önce Konya'da valilik yapan Sadrazam Avlonyalı Ferit Paşa 1906 yılında Selanik'te elektrikli tramvay sefere konulunca, orada bulunan atlı tramvayın teknik donanımların Konya'ya naklettirir(21). Atalay eserinde, Atlı Tramvayın 1909 yılının ikinci çeyreğinde tamamlandığını

bahsederken(22), gazeteci Nail Bülbül ve bazı araştırmacılar ise, merhum Muhlis Koner'in ilk belediye başkanlığı zamanında, 1917 yılında Konya'da atlı tramvay hizmete başladığını belirtmektedir(23). Mevcut bilgiler ışığında Konya Atlı Tramvay Tesisinin 1909 yılında hizmete girdiğini belirtebiliriz. Bu gelişmeyi Konya Vilayeti Sıhhiye Müdürü Doktor Nazmi Bey eserinde; "Şehir dâhilinde iki önemli şose vardır. Bu şoselerden şehri istasyona bağlayan kısmı üzerine bir tramvay hattı döşenmiştir" diye tarif eder(24).

Atlı tramvayın güzergâhı için farklı düşünceler ortaya konmuş(25), nihayetinde günümüzde bilinen noktalarıyla Atatürk Anıtı'ndan sonra şehir içine iki kol halinde ile uzanan, kolun biri bugünkü duruma göre Konya Lisesinin önünden geçen, daha sonra Atatürk Müzesini takiben İdmanyurdu Lokali arkasından eski Park Sineması önüne gelen, Park Sineması ile eski Ordu Karargâhı binası arasında makas yapan yol kabul görmüştür.

Konya Atlı Tramvayı beklenen konforda hizmet üretememesi, yıllar içinde işletim sorunları yaşanması üzerine, 1924 yılında o dönemin Konya Belediye Başkanı olan Kâzım Gürel tarafından hizmetten kaldırılmıştır(26).

Sille Toplu Ulaşım Girişimi - Tramvay Hattı

Sille tarihte sosyo-ekonomik potansiyeli ile önem göstermiştir. Dolayısıyla Sille ile merkez arasında o günün şartlarına göre yoğun kabul edilebilecek bir trafiğin mev-

cudiyeti söz konusudur. O günlerde genellikle hayvan gücünden istifade etmek suretiyle faytonların ve atlı arabaların ulaşımında yer aldığı bilinmektedir(27). Ancak XX. Yüzyılın başlarında demiryolunun faaliyete geçmesi ile Sille'den Konya'ya bir göç dalgası oluşmaya başlamıştır. O yıllarda Sillenin ticari potansiyeli, bağıcılıktan elde edilen mahsulatın pazarlanması ve Sudirhemi Nahiyesine bağlı köylerin bir kısmına ait ulaşım yollarının Sille merkezden geçmesi, yetkilileri Konya ile Sille arası ulaşımında çözüm arayışına itmiş olmalı. Bu nedenle Konya'dan Meram ve Sille'ye bir tramvay hattının yapılması için 08 Nisan 1335 / 08 Nisan 1919 tarihinde Demiryolu ve Limanlar Müdüriyet-i Umumiyesi'ne girişiminde bulunuluyor. Aynı tarihte müracaat, Birinci Şubeye ve oradan da İbrahim Bey isimli görevliye gereği için gönderiliyor. Müracaat yazısında Sille'ye yapımı istenen tramvay hattının mevcut şose üzerine inşası talep edildiğinden ilgili birime; "Sille ye müntehi olmak üzere tesis idilecek tramvay hattına ait şosenin ve talebin heyet-i fenniyece tanzim edilecek raporun" sureti talebiyle bir inceleme yapılması isteniyor ve "mahalli-i mezkûrun arasında

Dipnotlar

- 11) Engin, a.g.e., s. 157; Engin, a.g.m., s. 358.
- 12) Engin, a.g.e., s. 177; Bazı araştırmacılar Şubat 1914 tarihinde, Karaköy-Ortaköy hattını İstanbul'daki ilk elektrikli tramvay hattı açılışı olarak vermektedirler. Bak: Kayserilioğlu, a.g.m., s.299; M Çolak, a.g.m., s. 180.
- 13) Machiel Kiel, "Selanik", Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi, İstanbul 2009, C. 36, s. 356.
- 14) Nail Bülbül, Merhaba, "Atlı Tramvaydan, Elektrikli Tramvaya", Konya 27 Ekim 2001.
- 15) Ufuk Gülsöy, "Osmanlı Devrinde Anadolu ve Bağdat Demiryolları", Osmanlı'da Ulaşım, (Editörler: Vahdettin Engin, Ahmet Uçar, Osman Doğan), Çamlıca yayınları, İstanbul 2013, s. 287.
- 16) Fatih Çolak, Almanların Konya ve Çevresindeki Faaliyetleri, Çizgi Kitabevi, Konya 2014, s.127; Hasan Özönder, "Konya'da İlk Tren ve Bunun Sosyo-Ekonomik Boyutları", Osmanlı Döneminde Konya, (Editör: Yusuf Küçükdağ), T.C. Konya valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Yayını, Konya 2003, s. 114; Ali Satan, "Osmanlı Devri demiryolu Kronolojisi", Osmanlı'da Ulaşım, (Editörler: Vahdettin Engin, Ahmet Uçar, Osman Doğan), Çamlıca yayınları, İstanbul 2013, s. 326.
- 17) Çolak, a.g.e., s. 98.
- 18) Özönder, a.g.m., s.117.
- 19) Caner Arabacı, Geçmişten Günümüze Konya Ticaret Odası 1882-1999, Konya Ticaret Odası Yayınları, Konya 1999, s. 17.
- 20) Atalay, a.g.e., s. 90-91, Çolak, a.g.e., s. 99.
- 21) Atalay, a.g.e., s. 92.
- 22) Atalay, a.g.e., s. 114.
- 23) Arabacı, a.g.e., s. 18; Nail Bülbül, Merhaba; M. Sabri Doğan, "Atlı Tramvaydan Elektrikli Tramvaya Elektrik Enerjisinin Konya'daki Serüveni", <http://www.konya.bel.tr/sayfadetay.php?sayfaID=244>, erişim: 19.01.2014; Mehmet Muhlis Koner, (1917-1923) yılları arasında Konya Belediye Başkanlığı yapmıştır.
- 24) Doktor Nazmi, Türkiye'nin Sıhhi-i İctimâi Coğrafyası Konya Vilayeti, (Yayına Hazırlayan: Mehmet Karayaman), Çizgi Yayınları, Konya 2009, s. 21.
- 25) Daha fazla bilgi için bak; Arabacı, a.g.e., s. 18; Atalay, a.g.e., s. 94-96; Çolak, a.g.e., s. 99.
- 26) Arabacı, a.g.e., s. 19; Atalay, a.g.e., s. 125.
- 27) Daha fazla bilgi için bak; Hasan Basri Sayı, "Sille'de Müslim-Gayrimüslim Münasebetleri (1900-1923)", 5000 Yıllık Kültür Vadisi Sille, Silleyi Kalkındırma Derneği Yayın Organı, Yıl 2, Sayı 6, Konya 2011. s. 15-21; Hasan Basri Sayı, "Sille'de Müslim - Gayrimüslim Yaşamına Yönelik Tespitler (1900-1923)", Tebliğ, 1. Ulusal Sille Sempozyumu, (Editörler: Prof. Dr. Mehmet Ali Kapar, Prof. Dr. Ahmet Çaycı, Ar. Grv. İlker Mete Mimiroğlu) Konya 2014, s. 415-432.

şose mevcut mudur mevcut ise ne haldedir "sorularına cevap aranıyor(28).

Yaklaşık yüzyıl önce Sille yolu günümüzdeki güzergâhtan biraz daha farklı idi. Konya İstasyon civarından başlayan Eski Sille Yolu; Yapıcı İlköğretim Okulu, Perşembe Pazarı önünden demiryolunu geçtikten sonra Hacıkaymak Mahallesi'nin ortasından, Uğurlu Villalar arkası Eski Sille Caddesini takiben bugünkü Beyşehir çevre yolu kavşağından Akıncılar petrol arkası, Yarı Taş Köprü civarı Şehir Sokağından, Sille Çayı denilen kanala çıkılan ve Sille Kanal içi olarak devam etmekte olan bu güzergâh Sille Şosesi olarak, diğer ismiyle Konya Yolu olarak bilinmekteydi.

Demiryolu ve Limanlar Umum Müdürlüğü'nün talebi üzerine Konya'dan Sille'ye ve Meram bölgesine ait şoseselerin tramvay yapımı na uygunluk hakkında hazırlanan rapor çok ciddi olarak ele alındığı belirtilebilir. Özellikle İstiklâl Harbi yıllarında teknik bir raporun hazırlanışı çok ciddi devlet geleneği izlerini taşımaktadır. Araştırmacıların detaylı incelemelerine muhtaç bu raporda özetle şu tespitlerin yapıldığı anlaşılmaktadır.

Tramvay yapımı istenilen güzergâhların konumu belirlenerek; "Mevzu' bahs Meram ve Sille mevki'leri 'aynı bir istikâmet üzerinde değildirler. Binâ'en-'aleyh te'sisi talep edilen tramvay hattı Konya'dan bidâyet ile biri Meram'a diğeri Sille'ye gitmek üzere iki şube teşkil idecektir."tespiti ile talep edilen tramvay hattının Sille ve Meram'a ayrı ayrı döşenmesi gerektiğinin altı çiziliyor. Raporda her iki merkezinde yolunun bulunduğu bahisle ilk önce Meram Yolu inceleniyor, hemen arkasından Sille Şosesi için şu tespitler kaleme alınıyor; "Konya-Sille yolunun tülü (cihet-i Nâfi'aya 'âid tül) 8+000 kilometredir. Bunun Konya'dan itibaren 7+000 kilometresi harâb şose hâlinindedir. Mütebâki bir kilometrelik kısım henüz inşâ olunmamıştır."Günümüz Türkçesi ile Konya - Sille arasında ki Bayındırlığa ait yolun sekiz kilometre uzunlukta olduğu ve bir kilometrelik kısmının henüz yapılmadığı belirtiliyor. "Harâb şose hâlindeki kısmında tesviye-'i türâbiyye-yi 'arz-ı bâlâda zikr edilen Meram yolu misüllü mütehavvil olmak ve hendekler hâric bulunmak üzere- 7 metre, şose 'arz 5 metredir." Değerlendirmesiyle birlikte şu teknik detaylara yer veriliyor. "Yolun 5+000 : 6+500 inci kilometreleri arasında yüzde dokuz meylinde ve 1500 metre tülünde bir

kısım, 6+200 üncü kilometrede de 10 metrelik küçük bir nisf-ı kutr vardır. Yolun muhtâc-ı tâmir bulunan i'mâlât-ı sanâ'iyyesinden mâ-adâ inşâsı noksân 10 metrelik büyücek bir köprü de el-yevm gayri mevcûddur." Bu detaydan anlaşıldığı kadarıyla Konya'dan Sille istikametine gidilirken yolun 5 ve 6,5 kilometreler arasının % 9 meyilli olduğu bahisle, Sille'ye tramvay hattı yapılabilmesi için yolun esaslı bir bakıma, tamire ve güzergâh üzerinde de 10 metrelik bir köprüye ihtiyaç duyulduğu vurgulanmıştır.

Çalışmamıza temel dayanak teşkil eden Meram ve Sille'ye tramvay hattı talebine ilişkin teknik heyet raporunda yer alan bilgiler ışığında şu tespitleri görmekteyiz. Öncelikle tramvay hattı yapılması istenilen Sille ile Meram yollarının kısmen Nâfi'aya yani Bayındırlığa, diğer kısımları itibariyle Konya Belediyesi'ne ait olduğu belirtilmektedir. Raporun nihayetinde de, tramvay inşasında belediyeyi ilgilendiren mevzuların oluşu belirtilerek "...mahallinde istisâr mutâlâası ve belediyeye 'â id husûsât için belediyeye mürâcaat idilmesi..." yönünde bu projeye müdahil olarak Konya Belediyesi işaret ediliyor.

Konya'dan her iki bölgeye yapılması planlanan tramvay projesi için bahis konusu olan şoseselerin yetersizliği belirtilerek, "...ray başlıkları arabaların ve bi'l-hassa yüklü olanların şose arzınca tebdil-i mevzi'lerini pek müşkil bir hale getirir..." değerlendirilmesi yapılmaktadır. Böylelikle teknik heyet yolların, tramvay arabalarına ait rayların yükünü çekemeyeceğini hatırlatmaktadır. Ayrıca rapor, talep edilen hatların inşasından etkilenmesi muhtemel suyollarının ehemmiyetine "...mevki'in ittisâlinde suların cereyanı için yapılması lâzım gelen hendeklerin küşadına..." cümlesiyle dikkat çekmektedir. Böylelikle Sille ve Meram bölgesinde tramvay hattının geçmesi düşünülen güzergâhlardaki suyollarına ait kanal ve hendeklerin mutlaka yapılması konusunda uyarıda bulunmaktadır. İlgili raporun üçüncü ve son sayfasının son paragrafında ise bu konuya ehemmiyetine binaen tekrar temas edilerek "...mevcûd yolların altlarından geçecek veya üzerlerinde yapılan suyolların icâbı veçhiyle cereyanı te'mîn edecek i'mâlât-ı sanâ'iyyenin tâliblerce inşâsı lazım gelür.(29)" denmektedir. Raporda yer alan bu ifadeler dikkat-i şayandır. Zira o günlerde Meram ve

Sille'nin yeşil alan dokusu henüz bozulmadığından sulama yollarının diğer bir ifade ile su kanallarının önemine atıfta bulunularak, inşası planlanan tramvay güzergâhlarındaki mevcut ya da yapılması öngörülen suyollarının bu girişimden etkilenmemesi gerekliliğine dikkat çekiliyor. Böylelikle o bölgelerdeki tarımsal sulama ihtiyaçlarının, tramvay projesi ile inkişaa uğramamasının önemine parmak basılıyor. 1919 yılın da hazırlanan rapordaki bu tespitlerin, günümüz itibariyle Çevre Değerlendirme Raporu izlenimi oluşturduğunu belirtebiliriz.

Çalışmamız 1919 yılı Konya-Sille toplu ulaşım talebinin değerlendirilmesini hedeflemektedir. Bu nedenle Sille'ye yapımı talep edilen tramvay hattına yönelik bazı tespitlerin yapılması önem arz etmektedir. Toplu ulaşımaya yönelik tramvay projesinin olduğu 1919 yılında yapılması düşünülen bu hattın atlı, elektrikli veya buharlı lokomotifle çalışabilecek olması yönünde mevcut bilgilerimiz ışığında net bir bilginiz bulunmamaktadır. Eğer bu talep Konya ile Sille arasında atlı tramvay talebi ise, öncelikle at gücüyle hareket edebilen tramvayların belli başlı özelliklerini bilmemiz gerekmektedir. Araştırmacıların tespitlerine göre; Macaristan ve Avusturya'dan getirilen tramvay atları iri yarı, katana tipindeydi(30). Tramvaylara koşulan at sayısı çalıştırıldıkları hattın düz yahut yokuşlu olmasına göre 2 ila 4 arasında olarak değişir, ancak bazen bu da kafi gelmediğinden şehrin inişli, çıkışlı yerlerinde, yokuş başlarında yapılan küçük ahırlardan takviye at almak yoluna gidilirdi. Yokuşun meyline göre tek veya çift at ilave olarak koşulduktan sonra yokuş çıkılırdı(31). Bu çalışma sistemi elbette şehir içi ulaşımında geçerli olmaktadır. Konya'dan Sille'ye 25 civarında yolcuyla, ray üzerinde sefer yapacak atlı tramvayın, Konya'ya göre yaklaşık yüz metre yüksekliği olan Sille'ye kadar (32) sekiz kilometrelik yolu katetmesi oldukça meşakkatli gözükmektedir. En azından bölgenin sert iklim şartlarının bu seferlere mani olacağı düşünülebilir. Her ne kadar atlı faytonlar o dönemde Silleye yolcu taşımakta ise de bir faytonun yolcu haddi sınırlıdır. Eğer bu taşıma aracı tramvay ise ray üzerinde aracın kendi ağırlığıyla birlikte yolcu yükü göz önüne alınacak olunursa böyle bir taşıt aracının at yardımı ile çekilmesi kolay olmasa gerek.

Dipnotlar

28) BCA. Yer No: 230 0 0 0.139.9.2; Dosya No: 42E/9.

29) BCA. Yer No: 230 0 0 0.139.9.2; Dosya No: 42E/9, Sayfa 3.

30) Engin, a.g.m., s. 345.

31) Engin, a.g.e., s. 54; M Çolak, a.g.m., s. 179; İstanbul Tarlabası'na dönüş yerinde, Sular İdaresi'nin duvarı biter bitmez büyücek bir ahır vardır. Sirkeci'den Taksim'e gelen atlı tramvay, Şişhane yokuşunu çıktuktan sonra, Dingo isimli Gayrimüslimimin ahırına uğrar ve yorgun atlar değiştirilir. Atları değişen tramvay oradan Kurtuluş'a kadar gider. Dingo'nun ahır o kadar faaldir ki, izinsiz bir yere fazladan girilip çıkılır ise, halk arasında teşbih olarak "Burası Dingo'nun Ahır mı?" diye söylenir hale gelmiştir.

32) Sille'nin deniz seviyesine göre yüksekliği 1260 metredir.

e-oda

kto.org.tr

Oda binasına
uğradamadan
7 gün 24 saat
belgelerinizi
alabilmeniz için
sistemimizi
geliştiriyoruz.

1882

KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE

ODA SİCİL SERVİSİ

www.kto.org.tr/odasicil

[/konyato](https://www.facebook.com/konyato)

[@konyato](https://twitter.com/konyato)

ATIK ÖLÇÜMÜ VE YÖNETİMİ SİSTEMİ

Atık Scada Sistemi

Buluş sahibi:
Buluşun temel çalışmalarını gerçekleştiren Süleyman Tunç, Selçuk Üniversitesi İşletme Bölümü'nde Toplam Kalite Yönetimi konusunda yüksek lisansını tamamlamıştır. 1999 yılında Türkiye'de açılan ilk Microsoft Ctec'lerin ilk MCT'lerinden birisidir. Şuan çalışmakta olduğu FandFPS'de RFID teknolojisi ile AR-GE çalışmaları patent başvuruları bulunmaktadır. Temel çalışma alanları Akıllı Şehir Uygulamaları, RFID uygulamaları ve Mobil sistemlerdir.

Günümüzde sürekli çoğalan nüfus, sanayileşme, artan şehirleşme, yeni teknoloji birçok alanda atık üretimini hızlandırmış ve bununla birlikte atıkların çevreye, insana ve doğaya verdiği zararlar daha büyük bir ivmelenme ile trajik bir artış seviyesini yakalamıştır. Bu faktörlere ek olarak insanların ürettikleri sanayi, tıbbi ve diğer atıkları denetimsiz alanlara bırakmaları bu zararları ölçülemez hale getirmiştir.

Belediyeler ve diğer kamu otoriteleri evsel ve diğer atıkların toplanmasını çöp konteynerleri ile yapmakta ve bu konuda bu konteynerler büyük kolaylıklar sağlamaktadır. Geri dönüşüm konusunda günümüzde yaygın olarak yapılan çalışmalar nedeniyle küçük konteynerler yerine daha büyük ve yer altına gömülü konteynerler tercih edilmeye başlamıştır. Fakat belediyeler tarafından bu konteynerlerle günlük, iki güne bir veya haftalık olarak verilen toplama hizmeti bazı bölgelerde veya bazı dönemlerde atıkların miktarının fazla olmasından ve o konteynerlere hizmet ve-

rilme periyodunun gelmeden dolmasından dolayı atıkların çevreye dağılmasına, sağlık problemlerine ve görüntü kirliliğine neden olmaktadır. Bir diğer durumda ise konteynerin dolmadan hizmet alması durumunda da belediyenin yani kamunun yüklendiği maliyet artmaktadır.

Konteynerlerin güvenliği çevre açısından ciddi önem arz etmektedir. Zira konteynerlerde başlayacak yangınların çevreye zarar vermesi sık karşılaşılan bir problemdir. Ayrıca gaz sızıntıları, fiziksel, kimyasal, biyolojik tehditler ve benzeri tehlikeler için önceden önlem alınması önemlidir.

Atık Ölçümü ve Yönetimi Sistemi ile atık yönetiminin uçtan uca sayısal hale getirilmiş verilerle yapılması, aynı zamanda risklerin ölçülerek yönetilebilmesi, ekiplerin koordine çalışabilmesi, halk sağlığı, işçi sağlığı ve güvenliğinin sağlanması, operasyonlarda maliyet düşüşü, orta ve uzun dönemli kamu planlamaları için kantitatif dataların (atık

ATIK SCADA SİSTEMİ

maddelerin analizi) oluşması faydalarını sağlamak için altyapı ve sistemin oluşturulması amaçlanmaktadır.

Ayrıca sistem her ne kadar atık yönetimi için kurgulanmış olsa da birçok alanda kullanılabilir çok farklı alanlarda ar-ge kapılarını açabilecek teknolojilere değinmektedir.

Elektronik burun ile madde ayrıştırma yapılarak birçok endüstride kullanılabilir yeni bir yöntem oluşturulmuş ve uzaktaki bir lokasyonda otomatik örneklerle mikroorganizmaların tespiti ile ameliyathanelerden hava limanlarına kadar birçok alanda toplum sağlığını etkileyecek ajanların anında tespit edilmesi sağlanabilecektir.

Sistemle birlikte ölçülecek unsurlar şöyledir; Konteynerlerde, toplama merkezlerinde ve araçlarda;

- Doluluk oranı
- Yanıcı ve Zehirli Gazlar
- Radioaktif Madde (Tıbbi veya nükleer atıklar)
- Bakteri koloni sayımı / Bakteri türleri belirleme
- Otomatik Dezenfekte faaliyetleri
- Kötü koku tespiti
- Atık ayrıştırma sistemi için RFID verisi
- Yangın Tespiti / Yangın Önleme faaliyeti
- Kötü niyetli müdahale

2. Konteynerlerde Çevresel unsurlar

- Gürültü haritaları için gürültü ölçümü
- Hava kirliliği / Biyolojik faktörler
- Toplum sağlığını tehdit eden diğer fiziksel ve kimyasal faktörler

3. Operasyonel faaliyetler

- Ekipler için iş emirlerinin oluşturulması
- Dinamik operasyon Emirleri oluşturulması ve Operasyon performansı
- Personelin karşılaşıacağı riskleri belirleme / önleme

d. Stratejik planlara operasyonel uyumluluk Bu unsurların ölçülmesi ile hedeflenen faydalar;

1. Halk Sağlığı için koruyucu ve uyarıcı faaliyetler
Devletlerin temel amaçlarından birisi de halkının korunması için birçok tedbir almak ve bununla ilgili faaliyetlerde bulunmaktadır. Ancak ölçülemeyen verilerle halk sağlığını etkileyen olaylardan da haberdar olunamayacağı da aşikârdır.

Sistem bilinen yada bilinmeyen verinin ortaya çıkartılması ile halk sağlığını etkileyen birçok sonucu göz önüne serer ve kamunun bilinmeyen yada olası tehditlere karşı durmasını sağlar.

2. İş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması

Sadece ülkemizde belediye hizmetlerinde çalışan işçi sayısı 120.000 kişi civarındadır. Atık yönetimi /ayrıştırılması ve elde edilen geri dönüştürülecek atıkların işlemesi için çalışan insan sayısı yüzbinleri bulmaktadır. Dünya da direk ve dolaylı etki ile etkilenebilecek çalışan sayısı milyonları bulmaktadır.

Atık henüz oluşurken yapılan tehdit incelemeleri ve tespitler bu kitlenin direk olarak birçok riske karşı korunmasını sağlamakta, daha güvenli bir iş ortamı oluşturmaktadır.

3. Kanun ve yönetmeliklere uyum sağlayabilme

Atık yönetimi ve geri dönüşümü ile kanun ve yönetmelikler gelişmiş ülkelerde uzun yıllardır var olmasına rağmen ülkemizde son yıllarda derinlemesine gündeme gelmekte, bu alanla ilgili standartlar stratejik eylem planları ve yönetmelikler ve tebliğlerle düzenlenmektedir.

Sistem 2014 son dönemlerinde yayınlanan atık yönetimi stratejisi ve diğer düzenlemelerde bulunan maddelerin yönetimi ile ilgili hususları sağlayabilmekte, proaktif bir yakla-

şım ile gelecekte oluşturulacak politikalar için veri sağlamaktadır.

4. Etkili denetim ve Yönetimin sağlanması
Verilen hizmetleri etkinliğinin değerlendirilmesi ancak hizmetlerin ve hizmetlerin sonuçlarının ölçülebilmesi ancak sayısal verilerle sağlanabilmektedir. Böylece hizmetin olması gerektiği gibi yapılması sağlanabilir.

5. Yerinde ve zamanında kamu hizmeti
6. İşgücü ve kaynak verimliliği
7. Yakıt, zaman gibi maliyet unsurlarında tasarruf

Ülkemizde sadece Atık yönetimi için harcanan kamu kaynağı 2013 verilerine göre yaklaşık 4 milyar 256 milyon Türk Lirasıdır. Atık yönetiminden dolayı oluşan sağlık, diğer harcamalar ve iş gücü kayıpları sağlıklı olarak bilinmemektedir.

Sistem ölçüm algoritmaları ile sadece atık yönetimi maliyetlerinde ülkemiz için en az %10'luk tasarrufla 425 milyon Türk Lirası kamu kaynağının başka hizmetler için kullanılmasını sağlayabilir, mevcut hizmetleri daha iyi yapılabilmesini ve geri kazanılan atıkların ciddi derecede artırılmasını sağlayabilir.

8. İleri dönemli planlamalar için sağlıklı veriler

9. Atıkların yeniden kullanımının sağlanması

Sistem; ürün atık yönetimi dâhil olmak üzere birçok kamu hizmeti alanında kullanılabilir.

Örnek olarak;

- Belediye hizmetleri
- Atık ayrıştırma
- Akıllı şehirler için temel veriler, sistemler
- Askeri ve diğer tehditlerin tespiti ile savunma sektörü

Buluşun ilk prototipi temel birkaç veriyi oluşturacak 15 adet sistemle Atık Scada Sistemi olarak Selçuklu Belediyesi bünyesinde çalışmaktadır. Prototip şimdiki kadar şirketin öz kaynağı ile geliştirmiş olup daha sonraki geliştirmelerde destek mekanizmaları kullanılacaktır.

Buluşun ilk ticarileşmesi firma tarafından yapılmıştır. Buluş için birçok araştırma geliştirme çalışması planlanmaktadır. Stratejik ortak statüsünde olabilecek Türkiye'de ve yurt dışında faaliyet gösteren firmalar ile görüşmeler devam etse de buluşun yenilik getirdiği birçok alan ve iş kolu olmasından dolayı ek teklifler değerlendirilmektedir.

Şu an Avrupa ülkelerinde atık üretiminin ölçülmesi ve ücretlendirilmesi için kısmi çözümler kullanılsa da buluşta yer alan birçok husus henüz kullanılmamaktadır. Ürünün ticari pazarı öncelikle gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerdir.

Firma web sitesi : <http://www.fandfps.com/>

İŞE İADE

DAVASININ SONUÇLARI (2)

Av. NESLİHAN BÜYÜKDİLLAN / KTO- Hukuk Müşaviri

Bu red kararı da ihbar ve kıdem tazminatı talepleri ve diğer işçilik alacakları bakımından bir engel oluşturmaz. Ancak bu davada yapılan tespit ile işçinin kıdemini 6 aydan az olduğunun ortaya çıkması halinde bu durumun işçinin kıdem tazminatı ve izin hakkı bakımından olumsuz sonuçları olacaktır. (9) Bu durumda işçi iş güvencesi kapsamında bulunmasa bile 4857 sayılı kanunda yer alan koşulların oluşması halinde kötüniyet tazminatı veya sendikal tazminata talep hakkı ortaya çıkabilecektir.

bc) Yine Mahkeme esastan inceleme yaparak davayı reddedebilir.

Burada feshin haklı nedene veya geçerli sebebe dayanıp dayanmadığı noktasında inceleme

yapılacaktır. İşverenin geçerli sebeple feshetmişliğinin kabulü halinde yine işçi açısından ihbar ve kıdem tazminatlarını talep hakkı ortaya çıkacaktır. İşveren haklı nedene dayanmasına rağmen feshin geçerli nedene dayandığı saptanmışsa buda yine kıdem ve ihbar tazminatı yönünden ispat açısından son derece önemlidir. Burada işe iade davasında verilen karar

ihbar ve kıdem tazminatı istekleri bakımından kesin hüküm olmasa da Yargıtayca kuvvetli delil olarak kabul edilmektedir. (10)

B) İŞE İADE DAVASININ KABUL EDİLMESİ

Mahkeme tarafından feshin geçerli bir nedene dayanmadığı sonucuna varılarak işe iade davasının kabulüne karar verilebilir. Bu durumda olaya İş Kanununun 21. maddesi uygulanacaktır.

Feshin geçersizliği davasında işe iadeye karar vermekle birlikte, işe başlatmama tazminatının miktar olarak belirlenmemesi ve boşta geçen en çok 4 aya kadar isteklerle ilgili olarak tahsil hükmü kurulmaması, uyuşmazlığı baş-

ka bir yargılamaya ötelemektedir. (11)

İşçinin işe başlamak üzere işverene başvurması / başvurmaması ve işverenin kendisine başvuruda bulunan işçiyi işe başlatması/başlatmaması fiillerine göre sonuçları ayrı ayrı incelemek gerekir.

ba) İşçinin İşverene Başvurmaması

Öncelikle işe iade kararını alan işçinin 4857 Sayılı Kanunun 21/5 maddesi gereğince kesinleşen kararın kendisine tebliğinden itibaren 10 iş günü içerisinde işe başlamak için işverene başvurması zorunludur. Yine kanun hükmünde açıkça belirtildiği üzere işçi işe başlamak üzere başvuruda bulunmazsa işverence yapılan fesih geçerli bir fesih sayılır. İşe başlamak için başvuruda bulunmayan işçi işe iade kararından ve sonuçlarından yararlanamayacak fakat yine kıdem ve ihbar tazminatına ilişkin tüm hakları dava edebilme hakkı mevcut olacaktır. (12)

bb) İşçinin İşe İade İçin İşverene Başvurması

Başvuru süresi kanunun 21/5 maddesi gereği 10 iş günü olarak belirlenmiştir. (13) İşgünü hesabında işyerinde haftada kaç gün çalışılıyor olduğuna göre hesaplama yapılmalıdır. Başvuru için herhangi bir şekil şartı belirlenmemiştir. Fakat ispat açısından yazılı olması ve noter kanalı ile gönderilmesinde fayda vardır. İşçi-

Dipnotlar

9) <http://www.ankarabarusu.org.tr/siteler/ankarabarusu/tekmakale/2008-1/3.pdf>, ÇİL Şahin, Makale, Kesinleşen İşe İade Davasının Sonuçları, Ankara Barosu Dergisi, Yıl 66, Sayı 1, Kış 2008, s. 44 Erişim Tarihi 18/5/2015 (Ankara Barosu Dergisi)

10) ÇİL Şahin, Ankara Barosu Dergisi, s. 44

11) ÇİL Şahin, Yargıtay İlke Kararları, s. 535

12) Kazancı, Y22HD, 2012/9016 E-2012/16590 K, "Dava, kıdem, ihbar tazminatı alacaklarının ödetilmesi istemine ilişkindir. İşçinin gerçekte işe başlamak niyeti olmadığı halde, işe iade davasının sonuçlarından yararlanmak için yapmış olduğu başvuru geçerli bir işe iade başvurusu olarak değerlendirilemez ve işe iade davasında karara bağlanan işe başlatmama tazminatıyla boşta geçen süreye ait ücret ve diğer hakların talebi de mümkün olmaz. Davacı işçi kesinleşen işe iade davasının ardından işe başlatılması için işverene başvurmadığı gözetilerek iş sözleşmesinin geçerli fesih niteliğindeki sona ermesine göre, sadece ihbar ve kıdem tazminatlarını almaya hak kazanacaktır. Bu alacakların da fesih tarihindeki ücrete göre hesaplanması gerekir. Hükme dayanak yapılan bilirkişi raporunda, bu alacaklar hatalı olarak kıdem dört ay ilavesiyle bulunan süre ve işe iade kararının kesinleştiği tarihteki yürürlükte olan asgari ücret esas alınarak hesaplanmıştır. İhbar ve kıdem tazminatı alacakları hatalı hesaplanmıştır."

13) Kazancı, Y9HD, 16/06/2010 tarih, 2008/35175 E-2010/19236 K, "İşe iade davası sonunda işçinin başvurusu, işverenin işe başlatmaması ve buna bağlı olarak işe başlatmama tazminatı ile boşta geçen süreye ait ücret konularında taraflar arasında uyuşmazlık bulunmaktadır. İşçi, işe başlama başvurusunu başvurusunu bizzat yapabileceği gibi, vekil ya da üyesi olduğu sendika aracılığıyla da yapabilir. Mahkemece vekil aracılığıyla başvuru yapıldığı gerekçesi ile isteğin reddedilmesi isabetsizdir. Postadaki gecikmeler nedeniyle iradenin 10 iş günlük süreden sonra işverene ulaşmış olması başvurunun süresinde yapılmadığını göstermez. Önemli olan iradenin 10 iş günlük süre içinde yöneltilmiş olmasıdır. Davacının kesinleşen işe iade kararına rağmen süresinde işe başlatılmadığı anlaşıldığından dava konusu tazminat ve alacağın hesaplanarak hüküm altına alınması gerekir."

nin süresi içerisinde işe başlamak üzere başvurduğunu ispat yükü işçi üzerindedir. Bunu her türlü delille ispatlayabilir.

Sürenin başlaması için kesinleşen mahkeme kararının işçiye tebliğ edilmesi şarttır. Burada amaçlanan işçinin kararın kesinleşmesini takip edememesi halinde dahi 10 günlük süreyi kaçırmaması önlemektir. Tebliğ şartı olmaz ise kararın temyiz edilip edilmediğini takip etmek, temyiz edilmişse Yargıtay'dan dönüşünü takip etmek işçi açısından son derece zor olacağı gibi 10 günlük süreyi kaçırma olasılığı çok yüksek olacak ve hak kaybına uğrayacaktır.

İşçinin işe iade başvurusunun ciddi ve samimi olması gerekir. (14) Hakikaten çalışmak amacı ile başvuruda bulunması gerekmektedir. İşçi işyerinde hazır bulunmak veya bu konudaki irade beyanını işverene sözlü veya yazılı olarak göndermek sureti ile ortaya koyabilir. Önemli olan 10 işgünü içerisinde bu iradesini işverene bildirmesidir. Yazılı olarak bildirim yapıyorsa postada oluşacak gecikmelerden işçi sorumlu tutulamaz. Önemli olan başvurusunu süresinde yapmasıdır.

İşe iade başvurusu bizzat veya işçi adına vekili aracılığı ile yapılmalıdır. (15) Alt işverenin asıl işverene başvurusu kanunun 21. Maddesi anlamında başvuru olarak değerlendirilemez. Çünkü işe iade kararı alt işveren yönünden hüküm doğurur.

Yine işverenin işçiyi eski işine başlatmayacağı yönündeki önceden ortaya konmuş iradeside

işçinin başvuru şartını ortadan kaldırmaz.

İşçi gerçekte işe dönmek niyetinde olmadığı halde iş güvencesi tazminatına hak kazanabilmek için sadece şekil şartını gerçekleştirmek amacıyla başvuruda bulunabilir. Bu durumda işçinin boşta geçen süre tazminatı, iş güvencesi tazminatı ve buna ek olarak kıdem ve ihbar tazminatları yönünden etkisi ne olacaktır. (16)

bc) İşverenin İşçiyi İşe Başlatması

Yasa da işçinin başvurusu üzerine işverene seçimlik bir hak tanınmıştır. İşveren İşçiyi 1 aylık süre içerisinde işe başlatabilir ya da iş güvencesi tazminatını ödeyerek iş ilişkisini sonlandırabilir. İşverenin işçiyi bir aylık sürenin dolmasından sonra işe başlatması halinde yine iş güvencesi tazminatı ödemekle yükümlüdür. Bir aylık süre geçtikten sonra işe başlatılan işçi ile işveren arasında yeni bir iş sözleşmesi kurulmuş sayılmalıdır. (17) Görüldüğü üzere işveren tarafından iş güvencesi tazminatı ödenmesi işçinin bir aylık süre içerisinde işe başlatılmaması şartına bağlıdır.

İşveren işçiyi eski işine başlatmalıdır. (18) İşçiye başka bir iş verilmesi eski işine iade anlamına gelmez. İşçinin eski işine verilmesine rağmen iş koşullarının esaslı bir şekilde değiştirilmesi ancak işçinin rızasıyla mümkün olabilir. İşçiye önceki koşulların aynen sağlanması ve aynı parasal hakların ödenmesi gerekir. Yargılama sürecinde işçinin mahrum kaldığı ve fakat emsali işçilerin yararlandığı ücret ar-

tışlarının da işçiye yansıtılması gerekir. Yine işverenin işçiyi işe başlatma niyetinin ciddi ve samimi olması gerekir. (19)

bd) İşverenin İşçiyi İşe Başlatmaması

İş Kanununun 21. maddesine göre yargı organı tarafından feshin geçersizliğine karar verildiğinde işçiyi bir ay içinde işe başlatmayan işveren iş akdini feshetmiş olur. Yargı kararıyla feshin geçersiz sayılması nedeniyle sözleşme ilişkisi kesilmeksizin taraflar arasında devam ettiğinden, iş akdi bir aylık işe başlatma süresinin dolması tarihinde veya bu süre içinde işverenin işçiyi işe başlatmamaya yönelik irade açıklamasıyla feshedilmiş olur. Başka bir deyişle iş akdi, başta geçersiz fesih yapıldığında değil işçinin işe başlatılmaması tarihinde sona erer. (20)

İşverenin bir aylık süre içerisinde işe davet etmesi ve fakat esasen işçiyi işe başlatma niyetinin ciddi ve samimi olmaması, sadece iş güvencesi tazminatı ödemekten kaçınıyor olması hali de işverenin işçiyi işe başlatmaması anlamı taşır. (21)

İşçiye bildirim sürelerine ilişkin ücret peşin ödenmiş ve kıdem tazminatı verilmişse bunlar işe başlatılmayan işçide kalacaktır. Fakat Kanunun 21/4 maddesi gereği işe başlatılmayan işçiye bildirim süresi verilmemiş veya bildirim süresine ait ücret peşin ödenmemişse bu süreler ait ücret tutarı ayrıca ödenecektir.

Dipnotlar

14) ÇİL Şahin, Yargıtay İlke Kararları, s. 540-541, Yargıtay HGK, 16/04/2014 tarih, 2013/22-1106 E, 2014/538 K, "İşverenin işe davete dair beyanının ciddi olması gerekir, işverenin işe başlatma niyeti olmadığı halde işe başlatmama tazminatı ödemek için yapmış olduğu çağrı, gerçek bir işe başlatma daveti olarak değerlendirilemez. Aynı şekilde işçinin de işe iade yönündeki başvurusu samimi olmalıdır. İşçinin gerçekte işe başlamak niyeti olmadığı halde, işe iade davasının sonuçlarından yararlanmak için yapmış olduğu başvuru, geçerli bir işe iade başvurusu olarak değerlendirilemez. Başka bir anlatımla, işçinin süresi içinde işe iade yönünde başvurusunun ardından, işverenin daveti üzerine işe başlanmaması halinde, işçinin gerçek amacının işe başlamak olmadığı kabul edilmelidir."

15) Kazancı, Y9HD, 02/12/2008 tarih, 2008/42499 E-2008/32929 K, "Davacı, kıdem, ihbar tazminatı, işe başlatmama tazminatı ile boşta geçen süreye ait ücret alacaklarının ödetilmesine karar verilmesini istemiştir. Davacı işçinin avukatı aracılığıyla süresi içinde yapmış olduğu başvurusunun geçerli olduğu ve işçinin işe başlatılmaması sebebiyle bir aylık işe başlatma süresinin sonu olan 5.5.2007 tarihinde iş sözleşmesinin işverence feshedilmiş sayılması gerektiği kabul edilmelidir. Buna göre davacı işçi, işe başlatmama tazminatı ile dört aya kadar boşta geçen süre ücret ve diğer haklara hak kazandığından isteklerin kabulü cihetine gidilmelidir. İhbar ve kıdem tazminatı ise fesih tarihi olan 5.5.2007 tarihine göre belirlenerek hüküm altına alınmalıdır.

16) Kazancı, Y22HD, 10/10/2011 tarih, 2011/7048 E-2011/2559 K, "Davacı, işe başlatmama tazminatı, boşta geçen süre ücreti ile ihbar ve kıdem tazminatının ödetilmesine karar verilmesini istemiştir. Mahkeme, davalının, usulüne uygun olarak davacıyı işe davet etmediği ve bu nedenle davacının süresi içerisinde işe başlatılmadığı gerekçesiyle davanın kabulüne karar vermiştir. Ancak, işverence yasal süre içinde gönderilmiş olsa da, işçinin bir aylık işe başlatma süresi asıldıktan sonra eline geçen bildirim üzerine makul bir süre içinde işe başlaması gerekir. Burada makul süre işçinin işe daveti içeren bildirim anında işyerinin bulunduğu yerde ikamet etmesi durumunda en fazla 2 günlük süre olarak değerlendirilebilir. Oysa davacı işçi, davalı işverene başvuru yaptığı iddia ve ispat etmemiştir. Davacı işçinin de işe davet edildiği tarihlerde başka bir işyerinde çalıştığı dikkate alındığında davacının işe başlamaması iradesi mevcuttur. İşçinin işe başlatmama tazminatı ile boşta geçen süreye ait ücret ve diğer hakları kazanması mümkün değildir. İşçi işverene hiç başvurup olmadığı gibi sonuca gidilmelidir."

17) ÇİL Şahin, Ankara Barosu Dergisi, s. 47

18) Kazancı, Y9HD, 19/03/2012 tarih, 2012/10514 E-2012/8813 E, "Feshin geçersizliğine karar verilerek işe iadesine karar verilen ve işe başlamak için süresinde işverene başvuran işçi kural olarak fesih tarihinde çalıştığı işyerinde ve önceki görevi ile ilgili işte işe başlatılmalıdır. Ancak bu mümkün olmadığında işveren öncelikle iş şartlarında esaslı değişiklik yaratmadan iş teklifi yapmalı ya da iş şartlarında esaslı değişiklik var ise 4857 Sayılı İş Kanunu'nun 22. maddesi uyarınca hareket etmelidir. Davacının işe başlatılması için başvurduktan sonra daha önceki bölüm dışında görevlendirildiği bölümdeki çalışmasının iş şartlarında esaslı değişiklik olup olmadığı, işyerinde uzman bilirkişi ile keşif yapılarak rapor alınması sonucu ortaya çıkacak bir olgudur. Bu yönde araştırılma yapılmadan, üstelik tanıklıklarına kural olarak itibar edilemeyecek tanık beyanları ile yetinilerek eksik inceleme ile karar verilmesi hukuka aykırıdır."

19) Kazancı, Y22HD, 13/03/2014 tarih, 2014/4725 E-2014/5742 K, "Davacı, kıdem tazminatı, yıllık izin ile işe başlatmama tazminatı alacaklarının ödetilmesine karar verilmesini istemiştir. Tanık beyanlarından davacının davet edilen günde işyerine geldiği, davalı yetkilileri tarafından boş bir salona alınıp iş ve bilgisayar verilmediği, kendisine şirket ihtiyacı olmadığı söylenildiği anlaşılmaktadır. Bu durumda davalının işe iade talebini kabulü samimi olmayıp davacı fiilen işe başlamak için başvurduğundan davacının boşta geçen süre ücretini alacağı kabulü yerine reddi hatalı olmuştur."

20) UYAN Sefa, 4857 Sayılı Yeni İş Yasasına Göre İş Güvencesi, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta 2006, s. 180

21) Kazancı, Yargıtay HGK, 01/10/2014 tarih, 2013/22-1158 E, 2014/743 K, "Dava, boşta geçen süre ücreti, işe iade tazminatı ile ihbar ve kıdem tazminatı istemlerine ilişkindir. Somut olayın incelenmesinde, dosya içeriği ve özellikle birbiri ile uyumlu tanık beyanları uyarınca; davacının işe başlamak üzere işverenin davetinde belirtilen yerde, belirtilen gün ve saatte hazır bulunduğu ancak, işverenin işe başlatmadan önce işe iade kararına aykırı olan ve işe davet yazısında belirtmediği bir eğitim ve sınava tabi kilma şartını dile getirdiği, bunun üzerine davacının işyerinden ayrıldığı anlaşılmaktadır. Davalı işverenin davacıyı işe başlatmadan önce eğitime tabi tutarak sonrasında yapılacak sınavda başarılı olma şartını ileri sürmesi nedeniyle işe başlatmayı şarta bağladığı, buna göre işverenin davacıyı işe başlatma amacı olmadığı, işe başlatma yönündeki iradesinin samimi olmadığı benimsenmiştir. Buna göre; işverenin işe başlatma yönünde yaptığı şarta bağlı çağrının gerçek bir işe başlatma daveti olarak kabulü mümkün değildir. Hal böyle olunca, mahkemece, yukarıda açıklanan yasal düzenleme ve ilkelere uygun değerlendirme yapılarak davanın kabulüne karar verilmesi usul ve yasaya uygundur."

DÜNYA'DAN İŞBİRLİĞİ TEKLİFLERİ

AHŞAP, AHŞAP ÜRÜNLER, MANTAR ÜRÜNLERİ, SEPETÇİLİK MALZEMELERİ VE HASIR İŞLERİ

201500252-- Satım

RUSYA

Ahşap malzemenin emprenyesi (sleeper impregnation plant) alanında faaliyet gösteren firma, büyük miktarda ahşap muhafaza edebildiklerini ve kereste, tomruk ve emprenyesi yapılmış ahşap yataklı vagon gibi ürünlerini satmak istediklerini bildiriyor. Kayıt Tarihi: 17.09.2015
Firma Adı: Ryazan
Adres:Shpalozavod 9, Borki, Ryazan, Russia 390016, Yetkili Kişi:
Tel: .; Faks...; e-mail: russiansleepers@gmail.com ; web: www.rshpz.ru/en/

TARIM, BAHÇIVANLIK, AVCILIK VE İLGİLİ ÜRÜNLER

201500235-- İşbirliği

BOSNA HERSEK

Firma, ölmезotu veya yağmur çiçeği olarak bilinen (immortelle) bitkisini yetiştirmek ve damıtmak için tesis kurmak üzere stratejik ortak aradığını bildiriyor. Kayıt Tarihi: 15.09.2015
Firma Adı: Bond Invest d.o.o
Adres:Brokerska kuća Biskupa Čule b.b (Spajalica) 88000 Mostar, , Yetkili Kişi:
Tel: 387 .36.334 318 387 .36.334 318; Faks... ; e-mail: info@bond-invest.ba ; web: www.bond-invest.ba

ORMANCILIK VE TOMRUK ENDÜSTRİSİ ÜRÜNLERİ

201500241-- İşbirliği

TUNUS

Firma, danışmanlığını yaptığı bir Tunuslu firmanın, doğal odun talaşı üretimi yapmak üzere ortaklık yapmak istediğini bildiriyor. (YATIRIM TUTARI: 280 BİN DOLAR)
Kayıt Tarihi: 15.09.2015
Firma Adı: CAG Business Services
Adres:13, avenue Salah Ben Youssef, Menza 9, 1013, Tunis, , Yetkili Kişi:
Tel: 216.71.889 314 216.71.889 314; Faks... ; e-mail: projectmanager@cag-bs.com ; web:

GIDA MADDELERİ VE İÇECEKLER

201500236-- İşbirliği

TUNUS

Tunuslu firma, organik zeytinyağı üretimi yapmak üzere ortaklık yapmak istediğini bildiriyor. (YATIRIM TUTARI: 5 MİLYON DOLAR)
Kayıt Tarihi: 15.09.2015
Firma Adı: CAG Business Services
Adres:13, avenue Salah Ben Youssef, Menza 9, 1013, Tunis, , Yetkili Kişi:
Tel: 216.71.889 314 216.71.889 314; Faks... ; e-mail: projectmanager@cag-bs.com ; web:

GIDA MADDELERİ VE İÇECEKLER

201500243-- İşbirliği

TUNUS

Firma, danışmanlığını yaptığı bir Tunuslu firmanın, organik zeytinyağı, badem, et ve bal üretimi yapmak üzere ortaklık yapmak istediğini bildiriyor. (YATIRIM TUTARI: 295 BİN DOLAR)
Kayıt Tarihi: 15.09.2015
Firma Adı: CAG Business Services
Adres:13, avenue Salah Ben Youssef, Menza 9, 1013, Tunis, , Yetkili Kişi:
Tel: 216.71.889 314 216.71.889 314; Faks... ; e-mail: projectmanager@cag-bs.com ; web:

KİMYASAL MADDELER, KİMYASAL ÜRÜNLER VE YAPAY ELYAFLAR

201500234-- İşbirliği

HOLLANDA

Saç spreyi üreticisi olan firma, saç ürünleri toptancıları, satıcıları ve distibütörleri ile bağlantı kurmak istediğini bildiriyor. Kayıt Tarihi: 15.09.2015
Firma Adı: Noble House Holland BV
Adres:Lijndraaier 19, 1625 ZK Hoorn, , Yetkili Kişi: Marc van Amsterdam- Commercial Director
Tel: 31.65.33 868 94 31.65.33 868 94; Faks... ; e-mail: info@nhh-net.com ; web: www.volumehairplus.com

ANA METALLER VE İLGİLİ ÜRÜNLER

201500242-- İşbirliği

TUNUS

Firma, danışmanlığını yaptığı bir Tunuslu firmanın, endüstriyel alüminyum boru üretimi yapmak üzere ortaklık yapmak istediğini bildiriyor. (YATIRIM TUTARI: 450 BİN DOLAR)
Kayıt Tarihi: 15.09.2015
Firma Adı: CAG Business Services
Adres:13, avenue Salah Ben Youssef, Menza 9, 1013, Tunis, , Yetkili Kişi:
Tel: 216.71.889 314 216.71.889 314; Faks... ; e-mail: projectmanager@cag-bs.com ; web:

MAMUL ÜRÜN VE MALZEMELER

201500246-- İşbirliği

TUNUS

Firma, danışmanlığını yaptığı bir Tunuslu firmanın, tuğla ve kama üretimi – kapasite artırımı yapmak üzere ortaklık yapmak istediğini bildiriyor. (YATIRIM TUTARI: 165 BİN DOLAR)
Kayıt Tarihi: 15.09.2015
Firma Adı: CAG Business Services
Adres:13, avenue Salah Ben Youssef, Menza 9, 1013, Tunis, , Yetkili Kişi:
Tel: 216.71.889 314 216.71.889 314; Faks... ; e-mail: projectmanager@cag-bs.com ; web:

MAKİNELER, EKİPMANLAR, ALETLER, CİHAZLAR VE İLGİLİ ÜRÜNLER

201500247-- İşbirliği

TUNUS

Firma, danışmanlığını yaptığı bir Tunuslu firmanın, çocuk parkı ve eğlence merkezi yapmak üzere ortaklık yapmak istediğini bildiriyor. (YATIRIM TUTARI: 100 BİN DOLAR)
Kayıt Tarihi: 15.09.2015
Firma Adı: CAG Business Services
Adres:13, avenue Salah Ben Youssef, Menza 9, 1013, Tunis, , Yetkili Kişi:
Tel: 216.71.889 314 216.71.889 314; Faks... ; e-mail: projectmanager@cag-bs.com ; web:

DÜNYA'DAN İŞBİRLİĞİ TEKLİFLERİ

GIDA MADDELERİ

201500250-- İşbirliği

TUNUS

Firma, danışmanlığını yaptığı Tunuslu bir firmanın, çubuk kraker üretim hattı konularında ortak proje yürütmek istediğini bildiriyor. Söz konusu teklif birliğimize T.C. Tunus Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği aracılığıyla iletilmiştir.

Kayıt Tarihi: 15.09.2015

Firma Adı: MARBREX TUNISIA

Adres:14 km Erriadh City, Borj Etouil Ariana 2058 Tunisia, ,

Yetkili Kişi: Hassouna ALFELAH

Tel: 216.70.684 235 216.70.684 235 ; Faks... ; e-mail: sales@marbrextunisia.com ; web:

İKLİMLENDİRME, HAVALANDIRMA VE SOĞUTMA EKİPMANLARI

201500251-- İşbirliği

TUNUS

Firma, danışmanlığını yaptığı Tunuslu bir firmanın, iklimlendirme, havalandırma ve soğutma ekipmanları (hvac) konularında ortak proje yürütmek istediğini bildiriyor. Söz konusu teklif birliğimize T.C. Tunus Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği aracılığıyla iletilmiştir.

Kayıt Tarihi: 15.09.2015

Firma Adı: AKSEL

Adres:Cité sios Zitex Rue Mahmoud Krichen Immeuble Charbti (Essaada) 3000 SFAX, ,

Yetkili Kişi: Amal CHAKROUN

Tel: 216.74.299 500 216.74.299 500; Faks... ; e-mail: amalchakroun.aksel@gmail.com ; web:

MOTORLU TAŞIT, RÖMORK VE ARAÇ PARÇALARI

201500238-- İşbirliği

TUNUS

Firma, danışmanlığını yaptığı bir Tunuslu firmanın, otomotiv yedek parça (şaft, mafsal) üretimi yapmak üzere ortaklık yapmak istediğini bildiriyor. (YATIRIM TUTARI: 170 BİN DOLAR)

Kayıt Tarihi: 15.09.2015

Firma Adı: CAG Business Services

Adres:13, avenue Salah Ben Youssef, Menza 9, 1013, Tunis, ,

Yetkili Kişi:

Tel: 216.71.889 314 216.71.889 314; Faks... ; e-mail: projectmanager@cag-bs.com ; web:

MAMUL ÜRÜNLER, MOBİLYA, EL İŞLERİ, ÖZEL AMAÇLI ÜRÜNLER VE BUNLARLA İLGİLİ TÜKETİM MADDELERİ

201500239-- İşbirliği

TUNUS

Firma, danışmanlığını yaptığı bir Tunuslu firmanın, geri dönüştürülmüş malzemeden mobilya üretimi yapmak üzere ortaklık yapmak istediğini bildiriyor. (YATIRIM TUTARI: 75 BİN DOLAR)

Kayıt Tarihi: 15.09.2015

Firma Adı: CAG Business Services

Adres:13, avenue Salah Ben Youssef, Menza 9, 1013, Tunis, ,

Yetkili Kişi:

Tel: 216.71.889 314 216.71.889 314; Faks... ; e-mail: projectmanager@cag-bs.com ; web:

MOTORLU TAŞIT, RÖMORK VE ARAÇ PARÇALARI

201500244-- İşbirliği

PAKİSTAN

T.C. İslamabad Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği'nden 15.09.2015 tarihinde alınan bir yazıda; Pakistanlı bir işadaminin, tanınmış bir markanın otobüs/kamyon şasisini ve diğer gövde bileşenlerini ithal ederek Pakistan'da montaj hattı kurmayı planladığı ve söz konusu projeyi gerçekleştirmek için sektörde deneyimli bir Türk firma ile ortaklık kurmak istediği bildirilmektedir. Yazıda, Firma sahibinin üretilecek otobüs ve kamyonların iç piyasada Çin ve Kore yapımı düşük kaliteli araçlar karşısında rağbet göreceğine ve iç piyasada hâkimiyet kurabileceğine inandığı ve ayrıca, Pakistan'da hava ve demiryolu ağının zayıf olmasından dolayı karayoluyla ulaşım ve taşımacılığın yoğun olduğu belirtilerek otobüs ve kamyon talebinin ve uzun yıllar devam edebileceğinin öngörüldüğü belirtilmektedir.

Kayıt Tarihi: 15.09.2015

Firma Adı: İRFAN AHMED

Adres, ,

Yetkili Kişi: İrfan AHMED

Tel: 92.42.111 287 444; Faks... ; e-mail: huny111@yahoo.com ; web:

ELEKTRİK, GAZ, NÜKLEER ENERJİ VE YAKITLAR, BUHAR, SICAK SU VE DİĞER ENERJİ KAYNAKLARI

201500237-- İşbirliği

TUNUS

Firma, danışmanlığını yaptığı bir Tunuslu firmanın, güneş enerji santralleri yapmak üzere ortaklık yapmak istediğini bildiriyor. (YATIRIM TUTARI: 70 BİN DOLAR)

Kayıt Tarihi: 15.09.2015

Firma Adı: CAG Business Services

Adres:13, avenue Salah Ben Youssef, Menza 9, 1013, Tunis, ,

Yetkili Kişi:

Tel: 216.71.889 314 216.71.889 314; Faks... ; e-mail: projectmanager@cag-bs.com ; web:

MİMARLIK, İNŞAAT, HUKUK, MUHASEBE VE İŞLETME KONULARINDA HİZMETLER

201400105-- İşbirliği

BREZİLYA

Yıllardır Brezilya'da yatırım ve öncesi için araştırmalar, pazar araştırması ve pazarlama ile ilgili diğer çalışmalar, gümrük mevzuatı vb. konularda çalışmalar yapan yurttaşımız; Brezilya pazarında ticari faaliyette bulunmak, işyeri, şube, temsilcilik açmak, fabrika/üretim tesisi kurmak, yatırım yapmak, dağıtım ağı kurmak, ithalat-ihracat vs. ile uğraşmak isteyen ve yerel yönetimlerle, diğer devlet kuruluşları ve yerel piyasada faaliyet gösteren her alandaki şirketlerle temas kurmak isteyen firmalarımıza yardımcı olacağını bildirmiştir. Vedat Mutlu ile vedatmutlu06@hotmail.com e-posta adresinden de bağlantı kurulabilir.

Kayıt Tarihi: 02.09.2015

Firma Adı: VEDAT MUTLU

Adres:11 Qd.02 LT: 20 SETOR SUL CEP:77.270.000 TAQUARALTO - PALMAS - TO - BRASİL, ,

Yetkili Kişi: Vedat Mutlu

Tel: +55.63.8149 2724 +55.63.8149 2724; Faks... ; e-mail: vedatmutlu64@gmail.com ; web:

DİĞER ÇEŞİTLİ HİZMETLER

201500245-- İşbirliği

TUNUS

Firma, danışmanlığını yaptığı bir Tunuslu firmanın, organik kuru temizleme yapmak üzere ortaklık yapmak istediğini bildiriyor. (YATIRIM TUTARI: 45 BİN DOLAR)

Kayıt Tarihi: 15.09.2015

Firma Adı: CAG Business Services

Adres:13, avenue Salah Ben Youssef, Menza 9, 1013, Tunis, ,

Yetkili Kişi:

Tel: 216.71.889 314 216.71.889 314; Faks... ; e-mail: projectmanager@cag-bs.com ; web:

PETROL VE GAZ ENDÜSTRİSİ İLE İLGİLİ HİZMETLER

201500249-- İşbirliği

TUNUS

Firma, danışmanlığını yaptığı Tunuslu bir firmanın, kuyu denetleme üzerine ortaklık yapmak istediğini bildiriyor. (YATIRIM TUTARI: 62.5 BİN DOLAR)

Kayıt Tarihi: 15.09.2015

Firma Adı: CAG Business Services

Adres:13, avenue Salah Ben Youssef, Menza 9, 1013, Tunis, ,

Yetkili Kişi:

Tel: 216.71.889 314 216.71.889 314; Faks... ; e-mail: projectmanager@cag-bs.com ; web:

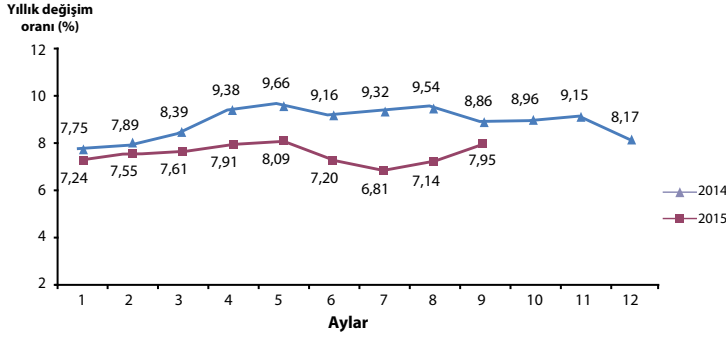
TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER

Hakan KARAGÖZ / KTO - Ekonomik Araştırmalar ve Proje Müdürlüğü

ENFLASYON

Eylül ayında TÜFE, aylık %0,89 arttı.

2015 yılı Eylül ayında bir önceki aya göre %0,89, bir önceki yılın Aralık ayına göre %6,21, bir önceki yılın aynı ayına göre %7,95 ve on iki aylık ortalamalara göre %7,80 artış gerçekleşti.

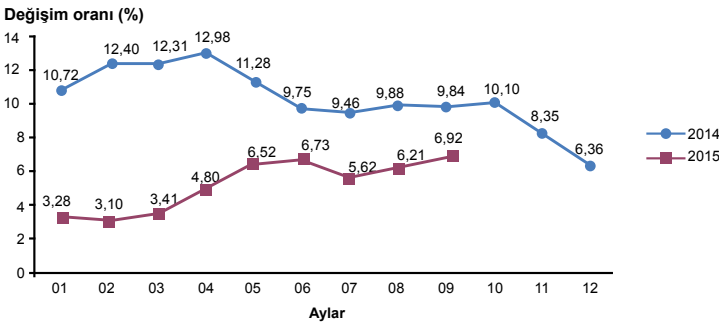

En Fazla Artan			En Fazla Azalan		
S.	Ürün Adı	Oran(%)	S.	Ürün Adı	Oran(%)
1	Patlıcan	22,01	1	Limon	-25,21
2	Sivri Biber	20,43	2	Yurtiçi bir hafta ve daha fazla süreli turlar	-13,92
3	Yumurta	15,21	3	Fındık içi	-13,84

Yurt İçi ÜFE, aylık %1,53 arttı.

Yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE), 2015 yılı Eylül ayında bir önceki aya göre %1,53, bir önceki yılın Aralık ayına göre %7,81, bir önceki yılın aynı ayına göre %6,92 ve on iki aylık ortalamalara göre %5,92 artış gösterdi.

Yurt içi üretici fiyat endeksi (2003=100), 2014-2015 (Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı)

En Fazla Artan			En Fazla Düşen		
S.	Sektör Adı	Oran	S.	Sektör Adı	Oran
1	Basım ve kayıt hizmetleri	4,09	1	Kok ve rafine petrol ürünleri	-8,75
2	Makine ve ekipmanları b.y.s.	2,91	2	Diğer ulaşım araçları	-0,64
3	Kimyasallar ve ürünleri	2,88	3	Mobilya	-0,22

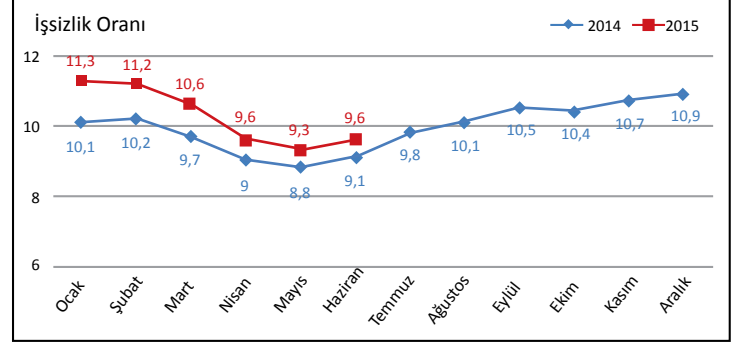
İSTİHDAM ve İŞSİZLİK

Haziran 2015 döneminde işsizlik oranı %9,6.

Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaşta kişilerde işsiz sayısı 2015 yılı Haziran döneminde geçen yılın aynı dönemine göre 226 bin kişi artarak 2 milyon 880 bin kişi oldu. İşsizlik oranı ise 0,5 puanlık artış ile %9,6 seviyesinde gerçekleşti. Aynı dönemde; tarım dışı işsizlik oranı 0,6 puanlık artış ile %11,7 olarak tahmin edildi. 15-24 yaş grubunu içeren genç işsizlik oranı 1 puanlık artış ile %17,7 olurken, 15-64 yaş grubunda bu oran 0,4 puanlık artış ile %9,7 olarak gerçekleşti.

İşgücüne katılma oranı ise %52,1

İşgücü nüfusu 2015 yılı Haziran döneminde 30 milyon 141 bin kişi, işgücüne katılma oranı ise %52,1 olarak gerçekleşti. İşgücüne katılma oranı erkeklerde %72,4, kadınlarda ise %32,3 oldu.

DIŞ TİCARET

Ağustos ayında ihracat %2,8, ithalat %18,2 azaldı.

2015 yılı Ağustos ayında, 2014 yılının aynı ayına göre ihracat %2,8 azalarak 11.065 milyon dolar, ithalat %18,2 azalarak 15.951 milyon dolar olarak gerçekleşti. Ağustos ayında dış ticaret açığı %39,8 azalarak 8.111 milyon dolar, 4.886 milyona düştü.

2014 Ağustos ayında %58,4 olan ihracatın ithalatı karşılama oranı, 2015 Ağustos ayında %69,4'e yükseldi.

Avrupa Birliği'ne ihracat %3,4 azaldı.

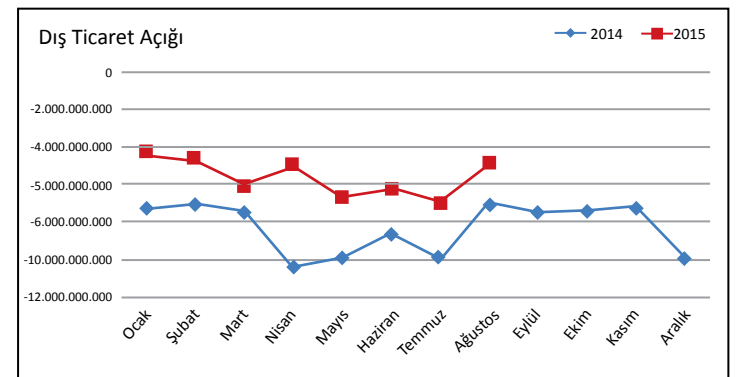
Avrupa Birliği'nin (AB-28) ihracattaki payı 2014 Ağustos ayında %44,3 iken, 2015 Ağustos ayında %44 oldu. AB'ye yapılan ihracat, 2014 yılının aynı ayına göre %3,4 azalarak 4.867 milyon dolar olarak gerçekleşti.

En çok ihracat yapılan ülke Almanya oldu

Almanya'ya yapılan ihracat 2015 yılı Ağustos ayında 1 milyar 47 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla İngiltere (825 milyon dolar), Irak (720 milyon dolar) ve ABD (518 milyon dolar) takip etti.

İthalatta ilk sırayı Çin aldı.

Çin'den yapılan ithalat, 2015 yılı Ağustos ayında 1 milyar 962 milyon dolar oldu. Bu ülkeyi sırasıyla Almanya (1 milyar 843 milyon dolar), Rusya (1 milyar 554 milyon dolar) ve İtalya (828 milyon dolar) izledi.

MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ

2014 yılı Ağustos ayında 5,9 milyar TL fazla veren bütçe, 2015 yılı Ağustos ayında 5,2 milyar TL fazla vermiştir.

- 2014 Ağustos ayında 8,7 milyar TL faiz dışı fazla verilmiş iken 2015 yılı Ağustos ayında 8,9 milyar TL faiz dışı fazla verilmiştir.
- Bütçe giderleri bir önceki yılın aynı ayına göre %17,2 oranında artarak 37,5 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.
- Bütçe gelirleri bir önceki yılın aynı ayına göre %12,6 oranında artarak 42,8 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

Merkezi Yönetim Bütçe (Milyon TL)

Milyon TL	2014			2015			Mart
	Yıl.Gerç.	Ağustos		Ağustos		Değişim (%)	
		Gerç.	%	Bütçe	Gerç.		
Bütçe Gideri	448.424	32.038	7,1	472.943	37.546	7,9	17,2
Bütçe Geliri	425.758	37.985	8,9	451.979	42.784	9,5	12,6
Bütçe Dengesi	-22.666	5.947	-25,4	-20.963	5.238	-25	-11,9
Faiz Dışı Denge	27.242	8.706	32,8	33.037	8.856	26,8	1,7

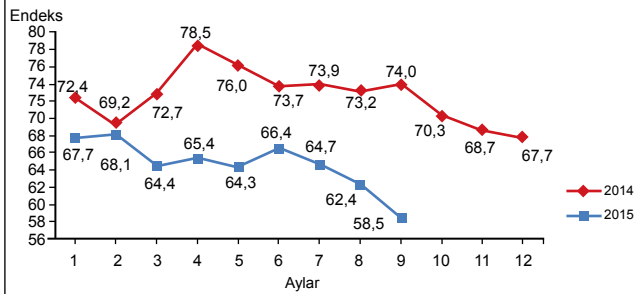
TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ

2015 Eylül ayında tüketici güveni azaldı.

2015 Eylül ayında bir önceki aya göre %6,1 oranında azaldı. Ağustos ayında 62,35 olan endeks, Eylül ayında 58,52 oldu.

Tüketici Güven endeksindeki azalış, hanenin maddi durum, genel ekonomik durum, işsiz sayısı beklentisi ve tasarruf etme ihtimali değerlendirmelerinin kötüleştiğini göstermektedir.

Tüketici güven endeksi, Eylül 2015

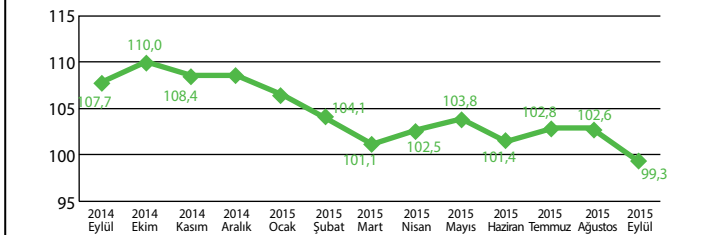

REEL KESİM GÜVEN ENDEKSİ

2015 Eylül ayında endeks, bir önceki aya göre 4,6 puan azalarak 99,1 seviyesinde gerçekleşmiştir.

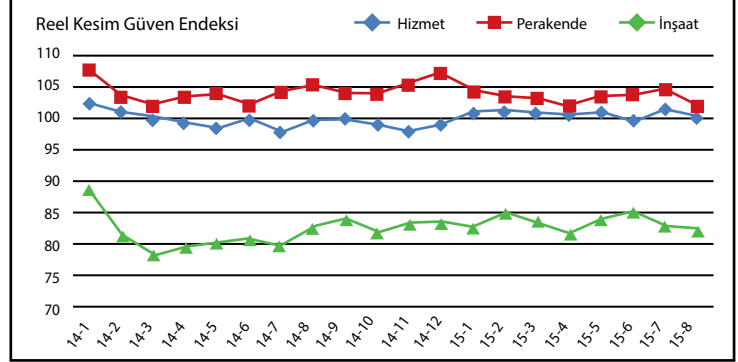
Endeksi oluşturan anket sorularına ait yayılma endeksleri incelendiğinde mevcut mamul mal stoku miktarı endeksi artış yönünde etkilerken, son üç aydaki toplam sipariş miktarı, gelecek üç aydaki üretim miktarı, genel gidişat, gelecek üç aydaki ihracat sipariş miktarı, sabit sermaye yatırım harcaması, gelecek üç aydaki toplam istihdam miktarı ve mevcut toplam sipariş miktarına ilişkin değerlendirmeler endeksi azalış yönünde etkilemiştir.

Reel Kesim Güven Endeksi

SEKTÖREL GÜVEN ENDEKSLERİ

Ağustos ayında hizmet, perakende ve inşaat sektörlerinde güven endeksi azaldı.

Kaynak: TÜİK

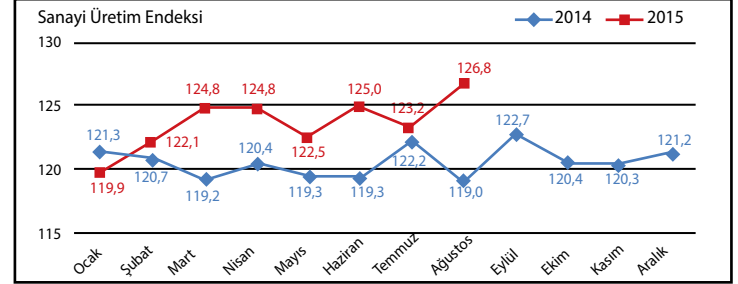
Sektörel Güven Endeksleri 0-200 aralığında değer alabilmekte, endeksin 100'den büyük olması sektörün mevcut ve gelecek döneme ilişkin iyimserliğini, 100'den küçük olması ise kötümserliğini göstermektedir.

SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ

2015 Ağustos ayında sanayi üretimi arttı.

Sanayinin alt sektörleri incelendiğinde, Sanayinin alt sektörleri incelendiğinde, 2015 yılı Ağustos ayında bir önceki yılın aynı ayına göre;

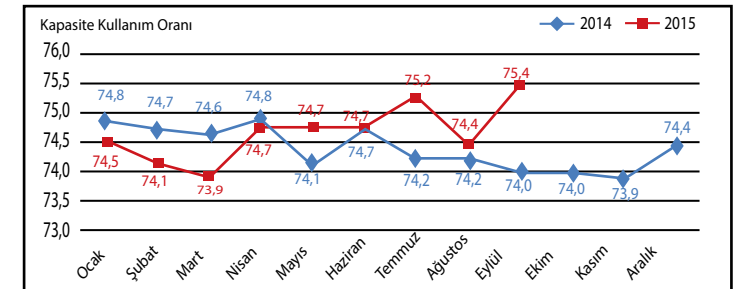
- madencilik ve taşocaklığı sektörü endeksi %2,0,
- imalat sanayi sektörü endeksi %3,3,
- elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %1,2 arttı.

Bu çalışma yalnızca bilgilendirme amaçlıdır. Çalışmada yer alan analiz ve değerlendirmeler yatırım tavsiyesi olarak yorumlanmamalıdır. Veriler kamuya açık ve güvenilir olduğu düşünülen kaynaklardan derlenmiştir. Çalışmadaki bilgiler Konya Ticaret Odası için bağlayıcı değildir.

KAPASİTE KULLANIM ORANI

2015 Eylül ayında imalat sanayi genelinde kapasite kullanım oranı, bir önceki aya göre 1,1 puan artarak %75,9 seviyesinde gerçekleşmiştir.

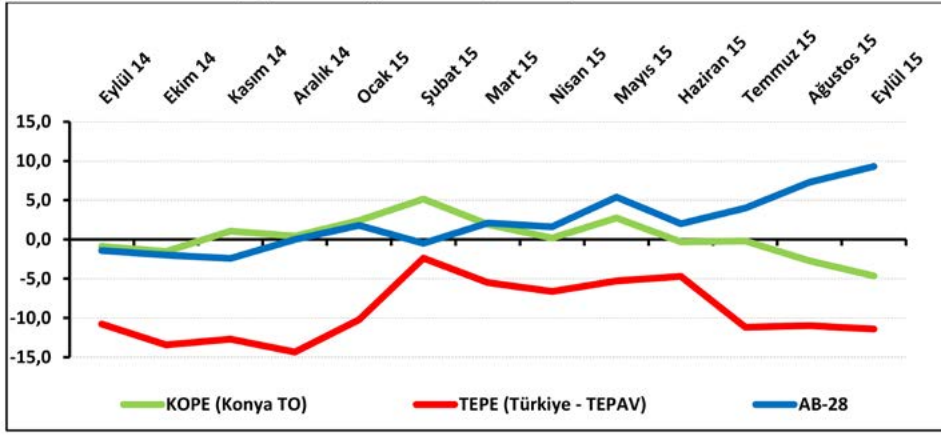

Konya Perakende güven endeksi (KOPE)

KONYA PERAKENDE GÜVEN ENDEKSİ DÜŞMEYE DEVAM ETTİ:

Konya Perakende Güven Endeksi (KOPE) değeri geçen yıla ve geçen aya göre azaldı. Geçtiğimiz 3 aydaki işlerin durumunda ve önümüzdeki 3 ayda satış beklentisinde geçen yıla ve geçen aya göre azalma oldu. Önümüzdeki 3 aydaki satış fiyatı ve tedarikçilerden sipariş beklentisinde hem Eylül 2014'e göre hem de Ağustos 2015'e göre artış oldu. Konya perakende sektörü, Eylül 2015'te Türkiye genelinden daha iyi performans sergiledi.

Şekil-1. KOPE ile TEPE karşılaştırılması* (Eylül 2014 - Eylül 2015)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Tablo-1. Konya Perakende Güven Endeksi*

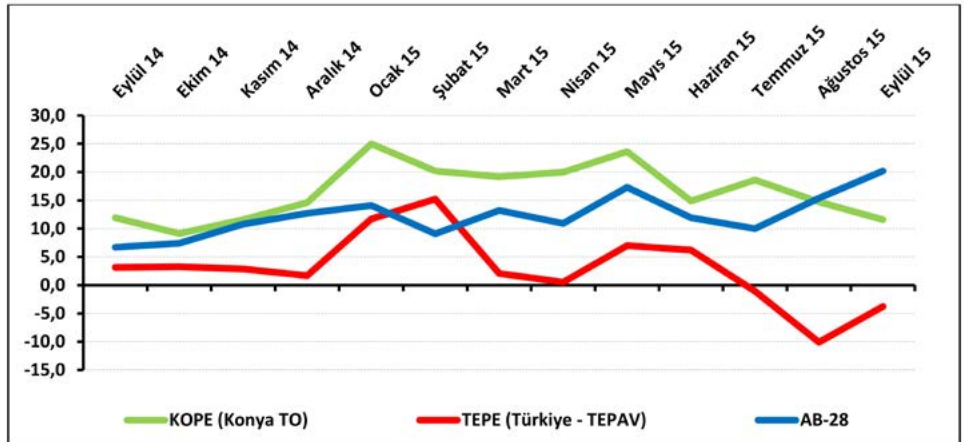
%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2013	-0,5	1,2	3,8	2,1	-0,2	-2,1	-2,1	0,6	4,7	5,4	2,3	4,4
2014	-1,1	-5,3	-7,5	-6,8	-4,7	1,2	4,8	0,1	-0,9	-1,5	1,1	0,4
2015	2,4	5,2	1,9	0,2	2,7	-0,3	-0,2	-2,7	-4,6			

Konyalı perakendecilerin satış beklentileri düştü:

Eylül 2015'te Konya'da faaliyet gösteren perakendecilerin yüzde 35,3'ü önümüzdeki 3 ayda işlerinde iyileşme beklerken, işlerinde kötüleşme bekleyenlerin oranı yüzde 27,7 düzeyinde oldu. İşlerinde bir değişiklik beklemeyenlerin oranı ise yüzde 37 olarak belirlendi.

Gelecek 3 aydaki satış beklentilerinde Eylül 2014'e göre 0,3 puan, Ağustos 2015'e göre ise 3,1 puan azalış oldu. Gelecek 3 aya ilişkin satış beklentilerinde Konya, Eylül 2015'te Türkiye genelinden iyi performans sergilerken, AB-28'den daha kötü performans sergiledi.

Şekil-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi* (%arttı - %azaldı) (Eylül 2014 - Eylül 2015)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Tablo-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin beklenti* (%arttı - %azaldı)

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2013	9,0	19,8	19,8	15,9	11,9	13,3	17,7	15,0	21,2	19,1	14,6	18,9
2014	2,7	-4,2	-10,5	-3,7	3,2	19,9	15,3	6,4	11,9	9,1	11,6	14,6
2015	25,0	20,2	19,2	20,0	23,6	14,9	18,6	14,7	11,6			

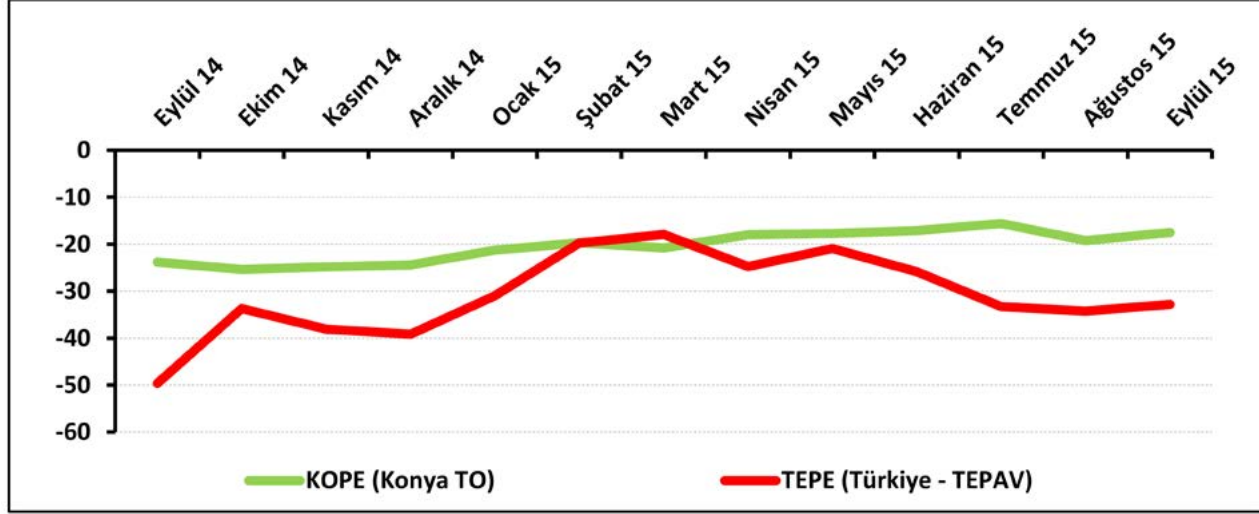
Konya'da perakendecilerin işlerdeki toparlanma algısı arttı:

Eylül 2015'te işlerdeki toparlanma algısı geçen aya göre 1,7 puan, geçen yılın aynı ayına göre 6,3 puan artarak -17,5 değerini aldı.

İşlerinin geçen yılın aynı dönemine göre arttığını belirtenlerin oranı Eylül 2015'te yüzde 20,7 olurken, azaldığını belirtenlerin oranı yüzde

44,7 oldu. KOPE anketine katılanların yüzde 34,7'si ise işlerinin Eylül 2014'e göre değişmediğini belirtti. Eylül ayında Konya'daki perakendecilerin işlerdeki toparlanma algısının Türkiye genelindeki perakendecilere göre daha olumlu olduğu görüldü.

Şekil-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu* (%arttı – %azaldı) (Eylül 2014 – Eylül 2015)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

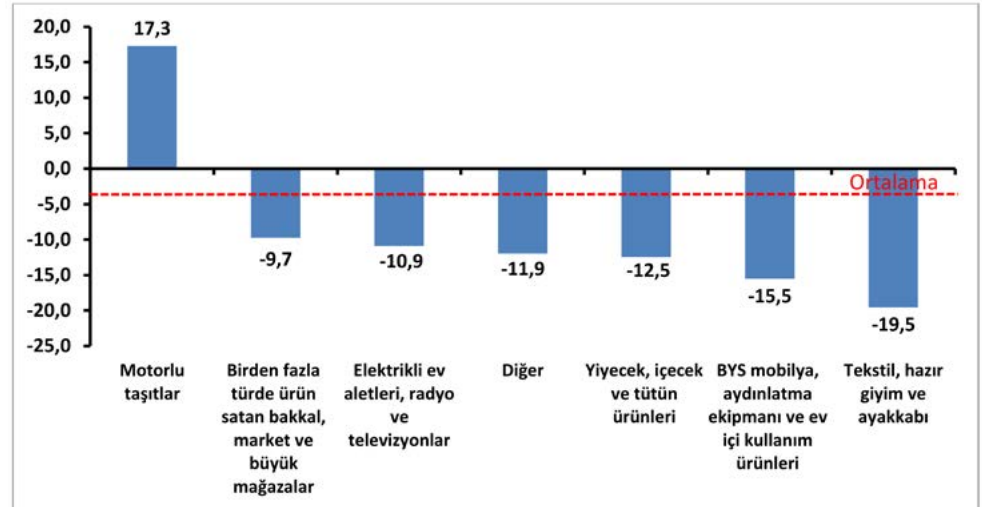
Tablo-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu* (%arttı – %azaldı)

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2013	-31,5	-31,0	-32,9	-32,6	-32,4	-28,1	-30,8	-31,4	-18,7	-19,6	-26,6	-11,5
2014	-27,0	-30,4	-27,5	-29,4	-29,3	-29,7	-28,7	-25,0	-23,8	-25,4	-24,8	-24,4
2015	-21,3	-19,7	-20,8	-18,0	-17,7	-17,1	-15,6	-19,2	-17,5			

Perakendede en iyi performansı "motorlu taşıtlar" sektörü gösterdi:

Konya'da perakende sektöründe eylül ayında en iyi performansı "motorlu taşıtlar" sektörü sergiledi. Bu sektördeki artış, ortalamasının üzerinde gerçekleşti ve bu sektör dışındaki diğer tüm sektörlerde geçen yıla göre azalış oldu. Perakende güveninde en fazla düşüş yaşayan "tekstil, hazır giyim ve ayakkabı" sektörü oldu. Bu sektörü "mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri", "yiyecek, içecek ve tütün ürünleri", "diğer", "elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar" ve "birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar" sektörleri takip etti. Bu sektörlerdeki azalış ise ortalamasının üzerinde gerçekleşti.

Şekil-4. Alt sektör bazında KOPE'nin Eylül 2015'te bir önceki yıla göre değişimi* (puan)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Konya perakendesinde göstergeler Türkiye geneline göre daha iyi:

KOPE ve TEPE değerleri sorular bazında karşılaştırıldığında, Eylül 2015'te "gelecek yıl mağaza sayısı beklentisi" göstergesi dışındaki göstergelerde Konya'nın Türkiye'ye göre daha iyi bir performans sergilediği görüldü. Konya perakendesinde hem geçen yıla göre hem de geçen aya göre "geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu", "önümüzdeki 3 ayda satış beklentisinde" ve "gelecek yılki mağaza sayısı beklentisinde" azalış yaşanırken, "önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş ve satış fiyatı beklentisinde" ve "geçen yıla göre işlerin durumunda" artış yaşandı. "Önümüzdeki 3 ayda personel sayısı beklentisinde" ise Eylül 2014'e göre artış olurken, Ağustos 2015'e göre azalış oldu.

Tablo-4. KOPE ve TEPE soru bazında detaylı sonuçlar* (puan)

Sorular	KOPE (Konya) 09/2014	KOPE (Konya) 08/2015	KOPE (Konya) 09/2015	Bir önceki aya göre değişim 09/2015	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 09/2015	TEPE (Türkiye) 09/2015
Geçtiğimiz üç ayda işlerinizin gelişimi ne yönde oldu?	-13,0	-31,2	-35,8	-4,6	-22,8	-47,7
Mevcut stok düzeyiniz hakkında ne düşünüyorsunuz?	-1,6	8,4	10,3	1,9	11,9	17,3
Tedarikçilerden siparişlerinizin önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	0,8	6,2	6,6	0,4	5,8	-9,2
Satışlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	11,9	14,7	11,6	-3,1	-0,3	-3,8
İstihdam ettiğiniz personel sayısının önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	2,3	5,8	3,3	-2,5	1,0	0,3
Satış fiyatlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	9,8	29,5	35,1	5,6	25,3	16,5
İşleriniz geçen yılın aynı dönemine göre bu yıl nasıl gelişti?	-23,8	-19,2	-17,5	1,7	6,3	-32,8
Mağaza sayınızın gelecek yıl nasıl değişmesini bekliyorsunuz?	9,3	2,8	-0,1	-2,9	-9,4	6,3

Tablo-5. AB-28 Ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi karşılaştırmaları* (Eylül 2014'e göre)

Ülkeler / (Puan)	Eylül 2014'e göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim
Malta	37,3
Fransa	17,1
Hırvatistan	16,8
İtalya	16,1
İngiltere	14,7
Slovenya	13,7
Almanya	11,9
AB-28	10,7
Euro Bölgesi-19	10,7
Romanya	8,9
Bulgaristan	7,0
Finlandiya	6,1
Slovakya	5,8
Çek Cumhuriyeti	5,3
Hollanda	4,4
İspanya	4,4
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	3,2
Polonya	2,5
Belçika	2,0
Avusturya	1,3
İsveç	1,1
Litvanya	-0,5
Türkiye	-0,6
Estonya	-1,4
Portekiz	-1,5
Letonya	-2,8
Danimarka	-5,4
Macaristan	-6,1
Yunanistan	-17,5

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Perakende güveninde Türkiye, AB-28'in gerisinde kaldı:

AB-28 ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi değerlerine bakıldığında Malta'nın eylül ayında geçen yıla göre en fazla artış yaşanan ülke olduğu görüldü. Malta'yı; Fransa, Hırvatistan ve İtalya takip etti. Yunanistan, Macaristan ve Danimarka ise perakende güveninde geçen yıla göre en fazla düşüş yaşanan ülkeler oldu. Euro Bölgesi ve AB-28'de perakende güveninin geçen yıla göre arttığı gözlemlendi. Türkiye, geçen yıla göre perakende güveni değişiminde AB-28 ve Euro Bölgesine kıyasla daha kötü performans sergiledi.

Konya hizmetler sektörü güven endeksi (KOHİZ)

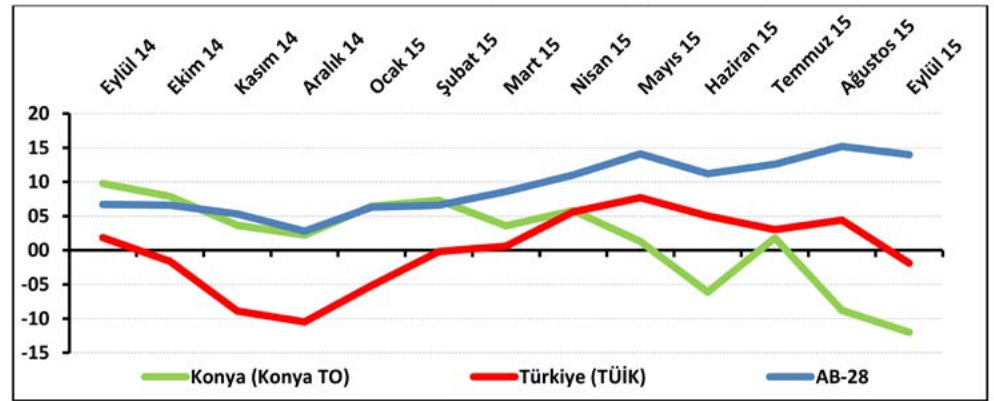
Konya Hizmetler Sektörünün Önümüzdeki Dönemden Beklentisi Arttı

Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi, geçen aya ve geçen yıla göre düştü. Önümüzdeki 3 ayda hizmetlere olan talep beklentisi Eylül 2014'e göre azalırken, Ağustos 2015'e göre arttı. Konya hizmetler sektörünün önümüzdeki dönem beklentisi, Türkiye'ye göre daha yüksek bir değer aldı.

Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi geçen aya ve geçen yıla göre düştü:

Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi bir önceki aya göre 3,2 puan, geçen yılın aynı dönemine göre ise 21,8 puan düşerek -12 puan değerini aldı. Türkiye genelini temsil eden Hizmetler Sektörü Güven Endeksi ise Eylül 2015'te bir önceki aya göre 6,3 puan ve geçen yılın aynı dönemine göre 3,8 puan düşerek -1,9 puan değerini aldı. AB-28'i temsil eden hizmetler sektörü güven endeksi Eylül 2015'te bir önceki aya göre 1,2 puan düşerken, geçen yılın aynı dönemine göre 7,3 puan yükselerek 14 puan değerini aldı. Hizmetler Sektörü Güven Endeksi; Konya'da, Türkiye genelinde ve AB-28'de bir önceki aya göre düştü. Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi, Eylül ayında Türkiye geneli ve AB-28'den daha kötü performans sergiledi. Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksinin bir önceki aya göre düşmesinde geçtiğimiz 3 aydaki işlerin ve verilen hizmetlere olan talebin azalması etkili olmuştur.

Şekil-1. Hizmetler Sektörü Güven Endeksi karşılaştırması* (Eylül 2014 - Eylül 2015)

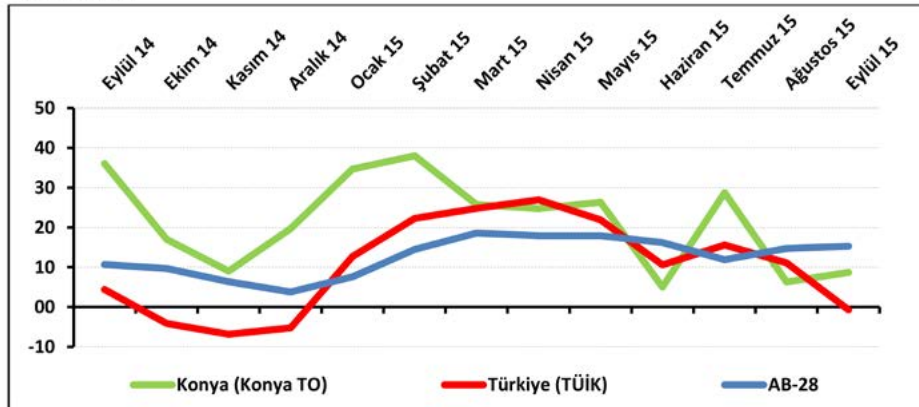

*Mevsimsellikten arındırılmamış seriler

Tablo-1. Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi*

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2013	---	---	---	---	---	---	---	---	16,6	20,1	11,2	11,2
2014	7,3	-0,1	-5,6	-2,6	-4,1	1,7	0,9	7,0	9,8	7,9	3,7	2,2
2015	6,4	7,3	3,6	5,8	1,3	-6,1	1,8	-8,8	-12,0			

Şekil-2. Önümüzdeki 3 ayda verilen hizmetlere talep beklentisi* (%arttı - %azaldı) (Eylül 2014 - Eylül 2015)

*Mevsimsellikten arındırılmamış seriler

Tablo-2. Önümüzdeki 3 ayda verilen hizmetlere talep beklentisi* (%arttı - %azaldı)

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2013	---	---	---	---	---	---	---	---	39,0	35,3	29,0	26,7
2014	35,0	38,7	36,0	34,3	28,0	31,0	36,7	45,3	36,0	17,0	9,0	19,7
2015	34,7	38,0	25,7	24,7	26,3	5,0	28,7	6,3	8,7			

Konya hizmetler sektörünün yüzde 38'i önümüzdeki dönemden umutlu:

Önümüzdeki 3 ayda verilen hizmetlere talep beklentisinin denge değeri Eylül 2015'te bir önceki aya göre 2,4 puan yükselirken, geçen yılın aynı dönemine göre 27,3 puan düşerek 8,7 puan değerini aldı. Önümüzdeki 3 ayda verilen hizmetlere olan talep beklentisi bir önceki aya göre hem Konya'da hem de AB-28'de yükseldi. Eylül ayında Konya, Türkiye genelinden daha iyi bir performans sergiledi.

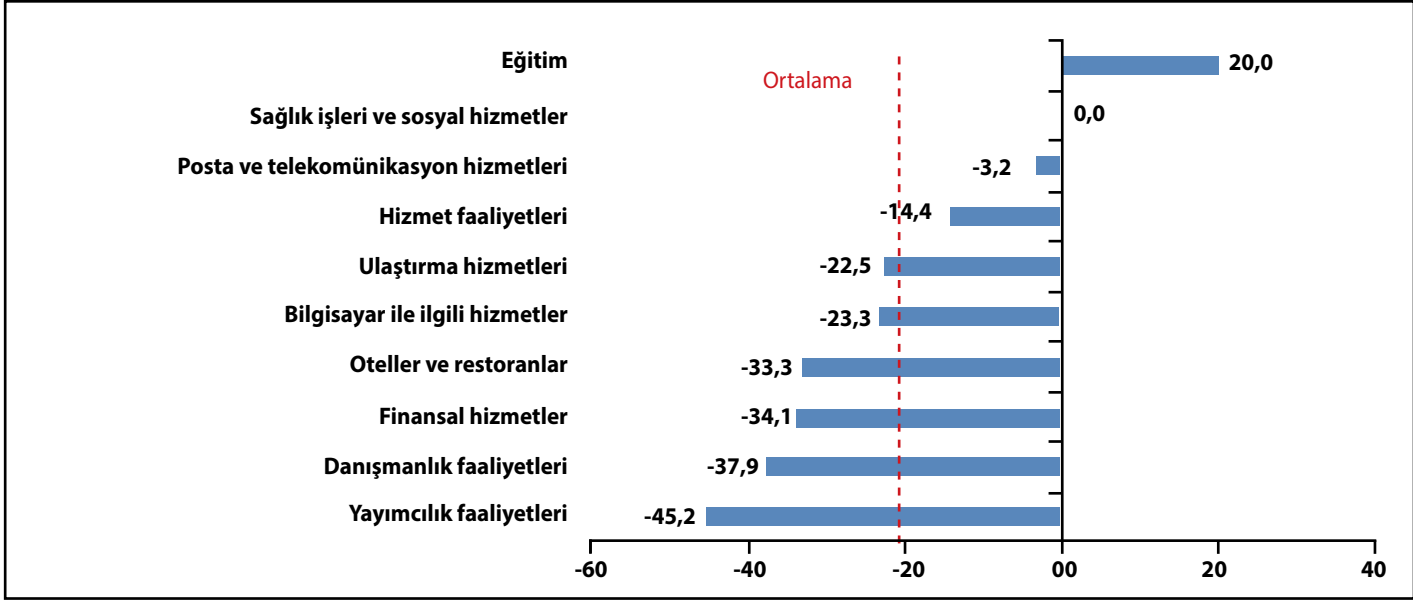
Eylül 2015'te Konya'da hizmetler sektöründe faaliyet gösteren firmaların yüzde 37,5'i önümüzdeki 3 ayda verdikleri hizmetlere olan talepte artış beklerken, yüzde 28,8'i talepte düşme beklediklerini ifade etti.

Eylül ayının lideri eğitim sektörü oldu:

Eylül ayında Konya'da hizmetler sektörüne alt sektörler itibarıyla bakıldığında, "eğitim" sektörünün en iyi performans gösteren sektör olduğu görüldü. "Sağlık işleri ve sosyal hizmetler" sektöründe ise geçen yıla göre değişim olmadı. Bu iki sektör haricindeki tüm sektörlerde geçen yıla göre düşüş yaşandığı görüldü. "Posta ve telekomünikasyon hizmetleri", "hizmet faaliyetleri", "ulaştırma hizmetleri", "bilgisayar

ve ilgili hizmetler", "oteller ve restoranlar", "finansal hizmetler", "danışmanlık faaliyetleri" ve "yayımcılık faaliyetleri" sektörleri geçen yıla göre düşüş yaşanan sektörler oldu. "Posta ve telekomünikasyon hizmetleri" ve "hizmet faaliyetleri" sektörlerindeki azalma, ortalamadan daha düşük bir seviyede gerçekleşti. Endeks değerine göre bir önceki yıla göre gözlenen azalmanın en yüksek olduğu sektör, "yayımcılık faaliyetleri" sektörü oldu.

Şekil-3. Alt sektörler bazında endeksin Eylül 2015'te bir önceki yıla göre değişimi (puan)

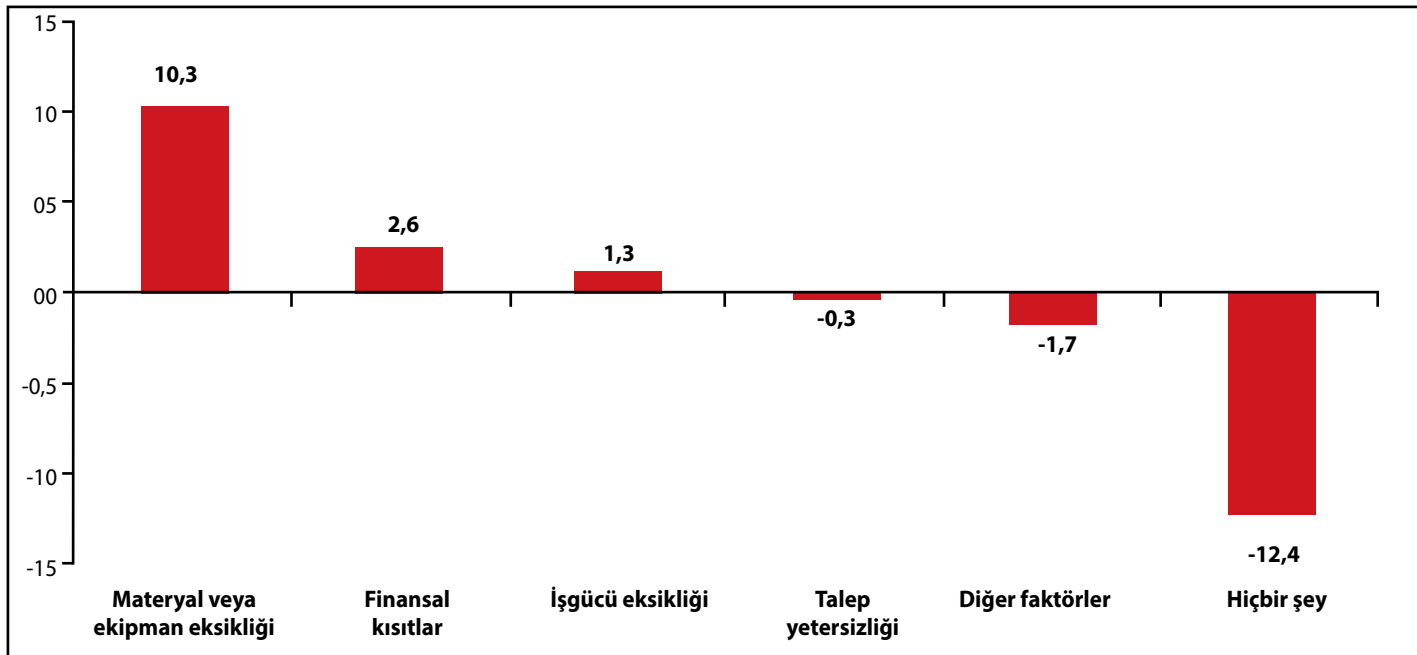

Firmaların yüzde 21,7'si finansal kısıtlardan şikâyet ediyor:

Konya'da hizmetler sektöründe faaliyetleri kısıtlayan faktörler geçen yıla göre incelendiğinde işgücü eksikliği, finansal kısıtlar, materyal veya ekipman eksikliği gibi unsurlardan şikâyet edenlerin oranında artış yaşandığı görülmüştür. Buna karşın talep yetersizliği, diğer faktörler ve faaliyetlerini kısıtlayan hiçbir şeyin olmadığını söyleyenlerin oranında geçen yıla göre düşüş yaşanmıştır.

Eylül ayında hizmetler sektöründe faaliyet gösteren firmaların yüzde 31,3'ü faaliyetlerini kısıtlayan temel etmenin diğer faktörler olduğunu dile getirmiştir. Firmaların yüzde 21,7'si finansal kısıtların, yüzde 21,3'ü talep yetersizliğinin, yüzde 7,3'ü işgücü eksikliğinin ve yüzde 2'si materyal veya ekipman eksikliğinin faaliyetlerini kısıtladığını vurgulamıştır. Faaliyetlerini kısıtlayan hiçbir şeyin olmadığını ifade edenlerin oranı ise yüzde 16,3 olmuştur.

Şekil-4. Faaliyetleri kısıtlayan temel etkenlerin Eylül 2015'te bir önceki yıla göre değişimi (puan)

Konya hizmetler sektörünün gelecek döneme ilişkin talep beklentisi Türkiye genelinden daha yüksek:

Konya ve Türkiye, Hizmetler Sektörü Güven Endeksi Anketi soruları bazında karşılaştırıldığında, eylül ayında Konya'nın geçmiş dönem

çoğu göstergelerinde Türkiye'ye göre daha olumsuz bir performans sergilediği görüldü. "Gelecek üç ayda şirketin verdiği hizmetlerin fiyatlarında" bir önceki yıla göre artış yaşandı. Diğer tüm göstergelerde ise aynı dönemde düşüş olduğu gözlemlendi.

Tablo-3. Soru bazında detaylı sonuçlar* (puan)

Sorular	Konya (Konya TO) 09/2014	Konya (Konya TO) 08/2015	Konya (Konya TO) 09/2015	Bir önceki aya göre değişim 09/2015	Bir önceki yılın ayına göre değişim 09/2015	Türkiye (TÜİK) 09/2015
Geçtiğimiz üç ayda işleriniz nasıl değişti?	-4,3	-18,0	-23,7	-5,7	-19,4	-1,8
Geçtiğimiz üç ayda şirketinizin verdiği hizmetlere olan talep nasıl değişti?	-2,3	-14,7	-21,0	-6,3	-18,7	-3,2
Gelecek üç ayda şirketinizin verdiği hizmetlere olan talebin ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	36,0	6,3	8,7	2,4	-27,3	-0,7
Geçtiğimiz üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısı nasıl değişti?	5,7	2,7	4,0	1,3	-1,7	-6,7
Gelecek üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısının ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	14,0	8,3	7,3	-1,0	-6,7	-1,2
Gelecek üç ayda şirketinizin verdiği hizmetlerin fiyatlarının ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	20,0	31,9	29,1	-2,8	9,1	5,2
Geçen yılın aynı dönemine göre iş hacminizde (hizmet satışlarınızda) nasıl bir gelişme oldu?	1,7	-12,3	-12,7	-0,4	-14,4	

Tablo-4. AB-28 Ülkeleri ve Türkiye'nin Hizmetler Sektörü Güven Endeksi karşılaştırmaları (Eylül 2014'e göre)

Ülkeler / (Puan)	Eylül 2014'e göre Hizmetler Sektörü Güven Endeksi'ndeki Değişim
İtalya	17,3
Almanya	15,0
Litvanya	12,8
Finlandiya	12,0
Bulgaristan	11,3
Avusturya	10,5
Euro Bölgesi-19	9,5
Slovenya	9,3
İsveç	9,0
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	8,5
Hırvatistan	8,3
Macaristan	8,1
İspanya	7,9
AB-28	7,3
Belçika	4,3
Fransa	4,1
Portekiz	3,9
Romanya	3,6
Hollanda	3,3
Danimarka	3,3
Çek Cumhuriyet	1,6
Letonya	0,8
İngiltere	0,3
Malta	-1,5
Polonya	-1,5
Slovakya	-3,0
Estonya	-3,5
Türkiye	-3,8
Yunanistan	-67,4

Hizmetler sektöründe AB, Türkiye'ye göre daha iyi performans sergiledi:

AB-28 ülkeleri ve Türkiye'nin Hizmetler Sektörü Güven Endeksi değerlerine bakıldığında, İtalya'nın geçen yıla göre en fazla artış yaşanan ülke olduğu görüldü. İtalya'yı; Almanya, Litvanya, Finlandiya ve Bulgaristan takip etti. Geçen yıla göre en fazla düşüş ise Yunanistan'da yaşandı. Euro bölgesi Hizmetler Sektörü Güven Endeksi, geçen yıla göre AB-28 ülkelerine ve Türkiye'ye kıyasla daha iyi performans sergiledi.

Konya inşaat sektörü güven endeksi (KOİN)

Konya inşaat sektörü güven endeksi geçen aya göre düştü:

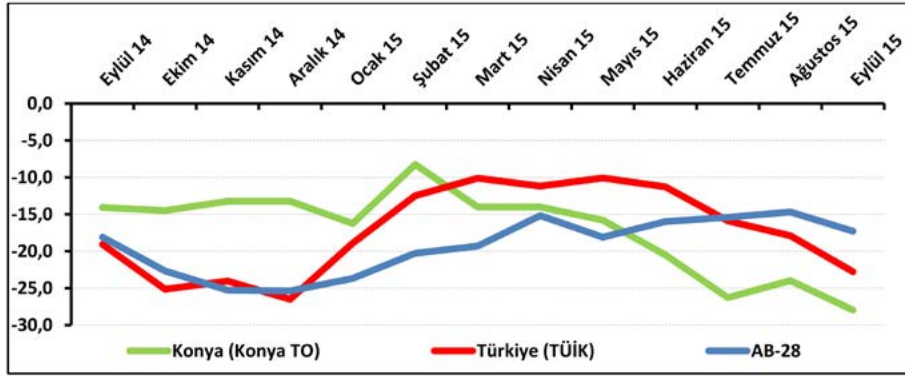
Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi (KOİN) geçen aya ve geçen yılın aynı dönemine göre düştü. Konya'da inşaat sektöründe gelecek dönemdeki istihdam beklentisi geçen yıla ve geçen aya göre düşüş gösterdi. Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi Eylül 2015'te Türkiye genelinden daha kötü performans sergiledi.

Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi geçen aya göre düştü:

Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi, Eylül 2015'te bir önceki aya ve geçen yılın aynı dönemine göre düştü. Endeksin denge değeri, geçen yılın aynı dönemine göre 13,9 puan, geçen aya göre 4 puan düştü ve -28 puan değerini aldı. Türkiye genelini temsil eden inşaat sektörü güven endeksi Eylül 2015'te -22,8 puan değerini aldı. Böylelikle endeks bir önceki aya göre 4,9 puan, geçen yılın aynı dönemine göre ise 3,7 puan düşmüş oldu. AB-28'de inşaat sektörü güven endeksi ise -17,3 puan değerini aldı.

İnşaat sektörü güven endeksi, geçen yıla göre Konya'da ve Türkiye'de düşerken, AB-28'de yükseldi. Endeks, bir önceki aya göre Konya'da, Türkiye genelinde ve AB-28'de düştü. Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi, Eylül 2015'te Türkiye geneli ve AB-28'den daha düşük değer aldı.

Şekil-1. İnşaat Sektörü Güven Endeksi karşılaştırılması* (Eylül 2014 – Eylül 2015)

Tablo-1. Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi*

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2013	---	---	---	---	---	---	---	---	-6,3	-12,5	-11,5	-13,5
2014	-8,3	6,5	-0,3	-6,8	-5,0	-3,8	-10,0	-6,3	-14,1	-14,5	-13,3	-13,3
2015	-16,3	-8,3	-14,0	-14,0	-15,8	-20,5	-26,3	-24,0	-28,0			

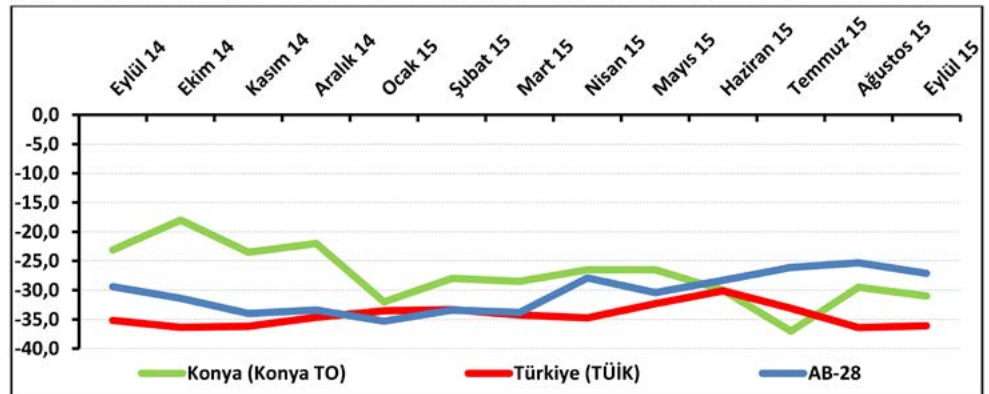
Konya'da inşaat sektörünün yüzde 61'i mevcut siparişlerin normal seviyede olduğunu ifade etti:

Mevcut sipariş durumunun denge değeri, bir önceki aya ve geçen yılın aynı dönemine göre düştü. Böylelikle söz konusu değer, Eylül 2015'te -31 puan değerini almış oldu.

Eylül 2015'te Konya'da inşaat sektöründe faaliyet gösteren firmaların yüzde 4'ü mevcut siparişlerinin normalin üzerinde olduğunu belirtirken, yüzde 35'i normalin altında olduğunu ifade etti. Mevcut siparişlerinin normal seviyede olduğunu belirtenlerin oranı ise yüzde 61 oldu.

Mevcut siparişlerin durumu geçen yıla göre Konya'da ve Türkiye genelinde düşerken, AB-28'de yükseldi. Konya inşaat sektöründeki mevcut siparişlerin denge değeri, eylül ayında Türkiye'den daha iyi, AB-28'den ise daha kötü performans gösterdi.

Şekil-2. Mevcut siparişlerin durumu* (%normalin üzeri – %normalin altı) (Eylül 2014 – Eylül 2015)

*Mevsimsellikten arındırılmamış seriler

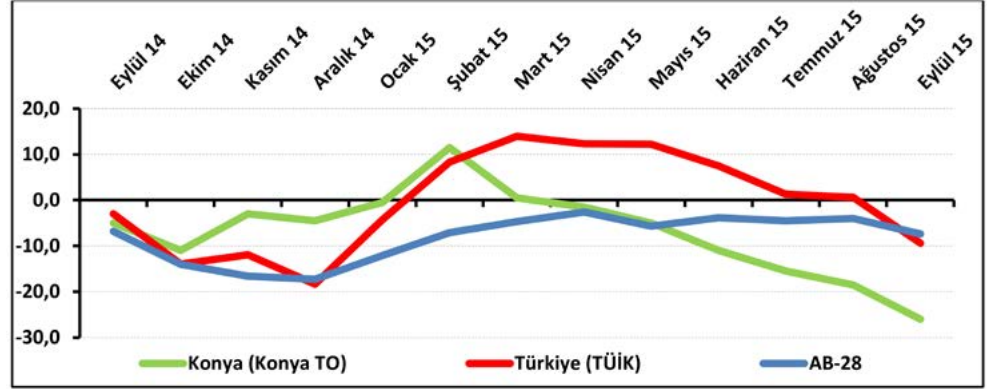
Tablo-2. Mevcut siparişlerin durumu* (%normalin üzeri – %normalin altı)

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2013	---	---	---	---	---	---	---	---	-14,0	-17,0	-15,0	-27,5
2014	-31,0	-19,0	-19,0	-28,0	-26,5	-19,5	-28,0	-19,5	-23,1	-18,0	-23,5	-22,0
2015	-32,0	-28,0	-28,5	-26,5	-26,5	-30,0	-37,0	-29,5	-31,0			

Konya'da gelecek dönemdeki istihdam beklentisi geçen yıla ve geçen aya göre düştü:

Önümüzdeki 3 aylık çalışan sayısı beklentisi Eylül 2015'te bir önceki aya göre 7,5 puan, geçen yılın aynı dönemine göre ise 21 puan düşerek -26 puan değerini aldı. Eylül 2015'te, Konya'da inşaat sektöründe faaliyet gösteren firmaların yüzde 12,5'i önümüzdeki 3 aylık çalışan sayısında artış beklerken, çalışan sayısında düşüş bekleyenlerin oranı yüzde 38,5 oldu. Çalışan sayısı beklentisi geçen yılın aynı dönemine göre Konya'da, Türkiye genelinde ve AB-28'de düştü. Konya inşaat sektöründe önümüzdeki döneme ilişkin istihdam beklentisi eylül ayında, Türkiye genelinden ve AB-28'den daha kötü performans gösterdi.

Şekil-3. Önümüzdeki 3 aylık çalışan sayısı beklentisi* (%arttı – %azaldı)(Eylül 2014 – Eylül 2015)

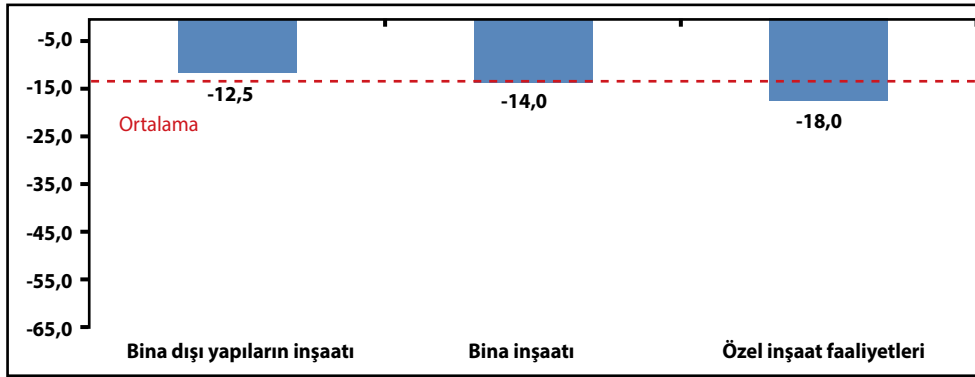

*Mevsimsellikten arındırılmamış seriler

Tablo-3. Önümüzdeki 3 aylık çalışan sayısı beklentisi* (%arttı – %azaldı)(Ağustos 2014 – Ağustos 2015)

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2013	---	---	---	---	---	---	---	---	1,5	-8,0	-8,0	0,5
2014	-14,5	32,0	-18,5	14,5	16,5	12,0	8,0	7,0	-5,0	-11,0	-3,0	-4,5
2015	-0,5	11,5	0,5	-1,5	-5,0	-11,0	-15,5	-18,5	-26,0			

Şekil-4. Alt sektörler bazında endeksin Eylül 2015'te bir önceki yıla göre değişimi (puan)

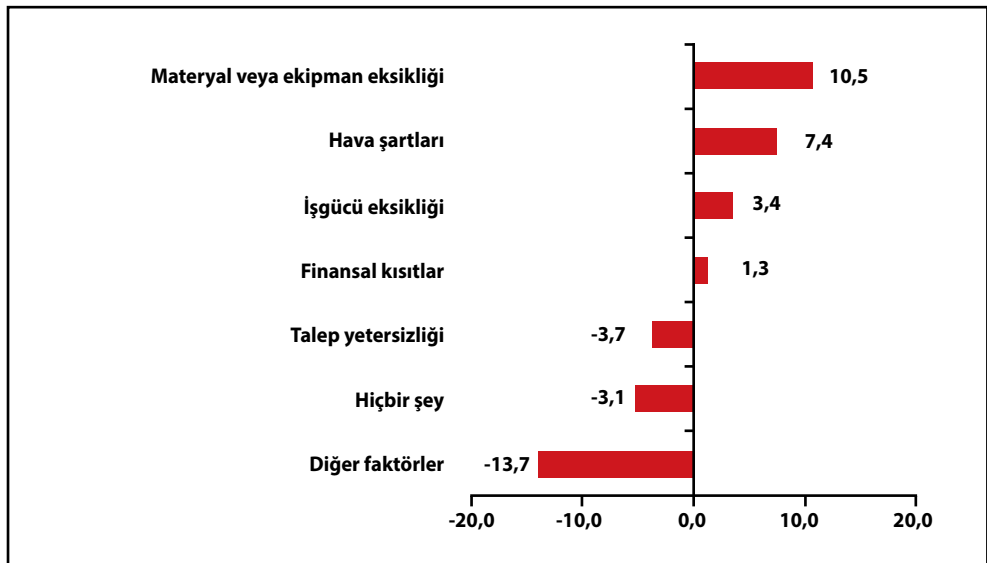
Eylül ayında bina dışı yapıların inşaatı sektöründeki düşüş ortalamasının altında kaldı:

Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi alt sektörler itibarıyla incelendiğinde, Eylül 2015'te tüm alt sektörlerde düşüş olduğu görüldü. "Bina dışı yapıların inşaatı" sektöründe geçen yılın aynı dönemine göre gözlenen düşüş ortalamasının altında gerçekleşirken, "özel inşaat faaliyetleri" sektöründeki düşüşün ortalamasının üzerinde olduğu görüldü. "Bina inşaatı" sektöründe yaşanan düşüş ise ortalamaya oldukça yakın bir seviyede gerçekleşti.

Materyal veya ekipman eksikliği inşaat faaliyetlerini kısıtlıyor:

Konya'da inşaat sektöründe faaliyetleri kısıtlayan faktörler incelendiğinde, "materyal veya ekipman eksikliği"nin Eylül 2015 itibarıyla en önemli kısıt olduğu görülmüştür. "Hava şartları", "işgücü eksikliği" ve "finansal kısıtlar" da Konya'da faaliyet gösteren inşaat firmaları tarafından sıklıkla dile getirilen kısıtlar arasında yer almıştır. "Talep yetersizliği" ve "diğer faktörler"den dolayı inşaat faaliyetlerinin olumsuz etkilendiğini söyleyen firma sayısında ise geçen yıla göre azalma olmuştur. Eylül 2015'te, inşaat sektöründe faaliyet gösteren firmaların yüzde 22,5'i finansal kısıtlardan, yüzde 20,5'i talep yetersizliğinden, yüzde 15,5'i hava şartlarından şikayet etmiştir. Firmaların yüzde 11'i faaliyetlerinin "diğer faktörler" dolayısıyla ile kısıtlandığını belirtirken, yüzde 3,5'i faaliyetlerini kısıtlayan herhangi bir etken olmadığını dile getirmiştir.

Şekil-5. İnşaat faaliyetlerini kısıtlayan temel etkenlerin Eylül 2015'te bir önceki yıla göre değişimi (puan)

Konya'da inşaat sektörüne ilişkin tüm göstergelerde bir önceki yıla göre düşüş yaşandı:

Konya ve Türkiye İnşaat Sektörü Güven Endeksi Anketi sorular bazında karşılaştırıldığında, Konya'nın Türkiye'ye kıyasla sadece "mevcut siparişlerin durumu" göstergesinde daha iyi olduğu, diğer tüm göstergelerde ise daha kötü performans sergilediği görülmüştür. Konya'da bir önceki aya göre artış gözlenen tek gösterge, "geçtiğimiz üç ayda toplam çalışan sayısı" oldu.

Tablo-4. Soru bazında detaylı sonuçlar* (puan)

Sorular	Konya (Konya TO) 08/2014	Konya (Konya TO) 07/2015	Konya (Konya TO) 08/2015	Bir önceki aya göre değişim 08/2015	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 08/2015	Türkiye (TÜİK) 08/2015
Geçtiğimiz üç ayda inşaat (yapma) faaliyetleriniz nasıl değişti?	-7,5	-27,5	-28,5	-1,0	-21,0	-4,7
Mevcut siparişlerinizin (mevsim normallerine göre) ne durumda olduğunu düşünüyorsunuz?	-23,1	-29,5	-31,0	-1,5	-7,9	-36,1
Gelecek üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısının ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	-5,0	-18,5	-26,0	-7,5	-21,0	-9,4
Gelecek üç ayda satış fiyatlarınızın ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	17,6	-1,0	-3,0	-2,0	-20,6	8,1
Gelecek üç ayda şirketinizin yaptığı işlere olan talebin ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	5,0	-23,0	-23,5	-0,5	-28,5	
Geçtiğimiz üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısı nasıl değişti?	-1,5	-14,5	-8,0	6,5	-6,5	
Geçen yılın aynı dönemine göre iş hacminizde nasıl bir gelişme oldu?	7,0	-25,5	-34,5	-9,0	-19,9	

Tablo-5. AB-28 Ülkeleri ve Türkiye'nin İnşaat Sektörü Güven Endeksi karşılaştırmaları (Eylül 2014'e göre)

Ülkeler / (Puan)	Ağustos 2014'e göre İnşaat Sektörü Güven Endeksi'ndeki Değişim
Malta	36,5
Finlandiya	27,6
Slovakya	16,7
İtalya	13,0
Hollanda	13,0
İsveç	12,5
Çek Cumhuriyeti	11,6
Hırvatistan	10,6
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	9,1
Avusturya	8,2
Romanya	6,7
Bulgaristan	6,4
Portekiz	5,6
Estonya	5,0
Lüksemburg	4,1
Euro Bölgesi-19	3,6
Belçika	3,1
Almanya	1,9
AB-28	0,9
Polonya	0,2
Fransa	-1,8
Danimarka	-2,0
İspanya	-2,6
Macaristan	-3,5
Slovenya	-3,3
Türkiye	-3,7
Slovenya	-8,5
İngiltere	-11,5
Litvanya	-12,6
Letonya	-14,5
Yunanistan	-20,1

Türkiye, Euro Bölgesi ve AB-28'e kıyasla daha kötü performans sergiledi:

AB-28 ülkeleri ve Türkiye'nin inşaat sektörü güven endeksi değerlerine bakıldığında, Malta'nın bu ay da geçen yıla göre en fazla artış yaşanan ülke olduğu görüldü. Malta'yı; Finlandiya, Slovakya, İtalya ve Hollanda takip etti. Geçen yıla göre en fazla düşüş ise yine Yunanistan'da yaşandı. Türkiye, geçen yıla göre Euro Bölgesi ve AB-28'e kıyasla daha kötü performans sergiledi.

Konya istihdam izleme bülteni

Konya'da sigortalı çalışan sayısındaki artış Türkiye geneli ile aynı oranda gerçekleşti:

Konya'da geçen yılın aynı dönemine göre sigortalı çalışan sayısındaki artış oranı Türkiye geneli ile aynı oranda gerçekleşti. Konya, Haziran 2015 verilerine göre son bir yılda işyeri sayısı ve kamu çalışanı sayısı artışına katkıda bulunan iller arasında ilk 10'da yer almıştır.

Konya'da son bir yılda sigortalı çalışan sayısı 15 bin arttı:

SGK verilerine göre Haziran 2015'te sigortalı ücretli (4/a) çalışanların sayısı Türkiye genelinde 14 milyon 33 bin, Konya'da ise 304 bin olmuştur.

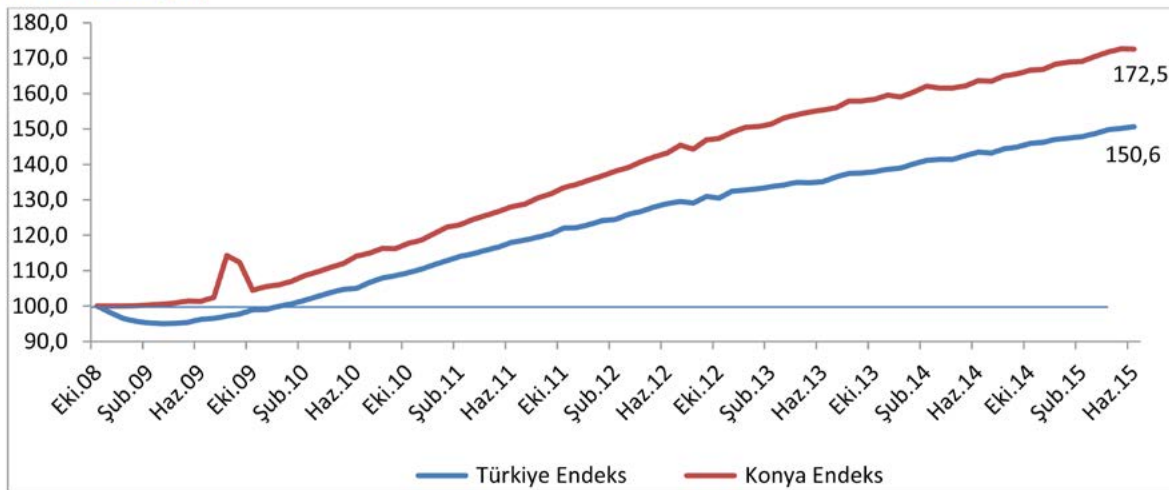
Haziran 2014'ten Haziran 2015'e sigortalı ücretli sayısı Türkiye'de 682 bin (yüzde 5,1) artarken, Konya'da 15 bin (yüzde 5,1) artmıştır. Son beş yıllık dönem değerlendirildiğinde ise Konya'daki sigortalı çalışan sayısı artış oranı (yüzde 47), Türkiye genelindeki sigortalı çalışan sayısı artış oranından (yüzde 44) daha yüksek olmuştur.

Mevsimsellikten arındırılmış serilerde sigortalı ücretli istihdamı son bir ayda Türkiye'de ve Konya'da yüzde 0,3 artmıştır.

Konya, haziran ayı verilerine göre son bir yılda sigortalı ücretli artışına en fazla katkı sağlayan iller arasında 10'uncu sırada yer almıştır.

Haziran 2014'ten Haziran 2015'e sigortalı ücretli çalışan sayısı değişiminde Konya, yüzde 5,1'lik artış oranı ile 81 il arasında 45'inci sıradadır.

Şekil 1. Aylara Göre Sigortalı Ücretli (4/a) Çalışan Sayısı (Ekim 2008=100 olarak endekslenmiştir)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), KTO Hesaplamaları

Tablo 1. Sigortalı Ücretli (4/a) Çalışan Sayısı (Haziran 2014 ve Mayıs 2015'e göre yüzde değişim)

	Konya	Türkiye
Haziran 2014	289.347	13.351.474
Haziran 2015	304.191	14.033.585
Haziran 2015 - Haziran 2014 (Fark)	14.844	682.111
Haziran 2015 - Haziran 2014 (Artış, %)	5,1	5,1
Haziran 2015 - Haziran 2013 (Artış, %)	9,5	11,7
Haziran 2015 - Haziran 2012 (Artış, %)	17,3	16,1
Haziran 2015 - Haziran 2011 (Artış, %)	30,6	27,0
Haziran 2015 - Haziran 2010 (Artış, %)	47,0	44,0
Haziran 2015 - Mayıs 2015 (Fark)*	-171	35.213
Haziran 2015 - Mayıs 2015 (Artış, %)*	0,3	0,3

*Mevsimsellikten arındırılmış rakamlar

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), KTO hesaplamaları

Konya, haziran ayında sigortalı ücretli çalışan sayısı en fazla olan iller arasında 7'nci sıradadır. Son bir yıldaki artış oranında ise sigortalı ücretli çalışan sayısı en fazla olan 15 il arasında 6'ncı sırada yer almaktadır.

Türkiye ve Konya'daki sigortalı ücretli (4/a) çalışan sayısı Ekim 2008'de 100 kabul edildiğinde söz konusu değer, Haziran 2015'te Türkiye için 150,6 olurken Konya için 172,5 olmuştur.

Konya'da son bir yılda sigortalı ücretli kadın istihdamı yüzde 11,4 arttı:

SGK verilerine göre Haziran 2015'te sigortalı ücretli (4/a) kadın çalışan sayısı Türkiye genelinde 3 milyon 770 bin, Konya'da ise 55 bin olmuştur. Haziran 2014'ten Haziran 2015'e sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı Türkiye'de 308 bin (yüzde 8,9) artarken, Konya'da yaklaşık 6 bin (yüzde 11,4) artmıştır.

Son beş yıllık dönem değerlendirildiğinde ise Konya'daki sigortalı ücretli (4/a) kadın çalışan sayısı artış oranının (yüzde 71) Türkiye genelindeki sigortalı ücretli (4/a) kadın çalışan sayısı artış oranından (yüzde 60,5) daha yüksek olduğu gözlenmiştir. Toplam istihdam içerisinde kadın istihdamının payı Haziran 2014'te yüzde 17,1 iken bu oran Haziran 2015'te yüzde 18,1'e çıktığı görülmektedir.

Mevsimsellikten arındırılmış serilerde ise Haziran 2015'e göre Konya'da sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı yüzde 0,2, Türkiye'de ise yüzde 0,6 oranında artmıştır.

Tablo 2. Sigortalı Ücretli (4/a) Kadın Çalışan Sayısı (Haziran 2014 ve Mayıs 2015'e göre yüzde değişim)

	Konya	Türkiye	Konya'daki Kadın İstihdamının Konya'daki Toplam İstihdama Oranı (%)
Haziran 2014	49.388	3.461.795	17,1
Haziran 2015	55.011	3.769.995	18,1
Haziran 2015 - Haziran 2014 (Fark)	5.623	308.200	
Haziran 2015 - Haziran 2014 (Artış, %)	11,4	8,9	
Haziran 2015 - Haziran 2013 (Artış, %)	16,2	18,6	
Haziran 2015 - Haziran 2012 (Artış, %)	35,1	28,6	
Haziran 2015 - Haziran 2011 (Artış, %)	46,1	40,7	
Haziran 2015 - Haziran 2010 (Artış, %)	71,0	60,5	
Haziran 2015 - Mayıs 2015 (Fark)*	104	20.926	
Haziran 2015 - Mayıs 2015 (Artış, %)*	0,2	0,6	

*Mevsimsellikten arındırılmış rakamlar

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), KTO hesaplamaları

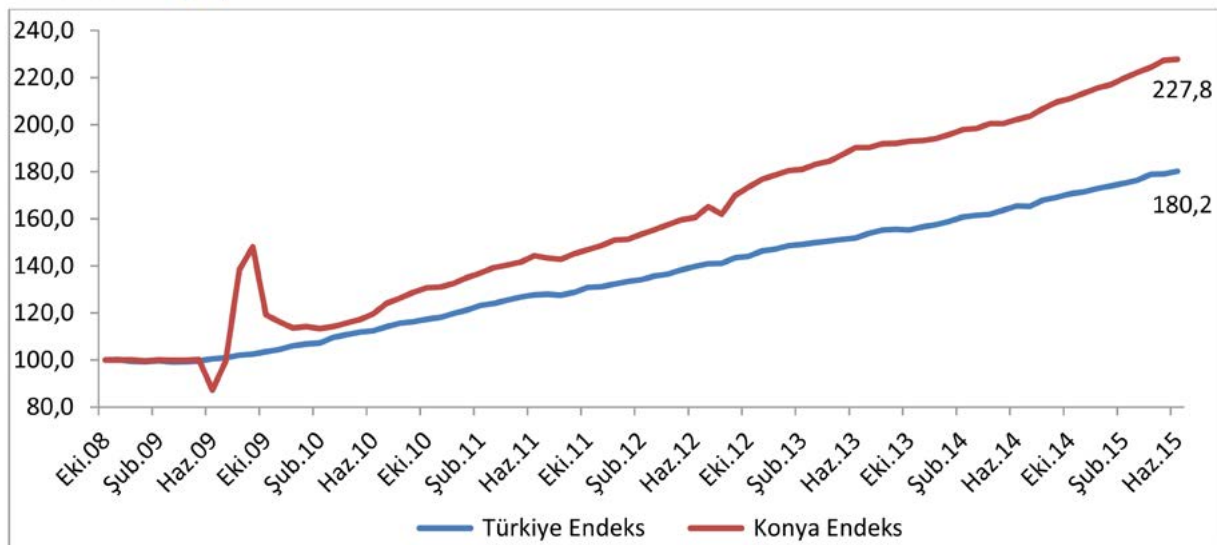
Konya, haziran ayı verilerine göre son bir yılda sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı artışına en fazla katkı sağlayan iller arasında 10'uncu sırada yer almıştır.

Haziran 2014'ten Haziran 2015'e sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı değişiminde Konya, yüzde 11,4'lük artış oranı ile 81 il arasında 45'inci sıradadır. Konya, haziran ayında sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı

en fazla olan iller arasında 7'nci sıradadır. Son bir yıldaki artış oranında ise sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı en fazla olan 15 il arasında 6'ncı sırada yer almaktadır.

Türkiye ve Konya'daki sigortalı ücretli (4/a) kadın çalışan sayısı Ekim 2008'de 100 kabul edildiğinde söz konusu değer, Haziran 2015'te Türkiye için 180,2 olurken, Konya için 227,8 olmuştur.

Şekil 2. Aylara Göre Sigortalı Ücretli (4/a) Kadın Çalışan Sayısı (Ekim 2008=100 olarak endekslenmiştir)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), KTO Hesaplamaları

Konya'da son bir yılda 1.600 işyeri açıldı:

Haziran 2015'te işyeri sayısı Türkiye genelinde 1 milyon 721 bin olurken, Konya'da yaklaşık 42 bin olmuştur. Haziran 2014'ten Haziran 2015'e işyeri sayısındaki artış, Türkiye'de 73 bin (yüzde 4,5), Konya'da ise yaklaşık 1.600 (yüzde 4) olmuştur. Son beş yılda Türkiye'deki işyeri sayısı yüzde 35,8 artarken, Konya'da yüzde 37,9 artmıştır. Mevsimsellikten arındırılmış serilerde ise son bir ayda işyeri sayısı Konya'da ve Türkiye'de yüzde 0,3 artmıştır.

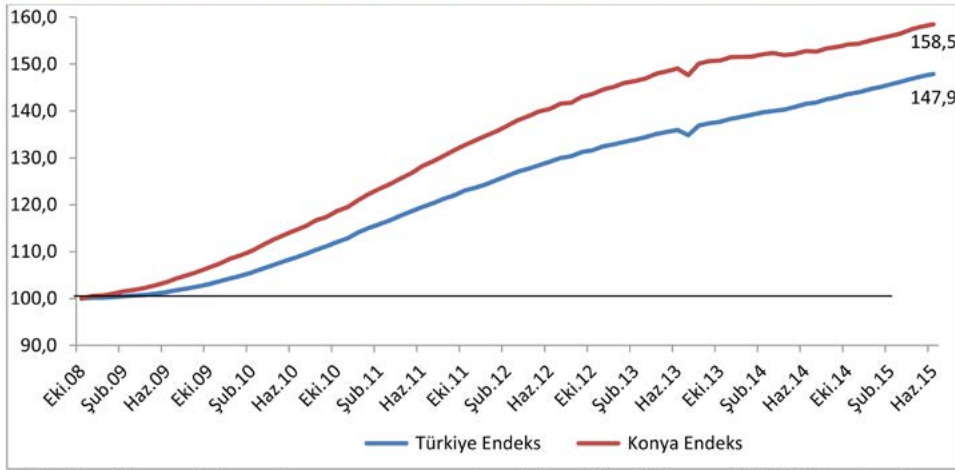
Tablo 3. İşyeri Sayısı (4/a) (Haziran 2014 ve Mayıs 2015'e göre yüzde değişim)

	Konya	Türkiye
Haziran 2014	40.063	1.647.764
Haziran 2015	41.661	1.721.293
Haziran 2015 - Haziran 2014 (Fark)	1.598	73.529
Haziran 2015 - Haziran 2014 (Artış, %)	4,0	4,5
Haziran 2015 - Haziran 2013 (Artış, %)	6,1	8,5
Haziran 2015 - Haziran 2012 (Artış, %)	12,3	13,9
Haziran 2015 - Haziran 2011 (Artış, %)	22,8	23,1
Haziran 2015 - Haziran 2010 (Artış, %)	37,9	35,8
Haziran 2015 - Mayıs 2015 (Fark)*	106	5.517
Haziran 2015 - Mayıs 2015 (Artış, %)*	0,3	0,3

*Mevsimsellikten arındırılmış rakamlar

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), KTO hesaplamaları

Şekil 3. Aylara İşyeri Sayıları (4/a) (Ekim 2008=100 olarak endekslenmiştir)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), KTO Hesaplamaları

Konya, Haziran 2015 verilerine göre son bir yılda işyeri sayısı artışına katkıda bulunan iller arasında 7'nci sırada yer almıştır.

Haziran 2014'ten Haziran 2015'e işyeri sayısı değişiminde Konya, yüzde 4'lük artış ile 81 il arasında 65'inci sıradadır. Konya, haziran ayında işyeri sayısı en fazla olan iller arasında 6'nci sırada bulunmaktadır. Son bir yıldaki artış oranında ise işyeri sayısı en fazla olan 15 il arasında 12'inci sırada yer almaktadır.

İşyeri sayısı Ekim 2008'de 100 kabul edildiğinde söz konusu değer Haziran 2015'te Konya için 158,5 olmuştur. Aynı dönemde Türkiye genelindeki işyeri sayısı 100'den 147,9'a yükselmiştir.

Konya bir yılda esnaf sayısını en hızlı artıran 8. il olmuştur:

SGK verilerine göre Haziran 2015'te kendi hesabına çalışan kayıtlı esnaf (4/b) sayısı Türkiye genelinde 1 milyon 996 bin olurken, Konya'da 58 bin olmuştur.

Haziran 2014'ten Haziran 2015'e kayıtlı esnaf sayısındaki artış, Türkiye'de 90 bin (yüzde 4,7), Konya'da ise 2 binden fazla (yüzde 4,7) olmuştur. Son beş yılda Türkiye'deki kayıtlı esnaf sayısı yüzde 8 artarken, Konya'da yüzde 2 artmıştır.

Mevsimsellikten arındırılmış serilerde ise son bir ayda kayıtlı esnaf sayısı Konya'da 1,2, Türkiye'de ise 0,2 oranında azalmıştır.

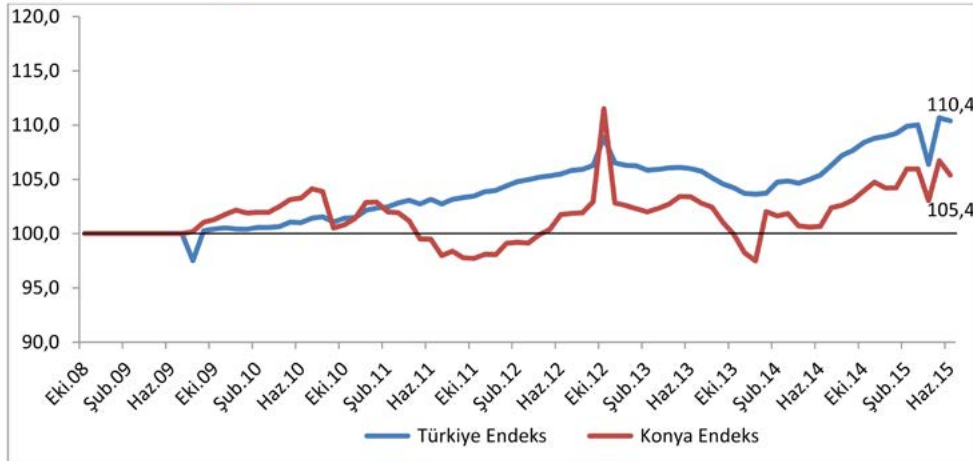
Tablo 4. Kayıtlı Esnaf (Kendi Hesabına Çalışan) (4/b) Sayısı (Haziran 2014 ve Mayıs 2015'e göre yüzde değişim)

	Konya	Türkiye
Haziran 2014	55.379	1.906.518
Haziran 2015	57.977	1.996.411
Haziran 2015 - Haziran 2014 (Fark)	2.598	89.893
Haziran 2015 - Haziran 2014 (Artış, %)	4,7	4,7
Haziran 2015 - Haziran 2013 (Artış, %)	1,8	1,8
Haziran 2015 - Haziran 2012 (Artış, %)	3,4	3,1
Haziran 2015 - Haziran 2011 (Artış, %)	5,8	5,7
Haziran 2015 - Haziran 2010 (Artış, %)	2,0	2,8
Haziran 2015 - Mayıs 2015 (Fark)*	-717	-4.868
Haziran 2015 - Mayıs 2015 (Artış, %)*	-1,2	-0,2

*Mevsimsellikten arındırılmış rakamlar

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), KTO hesaplamaları

Şekil 4. Aylara Göre Kayıtlı Esnaf (Kendi Hesabına Çalışan) (4/b) Sayısı (Ekim 2008=100 olarak endekslenmiştir)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), KTO Hesaplamaları

Konya'da kayıtlı çiftçi sayısı yüzde 6,2 azaldı:

SGK verilerine göre Haziran 2015'te tarım kapsamında çalışan kayıtlı çiftçi (4/b) sayısı Türkiye genelinde 833 bin, Konya'da ise yaklaşık 47 bin olmuştur. Haziran 2014'ten Haziran 2015'e kayıtlı çiftçi sayısı Türkiye'de 78 bin kişi (yüzde 8,5) azalırken, Konya'da 3 binden fazla (yüzde 6,2) azalmıştır. Son beş yılda Türkiye'de kayıtlı çiftçi sayısı yüzde 21 oranında, Konya'da ise yüzde 14,6 oranında azalmıştır.

Mevsimsellikten arındırılmış serilerde ise son bir ayda kayıtlı çiftçi sayısı Konya'da yüzde 1,1, Türkiye'de ise yüzde 1,3 oranında azalmıştır.

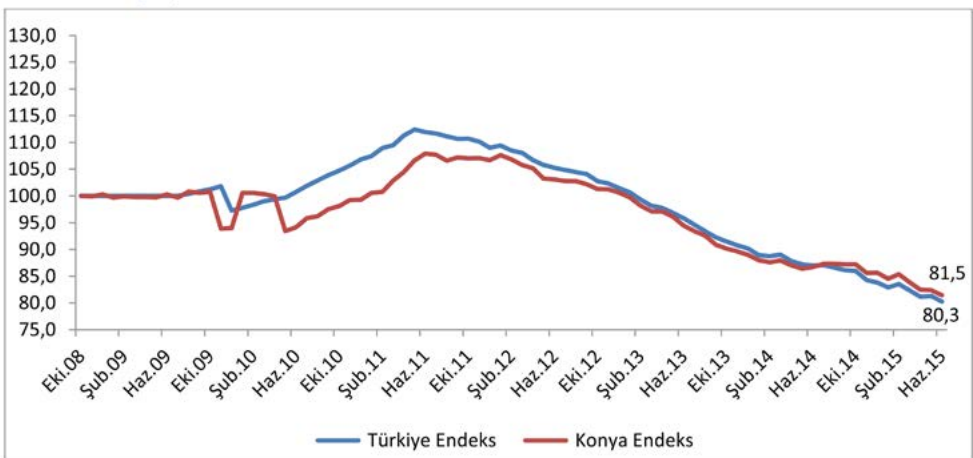
Tablo 5. Kayıtlı Çiftçi (Tarım) (4/b) Sayısı (Haziran 2014 ve Mayıs 2015'e göre yüzde değişim)

	Konya	Türkiye
Haziran 2014	49.841	911.356
Haziran 2015	46.744	833.523
Haziran 2015 - Haziran 2014 (Fark)	-3.097	-77.833
Haziran 2015 - Haziran 2014 (Artış, %)	-6,2	-8,5
Haziran 2015 - Haziran 2013 (Artış, %)	-14,2	-17,7
Haziran 2015 - Haziran 2012 (Artış, %)	-21,6	-24,5
Haziran 2015 - Haziran 2011 (Artış, %)	-25,5	-30,5
Haziran 2015 - Haziran 2010 (Artış, %)	-14,6	-21,0
Haziran 2015 - Mayıs 2015 (Fark)*	-543	-10.681
Haziran 2015 - Mayıs 2015 (Artış, %)*	-1,1	-1,3

*Mevsimsellikten arındırılmış rakamlar

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), KTO hesaplamaları

Şekil 5. Aylara Göre Kayıtlı Çiftçi (Tarım) (4/b) Sayısı (Ekim 2008=100 olarak endekslenmiştir)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), KTO Hesaplamaları

Konya, Haziran 2015 verilerine göre son bir yılda kendi hesabına çalışan kayıtlı esnaf sayısı artışına katkıda bulunan iller arasında 11'inci sırada yer almıştır.

Haziran 2014'ten Haziran 2015'e kendi hesabına çalışan kayıtlı esnaf sayısı değişiminde Konya, yüzde 4,7'lik artış ile 81 il arasında 24'üncü sıradadır. Konya, haziran ayında kendi hesabına çalışan kayıtlı esnaf sayısı en fazla olan iller arasında 6'ncı sırada bulunmaktadır. Son bir yıldaki artış oranında kayıtlı esnaf sayısı en fazla olan 15 il arasında ise 8'inci sırada yer almaktadır.

Türkiye ve Konya'daki kendi hesabına çalışan kayıtlı esnaf sayısı Ekim 2008'de 100 kabul edildiğinde söz konusu değer, Haziran 2015'te Türkiye için 110,4 olurken, Konya için 105,4 olmuştur.

Konya, kayıtlı çiftçi sayısı en fazla olan iller arasında 47 bin çiftçi ile ilk sıradadır. Konya'da kayıtlı çiftçiler Haziran 2015 verilerine göre Türkiye genelindeki kayıtlı çiftçilerin yüzde 5,6'sını oluşturmaktadır.

Haziran 2014'ten Haziran 2015'e kayıtlı çiftçi sayısı değişiminde Konya, yüzde 6,2'lik azalış ile 81 il arasında 27'nci sırada yer almıştır. Kayıtlı çiftçi sayısında son bir yıldaki azalış oranında Konya, kayıtlı çiftçi sayısının en fazla olduğu 15 il arasında 7'nci sıradadır.

Türkiye ve Konya'daki kayıtlı çiftçi sayısı Ekim 2008'de 100 kabul edildiğinde söz konusu değer, Haziran 2015'te Türkiye için 80,3 olurken, Konya için 81,5 olmuştur.

Tablo 6. Kamu Çalışanı (4/c) Sayısı (Mayıs 2014 ve Nisan 2015'e göre yüzde değişim)

	Konya	Türkiye
Haziran 2014	71.272	2.852.087
Haziran 2015	75.259	2.936.848
Haziran 2015 - Haziran 2014 (Fark)	3.987	84.761
Haziran 2015 - Haziran 2014 (Artış, %)	5,6	3,0
Haziran 2015 - Haziran 2013 (Artış, %)	12,8	10,3
Haziran 2015 - Haziran 2012 (Artış, %)	15,8	12,5
Haziran 2015 - Haziran 2011 (Artış, %)	28,9	23,9
Haziran 2015 - Haziran 2010 (Artış, %)	33,7	30,5
Haziran 2015 - Mayıs 2015 (Fark)*	446	4.368
Haziran 2015 - Mayıs 2015 (Artış, %)*	0,6	0,1

*Mevsimsellikten arındırılmış rakamlar

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), KTO hesaplamaları

Konya, son bir yılda kamu çalışanı artışında en fazla paya sahip iller arasında 4'üncü sırada yer almıştır.

Haziran 2014'ten Haziran 2015'e kamu çalışanı sayısı değişiminde Konya, yüzde 5,6'lık artış ile 81 il arasında 14'üncü sıradadır. Türkiye genelinde kamu çalışanı sayısı en fazla olan iller arasında Konya 5'inci sıradadır. Son bir yıldaki artış oranında kamu çalışanı sayısı en fazla olan 15 il arasında ise 3'üncü sırada yer almaktadır.

Türkiye ve Konya'daki kamu çalışanı (4/c) sayısı Ekim 2008'de 100 kabul edildiğinde söz konusu değer, Haziran 2015'te Türkiye için 120 olurken, Konya için 141,4 olmuştur.

Konya bir yılda kamu çalışanı sayısını en hızlı artıran 3. il oldu:

SGK verilerine göre Haziran 2015'te kamu çalışanlarının (4/c) sayısı Türkiye genelinde 2 milyon 937 bin olurken, Konya'da 75 bin olmuştur.

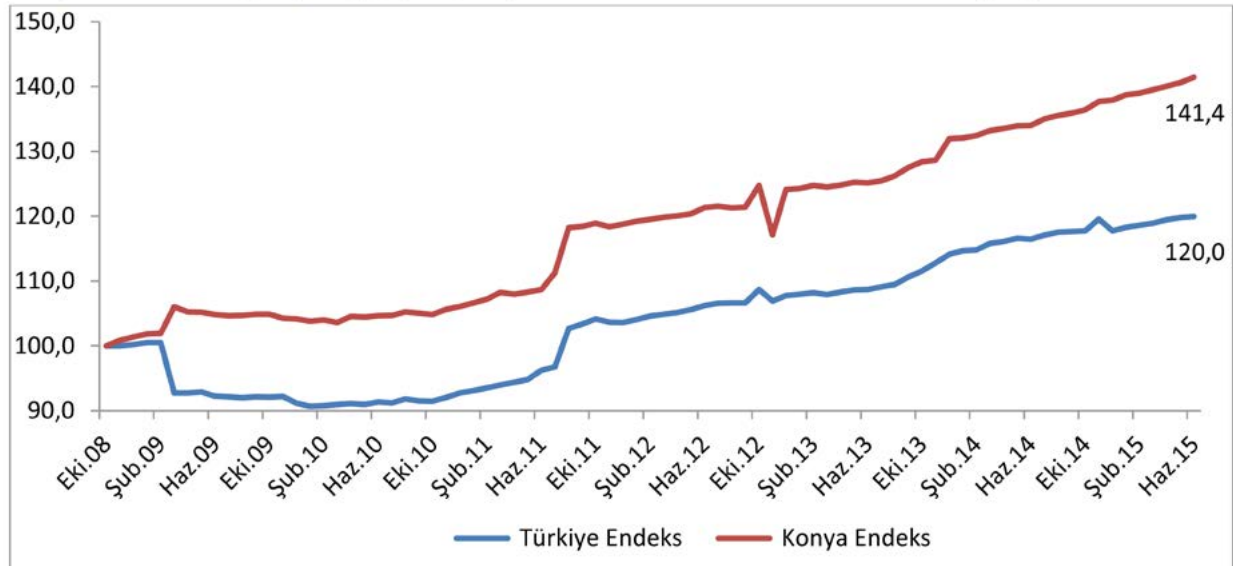
Haziran 2014'ten Haziran 2015'e kamu çalışanı sayısı Türkiye'de 85 bin (yüzde 3) artarken, Konya'daki artış 4 bin (yüzde 5,6) olmuştur. Son beş yılda Türkiye'de kamu çalışanı sayısı yüzde 30,5 oranında, Konya'da ise yüzde 33,7 oranında artmıştır.

Mevsimsellikten arındırılmış serilerde ise son bir ayda kamu çalışanı sayısı Konya'da yüzde 0,6 artarken, Türkiye genelinde yüzde 0,1 artmıştır.

Konya'da işsizlik sigortasına başvurular geçen yıla göre azaldı:

Haziran 2015'te Konya'da işsizlik sigortası ödeneği almak için İŞKUR'a başvuru yapanların sayısı 1.123 kişi olmuştur. Başvuru sayısı geçen yılın aynı döneminde 1.294 kişi iken, geçen ay başvuru yapanların sayısı 1.121 kişi olarak gerçekleşmiştir. Haziran 2015'te Konya'da işsizlik sigortası ödeneği alan kişi sayısı ise 624'tür. Konya'da işsizlik sigortası ödeneği alanlar, Türkiye'de işsizlik sigortası ödeneği alanların yüzde 1'ini oluşturmaktadır. Konya, Haziran 2015 verilerine göre işsizlik sigortasına en fazla başvuru yapılan iller arasında 12'nci sırada yer almaktadır. Konya, en fazla işsizlik sigortası ödeneği alan iller arasında ise 16'nci sıradadır.

Şekil 6. Kamu Çalışanı (4/c) Sayısı (Ekim 2008=100 olarak endekslenmiştir)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), KTO Hesaplamaları

Konya Dış Ticaret Bülteni

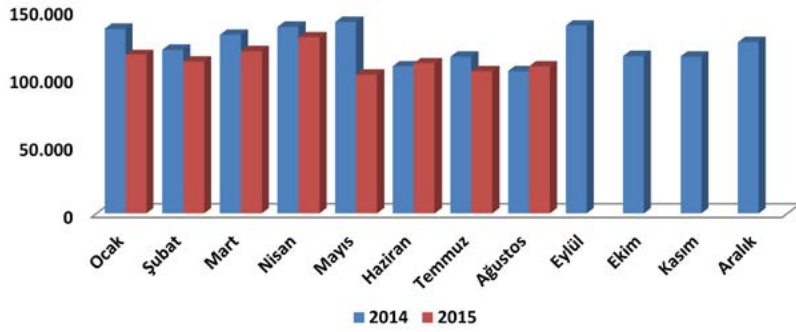
Konya Ticaret Odası (KTO) tarafından Türkiye İstatistik Kurumu'ndan ve Türkiye İhracatçılar Meclisi'nden alınan verilere dayalı olarak Konya'nın dış ticaretinin durumu "Konya Dış Ticaret Bülteni" adıyla yayımlanmaktadır.

Konya Dış Ticaret Bülteni ile Konya'nın dış ticaret durumunu, güncel veriler ışığında izleyerek analiz etmek ve bunu ülkemizin dış ticaret durumu ile kıyaslayabilmek hedeflenmektedir.

Konya'nın ihracatı mayıs ayından beri durağan bir seyir izliyor

2015 yılına düşüşle başlayan ve Nisan ayına kadar toparlanma eğiliminde olan ihracat rakamları, Mayıs ayında 2015 yılının en düşük seviyesine indi. Mayıs ayından itibaren dalgalı bir seyir izleyen ihracat rakamları temmuz ayında yaşanan düşüşü Ağustos ayında toparladı. 2015 Temmuz ayında 106 milyon dolar seviyesinde olan ihracat rakamları, ağustos ayında yaklaşık 3 milyon dolar artarak 109 milyon dolara yükselmişti. 2014 Ağustos ayı ihracat rakamları ile karşılaştırıldığında da bir yükseliş olduğu gözlemlendi; 2014 Ağustos ayında 106 milyon dolar olan ihracat seviyesi yaklaşık yüzde 2,5 artarak 109 milyon dolara yükseldi.

Şekil-1: Aylara Göre Konya'nın İhracatı 2014-2015 (1000\$)

Kaynak: TÜİK

Tablo-1: Aylara Göre Konya'nın İhracatı (2014-2015) (1000\$)

		İthalat (1000 \$)											
		Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2014		135.922	120.457	131.585	137.418	140.947	108.443	115.435	104.817	138.267	115.860	115.507	126.064
2015		116.700	111.855	119.500	129.570	102.112	110.554	104.581	108.329				

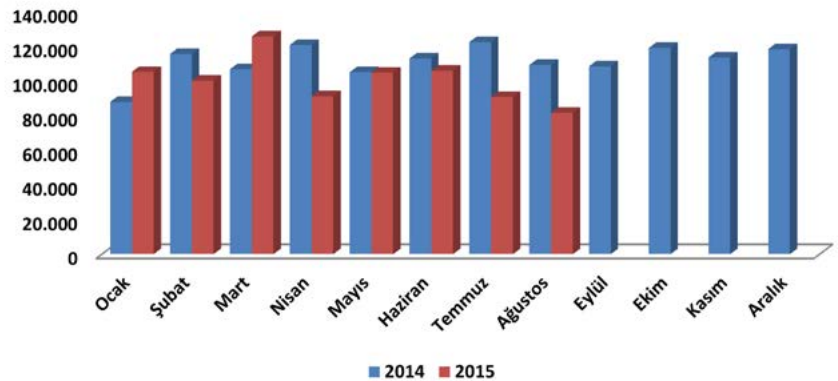
Kaynak: TÜİK

Konya, ihracat fazlası verme eğilimli bir şehir olmasına rağmen; bu durum, 2014 yılında dönemsel değişikliklere uğradı. 2015 yılına da ihracat fazlası vererek giren Konya, mart ayında tekrar dış ticaret açığı verdi. Böylece kasım ayından beri devam eden ihracat fazlası verme eğilimi 2015 Mart ayında sona ermişti. Dış ticaret rakamlarına bakıldığında Konya; bir önceki ay dış ticaret fazlası vermişti ve bu durum ağustos ayında da devam etti.

Konya'nın ithalatında yaşanan düşüş devam ediyor

Konya'nın ithalat rakamları, 2015 yılına düşüşle başladı. Nisan ayında yılın başından itibaren olan en düşük seviyesine indi ancak nisan ayından sonra başlayan toparlanma sürecinin haziran ayında da devam etmesiyle; haziran ayı ithalat rakamları, 2015 Ocak seviyesini yakaladı. İthalat rakamlarında temmuz ayında başlayan gerileme, ağustos ayında da sürdü. Ağustos ayı itibari ile ithalat, yılın en düşük seviyesine indi. 2015 Temmuz ayında 90,27 milyon dolar olan ithalat seviyesi, ağustos ayında yaklaşık 9 milyon dolar azalarak 81,5 milyon dolara düştü. Bir önceki yılın aynı ayı ile karşılaştırıldığında ise; 2014 Ağustos ayında 109,2 milyon dolar olan ithalat seviyesi, yaklaşık yüzde 25 azalarak 81,5 milyon seviyesine geriledi.

Şekil-2: Aylara Göre Konya'nın İthalatı 2014-2015 (1000\$)

Kaynak: TÜİK

Tablo-2: Aylara Göre Konya'nın İthalatı (2014-2015) (1000\$)

		İthalat (1000 \$)											
		Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2014		87.958	115.699	106.853	120.897	105.142	112.121	122.611	109.298	108.626	119.191	113.648	118.477
2015		105.390	100.161	125.767	91.214	104.945	105.982	90.705	81.580				

Kaynak: TÜİK

Konya'nın 2015 Ağustos ayı ihracatı, Türkiye'nin 11 milyar dolarlık ihracatının yüzde 0,98'ini oluşturmaktadır. Konya'nın 81,5 milyon dolarlık ithalatı ise Türkiye'nin 2015 Ağustos ayı ithalatının yüzde 0,51'ini oluşturmaktadır. Türkiye 2015 Ağustos ayı itibari ile 6 milyar dolarlık dış ticaret açığı verirken, Konya ise 26 milyon dolarlık ihracat

fazlası vermiştir. Konya'nın temmuz ayı dış ticaret hacmi 190 milyon dolar ile Türkiye'nin toplam dış ticaret hacminin yüzde 0,70'ini oluşturmaktadır. Ağustos ayında Türkiye için ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 69 iken Konya için bu oran yüzde 132 olmuştur.

Tablo-3: Türkiye – Konya Karşılaştırmalı Dış Ticaret İstatistikleri – 2015 Ağustos (milyon \$)

	İhracat (milyon \$)	İthalat (milyon \$)	Dış Ticaret Dengesi (milyon \$)	Dış Ticaret Hacmi (milyon \$)	İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)	İhracat (Temmuz; 2014-2015) Fark (%)	İthalat (Temmuz; 2014-2015) Fark (%)
Türkiye	11,065	15,951	-4,886	27,016	69%	-2.9%	-18.2%
Konya	108	82	26	190	132%	3.4%	-25.4%

Konya'nın ağustos ayı ihracatı bir önceki yılın aynı ayına göre yaklaşık yüzde 3 artarken, Türkiye'nin ihracatı ise yaklaşık yüzde 3 azalmıştır. Öte yandan Konya'nın temmuz ayı ithalatı bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 25 azalırken, Türkiye'nin temmuz ayı ithalatı da yüzde 18 azalmıştır. Konya'nın dış ticaret verilerine göre, bir önceki aya oranla

2015 Ağustos ayı ithalatında yüzde 10'luk bir düşüş gözlenirken, ihracatında ise yüzde 3'lük bir artış yaşanmıştır. Türkiye'nin bir önceki aya oranla 2015 Ağustos ayı ithalatında yüzde 12'lik bir düşüş gözlenirken, ihracatında da yüzde 1'lik bir düşüş yaşanmıştır. Ağustos ayında, dış ticaret dengesi açısından Konya; Türkiye geneline göre ve geçen yılın aynı ayına göre daha iyi bir performans göstermiştir.

Tablo-4: İhracatın Sektörel Dağılımı (Ağustos; 2014-2015)

	Ağustos-İhracat (\$)			Konya'nın Toplam İhracatı İçindeki Pay (%) - Ağustos 2015
	2015	2014	Değişim	
Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	35.432.329	31.628.975	12.0%	32.7%
Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motorsikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	18.682.417	17.108.725	9.2%	17.2%
Demir veya çelikten eşya	6.575.638	6.167.917	6.6%	6.1%
Plastikler ve mamulleri	5.874.302	5.234.322	12.2%	5.4%
Hububat, un, nişasta veya süt müstahzarları, pastacılık ürünleri	5.457.236	3.811.805	43.2%	5.0%
Süt ürünleri, yumurtalar, tabii bal, diğer yenilebilir hayvansal menşeli ürünler	5.360.552	5.414.622	-1.0%	4.9%
Kakao ve kakao müstahzarları	4.167.828	4.385.832	-5.0%	3.8%
Alüminyum ve alüminyumdan eşya	3.827.984	4.800.482	-20.3%	3.5%
Değirmencilik ürünleri, malt, nişasta, inülin, buğday gluteni	2.783.933	3.617.679	-23.0%	2.6%
Silahlar ve mühimmat, bunların aksam, parça ve aksesuarı	2.116.184	2.812.329	-24.8%	2.0%
Tüm Sektörlerin Toplamı	108.329.198	104.779.855	3.4%	100.0%

Sektörlere göre ihracat verileri incelendiğinde, 2015 Haziran ayında da Konya'nın en fazla ihracat yaptığı ilk 10 sektör, aynı yılın bir önceki ayına göre pek değişmemiştir. "Değirmencilik ürünleri, malt, nişasta, inülin, buğday gluteni" ve "Silahlar ve mühimmat, bunların aksam, parça ve aksesuarı" sektörleri aynı yılın bir önceki ayına göre listeye yeni girmiştir. "Kazanlar, makineler, mekanik cihaz ve aletler" sektörü 35 milyon dolarlık ihracatı ile Temmuz ayında Konya'nın ihracatının yüzde 32,7'sini oluşturmaktadır ve geçen yılın aynı ayına göre sektörün ihracatı yüzde 3,4 artmıştır. Geçen yılın aynı ayına göre listedeki ürünler arasında ihracatı en çok artan ürün grubu ise "Hububat, un, nişasta veya süt müstahzarları, pastacılık ürünleri" sektörü olmuştur. Bu sektörü yüzde 12,2'lik artış ile "Plastik ve mamulleri" sektörü takip etmektedir.

Tablo-5: İhracat Partnerleri (Temmuz-2015)

	Partner	İhracat (\$)	Pay
1	Irak	17.682.897	16%
2	Almanya	6.172.185	6%
3	İran	5.151.327	5%
4	Suudi Arabistan	4.779.220	4%
5	Cezayir	4.155.337	4%
6	ABD	3.915.354	4%
7	Mısır	3.524.960	3%
8	Rusya Federasyonu	3.465.783	3%
9	Özbekistan	3.300.381	3%
10	İtalya	2.419.682	2%
	Diğer	53.762.072	50%
	Toplam	108.329.198	100%

Konya'nın İthalatında Çin'in Payı Yüzde 24 Seviyesinde

Ülkeler bazında Konya'nın ihracat rakamlarına bakıldığında; Ağustos 2015'te, ilk sırada 17,6 milyon dolarlık ihracat hacmi ile Irak yer almaktadır. Konya'nın Irak'a olan ihracatı geçen yılın aynı ayına göre yaklaşık 4 milyon dolar artarak 13,1 milyon dolar seviyesinden 17,6 milyon dolara yükselerek; Konya'nın toplam ihracatının yüzde 16'sını oluşturmaktadır.

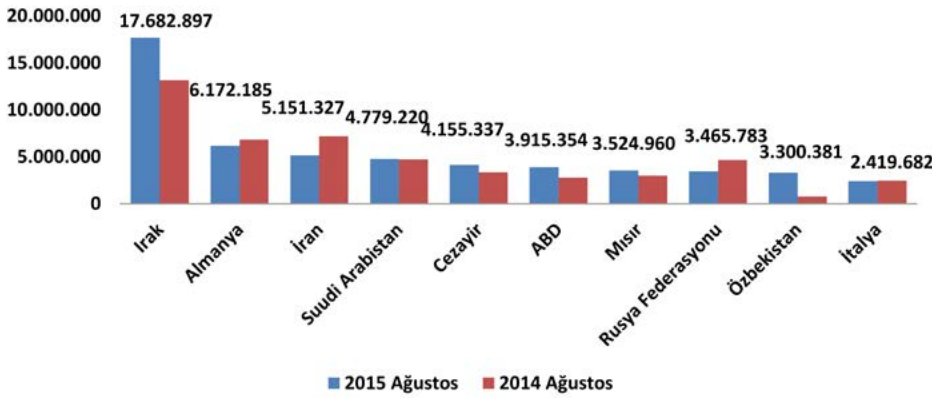
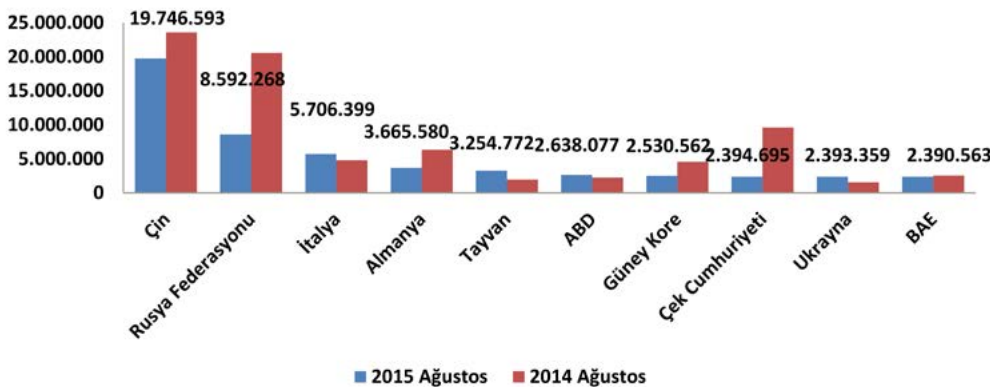
Irak'ın ardından 6,1 milyon dolarlık ihracat hacmi ile Almanya gelmektedir. Ancak Almanya'ya yapılan ihracat, geçen yılın aynı ayına göre yaklaşık 700 bin dolar azalmıştır. Almanya'yı sırasıyla İran, Suudi Arabistan, Cezayir, ABD, Mısır, Rusya, Özbekistan ve İtalya takip et-

Tablo-6: İthalat Partnerleri (Temmuz-2015)

	Partner	İthalat (\$)	Pay
1	Çin	19.746.593	24%
2	Rusya Federasyonu	8.592.268	11%
3	İtalya	5.706.399	7%
4	Almanya	3.665.580	4%
5	Tayvan	3.254.772	4%
6	ABD	2.638.077	3%
7	Güney Kore	2.530.562	3%
8	Çek Cumhuriyeti	2.394.695	3%
9	Ukrayna	2.393.359	3%
10	BAE	2.390.563	3%
	Diğer	28.267.117	35%
	Toplam	81.579.985	100%

mektedir.

Konya, Temmuz ayında en fazla ithalatı ise; Çin'den yapmıştır. Konya'nın Çin'den yaptığı ithalat, yaklaşık 19,7 milyon dolar seviyesindedir ve yapılan toplam ithalatın yüzde 24'ünü oluşturmaktadır. Konya'nın Çin'den sonra en fazla ithalat yaptığı ülke ise Rusya olmuştur. Konya'nın Rusya'dan yaptığı ithalat, geçen yılın aynı ayına göre yaklaşık yüzde 58 azalarak 8,5 milyon dolar seviyesine gerilemesine rağmen; toplam ithalatın yüzde 11'ini oluşturmaktadır. Rusya'yı sırasıyla İtalya, Almanya, Tayvan, ABD, Güney Kore, Çek Cumhuriyeti, Ukrayna ve Birleşik Arap Emirlikleri takip etmektedir.

Şekil-3: Ülkelere Göre Konya'nın İhracatı (\$) – İlk 10 Ülke (Ağustos -2015)**Şekil-4: Ülkelere Göre Konya'nın İthalatı (\$) – İlk 10 Ülke (Ağustos -2015)**

Kaynak: TÜİK

SEYHAN TRAKTÖR
KOLTUK SİSTEMLERİ VE YEDEK PARÇA

SEYHAN CNC
2.EL CNC MAKİNE ALIM SATIM

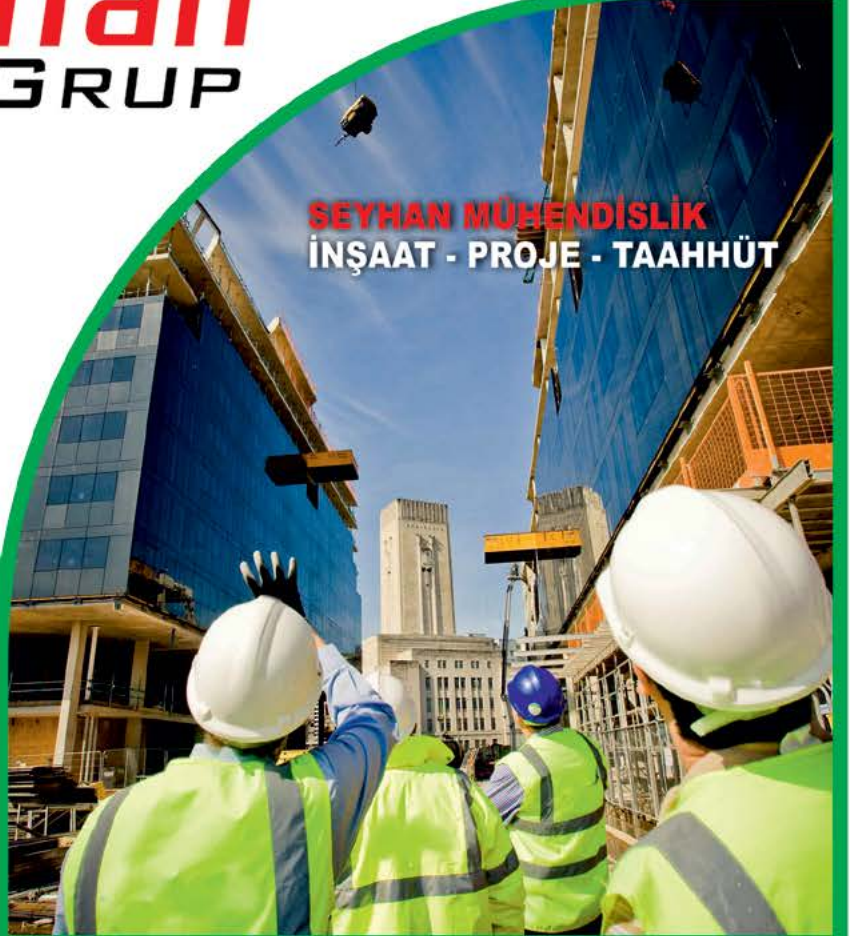

seyhan
GRUP

SEYHAN KALIP
SAC METAL KALIP İMALATI

SEYHAN MÜHENDİSLİK
İNŞAAT - PROJE - TAAHHÜT

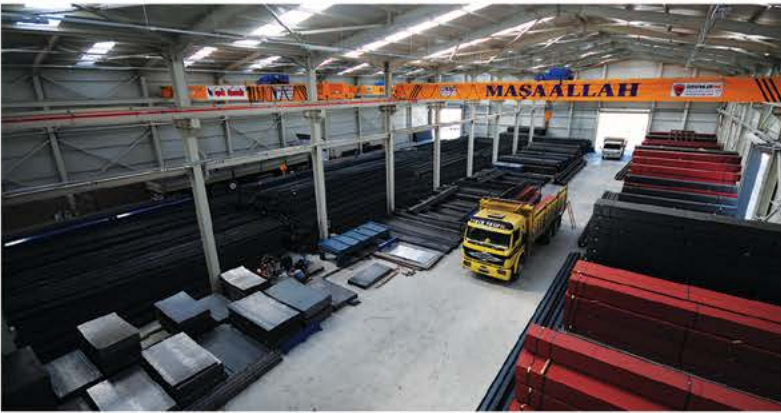
Büsan Organize San. Bölgesi Fevzi Çakmak Mah.
10644 Sk. No: 38/A Karatay KONYA / TÜRKİYE
Tel: 0332 320 50 81 • Fax: 0332 320 50 82

www.seyhangrup.com

 seyhan-grup

Konya ve Türkiye'de demir firmalarının başında gelen Işık Demir gün geçtikçe değerlerine bir değer daha katmaya devam ediyor. Sizi yeni yerimize bekliyor ve sloganımızı, tekrar dile getiriyoruz.

Modern Yapılara Işık Oluyoruz.

1 ışık demir®

isikprofil.com / info@isikprofil.com

Merkaz <

Fevzi Çakmak Mahallesi
Gülistan Caddesi No:70
F: 0332 503 05 17

Şube <

Meram Sanayi
Nilüfer Sk. No:31
F: 0332 320 58 51

iletişim
444 4 805

Şehrimizin Marketi

sizin marketiniz

sizin marketiniz

sizin marketiniz

sizin marketiniz

sizin marketiniz

sizin marketiniz

0800 363 35 00

Ücretsiz İletişim Hattı

SINCAP

MARKETLER ZİNCİRİ

www.sincapmarket.com

iletisim@sincapmarket.com

Genel Merkez : Horozluhan mah. 1. Osb. Budaköz sok. no:9 Selçuklu / KONYA T. 0332 257 13 00 (pbx) F. 0332 257 00 99

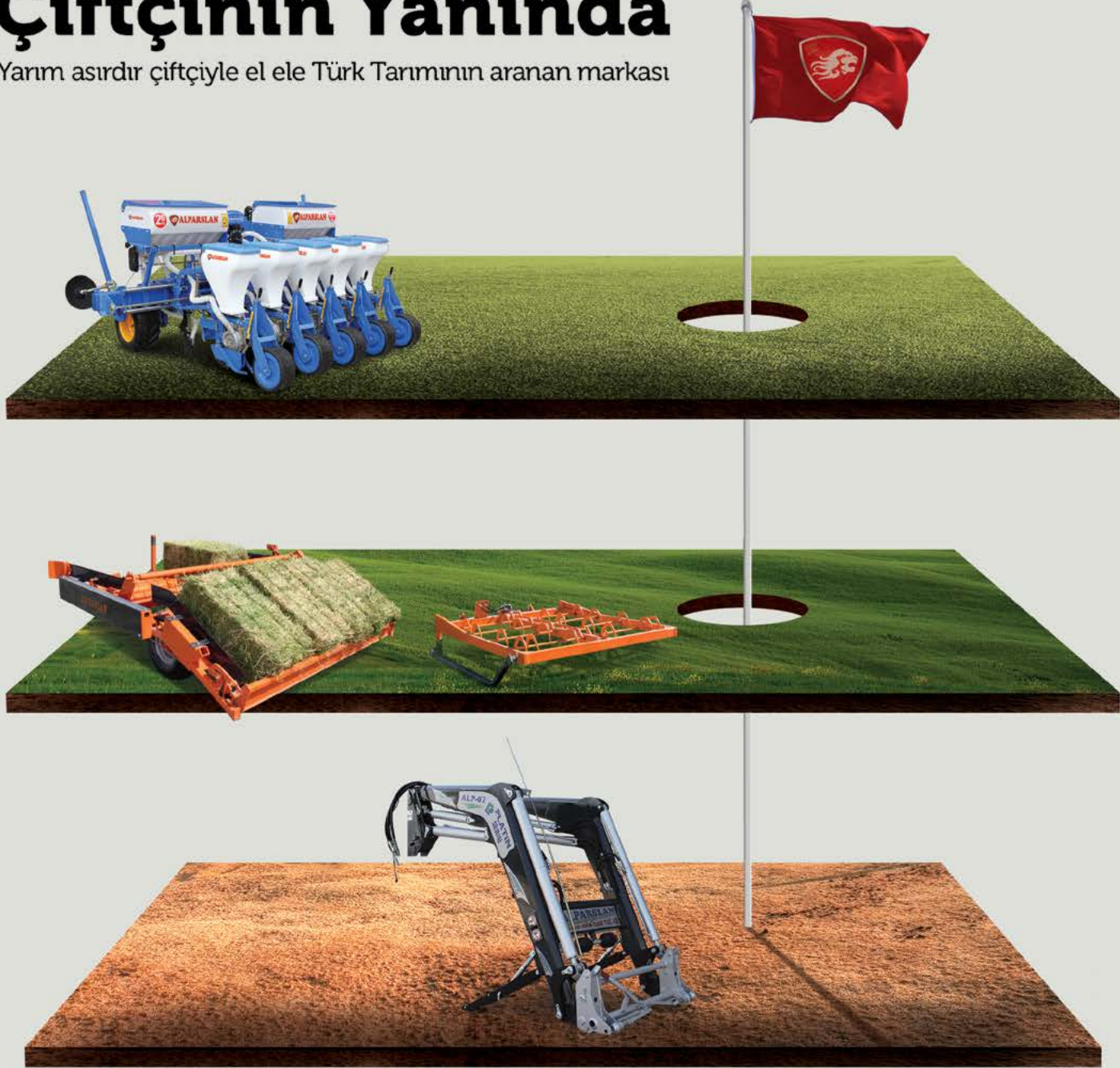
Biz Farklıyız
Farkında mısınız!

ALPARSLAN

Her Alanda Çiftçinin Yanında

Yarım asırdır çiftçiyle el ele Türk Tarımının aranan markası

haneigrafik.com

ALPARSLAN
TRAKTÖR & S

AEC MAKİNE
TARIM VE TIC. LTD. STİ

AGROWIN

ÖZERDİREN

alparslantarim.com

Diskli Tip Pnömatik
Hassas Ekim Makinası
Hidrolik & Manuel Kaydırmalı

Kombine Hububat
Ekim Makinası

Balya Toplama ve
Yükleme Makinesi

Elemeli Savurmalı Kombine
Harman Makinesi

Arka Kazıyıcı

ALP-07 Ön Yükleyici